

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni Karola Świerczewskiego

Egz. nr 1

REGULAMIN SŁUŻBY SZTABÓW W POLU

(Projekt – druga edycja)

40740

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Batalionów Specjalnych
Nx ewid. _____

WARSZAWA

1978

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni Karola Swierczewskiego

Egz. nr 1

REGULAMIN SŁUŻBY SZTABÓW W POLU

(Projekt – druga edycja)

40740

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biuletynów Specjalnych
Nr owid. _____

W A R S Z A W A

1 9 7 8

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni Karola Świerczewskiego

JAWNE

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1969 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. RP Nr 11, poz. 95)
.....
podpis

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

Egz.nr

1

REGULAMIN SŁUŻBY SZTABÓW W POLU

/ Projekt - druga edycja /

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych

Nr ewid. ....

40740

Treść dotychczasowego regulaminu	Proponowana treść nowego regulaminu	Podstawa formalno-prawna lub uzasadnienie treści zmian	Uwagi
1	2	3	4
<p>REGULAMIN SŁUŻBY POŁO- WEJ SZTABÓW</p> <p>T R E Ś C^{2/}</p> <p>R o z d z i a ł I. PRZEZNACZENIE I OGÓLNE ZADANIA SZTABÓW</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeznaczenie i obowiązki sztabów 2. Wymagania stawiane sztabom 3. Współpraca sztabów 	<p>REGULAMIN SŁUŻBY SZTABÓW^{1/} W POLU</p> <p>R o z d z i a ł I. OGÓLNE ZASADY DOWODZENIA WOJSKAMI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istota i treść dowodzenia 2. Zasady dowodzenia 3. Wymagania wobec dowodzenia 4. System dowodzenia 5. Dowodzenie związkami o składzie koalicyjnym <p>R o z d z i a ł II. PRZEZNACZENIE I OGÓLNE OBOWIĄZKI DOWÓDZTW^{3/}</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola dowódcy w dowodzeniu 2. Przeznaczenie i obowiązki organów dowodzenia <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Sztabów ogólnowojskowych 2.2. Organów politycznych 2.3. Szefostw rodzajów wojsk i służb 2.4. Sztabów OTK 	<p>1/ Rozkaz nr p.f.5/MON z dnia 21.04.1975r.</p> <p>2/ Projekt układu treści nowelizowanego regulaminu uwzględnia uwagi zgłoszone na posiedzeniu Rady Naukowej ASG w styczniu 1976r, jak również uwagi zgłoszone przez Sztab Generalny WP w listopadzie 1977r.</p> <p>3/ Połączenie rozdziału I i II dotychczasowego regulaminu w jeden rozdział /II/ nowelizowanego regulaminu wynika stąd, że w wyrażeniu "zadanie" mieści się pojęcie "obowiązek" - Mały słownik języka polskiego, PWN, Warszawa 1968r, s. 962.</p>	

1	2	3	4
R o z d z i a ł II. PODZIAŁ OBOWIĄZKÓW W SZTABACH	3. Wymagania stawiane organom dowodzenia 4. Podział obowiązków w sztabach ogólnowojskowych 5. Zasady współpracy organów dowodzenia 6. Techniczne środki dowodzenia		
R o z d z i a ł III. PUNKTY DOWODZENIA I ORGANIZACJA PRACY NA NICH	R o z d z i a ł III. PUNKTY DOWODZENIA		
1. Organizacja punktów dowodzenia 2. Organizacja łączności i tajnego dowodzenia wojskami 3. Dyżury na punktach dowodzenia 4. Organizacja służby porządkowo-ochronnej	1. Organizacja, przeznaczenie i rozmieszczanie punktów dowodzenia 2. Organizacja pracy na punktach dowodzenia 3. Służby dyżurne 4. Zabezpieczenie punktów dowodzenia 5. Przesuwanie punktów dowodzenia 6. Organizacja łączności		
R o z d z i a ł IV. STUDIOWANIE SYTUACJI	R o z d z i a ł IV. ZBIERANIE, OPRACOWYWANIE I PRZEKAZYWANIE INFORMACJI		
1. Zbieranie i studiowanie danych o sytuacji 2. Meldowanie danych o sytuacji 3. Meldunki i informacje	1. Zbieranie i opracowywanie informacji 2. Przetwarzanie informacji za pomocą elektronicznych maszyn cyfrowych 3. Przekazywanie /meldowanie/ informacji 4. Zabezpieczenie informatyczne dowodzenia 5. Ochrona informacji 6. Studiowanie i rozpowszechnianie doświadczeń bojowych		

1	3	4	5
<p>R o z d z i a ł V. PLANOWANIE I PRZYGOTOWANIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie działań bojowych 2. Przekazywanie zadań wojskom 3. Organizacja współdziałania 4. Kontrola działań wojsk	<p>R o z d z i a ł V. PRACA SZTABU W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie działań bojowych 2. Organizowanie działań<ol style="list-style-type: none"> 2.1. Przekazywanie zadań bojowych 2.2. Organizacja współdziałania 3. Kierowanie ruchem wojsk		
<p>R o z d z i a ł VI. ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie 2. Obrona przed bronią masowego rażenia 3. Obrona przeciwlotnicza 4. Ubezpieczenie 5. Zabezpieczenie inżynieryjne 6. Maskowanie 7. Przeciwdziałanie radioelektroniczne 8. Zabezpieczenie hydrologiczno-meteorologiczne 9. Zabezpieczenie topograficzne 10. Zabezpieczenie tyłowe 11. Zabezpieczenie nawigacyjne, radioelektroniczne i lotniczotechniczne	<p>R o z d z i a ł VI. ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie 2. Obrona przed bronią masowego rażenia 3. Powszechna obrona przeciwlotnicza 4. Ubezpieczenie 5. Zabezpieczenie inżynieryjne 6. Zabezpieczenie chemiczne 7. Maskowanie 8. Obrona radioelektroniczna 9. Zabezpieczenie hydrologiczno-meteorologiczne 10. Zabezpieczenie topograficzne 11. Zabezpieczenie tyłowe 12. Zabezpieczenie nawigacyjne 13. Zabezpieczenie inżynieryjno-lotnicze 14. Zabezpieczenie radiotechniczne i ubezpieczenie lotów 15. Zabezpieczenie lotniskowe 16. Służba porządkowo-ochronna		

1	2	3	5
<p>Z a ł ą c z n i k. Sposób opracowywania dokumentów bojowych</p>	<p>R o z d z i a ł VII. PRACA SZTABU W TOKU DZIAŁAŃ BOJOWYCH I KONTROLA DZIAŁAŃ WOJSK</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praca sztabu w toku działań bojowych 2. Zwalczanie systemów dowodzenia nieprzyjaciela 3. Zmiana podporządkowania wojsk 4. Odtwarzanie dowodzenia 5. Uzupełnienie strat w czasie działań bojowych 6. Kontrola działań bojowych <p>R o z d z i a ł VIII. DOKUMENTY BOJOWE^{4/}</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeznaczenie i podział dokumentów bojowych 2. Zasady opracowywania dokumentów bojowych 3. Treść i forma podstawowych dokumentów bojowych <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Dokumenty dowodzenia wojskami 3.2. Dokumenty sprawozdawczo-informacyjne 	<p>4/ Z uwagi na to, że w nowelizowanym regulaminie przewiduje się opisać zasady a nie sposoby opracowywania dokumentów bojowych - jak to jest w dotychczasowym regulaminie, proponuje się aby zawrzeć je w oddzielnym rozdziale.</p>	

str. punkt	Treść dotychczasowego regulaminu	Proponowana treść nowego regulaminu	Podstawa formalno-prawna lub uzasadnienie treści zmian	Uwagi
1	2	3	4	5
		<p style="text-align: center;">R o z d z i a ł I</p> <p>OGÓLNE ZASADY DOWODZENIA WOJSKAMI^{1/}</p> <p>1. ISTOTA I TREŚĆ DOWODZENIA</p> <p>1. Dowodzenie wojskami jest to zorganizowana działalność dowódców i podległych im organów dowodzenia w zakresie takiego przygotowania działań bojowych i wykorzystania wojsk, która zapewnia wykonanie zadań bojowych oraz zadań określonych Siłom Zbrojnym w Konstytucji PRL.^{2/}</p> <p>2. Istota dowodzenia polega na podejmowaniu skutecznych decyzji, terminowym, konsekwentnym wprowadzeniu ich w życie i narzucaniu nieprzyjacielowi swojej woli poprzez oddziaływanie na niego wszystkimi dostępnymi siłami i środkami.</p> <p>3. Treścią dowodzenia są następujące przedsięwzięcia: utrzymywanie wysokiego stanu gotowości bojowej wojsk przed walką i zdolności bojowej w walce; ciągłe zbieranie, zdobywanie i studiowanie danych o sytuacji; planowanie działań bojowych; terminowe stawianie zadań bojowych; organizacja i utrzymanie ciągłego współdziałania; organizacja systemu dowodzenia; organizacja działalności partyjno-politycznej; organizacja obrony przeciwlotniczej i zabezpieczenia działań bojowych; studiowanie doświadczeń wojennych i doprowadzenie ich do wojsk; szkolenie wojsk oraz stała kontrola wykonania zadań i udzielanie wojskom pomocy w ich realizacji.</p> <p>4. W procesie dowodzenia występuje w dialektycznej jedności działalność: twórcza, organizatorska, partyjno-polityczna oraz techniczna.</p>	<p>1/ Rozdział nowy wprowadzony na polecenie Zarządu i Sztabu Generalnego. Dostosowanie zasad dowodzenia do wymogów i charakteru operacji /walki/ oraz ich zrozumienie jest niezbędnym warunkiem sprawnego dowodzenia.</p> <p>2/ Cel działań Sił Zbrojnych PRL i państw wspólnoty socjalistycznej wynika z istoty socjalizmu i wykracza poza ramy starcia zbrojnego. Tow. E. Gierek określił ten cel następującym sformułowaniem: "Dla pomysłnego rozwiązania problemu wojny i pokoju, dla uchronienia ludzkości od wojny światowej, kluczowe znaczenie ma potęga obronna socjalistycznej wspólnoty, której trzon stanowi niezwyciężona Armia Radziecka i w której nasze ludowe Wojsko Polskie ma swój istotny udział". Cytat przytacza się z wystąpienia Ministra Obrony Narodowej na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry Sił Zbrojnych PRL w dniu 18.12.1972r. "Konstytucja PRL" Rozdział 1. Art.10.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>5. Działalność twórcza przejawia się w umiejętnym stosowaniu zasad sztuki wojennej w kształtowaniu modelu operacji /walki/ i dowodzenia zgodnie z zamiarem dowódcy i realnymi możliwościami wojsk własnych i nieprzyjaciela oraz konkretnej sytuacji, w sprawnym rozwiązywaniu problemów dowodzenia, a w szczególności podejmowaniu skutecznych decyzji.</p> <p>Twórcze rozwiązywanie zagadnień dowodzenia obowiązuje zarówno dowódców jak i pracowników podległych im organów dowodzenia.</p> <p>6. Działalność organizatorska przejawia się w zapewnieniu niezbędnych warunków do realizacji przedsięwzięć dowodzenia oraz przyjęcia odpowiedniego ugrupowania operacyjnego /bojowego/.</p> <p>W działalności organizatorskiej uczestniczy dowódca i osoby funkcyjne podległych organów dowodzenia. Główne problemy organizacji działań bojowych rozstrzyga dowódca osobiście. Pozostałe, zgodnie z decyzją dowódcy oraz zakresem obowiązków rozstrzygają oficerowie sztabu i innych organów dowodzenia nie czekają na wytyczne przełożonych.</p> <p>7. Działalność partyjno-polityczna przejawia się w kształtowaniu u całego stanu osobowego światopoglądu marksistowsko-leninowskiego, umacnianiu postawy, bezgranicznego oddania ludowej Ojczyźnie i sprawie socjalizmu oraz gotowości do zdecydowanego działania w ich obronie, prowadzeniu działalności na rzecz umacniania więzów przyjaźni i braterstwa broni z armiami sojusznymi, a zwłaszcza Armią Radziecką, potęgowaniu nie-nawiści do wroga oraz pogłębianiu walorów moralno-bojowych żołnierzy.</p> <p>Aktywny udział w działalności partyjno-politycznej jest obowiązkiem każdego pracownika organów dowodzenia.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>8. Działalność techniczna przejawia się w stosowaniu odpowiednich nowoczesnych metod pracy oraz technicznych środków dowodzenia.</p> <p>Umiejętne opanowanie najbardziej wydajnych metod pracy oraz ukształtowanie umiejętności mistrzowskiego wykorzystania technicznych środków dowodzenia jest niezbędnym warunkiem sprawnego dowodzenia.</p> <p>2. ZASADY DOWODZENIA</p> <p>9. Do najważniejszych zasad dowodzenia należą: partyjność, celowość, naukowość, przewidywanie, jednoosobowość dowodzenia, centralizacja dostosowana do konkretnej sytuacji i ekonomiczność dowodzenia.</p> <p>10. Zasada partyjności polega na uwzględnianiu i stanowczym wcieleniu w dowodzeniu polityki partii i rządu, na twórczym stosowaniu metodologii marksistowsko-leninowskiej w realizacji przedsięwzięć dowodzenia oraz aktywnym udziale dowódców i wszystkich pracowników organów dowodzenia w działalności partyjno-politycznej.</p> <p>11. Celowość dowodzenia polega na określeniu realnego celu operacji /walki/ oraz takich sposobów działań bojowych wojsk i systemu dowodzenia nimi, które są zgodne z możliwościami przeciwnych stron, warunkami konkretnej sytuacji i zapewniają osiągnięcie założonego celu.</p> <p>Cel działań bojowych dowódcy określa w zamiarze operacji /walki/, a dla podwładnych - w zadaniach bojowych.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>Wszelkie przedsięwzięcia dowodzenia i działania wojsk powinny być rozpatrywane z uwzględnieniem tego, w jakim stopniu ich realizacja przyczynia się do osiągnięcia celu operacji /walki/.</p> <p>12. Naukowość dowodzenia polega na twórczym wykorzystaniu przez dowódców i podległych im pracowników organów dowodzenia obiektywnych praw i osiągnięć różnych nauk, postanowień regulaminów i instrukcji, stosowaniu najnowszych metod naukowych, umiejętnym wspieraniu intelektu nowoczesnymi środkami technicznymi oraz przestrzeganiu jedności teorii i praktyki w procesie dowodzenia.</p> <p>13. Przewidywanie polega na określaniu, na podstawie wnikliwej i ciągłej oceny sytuacji, możliwych zmian w charakterze i przebiegu przyszłych działań bojowych i wynikających z nich konsekwencji w dowodzeniu wojskami.</p> <p>Przewidywanie pozwala skuteczniej planować i organizować działania po otrzymaniu zadania bojowego. Jest ono jednym ze skutecznych środków przeciwdziałania zaskoczeniu.</p> <p>14. Zasada jednoosobowego dowodzenia polega na osobistym powzięciu decyzji przez dowódcę i realizacji najważniejszych przedsięwzięć dowodzenia zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu w państwowych aktach normatywnych, regulaminach i rozkazach wyższych przełożonych. Bez względu na sytuację, czas i warunki działań tylko dowódca ma prawo i obowiązek terminowego podjęcia decyzji o operacji /walce/ i określania zadań bojowych wykonawcom. Jednocześnie dowódca ponosi pełną odpowiedzialność za pomyślne wykonanie zadań bojowych, przez podległe mu wojska oraz za skuteczną realizację wszystkich przedsięwzięć dowodzenia.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>Każda osoba funkcyjna organów dowodzenia ponosi odpowiedzialność za realizację zadań zgodnie z decyzją dowódcy i zakresem obowiązków wynikających z pełnionej funkcji.</p> <p>15. Centralizacja dowodzenia w stopniu odpowiadającym konkretnej sytuacji, polega na ukierunkowywaniu przez nadrzędny organ dowodzenia wysiłków podległych wojsk stosownie do zamiaru dowódcy i planu działania, opracowanego zależnie od sytuacji ramowo bądź bardziej szczegółowo, dla osiągnięcia celu operacji /walki/. Im mniej jest czasu na przygotowanie działań bojowych, im gwałtowniejsze są zmiany sytuacji i większe jest rozérodowanie wojsk oraz im bardziej sprawne i doświadczone są podległe organy dowodzenia, tym stopień centralizacji powinien być mniejszy. Szczególnie wysoki stopień centralizacji obowiązuje przy rozwiązywaniu zagadnień użycia broni jądrowej i innych środków o największej sile rażenia oraz podczas przełamywania silnej obrony nieprzyjaciela. W warunkach dyktujących potrzebę znacznej decentralizacji dowodzenia szczególnego znaczenia nabiera bieżąca kontrola, w wyniku której nadrzędny organ dowodzenia ma możliwości koordynacji wysiłków w takim zakresie, jaki jest niezbędny dla osiągnięcia celu operacji /walki/.</p> <p>16. Ekonomiczność dowodzenia polega na zastosowaniu takich sposobów działania wojsk i takim wykorzystaniu techniki bojowej w konkretnych warunkach, które pozwalają osiągnąć cel operacji /walki/ w jak najkrótszym czasie, kosztem najmniejszych strat, przy minimalnym wysiłku ludzkim oraz zużyciu środków materiałowych i sprzętu technicznego.</p>		

3. WYMAGANIA WOBEC DOWODZENIA

17. Dowodzenie wojskami powinno być: operatywne, ciągłe, stanowcze, elastyczne i skryte.

18. Operatywność dowodzenia polega na realizacji niezbędnych w danych warunkach przedsięwzięć dowodzenia w takim czasie i z taką dokładnością, która umożliwia wykonanie zadania bojowego. Osiąga się to poprzez zapewnienie sprawnie działającego systemu rozpoznania, systemu informacyjnego i łączności, stosowanie właściwych metod podejmowania decyzji i przekazywania zadań bojowych oraz wprowadzanie i umiejętne wykorzystanie technicznych środków dowodzenia z kompleksowymi zautomatyzowanymi systemami dowodzenia włącznie. Operatywność dowodzenia powinna zapewnić podjęcie skutecznych decyzji i przekazanie zadań bojowych w krótszym czasie od nieprzyjaciela, stwarzając tym samym sprzyjające warunki do uzyskania nad nim przewagi.

19. Ciągłość dowodzenia polega na zapewnieniu dowódcy i jego organom dowodzenia możliwości nieprzerwanego wpływania na przebieg działań bojowych. Osiąga się ją poprzez utrzymanie nieprzerwanej łączności z przełożonym, podwładnymi i współdziałającymi związkami /oddziałami, pododdziałami/, odpowiednie urzutowanie i rozmieszczanie oraz sprawne przesuwanie punktów dowodzenia i właściwe ich zabezpieczenie a także sprawne odtworzenie naruszonego systemu dowodzenia.

20. Stanowczość dowodzenia polega na bezwzględnym, uporczywym wcielaniu w czyn wszystkimi dostępnymi środkami powziętej decyzji, w celu dokładnego, terminowego wykonania zadania bojowego. Osiąga się ją poprzez męstwo, zdecydowanie, żelazną siłę woli i przytomność umysłu dowódcy i oficerów organów dowodzenia w każdej, nawet najtrudniejszej sytuacji, zapobieganie powstawaniu wśród podwładnych nastrojów załamania i paniki.

1	2	3	4	5
		<p>21. Elastyczność dowodzenia polega na korygowaniu uprzedniej lub powzięciu nowej decyzji oraz postawieniu zadań stosownie do zmian zaistniałych w sytuacji jak również na dostosowywaniu metod pracy dowódcy i jego organów dowodzenia do zmieniających się warunków. Osiąga się ją poprzez wprowadzanie, stosownie do sytuacji, takich zmian do decyzji i planu działania, które zapewniają większą skuteczność i ekonomiczność dowodzenia.</p> <p>22. Skrytość dowodzenia polega na zachowaniu w tajemnicy przed nieprzyjacielem wszystkich przedsięwzięć i całego systemu dowodzenia, a zwłaszcza systemu łączności oraz rozmieszczenia punktów dowodzenia. Osiąga się ją poprzez przestrzeganie zasad maskowania, przepisów o ochronie tajemnicy, a w szczególności: ograniczanie liczby osób znających zadanie bojowe, zamiar operacji /walki/ i decyzję dowódcy; rysowanie na mapach oficerów organów dowodzenia tylko tych informacji, które są niezbędne do wykonywania przez nich obowiązków funkcyjnych; ograniczenie ilości sporządzanych dokumentów; zakaz używania środków radiowych i radioliniowych do prowadzenia rozmów podczas przegrupowania i w okresie przygotowania operacji /walki/ /z wyjątkiem przekazywania informacji alarmowych/; ograniczenie do minimum czasu przekazywania informacji środkami łączności, częstą zmianą częstotliwości i ścisłe przestrzeganie przepisów dotyczących posługiwania się środkami radiowymi; pracę pozornych stacji odbiorczo-nadawczych.</p> <p>Skrytość dowodzenia obowiązuje w równej mierze w okresie pokoju i podczas wojny.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>4. SYSTEM DOWODZENIA</p> <p>23. System dowodzenia stanowi uporządkowany zgodnie z zasadami sztuki wojennej zbiór organów i środków dowodzenia oraz powiązań informacyjnych, funkcjonalnych i technicznych pomiędzy nimi, niezbędnych do podejmowania decyzji i zapewniających osiągnięcie celów operacji /walki/.</p> <p>24. Zasadniczymi składnikami systemu dowodzenia są osoby funkcyjne do wództw z ich wzajemnymi stosunkami i metodami pracy oraz techniczne środki dowodzenia, zapewniające warunki zdobywania i szybkiego obiegu informacji, ruchliwości i żywotności systemu, a także zorganizowane z tych osób i środków punkty dowodzenia.</p> <p>25. Struktura systemu dowodzenia powinna być zgodna ze strukturą organizacyjną sił zbrojnych, jednolita, elastyczna w takim stopniu, który zapewnia skuteczne dowodzenie w szybko zmieniających się sytuacjach bojowych.</p> <p>26. W systemie dowodzenia wojskami lądowymi można wyróżnić podsystemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dowódców i sztabów ogólnowojskowych, rozpoznania, walki radioelektronicznej, wojsk rakietowych i artylerii, wojsk OPL, wojsk inżynierskich, wojsk chemicznych, wojsk łączności, służb kwatermistrzowskich, służb technicznych i inne; - organów dowodzenia frontu, armii, dywizji, pułku, batalionu i inne.		

1	2	3	4	5
		<p>27. Decydująca rola w systemie dowodzenia przypada dowódcom. Wzrasta jednocześnie rola wszystkich osób funkcyjnych. Ich głębokie przekonania ideowe i gruntowna wiedza wojskowa, zdolności twórczego stosowania zasad sztuki wojennej w dowodzeniu, zdolności organizatorskie i umiejętności stosowania najwydajniejszych metod pracy oraz mistrzowskiego wykorzystania technicznych środków dowodzenia, posiadają zasadnicze znaczenie w sprawnym funkcjonowaniu systemu dowodzenia.</p> <p>28. Ważną rolę w systemie dowodzenia spełnia system łączności, który zapewnia przesyłanie wiadomości. Utrzymanie ciągłej i niezawodnej łączności jest jednym z niezbędnych warunków sprawnego funkcjonowania systemu dowodzenia.</p> <p>29. Metody pracy organów dowodzenia powinny zapewnić skuteczność dowodzenia. Zależą one od treści zadań, terminu ich wykonania i istniejącej sytuacji, stopnia zaangażowania dowództwa w kierowaniu realizacją poprzednio otrzymanych zadań, stanu wyposażenia w techniczne środki dowodzenia, ukończenia oraz przygotowania osób funkcyjnych do wykonywania obowiązków.</p> <p>30. W zależności od dysponowanego czasu na przygotowanie działań bojowych stosuje się następujące metody pracy organów dowodzenia: metodę planowania kolejnego; metodę planowania równoległego; metodę dyrektywną.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>31. Metoda planowania kolejnego polega na rozpoczęciu prac związanych z wypracowaniem decyzji i zaplanowaniem działań na niższym szczeblu dowodzenia po zakończeniu tych czynności w dowództwie nadrzędnym. Stosuje się je w warunkach dużej ilości czasu, zazwyczaj podczas planowania operacyjnego w okresie pokoju.</p> <p>32. Metoda planowania równoległego polega na równoczesnym rozwiązywaniu przedsięwzięć organizacyjno-planistycznych przez dowództwa kilku kolejnych szczebli dowodzenia. Równoległość pracy osiąga się przede wszystkim przez jak najszybsze przekazanie podległym dowództwom i kierowniczym osobom funkcyjnym informacji niezbędnych do planowania i organizacji działań.</p> <p>Pierwsze informacje przekazuje się podległym organom dowodzenia w zarządzeniach wstępnych, następne - bezpośrednio po powzięciu decyzji - w zarządzeniach bojowych, pozostałe - w miarę rozwiązywania poszczególnych problemów planowania.</p> <p>33. Metodę dyrektywną stosuje się w warunkach, gdy czas od otrzymania nowego zadania lub zaistniałej sytuacji do nakazanego /wymaganego/ terminu rozpoczęcia działań nie pozwala na zaangażowanie kierowniczych osób funkcyjnych organu dowodzenia w procesie podejmowania decyzji i przekazywania zadań trybem dwóch poprzednich metod.</p> <p>Dowódca podejmuje w tym przypadku decyzję tylko na podstawie danych aktualnie przez siebie posiadanych lub po krótkim wyjaśnieniu niektórych zagadnień z szefem sztabu i ewentualnie innymi kierowniczymi osobami funkcyjnymi, znajdującymi się przy nim,</p>		

1	2	3	4	5
		<p>albo z którymi może bezzwłocznie wymienić informacje. Decyzja ta zazwyczaj dotyczy elementów najpilniejszych i najbliższego okresu. Określa się w niej cel /zamiar działań/ oraz najpilniejsze, ujęte w najbardziej zwięzłej formie, zadania bojowe, z reguły priorytetowe zadania częściowe. Zadania te - wraz z informacją o ogólnym celu działań - przekazuje podwładnym natychmiast dowódca osobiście oraz poprzez znajdujące się przy nim kierownicze osoby funkcyjne. Po wykonaniu tych czynności dowódca powinien zapoznać szefa sztabu i inne kierownicze osoby funkcyjne z treścią swej decyzji i zadaniami oraz wydać wytyczne co do organizacji i zabezpieczenia działań.</p> <p>5. DOWODZENIE ZWIĄZKAMI O SKŁADZIE KOALICYJNYM</p> <p>34. Dowodzenie związkami o składzie koalicyjnym w Siłach Zbrojnych państw Układu Warszawskiego opiera się na wspólnej, socjalistycznej doktrynie obronnej, jednolitych zasadach sztuki wojennej oraz organizacji, funkcjonowania i unifikacji wyposażenia technicznego, głównie środków łączności i środków informatycznych systemu dowodzenia.</p> <p>35. W wielonarodowych związkach wyznacza się dowództwo z zasady tego kraju, którego wojska stanowią trzon związku koalicyjnego.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>36. Dowództwo związku koalicyjnego podlega i realizuje wszystkie zadania dowództwa szczebla nadrzędnego i dowodzi podległymi wojskami zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym regulaminie.</p> <p>37. Dowództwo wojsk innej narodowości, podległej dowództwu związku o składzie koalicyjnym, ma prawo bezpośredniego meldowania narodowemu, wyższemu organowi dowodzenia /kierowania/ o otrzymanych zadaniach i ich realizacji.</p> <p>38. W procesie dowodzenia przy wszelkiej wymianie informacji z osobami funkcyjnymi innych narodowości obowiązuje w zasadzie język rosyjski.</p> <p>W przypadku posługiwania się technicznymi środkami łączności, obowiązują jednolite dokumenty utajniania informacji.</p> <p>39. Dla zapewnienia operatywności i ciągłości dowodzenia i współdziałania w związkach o składzie koalicyjnym wykorzystuje się z zasady grupy operacyjne lub przedstawicieli wojsk narodowych.</p>		

str. punkt	Treść dotychczasowego regulaminu	Proponowana treść nowego regulaminu	Podstawa formalno-prawna lub uzasadnienie treści zmian	Uwagi
1	2	3	4	5
	<p style="text-align: center;">R o z d z i a ł I</p> <p>PRZEZNACZENIE I OGÓLNE ZADANIA SZTABÓW</p> <p>5. 1. PRZEZNACZENIE I OBOWIĄZKI SZTABÓW</p> <p>5.1. Działaniami bojowymi wojsk kieruje dowódca. Ponosi on całkowitą odpowiedzialność za stałą gotowość bojową podległych wojsk, za organizację działań bojowych, pomyślne wykonanie zadań bojowych i za stan moralno-polityczny żołnierzy.</p> <p>Dowódca dowodzi wojskami osobiście i przez sztab. On podejmuje decyzje do działań bojowych, stawia zadania podległym związkom operacyjnym /związkom taktycznym, oddziałom / pododdziałom/, organizuje współdziałanie, szkolenie i zaopatrywanie wojsk.</p> <p>Dowódca stale powinien troszczyć się o stan moralno-polityczny i szkolenie sztabu, stawiać mu zadania we właściwym czasie i wymagać twórczego, pełnego inicyjatywy, ich wykonania. Organizując działania wojsk wysłuchuje on propozycji szefa sztabu, zapoznaje go ze swoimi zamierzeniami i decyzjami oraz informuje o wszystkich wydanych przez siebie rozkazach.</p>	<p style="text-align: center;">R o z d z i a ł II</p> <p>PRZEZNACZENIE I OGÓLNE OBOWIĄZKI DOWÓDZTW</p> <p>1. ROLA DOWÓDCY W DOWODZENIU</p> <p>40. /n/. Dowódca ponosi odpowiedzialność za gotowość bojową podległych wojsk, organizację działań bojowych, pomyślne i terminowe wykonanie zadań bojowych.</p> <p>Działanie dowódcy i wszystkich wykonawców powinna cechować wola zwycięstwa, niezłomne dążenie do pełnego i terminowego wykonania zadania, bez względu na stopień przeciwdziałania nieprzyjaciela. Dowódca zobowiązany jest wpoić te cechy wszystkim podwładnym.</p> <p>41./n/. Dowódca dowodzi wojskami osobiście, przez podległe organa dowodzenia i zastępcę do spraw liniowych. Powinien on zawsze wiedzieć gdzie się znajdują i co robią podległe wojska, jaka jest ich zdolność bojowa i jakie mają potrzeby.</p> <p>Organami dowodzenia dowódcy są: sztab związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, szereg /wydział, sekcja/ polityczny, szefostwa rodzajów wojsk, służby techniczne, służby kwatermistrzowskie, i oddział /wydział/ kadr.^{1/}</p> <p>42./n/. Dowódca zobowiązany jest w terminie podejmować osobiście decyzje do działań bojowych i stawiać zadania podwładnym, organizować współdziałanie, zabezpieczenie działań bojowych, szkolenie i wychowanie podległych organów dowodzenia i wojsk oraz prowadzić kontrolę realizacji postawionych zadań.^{2/}</p> <p>Dowódca rozwiązuje główne problemy dowodzenia i w decydujących momentach operacji /walki/ osobiście wpływa na jej przebieg.</p> <p>43. Dowódca zobowiązany jest stale troszczyć się o stan moralno-polityczny, <u>nastroje</u> i poziom wykształcenia</p>	<p>1/ W procesie dowodzenia wojskami uczestniczą również szefowie /szefostwa/ rodzajów wojsk i służb oraz zastępcy ds. liniowych.</p> <p>2/ Dowódca rozstrzyga główne problemy dowodzenia oraz szkolenia i wychowania organów dowodzenia i podległych wojsk.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>organów dowodzenia, we właściwym czasie stawiać im zadania i wymagać twórczego, pełnego inicjatywy oraz samodzielnego ich wykonania. Organizując działania wojsk dowódca może wysłuchać meldunków swoich zastępców, szefów oddziałów, szefów rodzajów wojsk i służb w zakresie niezbędnych danych do podjęcia decyzji oraz propozycji decyzji szefa sztabu.^{3/} Dowódca zapoznaje szefa sztabu ze swoimi zamiarami i decyzjami oraz informuje o wszystkich wydanych przez siebie rozkazach.</p>	<p>3/ Użycie sformułowania ... "dowódca może wysłuchać zastępców, szefów oddziałów, szefów rodzajów wojsk i służb w zakresie niezbędnych mu danych do podjęcia decyzji oraz propozycji szefa sztabu", nie warunkuje podjęcia decyzji przez dowódcę obowiązkiem wysłuchania propozycji szefa sztabu. Ponadto dopuszcza szeroki zespół ludzi, którzy pomagają dowódcy w przygotowaniu danych do jej podjęcia; Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 1/119/1975r. s.13 i 23.</p>	
5.2.	<p>Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ jest głównym organem dowodzenia wojskami. Odpowiada on za terminową organizację działań bojowych wojsk, stanowcze i ciągłe dowodzenie nimi w każdej sytuacji. W pracy kieruje się decyzjami i wytycznymi dowódcy oraz zarządzeniami sztabu wyższego. Pracą sztabu kieruje szef sztabu.....</p>	<p>2. PRZEZNACZENIE I OBOWIĄZKI ORGANÓW DOWODZENIA PODLEGLYCH DOWÓDCY</p> <p>2.1. SZTABÓW OGÓLNOWOJSKOWYCH</p> <p>44. Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ jest głównym organem dowodzenia wojskami. Jest on nadrzędny w stosunku do pozostałych organów dowodzenia dowódcy, a także sztabów stale lub okazowo podległych.^{4/} Sztab planuje i organizuje w nakazany /pożądanym/terminie działania bojowe wojsk oraz skuteczne, operatywne, ciągłe, stanowcze, elastyczne i skryte^{5/} dowodzenie nimi w każdej sytuacji. W pracy kieruje się decyzjami i wytycznymi dowódcy oraz zarządzeniami sztabu nadrzędnego. Pracą sztabu kieruje szef sztabu.</p>	<p>4/ Potrzeba podporządkowana sztabowi pozostałych organów dowodzenia w zakresie dowodzenia wojskami wynika ze zwiększonej roli i znaczenia sztabu na współczesnym polu walki - gen. broni F.Siwicki, Referat o ocenie i podstawowych kierunkach działania sztabów. Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975r. s.39.</p>	
6.3.	<p>Ogólne obowiązki sztabów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie stałej gotowości bojowej wojsk, - ciągłe zbieranie, studiowanie i ocenianie danych o sytuacji oraz przygotowywanie obliczeń i propozycji potrzebnych dowódcy do podjęcia decyzji, - planowanie działań bojowych i przekazywanie wojskom zadań bojowych, organizacja współdziałania wojsk i utrzymywanie go w toku walki, 	<p>45. Obowiązki sztabów ogólnowojskowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie odpowiedniego stanu gotowości bojowej wojsk i systemu dowodzenia;^{6/} - ciągłe zbieranie, studiowanie i ocenianie danych o sytuacji oraz przygotowywanie obliczeń i danych niezbędnych dowódcy do podjęcia decyzji; - planowanie i koordynowanie działalności wszystkich organów dowodzenia związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/;^{7/} - terminowe planowanie działań bojowych i przekazywanie wojskom zadań bojowych, organizowanie współdziałania i utrzymywanie go w toku walki; 	<p>5/ W warunkach ciągłego wzrastających możliwości ogniowych i manewrowych wojsk oraz powszechnego nasycenia ich sprzętem radioelektronicznym, wzrastają również nowe i coraz wyższe wymagania w zakresie dowodzenia nimi. Stąd celowym jest w zakresie odpowiedzialności sztabu włączenie dodatkowych wymagań takich jak skuteczność, operatywność, elastyczność i skrytość.</p> <p>6/ Gen.armii W.Jaruszewski, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL, Doroczna odprawa szkoleniowa kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dn. 10.11.1973r. s.14. Gen. broni F.Siwicki Referat o ocenie i podstawowych kierunkach działania sztabów, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dn. 6.11.75r. s.37.</p> <p>7/ Dyrektywa MON do działalności sił zbrojnych PRL w latach 1974/75 gen. broni F.Siwicki, Referat o ocenie i podstawowych kierunkach działania</p>	

1	2	3	4	5
	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie stałej współpracy ze sztabami sąsiednich związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/, a na obszarze własnego kraju - także z terytorialnymi sztabami wojskowymi; • organizowanie wszechstronnego zabezpieczenia działań bojowych, - organizowanie i utrzymywanie trwałej łączności z podległymi i współdziałającymi wojskami, z sąsiadami i sztabem wyższym oraz organizowanie tajnego dowodzenia wojskami, - organizowanie rozwijania i urządzania punktów dowodzenia, ich przesuwania, ochrony i obrony, - sprawowanie stałej kontroli wykonania zadań i udzielanie pomocy podległym wojskom i sztabom, - terminowe składanie meldunków i sprawozdań sztabowi wyższemu i systematyczne informowanie o sytuacji sztabów podległych, współdziałających i sąsiadów, - prowadzenie ewidencji ludzi, techniki bojowej i stopnia napromienienia wojsk, - zapewnienie ochrony tajemnicy państwowej i służbowej, - organizowanie służby porządkowo-ochronnej i utrzymanie porządku na placach, - studiowanie i rozpowszechnianie w wojskach doświadczeń bojowych i ciągłe doskonalenie sposobów dowodzenia wojskami. <p>✕ Z wymienionych obowiązków najważniejszym jest ciągła znajomość</p>	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie stałej współpracy ze sztabami sąsiednich związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/, wojsk wspierających, wojsk OPK, a na obszarze własnego kraju - także z terytorialnymi sztabami wojskowymi i organami obrony cywilnej; - organizowanie i zapewnienie realizacji zabezpieczenia działań bojowych w tym służby porządkowo-ochronnej; - organizowanie i utrzymywanie sprawnie funkcjonującego systemu dowodzenia; - stała kontrola wykonania zadań i udzielanie pomocy podległym sztabom i wojskom; - terminowe składanie meldunków i sprawozdań oraz meldowanie o zmianach sytuacji^{8/} sztabowi nadrzędnemu i systematyczne informowanie o nich pozostałych organów dowodzenia, sztabów podległych, sąsiadów i wojsk współdziałających oraz organów dowodzenia wojsk wspierających; - prowadzenie ewidencji ludzi, zasobów uzbrojenia i sprzętu oraz napromienienia stanu osobowego; - ochrona tajemnicy państwowej i służbowej; - studiowanie i rozpowszechnianie w wojskach doświadczeń bojowych, ciągłe doskonalenie dowodzenia i działań wojsk; - organizowanie obiegu informacji wewnątrz punktów dowodzenia i między nimi.^{9/} 	<p>sztabów; Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975r. s.40-42; ponadto wynika to z punktu 2.</p> <p>8/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP Nr 1/119/1975r. s.14. Zakres terminu "sytuacja" jest nadrzędny względem zakresu terminu "położenie". Sytuacja - zespół okoliczności, położenie, w jakim się kto znajduje, ogół warunków, w których się coś dzieje, coś się rozwija. Mały słownik języka polskiego, PWN, Warszawa 1968r. s.799. Położenie - miejsce, gdzie się coś znajduje, gdzie jest położone pozycja zajmowana przez dany przedmiot w stosunku do otoczenia. Mały słownik języka polskiego, PWN, Warszawa 1968r. s.597.</p> <p>9/ Dyrektywa MON do działalności sił zbrojnych PRL w latach 1974/75; gen. broni F.Siwiński. Referat o ocenie podstawowych kierunkach działania sztabów. Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975r. s.40-42; Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP Nr 1/119/1975r. s.9. Omówienie ćwiczenia "Lato-74" s.44. Ponadto włączenie tego zadania dla sztabu wynika ze wzrostu ilości informacji obiegających w systemie dowodzenia i w poszczególnych jego podsystemach oraz skracanie czasu ich obiegu, a także konieczność sprawnej ich wymiany pomiędzy dowódcą, szefem sztabu a pozostałymi kierowniczymi osobami funkcyjnymi oraz pomiędzy poszczególnymi organami dowodzenia.</p>	

1	2	3	4	5
7.4.	<p>położenia i stanu podległych wojsk i toku wykonywania przez nie zadań.</p> <p>W celu utrzymania stałej gotowości bojowej wojsk sztab powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizować ciągłe rozpoznanie i dobrze znać nieprzyjaciela, oceniać możliwości jego wojsk i trafnie przewidywać zamiary ich użycia w zasadzie o jeden szczebel wyżej, - studiować i oceniać właściwości teatru działań wojennych /kierunku, rejonu działań/ i stanu jego przygotowania, - opracowywać i uaktualniać plany działań bojowych, - systematycznie kontrolować gotowość bojową wojsk oraz dyżurnych sił i środków do natychmiastowego podjęcia działań, - przygotowywać punkty dowodzenia, planować i zapewniać trwałą łączność z wojskami oraz organizować szybkie przekazywanie ustalonych sygnałów, - utrzymać wysoki stan moralno-polityczny żołnierzy, - organizować całokształt przedsięwzięć w zakresie zabezpieczenia działań bojowych, - organizować szkolenie operacyjne i bojowe podległych wojsk i sztabów, uwzględniając doświadczenia bojowe, informować je o wszystkich nowych środkach i sposobach walki stosowanych przez nieprzyjaciela, 	<p>46. W celu utrzymania odpowiedniego stanu gotowości bojowej wojsk i systemu dowodzenia, sztab oraz pozostałe organa dowodzenia powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>terminowo planować, organizować i realizować przedsięwzięcia zapewniające utrzymywanie wojsk i organów dowodzenia w odpowiednim stanie gotowości bojowej;</u> - organizować ciągłe rozpoznanie i dobrze znać nieprzyjaciela, oceniać możliwości jego wojsk i trafnie przewidywać terminy i <u>prawdopodobne sposoby</u>^{10/} ich użycia o jeden szczebel wyżej; - studiować i oceniać właściwości teatru działań wojennych /kierunku, rejonu działań/ i stanu jego przygotowania; - opracowywać i uaktualniać plany działań bojowych; - utrzymywać siły i środki dowodzenia w takim stanie gotowości, który zapewnia terminowe /w pożądanym czasie/ rozpoczęcie działań i wykonanie zadań bojowych;^{11/} - systematycznie kontrolować gotowość wojsk oraz dyżurnych sił i środków do natychmiastowego podjęcia działań bojowych;^{12/} - <u>planować i organizować system dowodzenia oraz terminowo</u>^{13/} przekazywać ustalone sygnały; - <u>oddziaływać na rzecz utrzymania wysokiego stanu moralno-politycznego, psychicznego i pożądanego nastrojów żołnierzy;</u>^{14/} - <u>planować, organizować i zapewniać realizację zabezpieczenia działań bojowych;</u> - <u>planować i zapewnić realizację szkolenia podległych wojsk i organów dowodzenia, uwzględniając doświadczenia bojowe;</u> - informować wojska i organy dowodzenia o wszystkich nowych środkach i sposobach walki stosowanych przez nieprzyjaciela; - <u>odtworzać i utrzymywać zdolność bojową podległych wojsk</u>^{15/}, <u>organizować uzupełnienie ich stanu osobowego, techniki bojowej, zaopatrywanie w środki materiałowe</u> 	<p>10/ Gen.armii W.Jaruselski, Omówienie ćwiczenia "Lato-74", Sztab Gen.WP 1974r. s.33. Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975r. s.14-15.</p> <p>11/ Wynika to z roli organów dowodzenia.</p> <p>12/ Gen.armii W.Jaruselski, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL, Sztab Gen.WP, Warszawa 1974r. s.25-26.</p> <p>13/ Gen.armii W.Jaruselski, Doświadczenia i wnioski z ćwiczeń "Lato-71", Sztab Gen.WP, 1971r. s.43, 48; gen.mjr S.I.Pietrenko, Doświadczenia i wnioski z ćwiczenia "Wiosna-73", Sztab Gen.WP, 1973r. s.14-17.</p> <p>14/ Uwagi GZP WP do Zmian 1 i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo nr wch.01720 z dnia 12.7.1977r.</p> <p>15/ Gen.armii W.Jaruselski, Omówienie ćwiczenia "Lato-74", Sztab Gen.WP, 1974r. s.41.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>- dbać o uzupełnianie stanu ludzi, techniki bojowej, zaopatrywanie wojsk w środki materiałowe oraz o ewakuację rannych i obcych.</p>	<p>oraz ewakuację <u>porażonych</u> i chorych.</p>		
30.44	<p>Głównym zadaniem sztabu jest zapewnienie stanowczego i ciągłego dowodzenia wojskami w toku działań bojowych i w każdej sytuacji. W tym celu sztab jest obowiązany: zapewnić trwałą łączność z wojskami podległymi i sąsiadami; uważnie śledzić rozwój działań bojowych i wykonywanie przez wojska postawionych zadań; szybko uogólnić i meldować dowódcy dane o zmianach sytuacji; przekazywać w terminie wojskom rozkazy dowódcy; zapewnić ciągłe współdziałanie.</p>	<p>47./n/. Dla zapewnienia skutecznego dowodzenia sztab i pozostałe organa dowodzenia powinny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znać i tworzyć stosować zasady sztuki wojennej, w tym zasady dowodzenia; - zapewnić operatywność, ciągłość, stanowczość, elastyczność i skryte dowodzenie wojskami; - zapewnić organizację i utrzymanie ciągłego współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych; - organizować zwalczanie rozpoznania nieprzyjaciela; - utrzymywać stale aktualną bazę danych dla zabezpieczenia procesów informacyjnych realizowanych w polowym systemie przetwarzania informacji. 		
31.46	<p>Dla zachowania w tajemnicy wszystkich czynności związanych z dowodzeniem sztab jest obowiązany:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizować <u>tajne dowodzenie</u> wojskami, - określać liczbę osób powoływanych do opracowywania dokumentów i zapoznawania się z nimi; - dokładnie kontrolować przestrzeganie zasad maskowania radiowego i dyscypliny łączności, - zapewnić właściwe przechowywanie dokumentów bojowych i obchodzenie się z nimi; - dostarczać najważniejsze dokumenty bojowe przez oficerów sztabu /oficerów łącznikowych/ albo przekazywać je najpewniejszymi kanałami łączności. 			

1	2	3	4	5
		<p>2.2. ORGANÓW POLITYCZNYCH^{16/}</p> <p>48./n/. Organa polityczne planują, organizują i prowadzą ciągłą i skuteczną pracę partyjno-polityczną wśród własnych żołnierzy i ludności cywilnej w strefie działań bojowych oraz działalność propagandowo-psychologiczną wśród wojsk i ludności cywilnej nieprzyjaciela.</p> <p>Do ich obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umacnianie postawy bezgranicznego oddania ludowej Ojczyźnie i sprawie socjalizmu oraz gotowości do zdecydowanego działania w ich obronie; - pogłębianie walców moralno-bojowych żołnierzy; - prowadzenie działalności na rzecz umacniania więzów przyjaźni i braterstwa broni z armiami sojuszniczymi, a zwłaszcza z Armią Radziecką; - potęgowanie nienawiści do wroga; systematyczne ocenianie metod propagandowo-psychologicznego działania nieprzyjaciela i organizowanie przeciwdziałania; - ciągłe analizowanie sytuacji politycznej i operacyjno-taktycznej; - meldowanie dowódcy oraz nadrzędnemu organowi partyjno-politycznemu o sytuacji i stanie moralno-politycznym podległych wojsk, kierunkach, zakresie i skuteczności prowadzonej pracy partyjno-politycznej oraz wszelkich istotnych problemach mających wpływ na gotowość bojową wojsk; - utrzymanie ścisłej współpracy ze sztabem i innymi organami dowodzenia w zakresie wymiany informacji, planowania i organizowania działań, wykorzystania oficerów udających się do wojsk do przekazywania zadań i kontroli ich realizacji oraz udzielania pomocy podwładnym; - ścisłe współdziałanie ze sztabem i innymi organami dowodzenia w likwidowaniu fizycznych i moralno-psychicznych skutków uderzeń bronią masowego rażenia wśród wojsk własnych oraz odtwarzanie ich zdolności bojowej; 	<p>16/ Podrozdział 2.2 opracowano na podstawie: Zasady organizacji i prowadzenia pracy partyjno-politycznej na szczeblach taktycznych w warunkach bojowych".</p>	

1	2	3	4	5
5.2	<p><i>dowodztwo</i></p> <p>Sztaby rodzajów wojsk, wojsk specjalnych służb i tyłów pracują pod kierownictwem swych szefów i jednocześnie wykonują wszystkie zarządzenia sztabu ogólnowojskowego. Odpowiadają one bezpośrednio za gotowość bojową i dowodzenie podległymi rodzajami wojsk, wojsk specjalnych i służb oraz za realizację zabezpieczenia działań bojowych zgodnie z planami sztabu ogólnowojskowego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - właściwe rozdzielenie uzupełnienia /rezerwy/ przybywającego do wojsk, zapewnienie celowego rozmieszczenia członków partii i aktywu w elementach ugrupowania bojowego oraz troska o jego wszechstronne przygotowanie do prowadzenia pracy politycznej; - organizowanie szkolenia oficerów politycznych w dziedzinie doskonalenia form i metod prowadzenia pracy partyjno-politycznej uwzględniając w nim zdobyte doświadczenia bojowe; - meldowanie nadrzędnemu organowi politycznemu o nakazanych, podejmowanych i zrealizowanych przedsięwzięciach działania partyjno-politycznego. <p>2.3. SZEFOSTW RODZAJÓW WOJSK I SŁUŻB^{17/}</p> <p>49./n/. Szefowie rodzajów wojsk i służb odpowiadają za stan i gotowość do działań podległych im rodzajów wojsk i służb oraz realizację przez nie zadań i specjalistycznych zadań zabezpieczenia działań bojowych zgodnie z decyzją dowódcy i planami opracowanymi przez sztab ogólnowojskowy.</p> <p>50./n/. Szefostwa /szefowie/ rodzajów wojsk i służb zobowiązane są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymywać nakazany poziom stanu gotowości bojowej w podległych związkach taktycznych i oddziałach /pododdziałach/ rodzajów wojsk i służb; - stale znać sytuację, zadania ogólnowojskowego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ w zakresie ich dotyczącym oraz sytuację i stan gotowości, możliwości i zadania własnego rodzaju wojsk /służby/; - do sameldowania dowódcy w każdej chwili oceny sytuacji i niezbędnych danych do decyzji w zakresie specjalności, za którą ponoszą odpowiedzialność; - terminowo dostarczać do sztabu ogólnowojskowego niezbędne dane do planowania działań bojowych i brać z nim udział w planowaniu i innych przedsięwzięciach dowodzenia; 	<p>17/ Podrozdział 2.3 opracowano na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen. WP, Nr 1/119/, 1975r. s-29-35; - Modelowy zakres obowiązków osób funkcyjnych w dywizji, MON, Warszawa 1974r, Sztab Gen. 68/74. 	

1	2	3	4	5
		<ul style="list-style-type: none"> - znać decyzję ogólnowojskowego dowódcy w zakresie ich dotyczącym; - planować, organizować i kierować działaniami podległych rodzajów wojsk i służb; - terminowo meldować o zmianach sytuacji w podległych związkach taktycznych i oddziałach /pododdziałach/ dowódcy i odpowiedniemu szefowi przełożonemu i systematycznie informować o nich sztab ogólnowojskowy i szefostwa /szefów/ podległych; - organizować obieg informacji wewnątrz szefostwa; planować i organizować wyszkolenie specjalistyczne swiązków taktycznych i oddziałów /pododdziałów/ rodzajów wojsk i służb. <p>Szefostwa rodzajów wojsk i służb pracują pod kierownictwem swoich szefów i jednocześnie wykonują zarządzenia sztabu ogólnowojskowego.</p> <p>51./n/. Obowiązki szefostwa wojsk raketowych i artylerii /szefa artylerii/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadzorowanie przygotowania uderzeń raketowych i ognia artylerii w podległych swiązkach taktycznych i oddziałach /pododdziałach/ oraz meldowanie dowódcy o ich gotowości; - kierowanie - zgodnie z decyzją dowódcy - uderzeniami raketowymi i ogniem artylerii; - posiadanie aktualnych danych o obiektach /celach/ nieprzyjaciela wymagających rażenia bronią jądrową; - organizowanie i zapewnienie skutecznego dowodzenia podległymi siłami i środkami; - udział w organizowaniu współdziałania z innymi rodzajami wojsk /sił sbrojnych/ i zapewnienie ciągłego jego utrzymania w toku operacji /walki/; głównie z wojskami zmechanizowanymi, pancernymi, obrony przeciwlotniczej i lotnictwem; - uszadnianie ze służbą uzbrojenia i elektroniki kolejności, terminów przygotowania i dowozu rakiet i głowic bojowych do swiązków taktycznych /oddziałów/ oraz kontrolowanie terminowości ich dowozu. 		

1	2	3	4	5
		<p>52./n/. Szefostwo wojsk /szef/ obrony przeciwlotniczej /OPL/ planuje i realizuje przedsięwzięcia w zakresie użycia sił i środków OPL, przydzielonego limitu lotów lotnictwa myśliwskiego w działaniach bojowych oraz kieruje systemem obrony przeciwlotniczej związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/.</p> <p>Z sił i środków szefostwa wojsk /szefa, starszego oficera/ OPL, stanowiska dowodzenia OPL - na szczeblach operacyjnych, oddziału radiotechnicznego /kompanii, drużyny dowodzenia/szefa OPL/ i organów dowodzenia lotnictwem myśliwskim - na szczeblach operacyjnych, organizuje się ośrodek /punkt/ kierowania OPL.</p> <p>Obowiązki ośrodka /punktu/ kierowania OPL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ciągła znajomość i ocenianie sytuacji powietrznej; - planowanie i organizowanie systemu obrony przeciwlotniczej i kierowanie jego walką - zgodnie z decyzją dowódcy - w czasie odparcia nalotu; - powiadamianie wojsk OPL i lotnictwa myśliwskiego o sytuacji powietrznej; - informowanie stanowiska dowodzenia o zagrożeniu z powietrza i uprzedzanie wojska OPL o przelotach własnego lotnictwa; - utrzymywanie ciągłego współdziałania z wojskami lotniczymi i wojskami obrony powietrznej kraju. <p>53./n/. Obowiązki szefostwa wojsk inżynierskich /szefa saperów/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdobywanie, zbieranie i ocenianie informacji o wojskach inżynierskich i przedsięwzięciach zabezpieczenia inżynierskiego nieprzyjaciela, a także o przeszkodach, głównie wodnych i drogach; - planowanie, organizowanie i kierowanie rozpoznaniem inżynierskim w ścisłej współpracy z oddziałem rozpoznawczym; - koordynowanie wysiłków innych rodzajów wojsk i służb w zakresie wykonania zadań zabezpieczenia inżynierskiego; - planowanie i kierowanie zaopatrzeniem wojsk w sprzęt, środki i materiały inżynierskie. 		

1	2	3	4	5
		<p>54./n/. Obowiązki szefostwa wojsk chemicznych /szefa zabezpieczenia chemicznego/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenianie możliwości użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia; - planowanie, organizowanie i zapewnienie realizacji zabezpieczenia chemicznego wojsk; - kierowanie działalnością systemu wykrywania wybuchów jądrowych i skażeń; - ocenianie skażeń promieniotwórczych i chemicznych oraz strat i pożarów po uderzeniach bronią masowego rażenia; - współuczestniczenie w planowaniu, organizowaniu i kierowaniu likwidacją skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia; - planowanie i ukierunkowywanie zaopatrzeniem wojsk w sprzęt, środki i materiały chemiczne. <p>Szefowi wojsk chemicznych /szefowi zabezpieczenia chemicznego związku taktycznego/ podlega stacja obliczeniowo-analityczna skażeń, która jest elementem dowodzenia i spełnia następujące obowiązki: zbiera dane o parametrach wybuchów jądrowych oraz uderzeniach chemicznych i środkach zapalających; prognozuje straty, skażenia i pożary spowodowane uderzeniami bronią masowego rażenia; określa stopień zagrożenia wojsk skażeniami i pożarami i informuje o tym zainteresowane organa dowodzenia.</p> <p>55./n/. Obowiązki służb technicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabezpieczenie wojsk w rakiety, amunicję, uzbrojenie oraz zestawy remontowe, materiały i sprzęt techniczny; - planowanie, organizowanie i zapewnienie realizacji rozpoznania technicznego, ewakuacji i remontu uszkodzonego uzbrojenia i sprzętu technicznego z uwzględnieniem priorytetu ważności bojowej sprzętu; - kierowanie fachową działalnością jednostek remontowo-ewakuacyjnych i technicznymi składami polowymi; - koordynowanie działalnością zabezpieczenia tech- 		

1	2	3	4	5
		<p>nicznego w zakresie ewakuacji i remontu sprzętu rodzajów wojsk;</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i nadzór nad prawidłowym użytkowaniem i obsługą techniczną uzbrojenia i sprzętu technicznego w celu utrzymania go w stanie gwarantującym niezawodne działanie w różnych warunkach walki; - usgadzanie z kwatermistrzostwem zagadnień dotyczących ugrupowania, rozmieszczenia, przemieszczenia oraz obrony i ochrony elementów zabezpieczenia technicznego; - prognozowanie strat i uszkodzeń uzbrojenia i sprzętu oraz odsyaku; - usgadzanie i opracowywanie niezbędnych danych do dyrektywy tylowej /rozkazu tylowego/; <small>ogólnowojskowym</small> - współpraca ze sztabem szefami rodzajów wojsk i kwatermistrzostw głównie w zakresie zabezpieczenia wojsk w rakiety, amunicję oraz sprzęt i materiały innych rodzajów wojsk i służb; - wydzielanie i stawianie zadań grupie operacyjnej /przedstawicielom/ służb technicznych wysłanej na stanowisko dowodzenia; - wydzielanie sił i środków do likwidacji skutków uderzeń broni masowego rażenia nieprzyjaciela i zabezpieczenia technicznego pokonywania przeszkód wodnych; - przekazywanie sprzętu wyremontowanego do wojsk /w uzgodnieniu ze sztabem/ a nie podlegającego remontowi na danym szczeblu przekazywanie do szczebla nadrzędnego; - organizowanie wykorzystania miejscowego zaplecza i zdobytych zasobów materiałowo-technicznych; - organizowanie i zapewnienie skutecznego dowodzenia podległymi siłami i środkami. <p>56./n/. Obowiązki służb kwatermistrzowskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie dowozu wszystkich rodzajów zaopatrzenia /s wyjątkiem rakiet/ do wojsk, zaopatrzenie i dowóz do wojsk środków materiałowych służb kwatermistrzowskich; - usgodnienie ze sztabem ogólnowojskowym zagadnień dotyczących ugrupowania, rozmieszczenia i przemieszczenia		

1	2	3	4	5
		<p>nia jednostek tyłowych, wybór dróg dowozu i ewakuacji oraz organizacja obrony i ochrony;</p> <ul style="list-style-type: none"> - planowanie, organizowanie i zapewnienie realizacji: zabezpieczenia drogowego i przewozów materiałowych; rozpoznanie sanitarnego wojsk i ludności cywilnej w pasie działania; zadań produkcyjno-usługowych; - współpraca z szefostwami /szefami/ rodzajów wojsk i służb w zakresie zabezpieczenia w branzowe środki materiałowe; - kierowanie fachową działalnością w podległych związkach operacyjnych /związkach taktycznych, oddziałach/ oraz branzowych składach polowych; - wydzielanie i stawianie zadań grupie operacyjnej /przedstawicielom/ służb kwatermistrzowskich wysłanych na stanowisko dowodzenia; - wydzielanie sił i środków do likwidacji skutków uderzeń bronią jądrową przez nieprzyjaciela oraz zabezpieczenia materiałowego i medycznego pokonywania przeszkód wodnych; - organizowanie zbiórki i ewakuacja uszkodzonego i zbędnego sprzętu oraz eksploatacja zasobów miejscowych i zdobyczy wojennych; - organizowanie i zapewnienie skutecznego dowodzenia podległymi siłami i środkami. <p>57./n/. Dla terminowego przygotowania i zameldowania dowódcy niezbędnych danych do podjęcia decyzji oraz dostarczenia pozostałym organom dowodzenia informacji do planowania i organizowania działań bojowych oraz skutecznego kierowania wojskami, a także - sprawnego obiegu informacji pomiędzy stanowiskiem dowodzenia i kwatermistrzowskim stanowiskiem dowodzenia ze składu służb technicznych i służb kwatermistrzowskich wydziela się grupy operacyjne /przedstawiciele/, które pracują na stanowisku dowodzenia.</p> <p>Obowiązki grup operacyjnych /przedstawicielel/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meldowanie dowódcy i przekazywanie sztabowi ogólnowojskowemu, szefostwom /szefom/ rodzajów wojsk i służb informacji o sytuacji tyłowej, stanie tyłów, możliwościach 		

1	2	3	4	5
		<p>1 ich położeniu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - meldowanie dowódcy, szefowi służb technicznych i kwatermistrzowi propozycji zabezpieczenia tyłowego; - terminowe dostarczenie do sztabu ogólnowojskowego niezbędnych danych do planowania działań bojowych i branie z nią udziału w planowaniu i innych przedsięwzięciach dowodzenia; - przekazywanie ze stanowiska dowodzenia na kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia danych o sytuacji i zadaniach ogólnowojskowego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ - w zakresie ich dotyczącym - ich stanach osobowych i wyposażeniu, decyzjach dowódcy - w zakresie ich dotyczącym - oraz informacji tyłowych, które wpłynęły na stanowisko dowodzenia z pominięciem kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia - uzgadnianie zagadnień współdziałania ze sztabem oraz szefostwami /szefami/ rodzajów wojsk; - pozostawanie w ciągłej gotowości do przejęcia dowodzenia tyłami i organizacji likwidacji skutków uderzeń broni masowego rażenia nieprzyjaciela. <p>2.4. SZTABÓW OBRONY TERYTORIALNEJ^{18/}</p> <p>58./n/. Dowództwo okręgu wojskowego jest organem dowodzenia Sztabu Generalnego WP. Do jego obowiązków należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planowanie i utrzymanie gotowości bojowej podległych wojsk oraz dowodzenie nimi w toku działań bojowych; - współpraca w planowaniu operacyjnym i zapewnienie sprawnego wydzielenia dowództwa i wojsk armii; - zabezpieczenie przegrupowania wojsk; - planowanie, organizowanie i realizacja obrony ważnych obszarów i ośrodków; - udział wojsk okręgu wojskowego w obronie przeciwdywersyjnej; - organizowanie i kierowanie walką z desantami powietrznymi /morakimi/; 		
			<p>18/ Punkt 58 opracowano na podstawie danych uzyskanych w Sztabie Gen.WP i dowództwach okręgów wojskowych.</p>	

1	2	3	4	5
		<ul style="list-style-type: none"> - planowanie, organizowanie i kontrolowanie szkolenia; - planowanie, organizowanie i realizowanie zadań zaopatrywania wojsk okręgu oraz stacjonujących na obszarze okręgu wojskowego; - współdziałanie z siłami obrony cywilnej. <p>59./n/. Wojewódzki sztab wojskowy jest jednostką organizacyjną resortu obrony narodowej powołaną do wykonania funkcji:^{19/}</p> <ul style="list-style-type: none"> - organu administracji wojskowej stopnia podstawowego; - terenowego ognia wojskowego do spraw operacyjnego przygotowania i organizacyjnego zabezpieczenia na obszarze województwa zadań związanych z przegrupowaniem wojsk. <p>Do jego obowiązków w sprawach operacyjnych i szkoleniowych należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planowania i realizacja przedsięwzięć związanych z osiąganiem wyższych stanów gotowości bojowej; - planowanie i nadzorowanie zabezpieczenia potrzeb mobilizacyjnych; - planowanie i przygotowanie ochrony ważnych obiektów wojskowych oraz obiektów gospodarki narodowej; - planowanie udziału pozamilitarnych sił i środków w realizacji świadczeń na rzecz obrony ważnych obszarów i ośrodków; - współdziałanie z wojewódzkim inspektoratem obrony cywilnej w sprawach planowania wzajemnych świadczeń sił obrony cywilnej i jednostek wojskowych; - kontrolowanie przygotowania jednostek organizacyjnych przewidzianych do militaryzacji; - opiniowanie planów przestrzennego zagospodarowania województwa pod względem przygotowania obronnego; - organizowanie rekrutacji kandydatów do szkół wojskowych. 	<p>19/ Ramowy zakres działania wojewódzkiego sztabu wojskowego MON, Sztab Gen.WP, Warszawa 1977r.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>2. WYMAGANIA STAWIANE SZTABOM</p> <p>8.5. Każdy sztab powinien tworzyć szarmonizowany zespół zdolny do zapewnienia ciągłego dowodzenia wojskami w każdej sytuacji. Osiąga się to przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobór wszechstronnie wyszkolonych pracowników, znających zasady organizacji i prowadzenia działań bojowych, - usgodnienie pracy oddziałów sztabu; dokładny podział obowiązków i zorganizowanie wzajemnego zastępowania się oficerów w pracy - doskonałą organizację pracy i operatywność sztabu, utrzymanie właściwych stosunków ze sztabami wojsk podległych i współdziałających, sztabami rodzajów wojsk, wojsk specjalnych, służb, tyłów, organami politycznymi, organami wojskowej służby wewnętrznej. <p>Operatywność w pracy sztabu osiąga się przez: jasne formułowanie wykonywanych zadań; wyrobienie w oficerach nawyków wysokiej kultury sztabowej; szybkie wykonywanie obliczeń operacyjno-taktycznych i opracowywanie możliwie krótkich i jasnych dokumentów bojowych; stosowanie najbardziej wydajnych metod pracy, zapewniających organizowanie działań bojowych w krótkim czasie; umiejętne posługiwanie się wszelkimi środkami łączności oraz środkami automatyzacji i mechanizacji.</p>	<p>3. WYMAGANIA STAWIANE ORGANOM DOWODZENIA</p> <p>60. <u>Pomyślne wykonanie zadań przez organy dowodzenia jest możliwe pod warunkiem wszechstronnego przygotowania oficerów oraz należytą organizacją, terminowością i dokładnością w pracy.</u>^{20/}</p> <p><u>Dowództwo i poszczególne jego organy dowodzenia powinny tworzyć szarmonizowany zespół, zdolny do zapewnienia skutecznego dowodzenia wojskami w każdej sytuacji.</u></p> <p>Osiąga się to poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podział obowiązków pomiędzy poszczególne komórki organizacyjne i osoby funkcyjne oraz precyzowanie tych obowiązków stosownie do zadań i sytuacji; - dobór wszechstronnie wyszkolonych pracowników znających zasady sztuki wojennej, <u>umiejących prognozować/przewidywać/ rozwój sytuacji oraz organizować pracę w zespołach ludzkich;</u>^{21/} - <u>zgaranie dowództwa, poszczególnych organów dowodzenia, komórek organizacyjnych i osób funkcyjnych oraz zapewnienie zamienności funkcji;</u>^{22/} - <u>twórcze stosowanie zasad i uwzględnianie wymagań wobec dowodzenia;</u> - <u>utrzymanie na wysokim poziomie kultury sztabowej;</u>^{23/} - <u>utrzymanie należytych stosunków pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi i osobami funkcyjnymi oraz z organami dowodzenia wojsk podległych i współdziałających.</u> <p><u>Jednym z podstawowych warunków pomyślnego wykonania zadań przez organa dowodzenia jest utrzymanie ich w gotowości do dowodzenia wojskami w każdym czasie i w każdej sytuacji oraz systematyczne szkolenie dowództw w pełni.</u></p> <p><u>Operatywność pracy osiąga się poprzez: stosowanie najbardziej wydajnych metod pracy, właściwą jej organizację, stałą znajomość sytuacji i posiadanie niezbędnych informacji, szybkie dokonywanie wszelkich obliczeń operacyjno-taktycznych, umiejętne formułowanie wniosków zapewniających dowódcy podjęcie decyzji we właściwym</u></p>	<p>20/ Gen.armii W.Jaruzelski, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975r. s.18-19; gen.broni F.Siwicki, Referat o ocenie i podstawowych kierunkach działania sztabów. Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry SZ PRL w dn. 6.11.1975r. s.41-42.</p> <p>21/ Gen.broni F.Siwicki - tamże s.38,43-44; Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP Nr 1/119/ 1975r. s.7-8, 12.</p> <p>22/ Gen.armii W.Jaruzelski, Omówienie ćwiczenia "Late-74", Sztab Gen.WP, 1974r. s.44.</p> <p>23/ Gen.armii W.Jaruzelski, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 10.11.1973r. s.18; w dn. 30.10.1974r. s.21,36; gen.broni F.Siwicki, Referat o ocenie i podstawowych kierunkach działania sztabów. Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975r. s.44.</p>	

1	2	3	4	5
8.6.	<p>Oficerowie sztabu są obowiązani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stale pracować nad pogłębianiem swych wiadomości operacyjno-taktycznych, technicznych i ogólnych oraz nad doskonaleniem nawyków pracy sztabowej, - dokładnie znać organizację, uzbrojenie i wyposażenie techniczne wojsk, możliwości broni jądrowej, chemicznej i biologicznej oraz operacyjno-taktyczne zasady użycia wojsk i broni masowego rażenia nieprzyjaciela i własnych, - stale studiować i dobrze znać właściwości i stopień przygotowania 	<p>czasie, terminowe opracowywanie decyzji dowódcy i organizowanie działań bojowych, ^{24/} a także umiejętne wykorzystanie technicznych środków dowodzenia, w tym kompleksowego zautomatyzowanego systemu dowodzenia oraz zapewnienie dogodnych warunków pracy i odpoczynku.</p> <p>Utrzymanie na wysokim poziomie kultury sztabowej osiąga się przez: wszechstronna i głęboką znajomość służby sztabów, umiejętność szybkiego uogólniania danych o sytuacji i formułowania zwięzłych i precyzyjnych meldunków, doskonałą organizację i dokładność w pracy, umiejętność opracowywania dokumentów bojowych zawierających wszystkie cechy sprawnego planu operacji (walki), a także umiejętność posługiwania się technicznymi środkami dowodzenia oraz wykorzystywania metod i środków informatyki. ^{25/}</p> <p>Nadrzędne organa dowodzenia powinny być dla organów podległych wzorem wymagalności i operatywności pracy oraz wysokiej kultury sztabowej. Są one zobowiązane wydawać zarządzenia wstępne oraz planować i organizować działania w jak najkrótszym czasie i pozostawiać większość czasu podległym wojskom na zorganizowanie działań bojowych.</p> <p>61. Oficerowie organów dowodzenia są obowiązani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stale pogłębiać swoje wiadomości fachowe i ogólne; - <u>doskonalić umiejętności organizowania pracy w zespołach i nawyki pracy sztabowej;</u> - dokładnie znać organizację, uzbrojenie i pozostałe wyposażenie techniczne a także możliwości <u>środków walki</u> ^{26/} /w tym broni masowego rażenia/ oraz operacyjno-taktyczne zasady użycia wojsk /w tym broni masowego rażenia/ nieprzyjaciela i własnych; - stale studiować i dobrze znać właściwości i stopień przygotowania teatru działań wojennych /kierunku, rejonu działań/; - <u>znać zadania własne i umieć wykonywać prace na korzyść lub w zastępstwie innych oficerów;</u> ^{27/} - <u>umieć prognozować i trafnie przewidywać możliwy rozwój sytuacji;</u> ^{28/} 	<p>0- 24/ Dyrektywa Ministra Obrony Narodowej do działalności sił zbrojnych PRL w latach 1974-1975 s.21. Doświadczenia i wnioski z ćwiczenia "Lato-71" s.44; gen.armii W. Jaruzelski. Omówienie ćwiczenia "Lato-74" Sztab Gen.WP, Warszawa 1974, s.47.</p> <p>25/ Gen.armii W.Jaruzelski, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 30.10.1974r. s.38 w dniu 8.11.1975r. s.19; gen.broni F.Siwicki - tamże s.44.</p> <p>26/ Gen.broni F.Siwicki - tamże s.41; gen.armii W.Jaruzelski, Omówienie ćwiczenia "Lato-74", Sztab Gen.WP 1974r. s.33.</p> <p>27/ Gen.armii W.Jaruzelski. Omówienie ćwiczenia "Lato-74", Sztab Gen.WP, Warszawa 1974r. s.45-46; Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 30.10.1974r. Sztab Gen.WP Warszawa 1974r. s.27.</p> <p>28/ Gen.broni F.Siwicki, Referat o ocenie podstawowych kierunkach działania sztabów, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975r. s.41 i 43. Doświadczenia i wnioski z ćwiczenia "Lato-71" str.44.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>teatru działań wojennych /kierunku, rejonu działań/</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokładnie wykonywać obowiązki na zajmowanym stanowisku i być gotowymi do wykonywania prac innych oficerów, - szybko i wnikliwie oceniać położenie, meldować je krótko i jasno, - szybko przekazywać wojskom zadania bojowe osobiście oraz różnymi środkami łączności, a szczególnie środkami radiowymi i środkami łączności utajnionej, - prowadzić dokładnie i wyraziście mapy rebockse, szybko i dobrze opracowywać dokumenty bojowe, wykonywać konieczne obliczenia za pomocą środków automatyzacji i mechanizacji, - umieć posługiwać się technicznymi środkami łączności i prowadzić samochód /transporter opancerzony, motocykl/. <p>Oficerowie sztabu we wszystkich swych czynnościach powinni przejawiać inicjatywę, której podstawą powinno być głębokie zrozumienie otrzymanego zadania, znajomość sytuacji i przewidywanie możliwego rozwoju działań bojowych.</p> <p>Każdy oficer w zakresie swych obowiązków funkcyjnych powinien uważnie obserwować przebieg działań bojowych, kontrolować terminowość przekazywania wojskom rozkazów i zarządzeń i nadsyłania przez nie meldunków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>zapewnić ciągły napływ informacji, dokonywać kalkulacji operacyjno-taktycznych, wszechstronnie i wnikliwie oceniać sytuację, umieć formułować i meldować krótkie i jasne wnioski i propozycje;</u> ^{29/} - szybko i na wysokim poziomie Kultury sztabowej opracowywać dokumenty bojowe; ^{30/} - formułować krótko i zrozumiale zadania bojowe i inne informacje decyzyjne oraz w terminie przekazywać je do wojsk; ^{31/} - <u>sprawnie posługiwać się technicznymi środkami łączności, środkami organizacyjno-technicznymi pracy sztabowej /w tym dokumentami sformalizowanymi/ oraz wykorzystywać środki informatyki i utajniania informacji</u>; ^{32/} a także <u>prowadzić pojazdy mechaniczne.</u> <p>Oficerowie organów dowodzenia we wszystkich swoich czynnościach powinni przejawiać <u>samodzielność</u> i inicjatywę.</p> <p>Każdy oficer w zakresie swych obowiązków powinien być zorientowany w przebiegu działań bojowych, <u>ciągłe</u> uważnie śledzić ich przebieg, posiadać aktualne, niezbędne dane do decyzji dowódcy a także kontrolować i <u>wpływać</u> na terminowość przekazywania rozkazów i zarządzeń do wojsk, <u>osiągania przez nie gotowości do działań</u> oraz ostrzymywania od nich meldunków <u>/sprawozdań/</u>.</p>	<p>29/ Gen. broni F. Siwicki - tamże, s. 41; Rozkaz Ministra Obrony Narodowej Nr 023/Oper z dnia 31.10.1975r. do szkolenia sił zbrojnych PRL w roku 1976, s. 4, 12.</p> <p>30/ Gen. armii W. Jaruzelski, Omówienie ćwiczenia "Lato-74", Sztab Gen. WP, Warszawa 1974r. s. 47.</p> <p>31/ Dyrektywa Ministra Obrony Narodowej do działalności sił zbrojnych PRL w latach 1974-1975 s. 22; Gen. armii W. Jaruzelski, Omówienie ćwiczenia "Lato-74", Sztab Gen. WP, Warszawa 1974r. s. 47.</p> <p>32/ Dyrektywa Ministra Obrony Narodowej do działalności sił zbrojnych PRL w latach 1974-1975, s. 22; Rozkaz Ministra Obrony Narodowej Nr 023/Oper z dnia 31.10.1975r. do szkolenia sił zbrojnych PRL w roku 1976, s. 12. Analiza wniosków z przeprowadzonych ćwiczeń i badań doświadczalnych oraz propozycje ich upowszechniania, MON, Inspektorat Szkolenia, Warszawa 1974r. s. 18. Program usprawnienia organizacji pracy i rozwoju informatyki w systemach kierowania SZ PRL na lata 1978-80.</p>	

1	2	3	4	5
	<p style="text-align: center;">R o z d z i a ł II</p> <p style="text-align: center;">PODZIAŁ OBOWIĄZKÓW W SZTABACH</p>	<p style="text-align: center;">4. PODZIAŁ OBOWIĄZKÓW W SZTABACH OGÓLNOWOJSKOWYCH</p>		
14.17	<p>Pracę między oddziały sztabu rozdziela się według zakresów ich działania i dodatkowych wytycznych, uwzględniając aktualną sytuację. Obowiązki między oficerów w oddziałach dzieli ich szefowie według zajmowanych stanowisk, przygotowania i zdolności oficerów.</p>	<p>62./n/. Każdy przełożony jest zobowiązany do opracowania w oparciu o niniejszy zakres obowiązków oraz inne obowiązujące przepisy i akty normatywne, szczegółowych zakresów obowiązków dla podległych mu komórek organizacyjnych i dla wszystkich podwładnych stosownie do sfera dowodzenia, specyfiki zadań i obowiązującej struktury organizacyjnej organów dowodzenia danego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/.</p> <p>Szczegółowy zakres obowiązków podwładnych przełożeni powinni ustalać stosownie do zadań sztabu, aktualnej struktury organizacyjnej i sytuacji konkretnej obsady kadrowej, przygotowania i zdolności oficerów. Zakres ten w miarę zachodzących zmian i potrzeb należy odpowiednio nowelizować.^{33/}</p>		
13.13	<p>Szef sztabu jest zastępcą dowódcy i tylko on ma prawo wydawania rozkazów w jego imieniu. O wszystkich wydanych rozkazach melduje dowódcy.</p>	<p>63. <u>Szef sztabu</u> jest zastępcą dowódcy i tylko on ma prawo wydawania rozkazów w jego imieniu. O wydanych rozkazach melduje on przy pierwszej sposobności dowódcy.</p>	<p>33/ Modelowy zakres obowiązków osób funkcyjnych w dywizji, MON, Sztab Gen. WP, Warszawa 1974, s.5; Omówienie ćwiczenia "Lato-74" s.44; Doświadczenia i wnioski z ćwiczenia "Lato-74" s.44, 47; Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen. WP Nr 1/119/, 1975r. s.23.</p>	
13.14	<p>Szef sztabu jest odpowiedzialny za wykonanie wszystkich zadań nałożonych na sztab. On kieruje pracą sztabu i uzgadnia działalność kwatermistrzostwa dowódców/szefów/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb, kieruje pracą podległych sztabów, mając na celu ich zgranie i wpojenie w nie jednolitych poglądów i metod pracy zapewniających ciągłe dowodzenia wojskami.</p>	<p>64./n/. Szef sztabu jest organizatorem pracy wszystkich organów dowodzenia w zakresie dowodzenia wojskami, utrzymania gotowości bojowej, mobilizacji, organizacji, uzupełnień, szkolenia i studiów operacyjno-taktycznych. Określa on zakres, terminy i wykonawców wszystkich zasadniczych prac.^{34/}</p> <p>65. Szef sztabu jest odpowiedzialny za <u>terminowe przygotowanie dla dowódcy danych potrzebnych do podjęcia decyzji, jej opracowanie, planowanie i przekazanie zadań do wojsk, organizację dowodzenia wojskami i wykonanie</u> wszystkich zadań nałożonych na sztab. Kieruje on pracą sztabu, <u>koordynuje</u> działalność szefów rodzajów wojsk, kwatermistrzostwa, służb technicznych, <u>uzgadnia współpracę ze sztabami wojsk wspierających</u> i ukierunkowuje pracę podległych sztabów.</p>	<p>34/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen. WP Nr 1/119/ 1975r. s.23.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>Szef sztabu osobiście opracowuje koncepcję i zarys najważniejszych dokumentów bojowych.</p>	<p>66./n/. Do obowiązków szefa sztabu należy: 35/ a/ w zakresie dowodzenia wojskami: - organizowanie i doskonalenie systemu zbierania, studiowania i obiegu informacji; - kierowanie i koordynowanie pracy wszystkich ogniw składowych dowództwa w zakresie przygotowania niezbędnych danych potrzebnych do podjęcia decyzji przez dowódcę; - przygotowanie wniosków z oceny położenia, propozycji decyzji oraz kalkulacji czasu przygotowania operacji /walki/; - kierowanie opracowaniem decyzji dowódcy oraz innych najważniejszych dokumentów bojowych, przekazywaniem i kontrolą wykonania rozkazów i zarządzeń; - organizowanie i zapewnienie odpowiedniego stanu gotowości systemu dowodzenia i kierowanie tym systemem w toku działań bojowych; - określenie sposobów użycia środków łączności i informatyki oraz reżimów ich pracy a także ustalenie systemu utajniania wiadomości przekazywanych przez techniczne środki; - kierowanie zabezpieczeniem działań bojowych i służbą porządkowo-ochronną; - kierowanie uzupełnieniem stanu osobowego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; - organizowanie zabezpieczenia tajemnicy państwowej i służbowej oraz kontroli w tym zakresie; - nadzorowanie przygotowania do działań podległych mu oddziałów i pododdziałów; - organizowanie miejsc pracy dla dowódcy i organów dowodzenia oraz wymiany informacji na SD i innych punktach dowodzenia, z których dowodzi dowódca; b/ w zakresie gotowości bojowej: - kierowanie całokształtem przedsięwzięć zapewniających utrzymanie gotowości bojowej wojsk; - nadzór nad utrzymaniem w stałej gotowości systemu alarmowania i powiadomiania; - kierowanie działalnością dyżurnej służby operacyjnej;</p>	<p>35/ Gen.armii W.Jaruzelski, Omówienie ćwiczenia "Lato-74", Sztab Gen.WP 1974r. s.44, Modelowy zakres obowiązków osób funkcyjnych w dywizji, MON, Sztab Gen.WP, Warszawa 1974r. .s.21.</p>	

1	2	3	4	5
13.15	<p>Szef sztabu kieruje bezpośrednio przygotowaniem dla dowódcy danych potrzebnych do podjęcia decyzji. Powinien on być zawsze gotowy do zameldowania dowódcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadań postawionych wojskom przez wyższego dowódcę; - położenia, stanu i możliwości wojsk własnych i wojsk nieprzyjaciela, - możliwego stosunku sił i środków, - wniosków z oceny położenia i propozycji decyzji, - sposobów zabezpieczenia działań bojowych, - wniosków dotyczących organizacji dowodzenia. 	<p>o/ w zakresie szkolenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kierowanie opracowaniem planu szkolenia wojsk; - organizowanie szkolenia sztabów oraz osobiste prowadzenie zajęć w sztabie i w sztabach niższego szczebla dowodzenia; - ukierunkowywanie i nadzorowanie szkolenia podległych bezpośrednio oddziałów i samodzielnych pododdziałów; <p>d/ organizowanie kontroli i pomocy podwładnym w zakresie gotowości bojowej oraz przygotowanie wojsk do działań i realizacji przez nie zadań bojowych.</p> <p>67. Szef sztabu kieruje bezpośrednio przygotowaniem dla dowódcy danych potrzebnych do podjęcia decyzji. Powinien być zawsze gotowy do zameldowania dowódcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o zadaniach postawionych wojskom przez wyższego dowódcę; - o położeniu, stanie i możliwościach wojsk własnych i wojsk nieprzyjaciela; - o możliwym stosunku sił i środków; - wniosków z oceny położenia i propozycji decyzji; - sposobów zabezpieczenia działań bojowych; - wniosków dotyczących organizacji dowodzenia. 		
14.16	<p>Szef sztabu informuje zastępców dowódcy, dowódców /szefów/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb o sytuacji i otrzymanym zadaniu w zakresie ich dotyczącym, daje wytyczne, jakie mieć dane i w jakim terminie oraz jak je przygotować zarządzenia wstępne.</p> <p>Zastępcy dowódcy, dowódcy /szefowie/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb ze swej strony są obowiązani przedstawiać szefowi sztabu w terminie</p>	<p>68. Szefa sztabu informuje zastępców dowódcy, szefów rodzajów wojsk i <u>organa dowodzenia wojsk wspierających</u> o sytuacji i otrzymanym zadaniu w zakresie ich dotyczącym, daje wytyczne, <u>jakie dane i w jakim terminie należy przygotować, jakie opracować zarządzenia wstępne</u> i w jakim terminie przekazać je do wojsk.</p> <p>Zastępcy dowódcy, szefowie rodzajów wojsk i <u>organa dowodzenia wojsk wspierających obowiązani są przedstawić /meldować/ szefowi sztabu w terminie niezbędne obliczenia i dane związane z użyciem bojowym podległych wojsk i zabezpieczeniem działań bojowych oraz w zakresie organizacji dowodzenia i służby porządkowo-ochronnej.</u></p>	<p>36/ Wynika to z punktu 10 proponowanej treści nowego regulaminu.</p> <p>37/ Sformułowanie bardziej precyzyjne.</p>	

1	2	3	4	5
14.18.	<p>potrzebne do meldowania dowódcy i organizowania dowodzenia wojskami oblisczenia, notatki i inne dane związane z użyciem bojowym podległych wojsk i zabezpieczeniem działań bojowych.</p> <p>Oddział operacyjny jest oddziałem kierowniczym sztabu, jeżeli chodzi o zagadnienia planowania i organizacji operacji /walki/ oraz dowodzenia wojskami. Jego obowiązki są następujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planowanie i ciągła koordynacja przedsięwzięć związanych z zapewnieniem stałej gotowości bojowej wojsk; - zbieranie i studiowanie danych o sytuacji i przygotowanie obliczeń operacyjno-taktycznych do podjęcia decyzji przez dowódcę, - planowanie działań bojowych i opracowywanie dyrektyw operacyjnych /rozkazów operacyjnych, rozkazów bojowych/ i zarządzeń, przekazywanie zadań wojskom, - planowanie i koordynacja ruchu wojsk w całym pasie działania związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, - planowanie, organizowanie i kontrola maskowania operacyjnego /maskowania bezpośredniego/ oraz koordynacja wszystkich rodzajów desinformowania, przeciwdziałania dywersji i rozpoznaniu nieprzyjaciela, - organizowanie przeciwdziałania radiotelegraficznego, - organizowanie kontroli gotowości bojowej wojsk oraz dokładnego i terminowego wykonania przez wojska rozkazów dowódcy, 	<p>69. <u>Oddział operacyjny</u> sztabu spełnia wiodącą rolę w całości pracy zabezpieczającej dowodzenie, podczas planowania, organizacji i prowadzenia operacji /walki/.</p> <p>Do jego obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planowanie i ciągłe koordynowanie przedsięwzięć związanych z zapewnieniem gotowości bojowej wojsk; - <u>organizowanie zdobywania i</u> zbierania danych o sytuacji <u>wojsk własnych, ich opracowywanie</u> i przygotowywanie obliczeń operacyjno-taktycznych i <u>innych danych</u> niezbędnych do podjęcia decyzji przez dowódcę; - planowanie działań bojowych i opracowywanie dyrektyw operacyjnych, rozkazów operacyjnych /rozkazów, <u>zarządzeń bojowych</u>/, <u>zarządzeń wstępnych i innych niezbędnych dokumentów bojowych</u>;^{38/} - <u>planowanie użycia broni masowego rażenia</u>; - terminowe przekazywanie zadań bojowych i innych informacji <u>decyzyjnych</u> do wojsk; - zapewnienie organizacji i utrzymania ciągłego współdziałania; - planowanie i koordynowanie ruchu wojsk; - planowanie, organizowanie i zapewnienie realizacji obrony przed bronią masowego rażenia, maskowania operacyjnego /maskowania bezpośredniego/, walki radiotelegraficznej^{39/}, działań przeciwdywersyjnych i przeciwdesantowych, służby porządkowo-ochronnej oraz walki z rozpoznaniem nieprzyjaciela; - koordynowanie pracy pozostałych oddziałów sztabu, <u>szefostw rodzajów wojsk i służb w zakresie rozwiązywania podstawowych problemów operacyjnych</u>; - zbieranie informacji o działalności lotnictwa oraz udział w przygotowaniu danych, propozycji w zakresie <u>lotniczego zabezpieczenia operacji /działań bojowych/ i w planowaniu wykorzystania lotnictwa operacyjnego</u>;^{40/} 	<p>38/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 1/119, 1975r. s.25.</p> <p>39/ Gen. armii W. Jaruzelski, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL, Doroczna odprawa szkoleniowa kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 10.11.1973r. s.21.</p> <p>40/ Wprowadzenie etatu: starszy oficer oddziału operacyjnego - wydział drugi, specjalność lotnicza /piechota, Zarządzenie Sztabu Gen.WP nr 093/org z dnia 10.12.1974r. etat nr 01/163.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>- organizowanie punktów dowodzenia, ich przesuwania, ochrony i obrony oraz jednolitego systemu dowodzenia,</p> <p>- organizowanie służby dyżurnych operacyjnych, a w wojskach OPK i w wojskach lotniczych dyżurnych zmian na punktach dowodzenia i kontroli ciągłego pełnienia służby w sztabach,</p> <p>- meldowanie o sytuacji sztabowi wyższemu, informowanie sztabów podległych, współdziałających i sąsiadów,</p> <p>- opracowywanie danych do dokumentów ^{41/} ~~całkowitego~~ dowodzenia, dostosowanych do potrzeb operacji /walki/,</p> <p>- zbieranie i uogólnianie danych hydrologicznych i meteorologicznych, o sytuacji skażeń i zakażeń i terminowe przekazywanie ich wojskiem,</p> <p>- opracowywanie meldunków bojowych i sprawozdań operacyjnych dla sztabu wyższego,</p> <p>- organizowanie służby porządkowo-ochronnej,</p> <p>- studiowanie, uogólnianie i przekazywanie wojskom doświadczeń bojowych.</p> <p>Oddział operacyjny prowadzi dziennik działań bojowych i mapę sprawozdawczą, na którą się nanosi: położenie i zadania wojsk własnych, dane o nieprzyjacieli i sytuację promieniotwórczą za określony czas lub za okres działań bojowych.</p> <p>Oddział operacyjny organizuje i prowadzi pracę w ścisłym współdziałaniu z innymi oddziałami sztabu i sztabami /oddziałami/ rodzajów wojsk, wojen specjalnych i służb.</p>	<p>- ustalanie <u>z szefostwem wojsk OPL korytarzy przelotów dla lotniatwa;</u> ^{41/}</p> <p>- <u>planowanie i organizowanie systemu dowodzenia, jego zabezpieczenia oraz dyżurnej służby operacyjnej i służby dyżurnej;</u></p> <p>- <u>meldowanie o sytuacji sztabowi nadrzędnemu, informowanie pozostałych komórek sztabu, sztabów podległych, organów dowodzenia wojsk wspierających, sztabów sąsiadów i wojsk współdziałających o sytuacji oraz w niezbędnym zakresie o zadaniach i decyzjach dowódcy związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/;</u></p> <p>- <u>opracowywanie terminologii do słownika tabel kodowych i rozmówniczych;</u> ^{42/}</p> <p>- <u>organizowanie zbierania i uogólniania danych hydrologicznych i meteorologicznych i terminowe przekazywanie ich wojskom;</u></p> <p>- <u>organizowanie wymiany informacji wewnątrz SD, ZSD /PSD, WPD/;</u> ^{43/}</p> <p>- <u>planowanie i organizowanie kontroli i udzielanie pomocy wojskom w zakresie gotowości bojowej, przygotowania do działań i realizacji zadań;</u> ^{44/}</p> <p>- <u>Kierowanie działalnością komendy /komendanta/ SD w zakresie ochrony i obrony SD, porządku wewnętrznego na SD, wyposażenia i zabezpieczenia miejsca pracy i warunków bytowych stanu osobowego SD;</u></p> <p>- <u>zbieranie, studiowanie, uogólnianie i przekazywanie do wojsk doświadczeń bojowych.</u></p> <p>Szef oddziału operacyjnego jest zastępcą szefa sztabu. Ma on prawo powoływać szefów oddziałów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb, oficerów organów dowodzenia wojsk wspierających do opracowywania dokumentów bojowych, którzy na jego żądanie zobowiązani są dostarczać w terminie dane i materiały niezbędne do zabezpieczenia dowodzenia.</p> <p>Oddział operacyjny realizuje pracę w ścisłym współdziałaniu z pozostałymi komórkami sztabu oraz szefostwami rodzajów wojsk i służb.</p>	<p>41/ Gen.armii W.Jaruzelaki, Omówienie ćwiczenia "Lato-74", Sztab Gen.WP, Warszawa 1974r.s.34.</p> <p>42/ Przepisy o ochronie tajemnicy w siłach zbrojnych PRL, część V, Przekazywanie wiadomości przez techniczne środki łączności, MON, Sztab Gen.WP 1976r.</p> <p>43/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP Nr 1/119/1975r. s.26; Omówienie ćwiczenia "Lato-74", Sztab Gen.WP, 1974r. s.44.</p> <p>44/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 1/119/, 1975r.s.26.</p>	

1	2	3	4	5
16.19	<p>Szef oddziału operacyjnego jest zastępcą szefa sztabu. Ma on prawo powoływania dowódców /szefów/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych, służb i oddziałów sztabu do opracowywania dokumentów bojowych. Na jego śladanie dowódcy /szefowie/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych, służb i oddziałów sztabu są obowiązani dostarczać materiały i inne dane.</p> <p>Oddział rozpoznawczy organizuje rozpoznanie, zbieranie i studiowanie danych o nieprzyjacielu i terenie. W pracy tej ściśle współdziała z oddziałem operacyjnym, dowódcami /szefami/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb oraz organem politycznym.</p> <p>Obowiązki oddziału rozpoznawczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planowanie rozpoznania, przekazywanie zadań wykonawcom i kontrola ich wykonania, - zbieranie, studiowanie, uogólnianie i meldowanie szefowi sztabu danych z rozpoznania zdobywanych wszystkimi rodzajami rozpoznania oraz otrzymywanych ze sztabu wyższego i od sąsiadów. - przekazywanie wojskom wiadomości o organizacji wojsk nieprzyjaciela, jego technice bojowej i sposobach prowadzenia działań bojowych, - udział w opracowywaniu sposobów przeciwdziałania rozpoznaniu nieprzyjaciela, przeciwdziałania radiotelegraficznemu i dezinformowania nieprzyjaciela, 	<p>W oddziale operacyjnym prowadzi się dziennik działań bojowych, mapę sprawozdawczą i dokumentację dotyczącą skazań i sakazek napromienienia wojsk, szyszości, pożarów i zatopień^{45/} za określony czas lub za okres operacji /działań bojowych/.</p> <p>70. Oddział rozpoznawczy planuje, organizuje, koordynuje i zapewnia realizację celów i zadań przewidzianych w zakresie rozpoznania.</p> <p>Zgodnie z wytycznymi dowódcy lub szefa sztabu określa główne zadania dla poszczególnych rodzajów rozpoznania oraz spełnia funkcje centralnego organu zbiorczego informacyjnego o nieprzyjacielu i zajmowanym przez niego terenie. Zadania swoje wykonuje w ścisłej współpracy z oddziałem operacyjnym, szefami rodzajów wojsk i służb oraz z podległymi im rozpoznawczymi organami dowodzenia, organem politycznym i wojskowej służby wewnętrznej^{46/}, a także organami dowodzenia wojsk wspierających i sąsiadów.</p> <p>Do jego obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbieranie, studiowanie, dokonywanie ocen i opracowywanie informacji o nieprzyjacielu naziemnym i powietrznym oraz zajmowanym przez niego terenie; - terminowe meldowanie wiadomości o nieprzyjacielu dowódcy i szefowi sztabu, przekazywanie do właściwych komórek dowództwa, sztabów szczebla nadrzędnego, podległych wojsk współdziałających i wspierających; - planowanie rozpoznania, terminowe przekazywanie zadań do rozpoznania i kontrola ich wykonania; - znajomość składu, organizacji, wyposażenia i zasad prowadzenia działań bojowych przez nieprzyjaciela, śledzenie zachodzących u niego zmian, a szczególnie wprowadzanych nowych wzorów uzbrojenia; 	<p>45/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP Nr 1/119/, 1975r. s.26.</p> <p>46/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP Nr 1/119/, 1975r. s.27.</p>	

1	2	3	4	5
18.21	<p>- współpraca z organem politycznym w zakresie organizowania propagandy specjalnej,</p> <p>- przesłuchiwanie jeńców i zbiegów, badanie miejscowej ludności i studiowanie zdobytych dokumentów,</p> <p>- studiowanie i uogólnianie doświadczeń z organizacji i prowadzenia rozpoznania,</p> <p>- kierowanie działaniami i szkoleniem bojowych oddziałów /pododdziałów/ rozpoznawczych, kontrola ich stanu i wyposażenia,</p> <p>- nadzór nad szkoleniem w zakresie rozpoznania oraz nad działaniami rozpoznawczymi pododdziałów nierozpoznawczych,</p> <p>- opracowywanie meldunków i sprawozdań rozpoznawczych dla sztabu wyższego,</p> <p>- informowanie o nieprzyjacielu oddziałów sztabu, sztabów niższych i sąsiadów.</p> <p>Oddział rozpoznawczy prowadzi dziennik wiadomości i mapę sprawozdawczą o nieprzyjacielu, na którą nanosi się dane o nieprzyjacielu z podaniem źródeł ich otrzymania i czasu, do jakiego się te dane odnoszą.</p> <p>Oddział organizacyjno-ewidencyjny i uzupełnień zajmuje się sprawami struktury organizacyjno-etatowej i uzupełnienia wojsk. Jego obowiązki są następujące:</p> <p>- planowanie i bezpośrednie kierowanie wszelkimi przedsięwzięciami dotyczącymi struktury organizacyjnej podległych jednostek,</p>	<p>- uczestniczenie w organizacji współdziałania między siłami i środkami rozpoznania i walki radioelektronicznej;^{47/}</p> <p>- współpraca z organem politycznym w zakresie organizowania i prowadzenia propagandy specjalnej;</p> <p>- przesłuchiwanie jeńców i zbiegów, badanie miejscowej ludności oraz studiowanie zdobytych dokumentów;</p> <p>- uogólnianie i upowszechnianie doświadczeń z rozpoznania;</p> <p>- kierowanie działaniami oddziałów /pododdziałów/ rozpoznawczych, kontrola ich stanu i wyposażenia oraz organizowanie przerzutu - wejścia elementów rozpoznawczych do działań, ich zaopatrywania i odzyskiwania;</p> <p>- kierowanie szkoleniem podległych komórek, oddziałów i pododdziałów rozpoznawczych;</p> <p>- nadzór nad szkoleniem w zakresie rozpoznania i działaniami rozpoznawczymi pododdziałów nierozpoznawczych;</p> <p>- <u>opracowywanie danych i dokumentów dla potrzeb utajniania informacji przekazywanych przy pomocy technicznych środków łączności</u>;^{48/}</p> <p>- opracowywanie meldunków i sprawozdań rozpoznawczych dla sztabu <u>nadrzędnego</u>, komunikatów rozpoznawczych oraz zapotrzebowań na wiadomości o nieprzyjacielu</p> <p>71. Oddział organizacji i uzupełnień^{49/} <u>planuje, organizuje, koordynuje i zapewnia realizację przedsięwzięć w zakresie ewidencji i uzupełnienia stanów osobowych i ogólnych danych dotyczących uzbrojenia i podstawowego sprzętu bojowego, oraz prowadzenia bieżącej analizy napromieniowania wojsk.</u></p> <p>Do jego obowiązków należy:</p> <p>- planowanie i bezpośrednie kierowanie wszelkimi przedsięwzięciami dotyczącymi struktury organizacyjnej podległych jednostek;</p>	<p>47/ Zarządzenie Szefa Sztabu Generalnego WP, Nr 12/Szt.Gen., z dnia 5.02.1976r.</p> <p>48/ Przepisy o ochronie tajemnicy w siłach zbrojnych PRL cz.V. Przekazywanie wiadomości przez techniczne środki łączności, MON, Sztab Gen.WP, 1976r.</p> <p>49/ Etat Sztabu Gen.WP.</p>	

1	2	3	4	5
17.20	<p>- studiowanie struktury organizacyjno-etatowej wojsk i sztabów oraz przygotowanie prepezycji zmian,</p> <p>- ewidencja bojowego i ilościowego stanu wojsk,</p> <p>- organizowanie uzupełniania stanu osobowego podległych jednostek,</p> <p>- ilościowa ewidencja strat w ludziach i w technice bojowej,</p> <p>- ewidencja napromienienia szeregowców i podoficerów /w pułku - pomocnik szefa sztabu do spraw organizacyjno-ewidencyjnych/,</p> <p>- imienna ewidencja strat w ludziach oraz inne czynności związane ze stratami bezpowrotnymi, określone w oddzielnych przepisach,</p> <p>- ewidencja blankietów kart tożsamości, tabliczek tożsamości oraz opasek z czerwonym krzyżem,</p> <p>- ewidencje rzeczywistych i umownych nazw oddziałów i urzędzeń oraz przekazywanie tych danych wężsom /stacjom/ poczty polowej w celu terminowego dostarczenia dokumentów bojowych i przesyłek pocztowych.</p> <p>Oddział łączności planuje i organizuje łączność z podległymi i współdziałającymi wojskami, sztabem wyższym i sąsiadami.</p> <p>Obowiązki oddziału łączności:</p> <p>- utrzymanie wojsk łączności w stałej gotowości,</p> <p>- opracowywanie planu łączności, zarządzeń, meldunków i sprawozdań o stanie łączności,</p>	<p>- studiowanie struktury organizacyjno-etatowej, stanów ilościowych wojsk, sztabów, szefostw rodzajów wojsk i służb i przygotowywanie propozycji zmian w tym zakresie;</p> <p>- przygotowanie i meldowanie szefowi sztabu danych niezbędnych do podjęcia decyzji przez dowódcę;^{50/}</p> <p>- ewidencja ilościowa stanu osobowego, podstawowego uzbrojenia i sprzętu bojowego^{51/} oraz strat w ludziach i technice bojowej;</p> <p>- opracowywanie meldunków i sprawozdań o stratach w stanie osobowym i sprzęcie wojsk, sporządzenie zaprzębowań na uzupełnienie stanu osobowego;</p> <p>- ewidencja napromienienia stanów osobowych;^{52/}</p> <p>- imienna ewidencja strat w ludziach oraz realizacja przedsięwzięć związanych ze stratami bezpowrotnymi, określone w oddzielnych przepisach;</p> <p>- ewidencja blankietów kart tożsamości, znaków tożsamości oraz opasek z czerwonym krzyżem;</p> <p>- ewidencja rzeczywistych i umownych nazw oddziałów i urzędzeń oraz przekazywanie tych danych wężsom /stacjom/ poczty polowej w celu terminowego dostarczenia dokumentów bojowych i przesyłek pocztowych.</p> <p>72. Szefostwo wojsk łączności^{53/} planuje, organizuje i zapewnia realizację niezawodnej łączności z podległymi i współdziałającymi wojskami, sąsiadami a także w nakazanym zakresie - z przełożonym.</p> <p>Do jego obowiązków należy:</p> <p>- utrzymanie wojsk łączności w gotowości bojowej i zapewnienie realizacji przez nie zadań wynikających z odpowiednich stanów gotowości systemu dowodzenia do wykonania zadań;</p> <p>- opracowywanie planu łączności, zarządzeń, meldunków i sprawozdań łączności;</p>	<p>50/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 1/119/, 1975r. s.27. Bardziej precyzyjne ujęcie kierunku studiów.</p> <p>51/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP Nr 1/119/, 1975r. s.27.</p> <p>52/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 1/119/ 1975r. s.28.</p> <p>53/ Etat Sztabu Gen.WP.</p>	

1	2	3	4	5
	<ul style="list-style-type: none"> - udział w opracowywaniu dokumentów tajnego dowodzenia wojskami, - kontrola terminowego przekazywania /dostarczania/ dokumentów bojowych i sygnałów za pomocą technicznych środków łączności i przestrzegania zasad tajnego dowodzenia przy posługiwaniu się nimi, - organizowanie właściwego użycia środków łączności, ich ochrony przed zakłóceniami radiowymi i bronią masowego rażenia, - udział w opracowywaniu planu przeciwdziałania radioelektronicznego oraz organizacja zakłócenia łączności radiowej i radioliniowej nieprzyjaciela, - przydzielanie częstotliwości radiowych oraz kontrola ich wykorzystania, - udział w opracowywaniu sposobów dezinformacji radiowej nieprzyjaciela, maskowania pracy własnych środków radiowych i radioliniowych oraz kontrola ich pracy, - udział w wyborze miejsca na rozmieszczenie węzłów łączności na punktach dowodzenia, - rozpoznanie miejscowych środków, węzłów i linii łączności, ich odbudowa i wykorzystanie do zapewnienia dowodzenia wojskami, - zaopatrywanie wojsk w środki łączności, organizacja naprawy, kontrola należytego użytkowania, przechowywania i ewidencji środków łączności i wyposażenia materialno-technicznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowywanie dokumentów łączności specjalnej, tabel kodowych i rozmówniczych; - terminowe organizowanie systemu łączności i kierowanie jego eksploatacją;^{54/} - opracowanie i realizacja obrony radioelektronicznej systemów i środków łączności radiowej i radioliniowej; - udział w organizowaniu maskowania operacyjnego; - przekazywanie oddziałowi /wydziałowi/ walki radioelektronicznej propozycji częstotliwości, sektorów i rejonów zakazanych do zakłócania i rozmieszczenia środków radioelektronicznych; - udział w wyborze miejsca na rozmieszczenie węzłów łączności na punktach dowodzenia <u>oraz organizowanie przesunicie węzłów łączności;</u> - nadzorowanie terminowego przekazywania informacji i dokumentów bojowych za pomocą środków łączności oraz przestrzegania zasad <u>ujawniania informacji przekazywanych przez techniczne środki łączności;</u> - planowanie i organizowanie właściwego wykorzystania środków łączności i ich obrony przed <u>oddziaływaniem nieprzyjaciela;</u> - <u>nadzorowanie prawidłowego wykorzystania oraz ochrony przed dekompilacją danych i urządzeń ujawniających, szyfrujących i kodujących;</u>^{55/} - <u>przewodzenie rozpoznania miejscowych środków, węzłów i linii łączności oraz urządzeń informatycznych, ich odbudowa i wykorzystanie do dowodzenia;</u> - organizowanie zaopatrywania wojsk w środki łączności i ich naprawy, ewidencja środków łączności i wyposażenia materiałowo-technicznego oraz nadzór specjalistyczny nad ich eksploatacją, naprawami i przechowywaniem; - kierowanie pracą poczty polowej; - kierowanie szkoleniem bojowym wojsk łączności, uogólnianie i przekazywanie wojskom doświadczeń; - prowadzenie z oficerami szkolenia <u>w zakresie</u> 	<p data-bbox="1399 362 1749 418">54/ Biuletyn Informacyjny, Nr 1/119/, Sztab Gen.WP, 1975r. s.28.</p> <p data-bbox="1399 959 1764 1016">55/ Biuletyn Informacyjny Nr 1/119/, Sztab Gen.WP, 1975r. s. 28.</p>	

1	2	3	4	5
19.23	<p>- kierowanie szkoleniem bojowym wojsk łączności, studiowanie, uogólnianie i przekazywanie wojskom doświadczeń z organizacji łączności i zaopatrzenia materiałowo-technicznego,</p> <p>- kierowanie pracą poczty polowej.</p> <p>Oddział /służba/ topograficzny planuje i realizuje zabezpieczenie topograficzne działań bojowych. Jego obowiązki są następujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowywanie planu zabezpieczenia topograficznego działań bojowych, - organizacja zaopatrywania wojsk w mapy topograficzne i specjalne, wyjściowe dane geodezyjne i grawimetryczne oraz w inne dokumenty topograficzne, - organizowanie prac topogeodezyjnych i kierowanie oddziałami /pododdziałami/ służby topograficznej, - udział w opracowywaniu przedsięwzięć związanych z wykonywaniem zdjęć lotniczych, rozpoznaniem terenu, gromadzeniem zdobytych materiałów kartograficznych i topograficznych, szkoleniem topograficznym wojsk i z kontrolą dowiązywania topogeodezyjnego elementów ugrupowania wojsk rakietowych i stanowisk środków radio-technicznych.	<p><u>przestrzegania stogowania zasad utajniania wiadomości i wykorzystania technicznych środków łączności.</u>^{56/}</p> <p>73. <u>Wydział topograficzny</u> planuje i realizuje topograficzne zabezpieczenie działań bojowych.</p> <p>Do jego obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowywanie planu topograficznego zabezpieczenia działań bojowych; - zaopatrywanie wojsk w mapy topograficzne i specjalne, katalogi współrzędnych geodezyjnych i danych grawimetrycznych oraz innych wydawnictw topograficznych; - prowadzenie rozpoznania topograficznego, opracowywanie danych o właściwościach taktycznych terenu i możliwościach jego wykorzystania w działaniach bojowych; - zbieranie, ewidencjonowanie, analizowanie i przekazywanie do dowódcy i sztabu danych dotyczących organizacji i działalności jednostek topograficznych nieprzyjaciela; - udział w odczytywaniu /określaniu współrzędnych celów/ dokumentów rozpoznania powietrznego /zdjęć lotniczych/; - opracowywanie danych o przejezdności terenu oraz o zmianach zaistniałych w terenie na skutek działania wojsk; - udział w dowiązywaniu topograficznym elementów ugrupowania bojowego oddziałów rakiet i artylerii, środków radiotechnicznych i innych; - drukowanie bojowych dokumentów na podstawie oryginałów opracowanych przez poszczególne komórki sztabu; - nadzór nad szkoleniem topograficznym wojsk. <p>74./n/. <u>Wydział polityczny sztabu</u>^{57/} planuje, organizuje i zapewnia realizację całokształtu działalności partyjno-politycznej ze stanem osobowym sztabu i jednostek zabezpieczenia punktów dowodzenia.</p> <p>Do jego obowiązków należy:</p>	<p>56/ Przepisy o ochronie tajemnicy wojskowej w siłach zbrojnych PRL, cz.V.</p> <p>57/ Punkt ten opracowano na podstawie Instrukcji o zadaniach, kompetencjach, strukturze organów partyjno-politycznych, aparatu politycznego i Instrukcji partyjnych sił zbrojnych PRL, GZP WP, Warszawa 1975r.</p>	

1	2	3	4	5
		<ul style="list-style-type: none"> - umacnianie postawy bezgranicznego oddania ludowej Ojczyźnie i sprawie socjalizmu oraz gotowości do zdecydowanego działania w ich obronie; - pogłębianie walorów moralno-bojowych żołnierzy; - prowadzenie działalności na rzecz umacniania więzów przyjaźni i braterstwa broni z armiami sojuszniczymi, a zwłaszcza Armią Radziecką; - potęgowanie nienawiści do wroga, systematyczne ocenianie metod propagandowo-psychologicznego działania nieprzyjaciela i organizowanie przeciwdziałania; - meldowanie szefowi sztabu i szefowi wyższego organu politycznego o stanach moralno-politycznym, nastrojach i przedsięwzięciach pracy partyjno-politycznej; - ciągła znajomość zadań wykonywanych przez sztab i jednostki zabezpieczenia punktów dowodzenia i mobilizacja stanu osobowego dla ich realizacji; - utrzymanie ścisłej współpracy z oddziałem operacyjnym i innymi komórkami sztabu w zakresie wymiany informacji, planowania i zabezpieczenia punktów dowodzenia, wykorzystania oficerów udających się do oddziałów /pododdziałów/ zabezpieczenia i na inne punkty dowodzenia do przekazania zadań i kontroli ich realizacji; - ścisłe współdziałanie z oddziałem operacyjnym w likwidowaniu fizycznych i moralno-psychicznych skutków uderzeń bronią masowego rażenia oraz odtwarzaniu naruszonego systemu dowodzenia; - prowadzenie szkolenia politycznego, popularyzowanie godnych do naśladowania przykładów i postaw oraz przejawiania troski o warunki bytowe i kulturalne stanu osobowego. <p>75./n/. Wydział Informatyki^{58/} zabezpiecza potrzeby informacyjne i obliczeniowe dowódcy, sztabu i innych organów dowodzenia w procesie dowodzenia w zakresie objętym polowym systemem przetwarzania informacji /PSPI/. Do jego obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie stałej gotowości do informatycznego zabezpieczenia działalności sztabu, szefostw rodzajów wojsk i służb; 		
			<p>58/ Punkt ten opracowano na podstawie: Polowy system przetwarzania informacji sztabów szczebla operacyjnego, Zasady organizacji i wykorzystania systemu, MON, Sztab Gen.WP, Warszawa 1976r.Syg. Sztab Gen.774/76.</p>	

1	2	3	4	5
<p>20, 24</p>	<p>✓ <i>Wydział</i></p> <p>Służba hydrologiczno-meteorologiczna /meteorologiczna/ jest przeznaczona do zabezpieczenia działań bojowych pod względem hydrologicznym i meteorologicznym. Jej obowiązki są następujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i prowadzenie obserwacji meteorologicznej i hydrologicznej, - zbieranie i dostarczanie wojskom informacji meteorologicznych i hydrologicznych potrzebnych do organizowania i prowadzenia działań bojowych, - udział w opracowywaniu sposobów organizowania i prowadzenia rozpoznania meteorologicznego i hydrologicznego, - terminowe uprzedzenie wojsk o nadchodzących zmianach pogody i stanu wód mogących mieć wpływ na prowadzenie działań bojowych, stan lotnisk 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z komórkami sztabu, szefostwami rodzajów wojsk i służb w zakresie przygotowania danych i wykorzystania systemu informatycznego dla zabezpieczenia działalności podległych organów dowodzenia i wojsk; - organizowanie i kierowanie rozwijaniem i uruchamianiem systemu informatycznego zgodnie z potrzebami organów dowodzenia na punktach dowodzenia; - współpraca z organami dowodzenia wojsk łączności podczas planowania, organizowania i eksploatacji systemu informatycznego oraz w zakresie przygotowania i przesyłania danych, przygotowania i dystrybucji wyników przetwarzania, obiegu informacji na punktach dowodzenia; - kierowanie i koordynacja eksploatacji systemu informatycznego i sprawowanie merytorycznego nadzoru nad działaniem podległych organów informatycznych; - zbieranie doświadczeń w zakresie zastosowań informatyki oraz opracowywanie wniosków i propozycji dla dalszego doskonalenia systemów dowodzenia. <p>76. Wydział <u>hydrometeorologiczny</u> jest przeznaczony do oceny^{59/} działań bojowych pod względem meteorologicznym i hydrologicznym.</p> <p>Do jego obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i prowadzenie obserwacji meteorologicznych i hydrologicznych; - zbieranie i dostarczanie wojskom informacji meteorologicznych i hydrologicznych potrzebnych do organizowania i prowadzenia działań bojowych; - udział w opracowywaniu sposobów organizowania i prowadzenia rozpoznania meteorologicznego i hydrologicznego; - terminowe ostrzeżenie wojsk o nadchodzących zmianach pogody i stanu wód mogących mieć wpływ na prowadzenie działań bojowych, stan lotnisk a także zagrażających lotem i technice bojowej; - opracowywanie, przekazywanie sztabom i pozostałym organom dowodzenia danych meteorologicznych i hydrologicznych potrzebnych do oceny sytuacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych w pasie /rejonie/ działań bojowych wojsk i bazowania lotnictwa; 	<p>59/ Instrukcja służby meteorologicznej wojsk lotniczych i OPL OK, syg. Lot. 388/60, Warszawa 1961 oraz projekt nowej instrukcji.</p>	

1	2	3	4	5
20.25	<p>lub zagrażających lotom i technice bojowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowywanie i przekazywanie sztabem danych meteorologicznych potrzebnych do oceny sytuacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych w pasie /rejonie/ działań bojowych wojsk i bazowania lotnictwa, - pogłębianie u oficerów, szczególnie personelu latającego, wiadomości z meteorologii wojskowej /lotniczej/. <p>Komendant ochrony sztabu odpowiada za ochronę, obronę i maskowanie stanowiska dowodzenia, za utrzymanie ustalonego porządku i organizację regulacji ruchu w rejonie jego rozmieszczenia oraz za terminowe urządzenie miejsc pracy i odpoczynku pracowników sztabu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenie i doskonalenie oficerów szczególnie personelu latającego, w zakresie meteorologii wojskowej /lotniczej/. <p><u>73./n/. Komenda /komendant/ stanowiska dowodzenia</u></p> <p>organizuje ochronę i obronę stanowiska dowodzenia i zapewnia odpowiednie warunki pracy, odpoczynku i wyżywienia stanu osobowego na stanowisku dowodzenia.</p> <p>Do jego obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planowanie, organizowanie i realizacja zadań związanych z ochroną i obroną stanowiska dowodzenia; - organizowanie i kierowanie rozwijaniem, zwijaniem i przesunięciem stanowiska dowodzenia; - przeprowadzenie rekonesansu nowego rejonu rozwinięcia stanowiska dowodzenia, dróg dojazdu i wyjazdu z tego rejonu; - wybór odpowiednich miejsc i rozmieszczenie w nich poszczególnych elementów wchodzących w skład stanowiska dowodzenia; - organizowanie i urządzenie miejsc pracy, wyżywienia i odpoczynku stanu osobowego stanowiska dowodzenia oraz oświetlenia i ogrzewania tych miejsc; - organizowanie służby porządkowo-ochronnej oraz nadzór nad utrzymaniem porządku i dyscypliny na stanowisku dowodzenia; - planowanie i zapewnienie rozbudowy inżynierskiej rejonu rozwinięcia stanowiska dowodzenia i jego maskowania; - kierowanie działalnością służby dyżurnej, porządkowo-ochronnej, pododdziałów obrony i obsługi; - informowanie poszczególnych wykonawców o zadaniach 		

1	2	3	4	5
		<p>wynikających z treści planu ochrony i obrony stanowiska dowodzenia oraz doprowadzenie do wiadomości całego stanu osobowego sygnałów ostrzegania i alarmowania;</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zabezpieczenia medycznego stanu osobowego, nadzór nad utrzymaniem sprawności technicznej pojazdów mechanicznych i pozostałego wyposażenia organów dowodzenia; - wydzielanie sił i środków niezbędnych do ochrony i obrony innych punktów dowodzenia /ZSD, PSD, WPD/. <p>78./n/. <u>Kancelaria sztabu</u>^{60/} jest przeznaczona do prowadzenia ewidencji dokumentów otrzymywanych i wytworzonych oraz pieczęci służbowych i pomocniczych. Ponadto zabezpiecza ona pracę sztabu w zakresie drukowania i kreślenia dokumentów oraz zaopatrzenia w materiały kancelaryjne i piśmienne.</p> <p>Do jej obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bieżące prowadzenie ewidencji dokumentów wytwarzanych i otrzymywanych; - ewidencjonowanie telegramów przekazywanych technicznymi środkami łączności i ich doręczanie do ekspedycji węzła łączności i bezpośrednich adresatów /wykonawców/; - prowadzenie ewidencji dokumentów utraconych w wyniku działań bojowych; - inspirowanie przedsięwzięć mających na celu odzyskanie dokumentów utraconych; - organizowanie i nadzorowanie pracy w komórkach zajmujących się wytwarzaniem lub reprodukcją dokumentów; - wysyłanie przesyłek pocztowych z uwzględnieniem terminów wykonawczych organów poczty polowej; - kompletowanie dokumentacji i przygotowanie akt wytworzonych lub zdobytych w czasie działań bojowych celem przekazania ich właściwemu archiwum wojskowemu /punktowi zbioru aktu/. <p>W razie groźby opanowania kancelarii przez nieprzyjaciela kierownik kancelarii na rozkaz dowódcy jednostki wojskowej lub osoby upoważnionej, niszczy natychmiast za pomocą środków szybko niszczących w następującej kolejności wszelką posiadaną dokumentację oraz akta dotyczące spraw;</p>	<p>60/ Punkt ten opracowano na podstawie Przepisów o ochronie tajemnicy w siłach zbrojnych PRL, cz.III, Przepisy kancelaryjne, MON, Sztab Gen.WP, 1973r.</p>	

1	2	3	4	5
<p>10.7</p>	<p>3. WSPÓLPRACA SZTABÓW</p> <p>Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, w którego skład wchodzi związek taktyczny /oddziały, pododdziały/ różnych rodzajów wojsk /wojsk specjalnych/, jest sztabem ogólnowojskowym.</p> <p>Sztab ogólnowojskowy uzgadnia pracę wojsk podległych i współdziałających, koordynuje pracę sztabów rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i sztabu kwatermistrzostwa oraz współpracuje z organami politycznymi i organami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - operacyjnych, szyfrowych i mobilizacyjnych; - kadrowych i zaopatrzenia materiałowego; - instruktażowo-szkoleniowych i innych. <p>79./n/. Starszy inspektor /inspektor/ ds. ochrony tajemnicy^{61/} organizuje i odpowiada za stosowanie przez organy dowodzenia przepisów dotyczących ochrony i tajemnicy i działalność profilaktyczną w tym zakresie.</p> <p>Jego obowiązki są następujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie przedsięwzięć i prowadzenie kontroli stanu ochrony tajemnicy i cenzury wojskowej oraz dekonowanie w tym zakresie analizy i opracowywanie sprawozdań; - kontrolowanie wszelkich publikacji /impres/ wojskowych wydawanych /organizowanych/ przez organy dowodzenia i podległe jednostki; - prowadzenie obowiązującej ewidencji wydanych zgwoleń na publikacje i druki ulotne; - udzielanie organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości opinii w sprawach dotyczących ujawnienia tajemnicy w porozumieniu z kompetentnymi szefami; - współpraca z redakcjami prasy, radia i telewizji w zakresie ochrony tajemnicy poprzez przekazywanie im odpowiednich wytycznych i zaleceń. <p>8. ZASADY WSPÓLPRACY ORGANÓW DOWODZENIA</p> <p>80. Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, w skład którego wchodzi związek taktyczny /oddziały, pododdziały/ różnych rodzajów wojsk i służb jest sztabem ogólnowojskowym. Sztab ogólnowojskowy organizuje współpracę w dowództwie i koordynuje pracę poszczególnych jego organów dowodzenia, współpracuje z organami politycznymi i organami wojskowej służby wewnętrznej, uzgadnia działanie ze sztabami wojsk wspierających i współdziałających, <u>ukierunkowuje pracę sztabów podległych</u>, a na obszarze własnego kraju - współpracuje także z terytorialnymi sztabami wojskowymi i organami obrony cywilnej. Zarządzenia i wytyczne sztabu ogólnowojskowego</p>	<p>61/ Punkt ten opracowany na podstawie Ramowego zakresu działania inspektora ds. ochrony tajemnicy ZT na okres "P" i "W" oraz doświadczeń Sztabu Śląskiego Okręgu Wojskowego.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>wojskowej służby wewnętrznej, a na obszarze własnego kraju - także z terytorialnymi sztabami wojskowymi. Wszystkie zarządzenia i wytyczne sztabu ogólnowojskowego są obowiązujące dla sztabów rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i sztabu kwatermistrzostwa tego samego szczebla dowodzenia i sztabów podległych.</p>	<p>są obowiązujące dla organów dowodzenia tego samego szczebla dowodzenia i sztabów podległych.</p> <p><i>Wzajemne działanie sztabów</i></p> <p>81. Skoordynowane działanie sztabów <u>oraz innych organów dowodzenia dowództwa, wojsk wspierających i sąsiadów</u> osiąga się poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczne wzajemne informowanie się o sytuacji i utrzymywanie ciągłej łączności, - wspólne opracowywanie najważniejszych dokumentów dotyczących organizacji i zabezpieczenia działań bojowych, - terminowe przekazywanie do sztabu ogólnowojskowego wiadomości o położeniu i działaniach wojsk własnych i nieprzyjaciela, - wspólną kontrolę wykonania rozkazów dowódcy i udzielania wojskom pomocy zgodnie z planem sztabu ogólnowojskowego. 		
10.8	<p>Skoordynowane działanie sztabów osiąga się przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczne wzajemne informowanie się o sytuacji i utrzymywanie ciągłej łączności, - wspólne opracowywanie najważniejszych dokumentów dotyczących organizacji i zabezpieczenia działań bojowych, - terminowe przekazywanie do sztabu ogólnowojskowego wiadomości o położeniu i działaniach wojsk własnych i nieprzyjaciela, - wspólną kontrolę wykonania rozkazów dowódcy i udzielania wojskom pomocy zgodnie z planem sztabu ogólnowojskowego. 	<p>81. Skoordynowane działanie sztabów <u>oraz innych organów dowodzenia dowództwa, wojsk wspierających i sąsiadów</u> osiąga się poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczne wzajemne informowanie się o sytuacji i utrzymywanie ciągłej łączności oraz aktualnych danych w polowym systemie przetwarzania informacji; - wspólne opracowywanie najważniejszych dokumentów dotyczących organizacji i zabezpieczenia operacji /walki/ <u>oraz organizacji dowodzenia</u>; - terminowe przekazywanie do sztabu ogólnowojskowego informacji o położeniu i działaniach wojsk własnych i nieprzyjaciela <u>oraz niezbędnych danych do decyzji dowódcy i planowania działań bojowych</u>; - informowanie przez sztab ogólnowojskowy pozostałych organów dowodzenia o terminach realizacji głównych przedsięwzięć dowodzenia, otrzymanych zadaniach i decyzji dowódcy w zakresie niezbędnym do realizacji obowiązków przez poszczególne osoby funkcyjne /organa dowodzenia/ względnie przedsięwzięć współdziałania; - wspólną kontrolę wykonania rozkazów dowódcy i udzielanie wojskom pomocy zgodnie z planem sztabu ogólnowojskowego. 		
10.9	<p>Zmiana podporządkowania i związane z nią przegrupowanie związków taktycznych i oddziałów podległych dowódcom /szefom/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb mogą być dokonywane po uzgodnieniu z dowódcą /szefem sztabu/ ogólnowojskowym.</p>	<p>82. Zmiana podporządkowania i związane z nią przegrupowanie związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/ podległych szefom rodzajów wojsk i służb może być dokonywane po uzgodnieniu z oddziałem operacyjnym i zaakceptowaniu przez dowódcę /szefa sztabu/ ogólnowojskowego.</p>		

1	2	3	4	5
10.10	<p>Współpraca sztabów z organami politycznymi i organami wojskowej służby wewnętrznej polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólnym opracowywaniu i realizowaniu przedsięwzięć w celu zapewnienia gotowości bojowej wojsk i wykonania przez nie zadań, - stałej styczności osobistej szefów i oficerów sztabów z organami politycznymi i organami wojskowej służby wewnętrznej oraz wzajemnym informowaniu się o sprawach wymagających wspólnego działania. <p>Aby zapewnić zgodność pracy z organem politycznym i organem wojskowej służby wewnętrznej, sztab powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powiadamiać te organa w terminie o otrzymanym zadaniu i decyzji dowódcy; - stale informować o przebiegu działań bojowych, możliwościach bojowych wojsk własnych i nieprzyjaciela i o wszystkich innych sprawach wymagających odpowiednich przedsięwzięć organu politycznego i organu wojskowej służby wewnętrznej, - brać udział w pracach mających na celu podniesienie stanu moralno-politycznego wojsk własnych, przeciwdziałanie dywersji i rozpoznaniu agenturalnemu nieprzyjaciela oraz w organizowaniu i prowadzeniu pracy politycznej wśród wojsk nieprzyjaciela i miejscowej ludności. <p>Organ polityczny i organ wojskowej służby wewnętrznej ze swej strony obowiązane są informować sztab:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o stanie moralno-politycznym wojsk, nastrojach miejscowej ludności 	<p>83. Współpraca sztabu z organami partyjno-politycznym i organami wojskowej służby wewnętrznej polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólnym opracowywaniu i realizowaniu przedsięwzięć w celu zapewnienia gotowości bojowej wojsk i wykonania przez nie zadań; - wzajemnych kontaktach osobistych organów politycznych, organów wojskowej służby wewnętrznej z oficerami sztabu i szefami rodzajów wojsk i służb oraz wzajemnym informowaniu się o sprawach wymagających wspólnego działania; <p>Aby zapewnić zgodność pracy z organem partyjno-politycznym i organami wojskowej służby wewnętrznej, sztab powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powiadamiać te organa w terminie o otrzymanym zadaniu i niezbędnych danych z decyzji dowódcy; - stale informować o przebiegu działań bojowych, możliwościach bojowych wojsk własnych i nieprzyjaciela i o wszystkich innych sprawach wymagających odpowiednich przedsięwzięć organu politycznego i organu wojskowej służby wewnętrznej; - brać udział w pracach mających na celu kształtowanie stanu moralno-politycznego wojsk własnych, przeciwdziałaniu dywersji i rozpoznaniu agenturalnemu nieprzyjaciela oraz w organizowaniu i prowadzeniu pracy polityczno-propagandowej wśród wojsk nieprzyjaciela i miejscowej ludności. <p>Organ polityczny i aparat partyjno-polityczny, a także organ wojskowej służby wewnętrznej ze swej strony obowiązane są informować sztab o wnioskach wynikających z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oceny stanu moralno-politycznego, dyscypliny i nastrojów wojsk własnych oraz ich odporności psychicznej; - analizy wartości moralno-bojowych wojsk nieprzyjaciela i jego działalności propagandowej; - oceny nastrojów ludności cywilnej w rejonie planowanych i prowadzonych działań bojowych; 		

1	2	3	4	5
	<p>i działalności dywersyjnej, agenturalnej i propagandowej nieprzyjaciela,</p> <p>- o przebiegu pracy polityczno-wychowawczej i profilaktycznej wśród wojak własnych i o wszystkich przedsięwzięciach podejmowanych w celu utrzymania wysokiego stanu moralno-politycznego wojak,</p> <p>- o wszystkim, co dotyczy nieprzyjaciela, szczególnie o jego duchu bojowym, oraz o sposobach zwalczania propagandy nieprzyjaciela i przeciwdziałania jego dywersji i rozpoznaniu agenturalnemu.</p>	<p>- działalności agenturalnej i dywersyjnej oraz o sposobach zwalczania propagandy nieprzyjaciela i przeciwdziałania jego dywersji i rozpoznaniu agenturalnemu.</p> <p>84./n/. Szczególnie ścisła współpraca obowiązuje sztaby ogólnowojskowe i szefostwa wojak OPL ze sztabami /organów dowodzenia/ lotnictwa frontowego.</p> <p>Zapewnia się ją głównie przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmieszczanie i ciągłą styczność organów dowodzenia lotnictwa na punktach dowodzenia związków operacyjnych /taktycznych/; - wzajemne informowanie się o sytuacji, otrzymanych zadaniach i niezbędnych elementach decyzji dowódców; - usgodnienie podziału zasobów lotnictwa według zadań i dni oraz sposobów wykonania uderzeń na obiekty nieprzyjaciela bronią jądrową i tradycyjnymi środkami rażenia; - ustalenie i utrzymanie współdziałania sił i środków rozpoznania oraz walki radioelektronicznej; - usgodnienie i zapewnienie realizacji zadań na kursach lotnictwa /oprowadzenie i utrzymanie lotniak, obsługa systemu OPL nieprzyjaciela na kierunku przelotu lotnictwa itp./ przez związki /oddziały/ ogólnowojskowe; - ustalenie sposobów wspólnych działań wojak OPL i lotnictwa oraz zapewnienie bezpieczeństwa wojak nasennych i lotnictwa przed wzajemnym porażeniem. 		

1	2	3	4	5
		<p>85./n/. W celu utrzymania ciągłego dowodzenia i współdziałania w okresie organizacji i prowadzenia operacji /walki/ przez związki operacyjne /związki taktyczne/ różnych rodzajów sił zbrojnych oraz w związkach o składzie koalicyjnym można wykorzystywać grupy operacyjne lub przedstawicieli. Wymianę grup operacyjnych /przedstawicieli/ należy ustalać z góry lub wysyłać zgodnie z decyzją dowódcy, któremu związek operacyjny /związek taktyczny/ został podporządkowany albo którego wspiera. ^{62/}</p>	<p>62/ Biuletyn Informacyjny Nr 1 /119/, Sztab Gen.WP, 1975r. s.39 i 40.</p>	
		<p>86./n/. Ze związków operacyjnych /związków taktycznych/ przydzielonych i wspierających można wysyłać grupy operacyjne /przedstawicieli/ do organów dowodzenia wojsk, którym zostały podporządkowane lub których wspierają.</p>		
		<p>Grupy operacyjne /przedstawicieli/ podporządkowanych lub wspierających związków operacyjnych /związków taktycznych/ innego rodzaju sił zbrojnych wysyła się na stanowiska dowodzenia przekazane lub wspieranego.</p>		
		<p>W układzie międzysojuszniczym grupy operacyjne wysyła się w zasadzie na stanowiska dowodzenia związków operacyjnych /związków taktycznych/ podporządkowanych lub wspierających. ^{63/} W skład tych grup powinni wejść z zasady oficerowie władający językiem rosyjskim oraz językiem podporządkowanego lub wspierającego związku operacyjnego /związku taktycznego/.</p>	<p>63/ Tamże.</p>	
		<p>87./n/. Do zadań grupy operacyjnej /przedstawiciela/ należy, udzielanie dowódcy i organom dowodzenia, do których zostały delegowane, pomocy w zakresie organizacji operacji /walki/ i kierowania działaniami bojowymi, utrzymanie ciągłej łączności między zainteresowanymi organami dowodzenia, uzgadnianie problemów dowodzenia i współdziałania. ^{64/}</p>	<p>64/ Tamże, s.40-41.</p>	
		<p>88./n/. W skład grupy operacyjnej może wchodzić jeden -dwóch oficerów z oddziału /zarządu/ operacyjnego, jeden oficer z oddziału /zarządu/ rozpoznawczego oraz po jednym oficerze, w zależności od potrzeb, z szefostw rodzajów wojsk i służb; w odniesieniu do związku operacyjnego /związku taktycznego/ armii sojuszniczej - ponadto oficer łączności i w razie potrzeby tłumacz. ^{65/}</p>	<p>65/ Tamże, s.41.</p>	

1	2	3	4	5
11.11	<p>Współpraca sztabów wojsk operacyjnych z terytorialnymi sztabami wojskowymi polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzajemnym informowaniu się o przebiegu działań bojowych, położeniu wojsk własnych i wojsk nieprzyjaciela oraz wymianie wszelkich wiadomości mogących mieć wpływ na podejmowanie decyzji, - organizowaniu wzajemnego powiadomiania o skażeniach i zakażeniach oraz o nieprzyjacielu powietrznym, - wymianie danych o skażeniach i zakażeniach oraz o sposobach likwidacji skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia, - uzgodnieniu sposobów organizacji obrony przeciwlotniczej i wszelkich innych czynności związanych z zabezpieczeniem przegrupowania wojsk operacyjnych /utrzymanie dróg marszu i przepraw, służba porządkowo-ochronna 	<p>W zależności od przeznaczenia i zadań grupę operacyjną wyposaża się w niezbędne techniczne środki łączności, mapy, dokumenty łączności i kodowe, dokumenty operacyjne /specjalistyczne/, materiały kancelaryjne oraz środki transportu. Okresowo można przydzielić grupie operacyjnej 66/</p> <p>89./n/. W zakresie wykonywanych zadań grupa operacyjna /przedstawiciel/ podlega temu sztabowi, który ją wydzielił. Natomiast w sprawach organizacji pracy, przestrzegania porządku wewnętrznego i dyscypliny - szefowi sztabu związków operacyjnych /związku taktycznego/, do którego została wysłana.</p> <p>Wysyłanie grup operacyjnych /przedstawicieli/ nie zwalnia dowódców i sztabów z obowiązku postawienia w terminie zadań bojowych dowódcom podporządkowanych związków operacyjnych /związków taktycznych/ oraz organizacji i utrzymania ścisłego współdziałania.</p> <p>90. Współpraca sztabów wojsk operacyjnych ze sztabami terytorialnymi i organami obrony cywilnej polega na: 67/</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzajemnym informowaniu się o przebiegu działań oraz wymianie wszelkich wiadomości mających wpływ na działalność obronną; - uzgodnieniu problemów dotyczących działalności obrony cywilnej w okresie wojny; - wymianie danych i udzielanie wzajemnej pomocy w zakresie skutków oddziaływania nieprzyjaciela; - uzgodnieniu wspólnych akcji przeciwdesantowych i przeciwdywersyjnych; - uzgodnieniu przedsięwzięć zabezpieczenia operacyjnego rozwinięcia wojsk własnych i przegrupowania wojsk goinazniczych. 	66/ Tamże, s.43.	67/ Punkt ten opracowano na podstawie Rozkazu Ministra Obrony Narodowej Nr pf 1/Org, z dnia 2.01.1976r. w sprawie zadań organów wojskowych na rzecz obrony cywilnej oraz Uchwały nr 111/73 Rady Ministrów z dnia 18.06.1973r. w sprawie obrony cywilnej.

1	2	3	4	5
12.12	<p>obrona i ochrona niektórych obiektów itp./,</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzgadnianiu w razie potrzeby zagadnień związanych z zaopatrywaniem materiałowo-technicznym przegrupowujących się wojsk operacyjnych, - uzgadnianiu w razie potrzeby wspólnych akcji przeciwdesantowych, przeciwdywersyjnych i ratowniczych. <p>Organizację, obowiązki i zasady pracy sztabów wojskowych i sztabów jednostek w systemie obrony terytorialnej określa "Regulamin pracy sztabów wojskowych i sztabów jednostek obrony terytorialnej".</p>	<p style="text-align: center;">6. TECHNICZNE ŚRODKI DOWODZENIA</p> <p>91./n/. Techniczne środki dowodzenia obejmują całokształt urządzeń technicznych, środków organizacyjnych i biurowych, stwarzających niezbędne warunki do sprawnego dowodzenia.</p> <p>Służą one do zapewnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ciągłości dowodzenia wojskami; - odpowiedniej szybkości i dokładności obiegu informacji; - efektywnego i racjonalnego wykorzystania zdolności i umiejętności sił ludzkich; - szybkiego opracowania niezbędnych dokumentów. <p>Do technicznych środków dowodzenia zalicza się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - środki łączności; - środki zdobywania informacji; - środki przetwarzania, przechowywania i zobrazowania informacji; - dowódzco-sztabowe środki transportowe, - środki organizacyjno-techniczne i biurowe. <p>92./n/. Środki łączności oraz wojskowej poczty polowej stanowią urządzenia techniczne zapewniające przesyłanie wiadomości. Ponadto do tego celu na najniższych</p>		

1	2	3	4	5
		<p>szczególności stosuje się środki sygnalizacyjne. Wśród środków łączności decydującą rolę odgrywają środki radiowe, radiotelefoniczne, radioliniowe i przewodowe.</p> <p>Środki radiowe znajdują szerokie zastosowanie we wszystkich rodzajach działań bojowych ponieważ umożliwiają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szybkie nawiązanie łączności; - utrzymanie łączności w ruchu i na postoju; - utrzymanie łączności przez teren niedostępny lub zajęty przez nieprzyjaciela; - jednoczesne przekazywanie rozkazów i sygnałów do wielu korespondentów. <p>Środki radiotelefoniczne charakteryzują się prostą obsługą i są szeroko stosowane głównie do zapewnienia bezpośrednich rozmów telefonicznych pomiędzy osobami funkcyjnymi dowództw i sztabów na postoju i w ruchu.</p> <p>Środki radioliniowe, charakteryzujące się dużą przepustowością i mobilnością, są wykorzystywane przede wszystkim do zapewnienia łączności dowództwom i sztabom głównie na postoju w działaniach manewrowych.</p> <p>Środki przewodowe, zapewniają najwyższy stopień skrytości, posiadają jednak ograniczone zastosowanie w wysoce manewrowych działaniach. Wymagają one znacznego czasu na organizację łączności. Środki przewodowe mogą być rozwijane i efektywnie wykorzystywane w rejonach nieopierania wojsk i wyjściowych do natarcia /operacji zaczepnej/, w obronie oraz do zapewnienia łączności wewnętrznej na punktach dowodzenia we wszystkich rodzajach działań.</p> <p>93./n/. Środki zdobywania informacji służą do dostarczenia organom dowodzenia informacji sytuacyjnych o nieprzyjacielu i wojskach własnych. Pomagają wojskom, szczególnie pododdziałom rozpoznawczym i organom dowodzenia w zdobywaniu /zbieraniu/ informacji o wojskach własnych i nieprzyjaciela, możliwościach bojowych, posiadanej broni jądrowej i innych środkach rażenia, skutkach uderzeń broni jądrowej, sytuacji skażeń i zakazań, właściwościach terenu i jego inżynierskiej rozbudowie, sytuacji</p>		

1	2	3	4	5
		<p>powietrznej i meteorologicznej itp. Obejmują wszelkiego rodzaju stacje wykrywania, osujniki i przyrządy obserwacyjne, wykorzystujące własności fal elektromagnetycznych, promieniowania cieplnego i świetlnego, fal akustyczno-wibracyjnych itp.</p> <p>94./n/. Środki przetwarzania, przechowywania i zobrazowania informacji stanowią grupę urządzeń, które w sposób zasadniczy wpływają na efektywność systemu dowodzenia. Do środków tych zaliczamy:</p> <p>a/ środki przetwarzania informacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - maszyny liczące małej mechanizacji /sumatory, kalkulatory/; - maszyny liczące średniej mechanizacji /maszyny księgujące i fakturujące/; - komputery /elektroniczne maszyny cyfrowe i analogowe, przeliczniki/; <p>b/ środki przechowywania informacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - urządzenia i środki magnetycznego zapisu i przechowywania informacji /magnetofony, magnetowidy, pamięci magnetyczne komputerów/; - urządzenia i środki wizualnego zapisu i przechowywania informacji /zdjęcia fotograficzne i taśmy filmowe, mikrofilmy, dokumenty drukowane i graficzne, kartoteki/; <p>c/ środki zobrazowania informacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - urządzenia wizualnego zobrazowania /rzutniki, monitory, dokumenty pisane i graficzne/; - urządzenia drukujące /maszyny do pisania, drukarki/; - urządzenia kopiujące /kopiarki, powielacze, kserografy/. <p>Środki przetwarzania informacji przyspieszają i równocześnie ułatwiają proces przygotowania informacji będących podstawą wypracowania i podjęcia przez dowódcę decyzji. Szczególne znaczenie ma wykorzystanie komputerów, za pomocą których rozwiązuje się wiele różnorodnych zadań operacyjno-taktycznych w krótkim czasie z dużą dokładnością. Ze względu na swe możliwości i efektywność wykorzystania, ich główne zastosowanie ma miejsce w zautomatyzowanych systemach dowodzenia.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>Środki przechowywania informacji pozwalają w procesie dowodzenia znacząco zmniejszyć zakres i skrócić czas prac dotyczących obiegu informacji. Wykorzystywane są do zapisu zadań, rozkazów, wytycznych, sytuacji bojowych itp. i odtwarzania ich w miarę potrzeby.</p> <p>Środki zobrazowania informacji wykorzystywane są do komunikatywnego przedstawiania informacji i powszechnego jej wykorzystania przez wszystkich zainteresowanych oficerów sztabu. Do nich zalicza się przede wszystkim urządzenia transmisji danych.</p> <p>95./n/. Dowódzco-sztabowe środki transportowe służą do pracy i odpoczynku osób funkcyjnych oraz przesunięcia stanów osobowych, środków i urządzeń wchodzących w skład stanowisk dowodzenia.</p> <p>Dowódzco-sztabowe środki transportowe powinny charakteryzować się: dużą szybkością i zdolnością pokonywania terenu, dostatecznym zasięgiem, odpornością na oddziaływanie środków ogniowych przeciwnika oraz ochronnymi właściwościami przed działaniem broni masowego rażenia. Dzielią się one na: wozy dowodzenia, powietrzne elementy dowodzenia /PED/, autobusy sztabowe, pojazdy specjalne, śmigłowce i inne pojazdy mechaniczne.</p> <p>Wozy dowodzenia obejmują te pojazdy mechaniczne, które zapewniają utrzymanie łączności z podwładnymi, przełożonymi i sąsiadami w czasie marszu i na postoju, posiadają środki techniczne usprawniające dowodzenia oraz odpowiednie urządzone stanowiska pracy dla osób funkcyjnych.</p> <p>Wozy dowodzenia na kołowych lub gąsienicowych transporterach opancerzonych oraz ozołgi dowódców stanowią główny środek dowodzenia na szczeblach taktycznych.</p> <p>Powietrzne elementy dowodzenia /PED/ stanowią śmigłowce lub samoloty wyposażone w niezbędne środki łączności i inne środki dowodzenia oraz odpowiednie stanowiska pracy dla osób funkcyjnych.</p> <p>Powietrzne elementy dowodzenia i śmigłowce znajdują szczególne zastosowanie w dowodzeniu podczas marszu,</p>		

1	2	3	4	5
		<p>pościgu oraz w działaniach w terenie górzystym, połączonym licznymi przeszkodami wodnymi itp.</p> <p>Autobusy sztabowe przeznaczone są do rozmieszczenia, pracy i przewozu osób funkcyjnych organów dowodzenia oraz ich odpoczynku. Wykorzystywane są do pracy głównie w rejonach rozwinięcia stanowisk dowodzenia oraz w osadzie krótkich postojów.</p> <p>Do pojazdów specjalnych zalicza się pojazdy mechaniczne, na których zamontowane są urządzenia i środki łączności oraz inne techniczne środki dowodzenia.</p> <p>96./n/. Środki organizacyjno-techniczne i biurowe stanowią zbiór urządzeń technicznych, przyrządów itp. usprawniających wykonywanie podstawowych czynności w procesie dowodzenia.</p> <p>Obejmują one: urządzenia do utrwalenia informacji, maszyny i urządzenia do reprodukcji, urządzenia do zbierania informacji, maszyny do pisania, maszyny do liczenia, środki organizacyjne, pomocnicze maszyny i urządzenia biurowo-sztabowe .</p> <p>97./n/. Komputerowy, jak i współpracujący z komputerami sprzęt komunikacyjny wraz z terminalami, sprzęt przygotowania danych, sprzęt kontrolno-pomiarowy itp. oraz oprogramowanie nazywamy informatycznymi środkami dowodzenia. Stanowią one bazę techniczną i programową zautomatyzowanych systemów dowodzenia.</p> <p>Informatyczne środki dowodzenia obejmują środki techniczne informatyki oraz oprogramowanie.</p> <p>Środki techniczne informatyki stanowią zbiór wzajemnie powiązanych urządzeń, tworzących strukturę techniczną zautomatyzowanych systemów dowodzenia.</p> <p>98./n/. Oprogramowanie stanowi zbiór programów, zabezpieczających efektywną organizację procesów informacyjnych i realizację zadań użytkowych zgodnie z potrzebami i wymaganiami dowódcy i organów dowodzenia. Obejmuje oprogramowanie podstawowe komputerów i oprogramowanie użytkowe.</p> <p>Oprogramowanie podstawowe stanowi zbiór programów zabezpieczających efektywną organizację procesu</p>		

1	2	3	4	5
		<p>informacyjnego wewnątrz elektronicznych maszyn cyfrowych, eksploatację i obsługę operatorską sprzętu.</p> <p>Oprogramowanie użytkowe stanowi zbiór programów zapewniających realizację zadań operacyjno-taktycznych obliczeniowych i informujących /zestawienia, stany itp./ zgodnie z potrzebami i wymaganiami dowódcy i organów dowodzenia.</p> <p>Realizacja zadań operacyjno-taktycznych odbywa się w oparciu o zintegrowaną bibliotekę programów użytkowych oraz wspólną bazę danych podstawowych sorientowaną według poszczególnych podsystemów zautomatyzowanego systemu dowodzenia. Przetwarzanie danych może odbywać się także dzięki autonomicznym programom użytkowym nie funkcjonującym w oparciu o bazę danych.</p> <p>Baza danych stanowi zbiór danych wspólnych dla wielu programów użytkowych i niezbędnych dla realizacji zadań operacyjno-taktycznych zapewniających efektywne dowodzenie wojskami. Bazę danych charakteryzują struktury danych określone zgodnie z potrzebami i wymaganiami procesów informacyjnych.</p> <p>99./n/. Informatyczne środki dowodzenia stanowią podstawowe wyposażenie stacjonarnych ośrodków przetwarzania informacji i ruchomych ośrodków obliczeniowych.</p> <p>Na bazie stacjonarnych ośrodków przetwarzania informacji i /lub/ ruchomych ośrodków obliczeniowych tworzy się polowy system przetwarzania informacji.</p> <p>Stanowi on integralną część systemu dowodzenia danego szczebla.</p> <p>Przetwarzanie danych w polowym systemie przetwarzania informacji może być realizowane w trybie wsadowym /partlowym/, wielodostępnym i uwarunkowanym czasowo /teleprzetwarzanie/, w systemie lokalnego przetwarzania danych lub w sieci komputerowej, która stanowi zbiór systemów komputerowych, rozmieszczonych na pewnym obszarze i połączonych siecią transmisji danych w celu umożliwienia wszystkim użytkownikom sieci wspólnego korzystania z zasobów /informacyjnych i programowych/ poszczególnych systemów komputerowych.</p>		

Str. punkt	Treść dotychczasowego regulaminu	Proponowana treść nowego regulaminu	Podstawa formalno-prawna lub uzasadnienie treści zmian	Uwagi
1	2	3	4	5
	R o z d z i a ł III	R o z d z i a ł III		
	PUNKTY DOWODZENIA I ORGANIZACJA PRACY NA NICH	PUNKTY DOWODZENIA		
	1. ORGANIZACJA PUNKTÓW DOWODZENIA	1. ORGANIZACJA, PRZEZNACZENIE I ROZMIESZCZANIE PUNKTÓW DOWODZENIA		
21.26	<p>Do dowodzenia wojskami w czasie przygotowywania i w toku działań bojowych tworzy się system działających bez przerwy punktów dowodzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w wojskach lądowych i lotnictwie stanowisko dowodzenia, wysunięte stanowisko dowodzenia i kwaterymistrzowskie stanowisko dowodzenia; w obronie w wojskach lądowych zamiast wysuniętego tworzy się zapasowe stanowisko dowodzenia, - w wojskach obrony powietrznej kraju - stanowisko dowodzenia, pomocnicze połączone stanowisko dowodzenia, pomocnicze stanowisko dowodzenia, zapasowe stanowisko dowodzenia, a w związkach operacyjnych również kwaterymistrzowskie stanowisko dowodzenia <p>W wojskach obrony powietrznej kraju i w wojskach lotniczych organizuje się także punkty naprowadzania, zapewniające dowodzenie samolotami myśliwskimi i naprowadzanie ich na cele powietrzne.</p>	<p>100. Do dowodzenia w czasie przygotowania i w toku działań bojowych <u>organizuje się system działających bez przerwy punktów dowodzenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w wojskach lądowych do dywizji, a w wojskach lotniczych do pułku włącznie - stanowisko dowodzenia /SD/, zapasowe stanowisko dowodzenia /ZSD/ i kwaterymistrzowskie stanowisko dowodzenia /KSD/.^{1/} <p><u>W oddziałach ogólnowojskowych organizuje się SD i KSD. Na szczeblu frontu organizuje się ponadto pomocnicze stanowisko dowodzenia /PSD/.^{2/} O ile wymaga tego sytuacja, pomocnicze stanowisko dowodzenia może być organizowane na szczeblu armii;</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w wojskach obrony powietrznej kraju - <u>centralne stanowisko dowodzenia dowódcy wojsk OPK, stanowisko dowodzenia korpusu OPK, zapasowe stanowisko dowodzenia /SD-2/, połączone stanowisko dowodzenia pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych korpusu OPK /PLSD/.^{3/}</u> <p><u>PLSD powstaje z połączenia stanowiska dowodzenia pododdziału wojsk radiotechnicznych, oddziału lotnictwa myśliwskiego oraz oddziału /związku taktycznego/ wojsk rakietowych i artylerii OPK^{4/} oraz oddziałów walki radioelektronicznej.^{5/}</u></p> <p>W wojskach obrony powietrznej kraju organizuje się także punkty naprowadzania.</p> <p>101. <u>Stanowisko dowodzenia /centralne stanowisko dowodzenia dowódcy wojsk OPK/ jest głównym punktem dowodzenia, z którego dowódca zazwyczaj dowodzi podległymi, przydzielonymi i wspierającymi wojskami.^{6/}</u></p>	<p><i>skład, rozmieszczenie i rozmieszczenie pht. dowódca w nich, obce pmd, adm.</i></p> <p>1/ Uzgodnienie zespołu autorskiego w Sztapie Gen.WP dn.9.11. 1977 r.</p> <p>2/ Dyrektywa MON Nr 002.</p> <p><i>puszono pht. słow. zobacz pht. słow.</i></p> <p>3/ System dowodzenia obroną powietrzną kraju. Sygn.OPK 453/71, s.7 pkt 1.</p> <p>4/ System dowodzenia obroną powietrzną kraju. Sygn.OPK 453/71, s.10 pkt 2.1. Jest to również treść zawarta w ustępie trzecim pktu 30 dotychczasowego regulaminu.</p> <p>5/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p> <p>6/ Biuletyn Informacyjny Sztab Gen.WP, Nr 2/107/, 1972r, s.49.</p>	
21.27	<p>Dowódca dowodzi wojskami zwykle ze stanowiska dowodzenia /SD/. Razem z dowódcą na stanowisku dowodzenia z zasady się znajdują: szef szta.</p>			

być może brzmienie redakcyjne

1	2	3	4	5
	<p>szeft organu politycznego i zasadniczy skład sztabu i organu politycznego, dowódcy /szefowie/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb ze swoimi organami dowodzenia lub grupami oficerów biorących bezpośrednio udział w kierowaniu działaniami bojowymi wojsk, grupa operacyjna tyłów, przedstawiciele dowództw wojsk współdziałających i wspierających oraz oddziały /pododdziały/ łączności, ochrony i obsługi.</p> <p>W wojskach obrony powietrznej kraju i w wojskach lotniczych na stanowisku dowodzenia może się znajdować, zależnie od sytuacji, cała zmiana bojowa lub zmiana dyżurna.</p>	<p>Basen z dowódcą na stanowisku dowodzenia z zasady znajdują się: szef sztabu i <u>szef sztabu</u> <u>część sztabu</u>; zastępca dowódcy do spraw politycznych z niezbędnymi oficerami organu politycznego; szefowie rodzajów wojsk ze swoimi organami dowodzenia i <u>grupami</u> ^{7/} biorącymi bezpośrednio udział w kierowaniu działaniami bojowymi wojsk; grupa operacyjna /<u>przedstawiciele</u>/ <u>służb kwatermistrzowskich</u>, <u>służb technicznych</u>, <u>wojsk współdziałających i wojsk wspierających</u>.^{8/} W pobliżu SD rozmieszcza się oddziały /pododdziały/ łączności, ochrony, obrony i obsługi.</p> <p>Na stanowisku dowodzenia frontu rozmieszcza się centrum dowodzenia bojowego lotnictwa myśliwskiego armii lotniczej /<u>CDB LM AL</u>/ i organizuje ośrodek kierowania obrona przeciwlotnicza /<u>OK OPL</u>/ i ośrodek kierowania walką radioelektroniczną /<u>OK WRE</u>/.^{9/}</p> <p>Na stanowisku dowodzenia armii ogólnowojskowej /<u>pancernej</u>/ rozmieszcza się centrum dowodzenia bojowego armii lotniczej /<u>CDB AL</u>/ i organizuje ośrodek kierowania obrona przeciwlotnicza i ośrodek kierowania walką radioelektroniczną.^{10/}</p> <p>Na stanowisku dowodzenia dywizji zmechanizowanej /<u>pancerniej</u>/ rozmieszcza się grupę dowodzenia bojowego /<u>CDB</u>/ i organizuje punkt kierowania obrona przeciwlotnicza /<u>PK OPL</u>/ i punkt kierowania walką radioelektroniczną /<u>PK WRE</u>/.^{11/}</p> <p>Ponadto punkty kierowania obrona przeciwlotnicza organizuje się na stanowiskach dowodzenia oddziałów ogólnowojskowych.</p> <p>Centrum dowodzenia bojowego lotnictwa myśliwskiego armii lotniczej podlegają punkty naprowadzania i wskazywania celów /<u>PNWC</u>/.</p> <p>Centrum dowodzenia bojowego armii lotniczej podlega grupie dowodzenia bojowego, punkty naprowadzania i wskazywania celów i punkty radiolokacyjnego naprowadzania /<u>PRN</u>/.</p> <p>W wojskach obrony powietrznej kraju na stanowisku dowodzenia może się znajdować, zależnie od sytuacji, cała zmiana bojowa lub zmiana dyżurna tego stanowiska.</p>	<p>7/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 2/107/, 1972r, s.10.</p> <p>8/ Tamże. s.10; Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, 1/119/, 1975r. s.39-44; Pismo Sztabu Służb Technicznych MON, nr woh. 1405 z dn. 14.6.1977r.</p> <p>9/ Pismo Sztabu Gen.WP, nr. woh. 02740 z dn. 14.11.1977r.</p> <p>10/ Tamże.</p> <p>11/ Tamże.</p>	

1	2	3	4	5
22.28.	<p><u>Wysunięte stanowisko dowodzenia</u> /WSD/ organizuje się w związkach operacyjnych i związkach taktycznych wojsk lądowych i wojsk lotniczych w celu przybliżenia grup operacyjnych tych sztabów do wojsk. Z niego dowodzi się wojskami w tych wypadkach, kiedy sytuacja wymaga szybkiego i bezpośredniego wpływu dowódcy na przebieg działań bojowych i podczas przesuwania stanowiska dowodzenia do nowego rejonu.</p> <p>Wysunięte stanowisko dowodzenia rozwija się z przodu stanowiska dowodzenia, bliżej linii frontu. Znajduje się stale na nim nieduża grupa oficerów sztabu, rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb oraz pododdziały łączności, ochrony i obsługi. Wysunięte stanowisko powinno być gotowe do przejęcia w każdej chwili dowodzenia wojskami.</p> <p>Dowódcy udającym się na wysunięte stanowisko dowodzenia zwykle towarzyszą: szef oddziału operacyjnego, szef rozpoznania i dowódcy /szefowie/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb.</p>	<p>102./n/. <u>Zapassowe stanowisko dowodzenia</u> organizuje się w związkach operacyjnych i taktycznych wojsk lądowych i wojsk lotniczych oraz w oddziałach wojsk lotniczych w celu bezkolizyjnego przejęcia i zapewnienia ciągłości dowodzenia wojskami w wypadku zniszczenia lub niemożliwości dowodzenia ze stanowiska dowodzenia.</p> <p>W skład zapasowego stanowiska dowodzenia wchodzi: zastępca dowódcy ds. liniowych lub inna osoba wyznaczona przez dowódcę do kierowania pracą obsady zapasowego stanowiska dowodzenia, zespół oficerów ze sztabu, organu politycznego, szefostw rodzajów wojsk i służb oraz pododdziały łączności, ochrony i obsługi.</p> <p>Stalą gotowość zapasowego stanowiska dowodzenia do przejęcia dowodzenia zapewnia się poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie trwałej łączności ze stanowiskiem dowodzenia, kwatermistrzowskim stanowiskiem dowodzenia, podwładnymi, przełożonym oraz wojskami współdziałającymi i sąsiadami; - ciągłe zbieranie i opracowywanie informacji o sytuacji; - uczestniczenie części oficerów zapasowego stanowiska dowodzenia w opracowywaniu decyzji dowódcy na stanowisku dowodzenia; - systematyczne informowanie zapasowego stanowiska dowodzenia o sytuacji, decyzjach dowódcy, wydanych rozkazach i zarządzeniach; - posiadanie przez zapasowe stanowisko dowodzenia dokumentów niezbędnych do dowodzenia wojskami. 		
22.29	<p><u>Zapassowe stanowisko dowodzenia</u> /ZSD/ organizuje się w obronie jednocześnie ze stanowiskiem dowodzenia. Na zapasowym stanowisku dowodzenia znajduje się zastępca dowódcy ds. spraw liniowych z niezbędnymi oficerami sztabu, rodzajów wojsk i służb. Powinno być ono w stałej gotowości do przejęcia dowodzenia wojskami w razie wytrącenia z walki stanowiska dowodzenia lub gdy sytuacja wymaga szybkiego</p>	<p>Podczas funkcjonowania stanowiska dowodzenia, techniczne środki łączności zabezpieczające zapasowe stanowisko mogą pracować tylko na odbiór. Do czasu przejęcia dowodzenia przez zapasowe stanowisko dowodzenia, przekazywanie z niego informacji na inne punkty dowodzenia realizuje się poprzez kontakt osobisty oficerów i wymianę dokumentów.</p>		

	<p>przeniesienia go do nowego rejonu. Stałą jego gotowość zapewnia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - terminowe rozwiniecie i rozmieszczenie na nim grupy oficerów sztabu, rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb, - zorganizowanie trwałej łączności ze stanowiskiem dowodzenia, sztabami wojsk podległych i współdziałających, sztabem wyższym i sąsiadami, - systematyczne informowanie obsady zapasowego stanowiska dowodzenia o sytuacji, wydanych rozkazach i zamiarach dowódcy, - ciągłe pełnienie dyżurów i znajomość sytuacji przez osoby funkcyjne na zapasowym stanowisku dowodzenia i posiadanie niezbędnych dokumentów do dowodzenia wojskami. <p>Zapasowym stanowiskiem dowodzenia może być również stanowisko dowodzenia jednego z podległych związków taktycznych /oddziałów/, które zawsze są przygotowane i wzmacnia niezbędnymi siłami i środkami.</p>	<p>W wyjątkowych sytuacjach na rozkaz dowódcy lub szefa sztabu zapasowe stanowisko dowodzenia może spełniać funkcje zamiennie ze stanowiskiem dowodzenia.</p> <p>Dowódcy udającemu się na zapasowe stanowisko dowodzenia towarzyszy zespół oficerów niezbędny do zapewnienia sprawnego dowodzenia.^{12/}</p> <p>103. <u>Pomocnicze stanowisko dowodzenia organizuje się do dowodzenia wojskami walczącymi na oddzielnym kierunku /rejonie/ wówczas^{13/}, gdy dowodzenie nimi z innych punktów dowodzenia jest utrudnione lub niemożliwe.^{14/} Obsadę i środki pomocniczego stanowiska dowodzenia wydziela się z stanowiska dowodzenia odpowiednio do zadań.</u></p> <p><u>Siły i środki do rozwinięcia pomocniczego stanowiska dowodzenia wyznacza się zawczasu i przygotowuje do wykpania przewidzianych zadań.^{15/}</u></p>	<p>12/ Jednoczesne organizowanie i funkcjonowanie ZSD z SD jest jednym z podstawowych warunków zapewniających ciągłość dowodzenia. Ponadto zagadnienie to zostało opracowane zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez zespół autorski z oficerami Sztabu Gen. WP w dniu 9.11.1977 r.</p> <p>13/ W tym odniesieniu sformułowanie bardziej poprawne.</p> <p>14/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen. WP, Nr 2/107/, 1972r, s.17.</p> <p>15/ Potrzeba taka wynika z praktyki.</p>	
23.30	<p>W czasie działań w szczególnych warunkach terenowych do dowodzenia walczącymi na oddzielnym kierunku /rejonie/, gdy dowodzenie nimi ze stanowiska dowodzenia lub z zapasowego stanowiska dowodzenia jest utrudnione, można zorganizować w terenie i w sztabie <u>pomocnicze stanowisko dowodzenia /PSD/</u>. Praca na nim kieruje osoba wyznaczona przez dowódcę. Do jej dyspozycji wydziela się grupę oficerów sztabu, rodzajów wojsk, wojsk</p>			

1	2	3	4	5
	<p>specjalnych i służb oraz pododdziały łączności, ochrony i obsługi.</p> <p>W armii lotniczej można tworzyć pomocnicze punkty naprowadzania do dowodzenia samolotami w powietrzu.</p> <p>W wojskach obrony powietrznej kraju oprócz pomocniczego stanowiska dowodzenia organizuje się <u>pomocnicze połączone stanowisko dowodzenia korpusu OPK /PPSD/</u>. Powstaje ono z połączenia stanowisk dowodzenia oddziałów lub związków taktycznych artylerii rakietowej, lotnictwa myśliwskiego i wojsk radiotechnicznych. Pomocnicze stanowisko dowodzenia i pomocnicze połączone stanowisko dowodzenia korpusu OPK są elementami stałymi systemu dowodzenia, pracującymi ciągle.</p>	<p>104. <u>Kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia przeznaczone jest do kierowania tyłami i zabezpieczeniem tyłowym wojsk. Na jego czele stoi kwatermistrz - zastępca dowódcy.</u>^{16/} <u>Rozmieszczają się na nim: organa kwatermistrzowskie i służb technicznych, oddział /zarząd/ organizacji i uzupełnień /wydział organizacyjno-ewidencyjny starszy oficer organizacyjno-kadrowy/ sztabu, część organu partyjno-politycznego, oddział /wydział/ kadr, armijny /frontowy, dywizyjny/ punkt rozdzielnicy, część WSW, sąd, prokuratura i inne oraz pododdziały łączności ochrony i obsługi.</u>^{17/}</p> <p>W związkach taktycznych i oddziałach wojsk obrony powietrznej kraju i wojsk lotniczych tyłami dowodzi się ze stanowiska dowodzenia, natomiast tyłami armii lotniczej dowodzi się z kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia.^{15/}</p> <p><u>Kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia związków operacyjnych</u> <u>związków taktycznych, oddziałów</u>^{18/} <u>powinno być w stałej gotowości do czasowego przejęcia dowodzenia w razie zniszczenia /obezwładnienia/ SD i ZSD.</u></p>	<p>16/ Sformułowanie bardziej precyzyjne niż w treści dotychczasowego regulaminu.</p> <p>17/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 1/119/, 1975r. s.32-34, a ponadto pododdziały łączności, ochrony i obsługi są niezbędne.</p> <p>18/ Wybrane zagadnienia tyłowego zabezpieczenia armii lotniczej, DWL, Poznań, 1972r. s.31.</p> <p>19/ Stała gotowość KSD wszystkich szczebli do przejęcia dowodzenia podyktowana jest koniecznością zachowania ciągłości dowodzenia.</p>	
24.31.	<p><u>Kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia /KSD/ jest przeznaczone do dowodzenia tyłami; pracą jego kieruje kwatermistrz. Rozmieszcza się na nim: sztab kwatermistrzostwa, oddziały i służby kierujące zaopatrzeniem i uzupełnieniem wojsk i inne.</u></p> <p>W związkach taktycznych i oddziałach wojsk obrony powietrznej kraju i w armii lotniczej tyłami dowodzi się ze stanowisk dowodzenia.</p> <p>Kwatermistrzowskie stanowiska dowodzenia związków operacyjnych powinny być w stałej gotowości do przejęcia dowodzenia wojskami w razie wytrącenia z walki SD i WSD /ZSD/.</p>			

1	2	3	4	5
24.32	<p>... Punkty dowodzenia z zasady powinny być ruchliwe, zdolne do zapewnienia ciągłego dowodzenia wojskami w każdej sytuacji. W tym celu wyposaża się je w samochody dowódczo-sztabowe i inne środki transportowe, samoloty, śmigłowce i niezbędne środki dowodzenia ...</p>	<p>105./n/. W celu bezpośredniej obserwacji działań bojowych oraz osobistego wpływania przez dowódcę na przebieg określonego fragmentu działań bojowych na szczeblu związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ organizuje się doraźnie wysunięty punkt dowodzenia /WPD/ i powietrzny element dowodzenia /PED/.</p> <p>Skład zespołu wysuniętego punktu dowodzenia i powietrznego elementu dowodzenia oraz niezbędne środki wydzielają się ze stanowiska dowodzenia. Jego liczebność zależy od konkretnej sytuacji, charakteru wykonywanego zadania i dowódczo-sztabowych środków transportu.^{20/}</p> <p>106./n/. Punkty dowodzenia powinny być żywotne i ruchliwe,^{21/} zdolne do natychmiastowego przejęcia dowodzenia wojskami szczebla wyższego lub bezpośrednio podległego.</p> <p>Żywotność punktów dowodzenia zapewnia się poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpowiednie ich urzutowanie w ugrupowaniu bojowym wojsk i rozśrodkowanie; - organizowanie odpowiedniej i wielokanałowej łączności pomiędzy punktami dowodzenia i wewnątrz nich; - przestrzeganie zasad maskowania; - posiadanie odwodu sił i środków łączności; - szybkie odtwarzanie elementów i punktów dowodzenia zniszczonych /obezwładnionych/ bronią masowego rażenia lub innymi środkami rażenia; - zabezpieczenie punktów dowodzenia; - wyposażenie organów dowodzenia w dowódczo-sztabowe środki transportowe odporne na ogień nieprzyjaciela i zapewniające im pracę w terenie skażonym.^{22/} <p>Ruchliwość punktów dowodzenia zapewnia się poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie organów dowodzenia w dowódczo-sztabowe środki transportowe o wysokiej zdolności pokonywania terenu i stref skażeń, zniszczeń, pożarów itp. oraz w ruchome węzły łączności zapewniające pracę w marszu; - wysoką sprawność pracy podczas marszu i na krótkich postojach; - organizowanie punktów dowodzenia o niewielkich składach osobowych i ilościach środków dowodzenia; 	<p>20/ Punkt ten opracowano na podstawie Biuletynu Informacyjnego, Sztab Gen.WP Nr 2/107/, 1972r. s.11-12 oraz uzgodnień poczynionych przez zespół autorów z oficerami Sztabu Gen.WP dnia 9.11.1977r.</p> <p>21/ Zarówno żywotność jak i ruchliwość punktów dowodzenia warunkują zachowanie ciągłości dowodzenia wojskami.</p> <p>22/ Gen.armii W.Jeruzelaki, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 30.10.1974r. s.35-36; Biuletyn Informacyjny Sztab Gen.WP, Nr 2/107/ 1972r. s.9,53. Uwagi do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/ przekazane przez Sztab Gen.WP.</p>	

1	2	3	4	5
24.32	<p>Rozmieszczenie i urządzenie punktów dowodzenia powinny zapewniać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trwałą łączność z wojskami podległymi i współdziałającymi, z wyższym dowództwem, sąsiadami i wewnątrz punktu dowodzenia, utrzymanie styczności osobistej obsady punktów dowodzenia oraz dogodne warunki pracy i odpoczynku, - maskowanie i obronę ludzi i środków dowodzenia przed bronią masowego rażenia oraz przed napadem rozpoznawczych i dywersyjnych grup nieprzyjaciela. <p>Punkty dowodzenia rozmieszcza się na obszarze zapewniającym ich rozród-kowanie i rozbudowę się pod względem inżynierskim.</p> <p>W wojskach obrony powietrznej kraju stanowiska dowodzenia wszystkich szczebli mają charakter stacjonarny, są zorganizowane, urządzone i ciągle czynne w okresie pokoju.</p> <p>Zapaszowe stanowiska dowodzenia i wysunięte punkty naprowadzania różnych szczebli dowodzenia wojsk obrony powietrznej kraju także mają charakter stacjonarny, są zorganizowane, kompletnie wyposażone w sprzęt i środki łączności, gotowe do natychmiastowego uruchomienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiednie przesuwanie punktów dowodzenia; - wykorzystywanie powiatrznych elementów dowodzenia i transportu lotniczego.^{23/} <p>107. Rozmieszczenie punktów dowodzenia powinno zapewnić warunki skutecznego dowodzenia. Odległość między punktami dowodzenia powinna umożliwić ich zniesenie jednym uderzeniem jądrowym duże/na szczeblach taktycznych średniej/ mocy. Rejonny ich rozmieszczenia w miarę możliwości rozbudowuje się pod względem inżynierskim.</p> <p>Stanowisko dowodzenia i zapaszowe stanowisko dowodzenia rozmieszcza się w takich rejonach skąd można zapewnić sprawność dowodzenia podległymi oraz trwałą łączność pomiędzy pozostałymi punktami dowodzenia, z przelotnym wojskami współdziałającymi i sąsiadami.</p> <p>Kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia rozmieszcza się w takim rejonie, skąd można zapewnić ciągłość kierowania tyłami i zabezpieczeniem tyłowym wojsk oraz trwałą łączność ze stanowiskiem dowodzenia, zapaszowym stanowiskiem dowodzenia, kwatermistrzowskim stanowiskiem dowodzenia podwładnych i kwatermistrzowskim stanowiskiem dowodzenia przelotnego.^{24/}</p> <p>W okręgach wojskowych^{25/} i wojskach obrony powietrznej kraju stanowiska dowodzenia wszystkich szczebli mają charakter stacjonarny, są rozbudowane i urządzone, a w wojskach obrony powietrznej kraju również ciągle czynne w okresie pokoju.</p> <p>Zapaszowe stanowiska dowodzenia /SD-2/ wojsk obrony powietrznej kraju mają także charakter stacjonarny, są zorganizowane, wyposażone w sprzęt i środki łączności, gotowe do natychmiastowego uruchomienia.</p>	<p>23/ Gen.armii W.Jaruzelski, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 30.10.1974r. s.36 oraz uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p> <p>24/ Potrzeba określenia ogólnych wymagań dotyczących rejonów rozmieszczenia poszczególnych punktów dowodzenia wynika z praktyki. Ponadto wymogi takie zostały zawarte w uwagach Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p> <p>25/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p>	

1	2	3	4	5
25.33	<p>Miejsce i czas rozwijania punktów dowodzenia wyznacza dowódca lub sztab, a w niektórych wypadkach miejsce i czas rozwinięcia stanowiska dowodzenia - sztab wyższy.</p> <p>Miejsca rozmieszczenia punktów dowodzenia powinny być znane tylko tym osobom, którym jest to potrzebne do wykonywania obowiązków służbowych.</p> <p>Przy wyborze miejsca na rozmieszczenie punktów dowodzenia należy uwzględnić: możliwość maksymalnego wykorzystania ochronnych i maskujących właściwości terenu przed bronią masowego rażenia, naturalnych ukryć, dróg i miejscowych środków łączności oraz warunki organizacji ochrony i obrony.</p> <p>W celu dokładnego określenia miejsca rozmieszczenia stanowiska dowodzenia /WSD, ZSD, PSD/ i zorganizowania jego rozbudowy szef sztabu wysyła grupę oficerów. Do dyspozycji starszego tej grupy przydziela oddziały /pododdziały/ łączności, inżynierskie, chemiczne i ochrony.</p> <p>Starszemu grupy szef sztabu zwykle podaje: główny i zapasowy rejon rozmieszczenia punktu dowodzenia, sposób inżynierską rozbudowę, organizację łączności, ochrony i obrony, termin wykonania i przydzielone siły i środki.</p> <p>W rejonie wybranym na rozmieszczenie stanowiska przeprowadza się rozpoznanie skażeń i zakazów i rozpoznanie inżynierskie. Kolejność prac przy urządzaniu stanowiska dowodzenia jest następująca: najpierw organizuje się</p>	<p>108. Miejsce i czas rozwijania punktów dowodzenia <u>danego szczebla określa szef sztabu o ile nie uczynił tego dowódca.</u> Miejsce i czas rozwinięcia stanowiska dowodzenia może określać sztab nadrzędny.</p> <p>Rejony rozmieszczenia punktów dowodzenia powinny być znane tylko tym osobom, którym jest to potrzebna do wykonywania obowiązków służbowych.</p> <p>Przy wyborze rejonu rozmieszczenia punktu dowodzenia należy uwzględniać: <u>ochronne właściwości fizyczne terenu, dogodne warunki maskowania; bezpieczne oddalenie od obiektów prawdopodobnych uderzeń broni masowego rażenia i powstania pożarów; możliwość nawiązania i utrzymania trwałej łączności z wojskami podległymi, współdziałającymi, przełożonym i sąsiadami oraz wewnątrz punktu dowodzenia; możliwość maksymalnego wykorzystania miejscowych środków łączności oraz zapewnienia dogodnych warunków do rozwijania i pracy środków łączności; możliwość utrzymania kontaktów osobistych dowódcy i oficerów organów dowodzenia z podwładnymi oraz</u></p> <p><u>obsady punktu dowodzenia; warunki sprzyjające szybkiej rozbudowie inżynierskiej terenu; rozśrodkowanie; dogodne warunki dla zorganizowania ochrony i obrony; dogodne warunki pracy i bytowania; możliwość szybkiego zwinięcia /rozwinienia/ i opuszczenia zajmowanego rejonu.</u> 26/</p> <p>Należy dążyć, aby punkty dowodzenia rozmieszczać w osiedlach, wioskach i na skrajach miast o murowanej zabudowie oraz w jarach, wąwozach, zagajnikach i na skrajach niedużych obszarów leśnych. 27/</p> <p>Dla każdego punktu dowodzenia wybiera się dwa rejony rozmieszczenia: zasadniczy i zapasowy. 29/ Zapasowy rejon rozmieszczenia i drogi dojazdu rozpoznaje się i zajmuje się go w razie potrzeby.</p> <p><u>Kolejność czynności związanych z rozwijaniem punktu dowodzenia jest następująca: wybór odpowiedniego rejonu rozmieszczenia punktu dowodzenia z mapy; wysłanie grupy rekonesansowej; rozpoznanie rejonu rozmieszczenia przez grupę rekonesansową i rozpoczęcie prac inżynierskich;</u></p>	<p>26/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 2/107/, 1972r, s.18, 54; Polowe węzły łączności szczebli taktycznych, MON, SzWL, 1967r.</p> <p>27/ Rozmieszczenia punktów dowodzenia w osiedlach i wioskach o murowanej zabudowie zapewnia im duże bezpieczeństwo. Rozmieszczenie punktów dowodzenia na skrajach niedużych obszarów leśnych zapobiega ich zniszczeniu /obezwładnieniu/ w przypadku powstania pożarów.</p> <p>28/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 2/107/ 1972r, s.19, 56.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>obronę i maskowanie, przygotowuje ukrycia dla ludzi, węzła łączności i transportu oraz lądowisko dla samolotów /śmigłowoów/ łącznikowych. Następnie przygotowuje się ukrycia dla pozostałych elementów stanowiska dowodzenia, ulepsza się lub buduje nowe drogi dojazdu w rejonie jego rozmieszczenia.</p> <p>Dokładne miejsce rozmieszczenia kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia i zakres prac związanych z jego rozbudową określa kwatermistrz. Kolejność prac taka sama jak na innych punktach dowodzenia.</p> <p>Dla każdego punktu dowodzenia wybiera się w miarę możliwości /przygotowuje/ zapasowy rejon rozmieszczenia.</p>	<p><u>wybór dróg dojazdu i wyjazdu i zorganizowanie regulacji ruchu; zorganizowanie ochrony i rozwijanie węzła łączności; zorganizowanie wykrywania wybuchów jądrowych i skażeń oraz obserwacji meteorologicznej; rozmieszczenie organów i środków dowodzenia na punkcie; zorganizowanie obrony i dalsza rozbudowa inżynieryjna punktu dowodzenia.</u> ^{29/}</p> <p>109. W celu dokładnego określenia i rozpoznania rejonu rozmieszczenia stanowiska dowodzenia /ZSD, PSD/ i dróg dojazdu oraz zorganizowania jego rozbudowy inżynieryjnej szef sztabu lub szef oddziału operacyjnego wysyła grupę rekonesansową ^{30/}. W skład grupy rekonesansowej wchodzi wchodzi oficerowie z oddziału operacyjnego, szefostwa wojsk łączności, węzła łączności i komendy punktu dowodzenia. Do dyspozycji dowódcy tej grupy przydzielają się pododdziały łączności, rozpoznania skażeń, inżynieryjne, regulacji ruchu i ochrony oraz niezbędne środki transportowe w tym również śmigłowca. ^{31/}</p> <p>Dowódcy grupy rekonesansowej punktu dowodzenia zwykle podaje się: ogólny rejon rozmieszczenia punktu dowodzenia w tym rejon główny i zapasowy; ^{32/} drogi dojazdu; zadania w zakresie organizacji łączności, maskowania, ochrony i obrony; sposób inżynieryjnej rozbudowy rejonu; sposób utrzymania łączności z punktem dowodzenia; termin wykonania prac; przydziałom siły i środki.</p> <p>W rejonie wybranym na rozmieszczenie punktu ^{33/} dowodzenia - po uprzednim, <u>jednoczesnym</u> ^{34/} rozpoznaniu skażeń i inżynieryjnym, kolejność prac przy jego urządzeniu jest następująca: zorganizowanie <u>ochrony, obrony i regulacji ruchu</u> ^{35/}; rozwinięcie niezbędnych środków łączności, lądowiska, dyżurnej służby operacyjnej i służby dyżurnej, centrum /grupy/ dowodzenia, ośrodka /punktu/ kierowania OPL, centrum /grupy/ dowodzenia bojowego armii lotniczej /na stanowisku dowodzenia frontu centrum dowodzenia bojowego lotnictwa myśliwskiego armii lotniczej/ i ośrodka /punktu/ kierowania walką radioelektroniczną. ^{36/}</p> <p>W następnej kolejności rozwijają się pozostałe elemen-</p>	<p>29/ Tamże, s.19.</p> <p>30/ Tamże, s.20,55.</p> <p>31/ Tamże, s.20.</p> <p>32/ Wynika to z praktyki wojsk.</p> <p>33/ Przy użyciu terminu punkt, treść odnosi się do wszystkich punktów dowodzenia a nie tylko stanowiska dowodzenia.</p> <p>34/ Wybór rejonu na rozmieszczenie punktu dowodzenia może być dokonany po uprzednim jego rozpoznaniu a szczególnie skażeń i inżynieryjnym, które to powinno być prowadzone jednocześnie.</p> <p>35/ Zorganizowanie regulacji ruchu jest jednym z niezbędnych warunków sprawnego rozwinięcia punktu dowodzenia w rejonie.</p> <p>36/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p>	

1	2	3	4	5
30.43	Sztab opracowuje tylko niezbędne dokumenty bojowe. Liczbę dokumentów i ich treść każdorazowo określa szef sztabu, uwzględniając sytuacje i rodzaj wykonywanych zadań.	<p><u>ty punktu dowodzenia oraz przygotowuje się ukrycia dla ludzi, węzła łączności i transportu, maskuje się oraz ulepsza lub buduje nowe drogi dojazdu i drogi w rejonie jego rozmieszczenia.</u></p> <p>Zakres prac związanych z <u>rozwinięciem kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia</u> określa kwatermistrz. Kolejność prac jest taka sama jak na innych punktach dowodzenia.</p> <p style="text-align: center;">2. ORGANIZACJA PRACY NA PUNKTACH DOWODZENIA</p> <p>110./n/. Prace na punkcie dowodzenia organizuje się w oparciu o etatowe komórki /oddziały, szefostwa/ organizacyjno-specjalistyczne. W miarę potrzeb dla rozwiązania określonego problemu, można organizować doraźne zespoły: planowania użycia i organizacji działań desantu, planowania i kierowania likwidacją skutków uderzeń bronią masowego rażenia nieprzyjaciela, planowania <u>organizowania</u> działań w celu opanowania dużego miasta i baz morskich i inne.^{37/}</p> <p>Organizacja zespołów nie powinna naruszać struktury organizacyjnej i ustalonego trybu oraz stylu pracy organów dowodzenia.</p> <p>111./n/. Organizując pracę na stanowisku dowodzenia szef sztabu powinien: zaktualizować zakres zadań poszczególnych punktów dowodzenia; oddziałów sztabu i szefostw rodzajów wojsk i służb; dokonać czasowych przesunięć ludzi /jeżeli zachodzi taka potrzeba/ z komórek sztabu i szefostw rodzajów wojsk najmniej obciążonych zadaniami do pomocy tym komórkom sztabu lub szefostwom /szefom/ rodzajów wojsk, które są przeciążone i wykonują najpilniejsze i najważniejsze zadania; dostosować organizację pracy organów dowodzenia do posiadanego czasu przygotowania działań bojowych i zapewniającą operatywne dowodzenie w toku ich prowadzenia; zaktualizować schemat rozmieszczenia grupy /centrum/ dowodzenia, dyżurnej służby operacyjnej i służby</p>	37/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 1/119/, 1975r. s.12-13, 23-24; uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.	

1	2	3	4	5
29.41	Sztaby powinny być stale gotowe do ciągłej, całodobowej pracy. W tym celu w sztabie /na punktach dowodzenia/ związku operacyjnego zawczasu organizuje się kilka zmian składających się z oficerów wszystkich	<p>dyżurnej, węzła łączności, lądowiska, ośrodka /punktu/ kierowania OPL, centrum /grupy/ dowodzenia bojowego armii lotniczej /na szczeblu frontu centrum dowodzenia bojowego lotnictwa myśliwskiego armii lotniczej/, ośrodek /punktu/ kierowania walki radioelektronicznej i oddziałów /pododdziałów/ ochrony, zabezpieczenia i obsługi; dokonać podziału /zaktualizować/ miejsc pracy; określić kto, w jakim zakresie i w jakim czasie wykonuje czynności wynikające z treści zarządzenia wstępnego; określić kto, w jakim miejscu i w jakim czasie przyjmie /będzie uczestniczył w przyjęciu/ zadanie bojowe; wskazać sposób i zakres zapoznania oficerów na punkcie dowodzenia z zadaniem bojowym, zamiarem i wytycznymi dowódcy; określić kto i kiedy przekaze zarządzenia wstępne do wojsk oraz ich treść; określić zakres i czas przygotowania danych do decyzji dowódcy; sprecyzować jakie dokumenty bojowe, kto i w jakim czasie opracowuje i kto współuczestniczy w ich opracowaniu; wskazać kto, w jakim czasie i w jakiej formie przekazuje do podległych wojsk zadania bojowe i inne informacje decyzyjne; określić sposób i czas zorganizowania przeprowadzenia rekonesansu; określić kto i w jakim czasie będzie uczestniczył w prowadzeniu kontroli i udzielaniu pomocy podczas przygotowywania działań w wojskach.^{38/}</p> <p>112./n/. Szefowie oddziałów sztabu, rodzajów wojsk i służb organizują pracę w podległych im komórkach organizacyjnych stosownie do zadań i obowiązków oraz zgodnie z wytycznymi szefa sztabu /osoby odpowiedzialnej za organizację pracy na punkcie dowodzenia/ i sztabu /szefostwa/ przełożonego.^{39/}</p> <p>113/n/Organa dowodzenia powinny być stale gotowe do ciągłej pracy. W tym celu na punktach dowodzenia związku operacyjnego /taktuoznego/ zawczasu organizuje się dwie zmiany składające się z oficerów wszystkich oddziałów /wydziałów/, sztabu i szefostw rodzajów wojsk i służb, a w sztabach oddziałów organizuje się ciągłą pracę</p>	<p>38/ Gen.armii W.Jaruzelaki, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975r. s.19; Określenie konkretnych czynności szefa sztabu w zakresie organizacji pracy na stanowisku dowodzenia, znacznie przyspiesza i ułatwia przygotowanie działań bojowych przez sztab, zostało to potwierdzone między innymi podczas ćwiczenia przeprowadzonego z 11 DPanc w 1974r. pk. "RYS-74". Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p> <p>39/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP Nr 1/119/, 1975r. s.23-24.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>oddziałów /służb/, a w sztabach związków taktycznych i oddziałów organizuje się ciągłą pracę oficerów na zasadzie wzajemnego zastępstwa.</p> <p>Czas na pracę i odpoczynek oficerów ustala szef sztabu /oddziału, służby/.</p>	<p>oficerów na zasadzie wzajemnego zastępstwa.</p> <p><u>Dla ciągłego kierowania wykrywaniem i zwalczaniem środków napadu powietrznego w ośrodku /punkcie/ kierowania OPL oraz na stanowisku dowodzenia oddziału wojsk OPL organizuje się dyżurne zmiany bojowe. Na czele każdej dyżurnej zmiany bojowej w ośrodku /punkcie/ kierowania OPL stoi dyżurny odpowiedzialny, a w oddziale wojsk OPL - szef sztabu lub zastępca dowódcy ds. liniowych, który kieruje działaniami bojowymi systemu OPL /oddziału wojsk OPL/.^{40/}</u></p> <p>114. Odpoczynek ludzi na punktach dowodzenia wyznaczają: ^{n/} na stanowisku dowodzenia - szef sztabu dla kierowniczych osób funkcyjnych, dla pozostałych oficerów - szefowie oddziałów sztabu i szefowie rodzajów wojsk i służb; na pozostałych punktach dowodzenia - osoby kierujące ich pracą.</p>	<p>40/ Uwagi Szefostwa Wojsk OPL do projektu zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, nr wch. ASG WP 01325 z dnia 1.6.1977r.</p>	
30.42	<p>W związkach operacyjnych, związkach taktycznych i oddziałach wojsk obrony powietrznej kraju i wojsk lotniczych na stanowiskach dowodzenia znajdują się dyżurne zmiany.</p> <p>Na czele każdej zmiany stoi dyżurny odpowiedzialny /zastępca szefa sztabu/ który pod kierownictwem dowódcy lub szefa sztabu wykonuje prace związane z dowodzeniem wojskami.</p>	<p>115. W wojskach obrony powietrznej kraju na stanowiskach dowodzenia znajdują się dyżurne zmiany. Na czele każdej zmiany stoi dyżurny odpowiedzialny /zastępca szefa sztabu/.</p>		
29.40	<p>W sztabach związków operacyjnych można wyznaczyć oficerów kierunkowych do poszczególnych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ którzy utrzymują z nimi stałą łączność zbierają dane i dokładnie studiują sytuację w pasach ich działań, przekazują rozkazy dowódcy i kontrolują ich wykonanie.</p>	<p>116. W sztabach <u>związków taktycznych</u>^{41/} wyznacza się oficerów kierunkowych do poszczególnych oddziałów, którzy utrzymują z nimi stałą łączność; zbierają dane i dokładnie studiują sytuację w pasach ich działań, przekazują rozkazy, <u>zarządzenia i inne informacje decyzyjne</u> oraz kontrolują ich wykonanie.</p> <p>117./n/. Za terminowe przekazywanie rozkazów, zarządzeń i innych informacji decyzyjnych do związków taktycznych i oddziałów /pododdziałów/ rozpoznawczych, rodzajów wojsk i służb oraz kontrolę ich wykonania</p>	<p>41/W sztabach związków operacyjnych oficerowie kierunkowi są statowo.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>i znajomość sytuacji w tych wojskach odpowiedzialni są szef oddziału rozpoznawczego i odpowiedni szefowie rodzajów wojsk i służb. ^{42/}</p> <p>118./n/. Współpracę pomiędzy punktami dowodzenia organizuje się w celu zachowania ciągłości dowodzenia i współdziałania. Zakres współpracy między poszczególnymi punktami dowodzenia uściśla szef sztabu.</p> <p>Skoordynowane działanie punktów dowodzenia osiąga się poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie trwałej łączności; - terminową i ciągłą wymianę informacji; - wcześniejsze wyznaczenie punktu /punktów/ dowodzenia do czasowego przejęcia dowodzenia podległymi wojskami w wypadku zniszczenia /obezwładnienia/ stanowiska dowodzenia. <p>119./n/. Ze stanowiska dowodzenia informuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapasowe stanowisko dowodzenia, o zmianach sytuacji w tym szczególnie o położeniu i działaniu wojsk podległych, współdziałających, sąsiadów i nieprzyjaciela, otrzymanych zadaniach, decyzjach dowódcy, rozkazach i zarządzeniach przekazywanych do wojsk podległych, sposobach organizacji zabezpieczenia działań bojowych i współdziałania; ^{43/} - pomocnicze stanowisko dowodzenia, o zadaniach wojsk jemu podporządkowanych, siłach, środkach i sposobach ich wsparcia, sposobach organizacji zabezpieczenia działań bojowych i współdziałania, położeniu i działaniu pozostałych wojsk frontu i nieprzyjaciela, zmianach sytuacji i decyzjach dowódcy, rozkazach i zarządzeniach przekazywanych do wojsk podległych; ^{44/} - kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia, o decyzjach dowódcy zwłaszcza dotyczących zakresu i rodzaju zaopatrywania wojsk oraz zabezpieczenia technicznego, planowanym manewrze wojsk, zmianach podporządkowania związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/ i wsparcia, ogólnym położeniu wojsk i ich zadaniach. ^{45/} 	<p>42/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p>	
			<p>43/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 2/107/, 1972r. s. 10.</p>	
			<p>44/ Tamże.</p>	
			<p>45/ Tamże.</p>	

1	2	3	4	5
35.57	<p>Na stanowisku dowodzenia związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ wojsk lądowych wyznacza się dyżurnego operacyjnego i dyżurnego łączności, a na wysuniętym /zapasowym/ stanowisku dowodzenia i kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia - dyżurnego stanowiska dowodzenia.</p> <p>Dyżurnego operacyjnego wyznacza się spośród oficerów sztabu i najlepiej wyszkolonych oficerów rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb znajdujących się na stanowisku dowodzenia i podporządkowuje się szefowi sztabu. W związkach operacyjnych do pomocy dyżurnemu operacyjnemu można przydzielić pomocnika.</p> <p>Dyżurnego na wysuniętym /zapasowym/ stanowisku dowodzenia wyznacza się z obsady i podporządkowuje się oficerowi stojącemu na czele danego stanowiska.</p>	<p>Zapasowe stanowisko dowodzenia, pomocnicze stanowisko dowodzenia i kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia wymieniają między sobą informacje o położeniu, otrzymaniu nowego zadania, gwałtownie zmieniającej się sytuacji, przejęciu dowodzenia.^{46/}</p> <p>3. SŁUŻBY DYŻURNE</p> <p>120./n/. Na stanowisku dowodzenia, zapasowym stanowisku dowodzenia związku operacyjnego /taktycznego/ i stanowisku dowodzenia oddziału wojsk lądowych i wojsk lotniczych wyznacza się dyżurną służbę operacyjną i służbę dyżurną.</p> <p>Na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia szczebla operacyjnego wyznacza się oddzielnie dyżurne służby operacyjne sztabu kwatermistrzostwa i sztabu służb technicznych i służbę dyżurną. Na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia związku taktycznego wyznacza się dyżurną służbę operacyjną i służbę dyżurną, a na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia oddziału - tylko dyżurną służbę operacyjną.^{47/}</p> <p>Ponadto na lądowisku wyznacza się dyżurnego lądowiska.</p> <p>Dyżurna służba operacyjna składa się z dyżurnego operacyjnego i dyżurnego łączności, a na szczeblu operacyjnym także z pomocnika dyżurnego operacyjnego.</p>	<p>^{46/} Wymiana tych danych między ZSD, PSD i KSD umożliwia sprawnie przejąć dowodzenie wojskami w wypadku zniszczenia /obezwładnienia/ SD oraz właściwie spełnić swoje funkcje przez każdy z tych punktów dowodzenia.</p> <p>^{47/} Wyznaczenie razem z dyżurną służbą operacyjną dyżurnego punktu dowodzenia podyktowane jest potrzebą równoległego utrzymania ciągłości i operatywności pracy oraz porządku i dyscypliny na punkcie dowodzenia.</p>	

1	2	3	4	5
36.58	<p>Dyżurnego na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia wyznacza się z obsady i podporządkowuje się na szczeblu taktycznym kwatermistrzowi, a na szczeblu operacyjnym - szefowi sztabu kwatermistrzostwa.</p> <p>Dyżurny operacyjny jest obowiązany znać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie i działania wojsk własnych i nieprzyjaciela, stan łączności, rozmieszczenie punktów dowodzenia wojsk podległych i współdziałających, wyższego związku operacyjnego /związku taktycznego/ i sąsiadów, - terminy wysyłki dokumentów bojowych i rozmieszczenie lądowisk dla samolotów /śmigłowców/ łącznikowych, - miejsce pobytu dowódcy i szefa sztabu, rozmieszczenie oddziałów /służb/ sztabu, sztabów /oddziałów/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb, - sygnały alarmu bojowego i powiadomienia, organizację ochrony i obrony stanowiska dowodzenia, - sytuację skażeń w rejonie stanowiska dowodzenia i organizację obrony przed bronią masowego rażenia. 	<p>121./n/. Dyżurnego operacyjnego wyznacza się spośród oficerów sztabu, najlepiej wyszkolonych oficerów rodzajów wojsk i służb znajdujących się na danym punkcie dowodzenia i podporządkowuje się go: na stanowisku dowodzenia - szefowi sztabu, na zapasowym stanowisku dowodzenia - oficerowi kierującemu pracą na tym stanowisku dowodzenia, na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia szczebla operacyjnego - szefowi sztabu kwatermistrzostwa, szefowi sztabu służb technicznych, a na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia szczebla taktycznego - kwatermistrzowi.</p> <p>122. Dyżurny operacyjny obowiązany jest znać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>charakter działań</u> i położenie wojsk własnych i nieprzyjaciela; - <u>sytuację radioelektroniczną</u>; - <u>system</u> i stan łączności, położenie punktów dowodzenia wojsk podległych i współdziałających, przełożonego i sąsiadów; - <u>miejsce pobytu dowódcy, szefa sztabu, zastępców dowódcy, szefów oddziałów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb</u>; - <u>miejsce rozmieszczenia poszczególnych elementów punktu dowodzenia</u>; <p><u>Ponadto na szczeblu taktycznym do jego obowiązków należy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>przekazywanie rozkazów i zarządzeń przełożonych do podległych wojsk i przyjmowanie od nich meldunków</u>; - <u>meldowanie dowódcy lub szefowi sztabu o zmianach sytuacji bojowej</u>; - <u>informowanie kierowniczych osób funkcyjnych o zmianach sytuacji i wydanych przez przełożonych rozkazach /zarządzeniach/</u>; - <u>prowadzenie mapy roboczej z aktualną sytuacją</u>. 		
36.59	<p>Dyżurny operacyjny powinien mieć instrukcję, tabele rozmównicze, mapę zakodowaną, tabele sygnałów, tabele kryptonimów, plan ochrony i obrony</p>	<p>123./n/. Dyżurny operacyjny związku operacyjnego i związku taktycznego pełni służbę w rejonie centrum dowodzenia, natomiast operacyjny oddziału - w pobliżu miejsca pracy dowódcy. ^{48/}</p>	<p>48/ Wynika to z zakresu zadań jakie wykonuje dyżurny operacyjny stanowiska dowodzenia; Biuletyn Informacyjny, Nr 1/119/, Sztab Gen. WP, 1975r. s.24.</p>	

1	2	3	4	5
35.57	<p>Na stanowisku dowodzenia związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ wojak lądowych wyznacza się dyżurnego operacyjnego i dyżurnego łączności, a na wysuniętym /zapasowym/ stanowisku dowodzenia i kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia - dyżurnego stanowiska dowodzenia.</p> <p>Dyżurnego operacyjnego wyznacza się spośród oficerów sztabu i najlepiej wyszkolonych oficerów rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb znajdujących się na stanowisku dowodzenia i podporządkowuje się szefowi sztabu. W związkach operacyjnych do pomocy dyżurnemu operacyjnemu można przydzielić pomocnika.</p> <p>Dyżurnego na wysuniętym /zapasowym/ stanowisku dowodzenia wyznacza się z obsady i podporządkowuje się oficerowi stojącemu na czele danego stanowiska.</p>	<p>Zapasowe stanowisko dowodzenia, pomocnicze stanowisko dowodzenia i kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia wymieniają między sobą informacje o położeniu, otrzymaniu nowego zadania, gwałtownie zmieniającej się sytuacji, przejęciu dowodzenia.^{46/}</p> <p>3. SŁUŻBY DYŻURNE</p> <p>120./n/. Na stanowisku dowodzenia, zapasowym stanowisku dowodzenia związku operacyjnego /taktycznego/ i stanowisku dowodzenia oddziału wojsk lądowych i wojsk lotniczych wyznacza się dyżurną służbę operacyjną i służbę dyżurną.</p> <p>Na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia szczebla operacyjnego wyznacza się oddzielnie dyżurne służby operacyjne sztabu kwatermistrzostwa i sztabu służb technicznych i służbę dyżurną. Na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia związku taktycznego wyznacza się dyżurną służbę operacyjną i służbę dyżurną, a na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia oddziału - tylko dyżurną służbę operacyjną.^{47/}</p> <p>Ponadto na lądowisku wyznacza się dyżurnego lądowiska.</p> <p>Dyżurna służba operacyjna składa się z dyżurnego operacyjnego i dyżurnego łączności, a na szczeblu operacyjnym także z pomocnika dyżurnego operacyjnego.</p>	<p>^{46/} Wymiana tych danych między ZSD, PSD i KSD umożliwia sprawnie przejąć dowodzenie wojskami w wypadku zniszczenia /obezwładnienia/ SD oraz właściwie spełnić swoje funkcje przez każdy z tych punktów dowodzenia.</p> <p>^{47/} Wyznaczenie razem z dyżurną służbą operacyjną dyżurnego punktu dowodzenia podyktowane jest potrzebą równoległego utrzymania ciągłości i operatywności pracy oraz porządku i dyscypliny na punkcie dowodzenia.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>Dyżurnego na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia wyznacza się z obsady i podporządkowuje się na szczeblu taktycznym kwatermistrzowi, a na szczeblu operacyjnym - szefowi sztabu kwatermistrzostwa.</p>	<p>121./n/. Dyżurnego operacyjnego wyznacza się spośród oficerów sztabu, najlepiej wyszkolonych oficerów rodzajów wojsk i służb znajdujących się na danym punkcie dowodzenia i podporządkowuje się go: na stanowisku dowodzenia - szefowi sztabu, na zapasowym stanowisku dowodzenia - oficerowi kierującemu pracą na tym stanowisku dowodzenia, na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia szczebla operacyjnego - szefowi sztabu kwatermistrzostwa, szefowi sztabu służb technicznych, a na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia szczebla taktycznego - kwatermistrzowi.</p>		
36.58	<p>Dyżurny operacyjny jest obowiązany znać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie i działania wojsk własnych i nieprzyjaciela, stan łączności, rozmieszczenie punktów dowodzenia wojsk podległych i współdziałających, wyższego związku operacyjnego /związku taktycznego/ i sąsiadów, - terminy wysyłki dokumentów bojowych i rozmieszczenie lądowisk dla samolotów /śmigłowców/ łącznikowych, - miejsce pobytu dowódcy i szefa sztabu, rozmieszczenie oddziałów /służb/ sztabu, sztabów /oddziałów/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb, - sygnały alarmu bojowego i powiadomienia, organizację ochrony i obrony stanowiska dowodzenia, - sytuację skażeń w rejonie stanowiska dowodzenia i organizację obrony przed bronią masowego rażenia. 	<p>122. Dyżurny operacyjny obowiązany jest znać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>charakter działań</u> i położenie wojsk własnych i nieprzyjaciela; - <u>sytuację radioelektroniczną</u>; - <u>system</u> i stan łączności, położenie punktów dowodzenia wojsk podległych i współdziałających, przełożonego i sąsiadów; - <u>miejsce pobytu dowódcy, szefa sztabu, zastępców dowódcy, szefów oddziałów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb</u>; - <u>miejsce rozmieszczenia poszczególnych elementów punktu dowodzenia</u>; <p><u>Ponadto na szczeblu taktycznym do jego obowiązków należy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>przekazywanie rozkazów i zarządzeń przełożonych do podległych wojsk i przyjmowanie od nich meldunków</u>; - <u>meldowanie dowódcy lub szefowi sztabu o zmianach sytuacji bojowej</u>; - <u>informowanie kierowniczych osób funkcyjnych o zmianach sytuacji i wydanych przez przełożonych rozkazach /zarządzeniach/</u>; - <u>prowadzenie mapy roboczej z aktualną sytuacją</u>. 		
36.59	<p>Dyżurny operacyjny powinien mieć instrukcję, tabele rozmównicze, mapę zakodowaną, tabele sygnałów, tabele kryptonimów, plan ochrony i obrony</p>	<p>123./n/. Dyżurny operacyjny związku operacyjnego i związku taktycznego pełni służbę w rejonie centrum dowodzenia, natomiast operacyjny oddziału - w pobliżu miejsca pracy dowódcy.^{48/}</p>	<p>48/ Wynika to z zakresu zadań jakie wykonuje dyżurny operacyjny stanowiska dowodzenia; Biuletyn Informacyjny, Nr 1/119/, Sztab Gen. WP, 1975r. s.24.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>stanowiska dowodzenia, dokumenty zawierające aktualną sytuację skażeń i zakażeń w rejonie stanowiska dowodzenia, terminarz dyżurów na stanowisku dowodzenia, dziennik zarządzeń i meldunków, dziennik dyżurów i wykaz dokumentów. W sztabach związków taktycznych i oddziałów dyżurny operacyjny prowadzi też mapę sytuacji.</p>	<p>Miejsce do pełnienia dyżurnej służby operacyjnej wyposaża się w niezbędne środki łączności, dokumenty i instrukcję. Ponadto dyżurny operacyjny powinien mieć: dziennik ewidencji rozkazów, zarządzeń i meldunków; grafik odpoczynku kierowniczej kadry; grafik dyżurów na punkcie dowodzenia; dziennik działania dyżurnej służby operacyjnej wykaz dokumentów; mapę roboczą zaktualną sytuacją.^{49/}</p> <p>124./n/. Dyżurnego punktu dowodzenia wyznacza się spośród kadry zawodowej oddziałów /pododdziałów/ zabezpieczenia i obsługi punktu dowodzenia oraz młodszej kadry sztabu; szefostw rodzajów wojsk i służb i podporządkowuje się go komendantowi punktu dowodzenia.^{50/}</p> <p>125/n/. Dyżurny punktu dowodzenia obowiązany jest znać:^{51/}</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejsce pobytu kierowniczych osób funkcyjnych; - miejsce rozmieszczenia poszczególnych oddziałów sztabu, szefostw rodzajów wojsk i służb oraz elementów punktu dowodzenia; - plan ochrony i obrony punktu dowodzenia; <p>Ponadto do jego obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informowanie komendanta punktu dowodzenia o sytuacji w rejonie punktu dowodzenia; - przeprowadzenie odprawy warty i służby oraz kontrolowanie pełnienia służby na punkcie dowodzenia; - nadzorowanie utrzymania porządku w rejonie punktu dowodzenia; - nadzorowanie przestrzegania zasad maskowania i ustaleń przeciwpożarowych; - ogłaszanie alarmu w wypadku zagrożenia lub napadu nieprzyjaciela na punkcie dowodzenia i dopilnowywanie wykonania niezbędnych czynności przez cały stan osobowy. <p>126./n/. Dyżurny punktu dowodzenia pełni służbę w pobliżu warty.</p> <p>Miejsce do pełnienia służby dyżurnej wyposaża się w niezbędne środki łączności i instrukcję. Ponadto dyżurny powinien mieć plan ochrony i obrony punktu dowodzenia, grafik pełnienia służb dyżurnego punktu dowodzenia,</p>	<p>49/ Takie wyposażenie miejsca do pełnienia dyżurnej służby operacyjnej wynika z zakresu obowiązków dyżurnego operacyjnego stanowiska dowodzenia.</p> <p>50/ Wynika to z roli jaką spełnia dyżurny na punkcie dowodzenia.</p> <p>51/ Określenia obowiązków dyżurnego punktu dowodzenia podyktowane jest potrzebą dokonania podziału zadań i odpowiedzialności służb dyżurnych na punkcie dowodzenia.</p>	

1	2	3	4	5
37.60	<p>Dyżury na punktach dowodzenia wojsk obrony powietrznej kraju i wojsk lotniczych pełnią dyżurne zmiany.</p> <p>Obowiązki osób dyżurnych zmian powinny być określone w specjalnej instrukcji.</p>	<p>urządzenia do alarmowania stanu osobowego, druk meldunku, mapę roboczą.^{52/}</p> <p>127. Dyżury na punktach dowodzenia wojsk obrony powietrznej kraju pełnią dyżurne zmiany.</p> <p>Obowiązki osób dyżurnych zmian powinny być określone w specjalnej instrukcji.</p>	<p>52/ Wynika to z zakresu obowiązków dyżurnego punktu dowodzenia.</p>	
37.61	<p>Dyżurny łączności podlega szefowi węzła łączności, a w sprawach dotyczących przekazywania dokumentów bojowych w nieprzewidzianych terminach wykonuje polecenia dyżurnego operacyjnego.</p> <p>Dyżurny łączności jest obowiązany:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znać aktualny stan łączności i natychmiast meldować szefowi łączności i dyżurnemu operacyjnemu o wszystkich zmianach i przerwach w łączności, o przedsięwziętych środkach w celu odtworzenia systemu łączności i wznowienia pracy, - kierować pracą dyżurnej zmiany węzła łączności, zapewnić terminowe przyjmowanie i przekazywanie /wysyłanie/ dokumentów i prowadzenie rozmów oraz kontrolować przestrzeganie zasad tajnego dowodzenia wojskami w czasie prowadzenia rozmów, - czuwać nad przestrzeganiem zasad maskowania na węźle łączności i podawać dokładny czas, - znać sygnały alarmu bojowego i powiadamiania, sposób ich przekazywania za pomocą technicznych środków łączności oraz wprowadzenia ich w życie na węźle łączności. 	<p>128. <u>Dyżurnego łączności wyznacza się na węzłach łączności punktów dowodzenia związków operacyjnych i taktycznych.</u>^{53/}</p> <p><u>Na pozostałych węzłach łączności obowiązki dyżurnego łączności spełniają szefowie węzłów łączności</u>^{54/} i dowódcy pododdziałów łączności wchodzących w skład węzła łączności.</p> <p><u>Dyżurnego łączności wyznacza się spośród oficerów wchodzących w skład oddziałów /pododdziałów/ organizujących i eksploatujących węzeł łączności i podporządkowuje się go szefowi wojsk łączności.</u>^{55/}</p> <p><u>Dyżurnemu łączności podlega cała dyżurna zmiana obsługi i eksploatacji węzła łączności.</u>^{56/}</p> <p>Dyżurny łączności jest obowiązany:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znać aktualny stan łączności i natychmiast reagować w razie powstania przerw w łączności; - znać rozmieszczenie punktów dowodzenia związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, podległych i współdziałających związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ i przełożonego; - natychmiast meldować szefowi łączności, szefowi węzła łączności i dyżurnemu operacyjnemu o wszystkich zmianach i przerwach w łączności oraz wydanych zarządzeniach w celu przywrócenia właściwego działania łączności; - kierować pracą dyżurnej zmiany węzła łączności; - zapewnić prowadzenie rozmów, terminowe przekazywanie dokumentów bojowych oraz kontrolować przestrzeganie zasad ochrony tajemnicy podczas przekazywania informacji przez techniczne środki łączności; 	<p>53/ Instrukcja łączności i polowe węzły łączności związków taktycznych oddziałów i pododdziałów MON, SWL, 1967r., s.65-68. Uwagi i propozycje SWŁącz. MON do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, nr wch. do ASG 01563 z dn. 27.06.1977r.</p>	<p>54/ Tamże.</p> <p>55/ Tamże.</p> <p>56/ Tamże.</p> <p>57/ Tamże.</p> <p>58/ Tamże.</p> <p>59/ Tamże.</p> <p>60/ Tamże.</p>

1	2	3	4	5
38.62	<p>W związkach operacyjnych i taktycznych wyznacza się pomocników dyżurnych łączności do spraw radiowych.</p> <p>W wojskach obrony powietrznej kraju obsługa węzła łączności stanowiska dowodzenia podlega dyżurnemu odpowiedzialnemu stanowiska dowodzenia.</p> <p>Dyżurny łączności prowadzi dobowy wykres stanu łączności /ewidencję przerw w łączności/ i mapę roboczą, na którą nanosi się przedni skraj, węzły, stacje i linie łączności, lądowiska dla samolotów /śmigłowców/ łącznikowych i punkty rozmieszczenia wojskowych organów poczty polowej.</p> <p>Powinien on posiadać: schematy łączności, tabele danych radiowych i radioliniowych, plan wymiany i dostarczania dokumentów bojowych, tabele kryptonimów stacji telefoniczno-telegraficznych, tabele rozmównicze i sygnałowe, wykaz osób upoważnionych do prowadzenia rozmów, instrukcje oraz inne dokumenty potrzebne do pełnienia służby.</p>	<p>- czuwać nad przestrzeganiem maskowania na węzle łączności i przeprowadzać kontrolę czagu;^{61/}</p> <p>- znać sygnały alarmowe i ostrzeżenia oraz sposób i kolejność ich przekazywania przez techniczne środki łączności;</p> <p>przekazywać dyżurnej zmianie węzła łączności sygnały alarmowe i zadania w zakresie zabezpieczenia węzła łączności.^{62/}</p> <p>W związkach operacyjnych i taktycznych wyznacza się pomocników dyżurnych łączności do spraw radiowych.</p> <p>W wojskach obrony powietrznej kraju obsługa węzła łączności stanowiska dowodzenia podlega dyżurnemu stanowiska dowodzenia.</p> <p>129. Dyżurny łączności prowadzi dobowy wykres stanu łączności i mapę roboczą, na której rysuje punkty dowodzenia i system łączności związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; rejony rozmieszczenia oddziałów i pododdziałów łączności związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ i organów wojskowej poczty polowej oraz lądowiska dla śmigłowców łącznikowych.^{63/}</p> <p>Powinien on posiadać następujące dokumenty: schematy łączności, tabele danych do pracy środków łączności, tabele kryptonimów i adresów radiowych oraz sygnałów rozpoznawczych osób funkcyjnych i dokumenty kodowe, plan rozmieszczenia elementów węzła łączności, instrukcje i inne dokumenty potrzebne do pełnienia służby.^{64/}</p>	<p>61/ Tamże.</p> <p>62/ Tamże</p> <p>63/ Instrukcja łączności i polowe węzły łączności związków operacyjnych, MON, SWL, 1967r. 3.59-61.</p> <p>64/ Tamże.</p>	

1	2	3	4	5
29.39	<p>Ochronę i obronę stanowiska dowodzenia organizuje szef sztabu.</p> <p>.....</p>	<p>4. ZABEZPIECZENIE PUNKTÓW DOWODZENIA</p> <p>130./n/. Zabezpieczenie wszystkich punktów dowodzenia organizuje się pod względem: obrony przed bronią masowego rażenia, powszechnej obrony przeciwlotniczej, ochrony i obrony, inżynieryjnym, maskowania, obrony radioelektronicznej, hydrologiczno-meteorologicznym, topograficznym, lotniczym, tytowym ^{65/} i regulacji ruchu. ^{x/}</p> <p>Zabezpieczenie punktów dowodzenia organizuje się stosownie do posiadanych sił i środków, czasu, warunków, szerokości i rodzaju punktu dowodzenia oraz jego lokalizacji. ^{66/}</p> <p>Zabezpieczenie punktów dowodzenia organizują ich komendanci i odpowiedni szefowie oddziałów sztabu, rodzajów wojsk i służb pod kierownictwem osoby kierującej pracą na danym punkcie. ^{67/}</p> <p>131./n/. Do przedsięwzięć w zakresie obrony punktów dowodzenia przed bronią masowego rażenia należą: rozładunek poszczególnych elementów punktu dowodzenia, oddziałów /pododdziałów/ łączności, zabezpieczenia i obsługi oraz ich maskowanie; inżynieryjna rozbudowa rejonów rozmieszczenia; alarmowanie stanu osobowego w skatach; wykorzystywanie indywidualnych środków ochrony przed skażeniami oraz właściwości ochronnych środków transportowych i terenu; rozpoznanie skażeń i likwidacja skutków użycia BMR.</p> <p>Do realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony punktów dowodzenia przed bronią masowego rażenia wykorzystuje się siły i środki oddziałów /pododdziałów/ zabezpieczenia i obsługi, wojsk inżynieryjnych, chemicznych, służby zdrowia, a także w razie potrzeby - siły i środki oddziałów /pododdziałów/ ogólnowojskowych oraz innych rodzajów wojsk i służb. ^{68/}</p> <p>^{x/} Organizację regulacji ruchu ujęte w rozdziale VI.</p>	<p>65/ Instrukcja organizacji i funkcjonowania wojennego systemu dowodzenia siłami zbrojnymi PRL /tymczasowa/ MON, Sztab Gen.WP, 1975r. s.16.</p> <p>66/ Tamże, s.17.</p> <p>67/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p> <p>68/ Instrukcja o obronie wojsk przed bronią masowego rażenia, Sygn.Chem. 249/75, MON, 1975r.s.22</p>	

1	2	3	4	5
29.38	<p>Obronę przeciwlotniczą punktów dowodzenia zapewnia się w ogólnym systemie tej obrony. Do wzmocnienia obrony przeciwlotniczej rejonów rozmieszczenia stanowisk dowodzenia związków operacyjnych i związków taktycznych dowódcy mogą wydzielić dodatkowe siły i środki.</p>	<p>132. Obronę przeciwlotniczą punktów dowodzenia zapewnia się w ogólnym systemie tej obrony.</p> <p><u>Ponadto na wszystkich punktach dowodzenia organizuje się powszechną obronę przeciwlotniczą, która obejmuje: ogień broni strzeleckiej i pokładowej do nisko lecących samolotów, śmigłowców i desantów powietrznych, rozrząd-kowanie i maskowanie poszczególnych elementów punktu dowodzenia; wykorzystanie właściwości obronnych terenu i inżynierska jego rozbudowa, ostrzeżenie i alarmowanie stanu osobowego.</u> 69/</p>	<p>69/ Zarządzenie Głównego Inspektora Szkolnictwa Nr pf 68 z dnia 24.08.1976r.</p>	
28.38	<p>Ochrona i obrona punktów dowodzenia ma na celu niedopuszczenie do przenikania na miejsca ich rozmieszczenia osób obcych i zabezpieczenie przed napadem nieprzyjaciela z ziemi i z powietrza na miejscu rozmieszczenia i w czasie przesuwania. Ochronę i obronę zapewniają oddziały /pododdziały/ ochrony.</p> <p>Ochrona i obrona punktów dowodzenia powinna być okrężna. Niespodziewany napad nieprzyjaciela odpierają obsady punktów dowodzenia i pododdziały obsługi.</p> <p>Dowódców oddziałów i pododdziałów ochrony i całą obsadę punktu dowodzenia należy zawczasu zapoznać w terenie z ich zadaniem i ze sposobem działania na sygnał alarmu bojowego i inne ustalone sygnały.</p>	<p>133. <u>Naziemna</u> ochrona i obrona punktów dowodzenia ma na celu niedopuszczenie do przenikania w rejon ich rozmieszczenia osób obcych i zabezpieczenie ich w tych rejonach oraz w czasie marszu przed napadem nieprzyjaciela z ziemi.</p> <p><u>Naziemną</u> ochronę i obronę punktów dowodzenia zapewniają przede wszystkim oddziały /pododdziały/ <u>etatowe i niekiedy inne oddziały /pododdziały/ wydzielone do tych zadań oraz oddziały /pododdziały/ rozmieszczone /maszerujące/ w pobliżu rejonu rozwinięcia lub drogi marszu punktu dowodzenia.</u> 70/</p> <p><u>Naziemna</u> ochrona i obrona punktów dowodzenia powinna być okrężna.</p> <p><u>W rejonach rozmieszczenia punktów dowodzenia organizuje się ich ochronę i obronę bezpośrednią - sewnatrę punktu dowodzenia.</u></p> <p><u>Ochronę i obronę punktów dowodzenia w czasie ich marszu zapewnia się poprzez rozpoznanie i doszorowanie dróg marszu i ubezpieczenie bezpośrednie.</u> 71/</p> <p>Niespodziewany napad nieprzyjaciela odpierają również obsady punktów dowodzenia i oddziały /pododdziały/ <u>zabezpieczenia i obsługi.</u></p> <p>Dowódców oddziałów /pododdziałów/ łączności, zabezpieczenia i obsługi i całą obsadę punktu dowodzenia należy zawczasu zapoznać w terenie z ich zadaniem</p>	<p>70/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p> <p>71/ Instrukcja organizacji i funkcjonowania wojennego systemu dowodzenia siłami zbrojnymi PRL /tymczasowa/ MON, Sztab Gen.WP, 1975r. s.18-19.</p>	

1	2	3	4	5
25.33	<p>Liczbę i typ ukryć i innych budowli określa się zależnie od sytuacji i terenu, czasu pobytu stanowiska dowodzenia w danym miejscu oraz możliwości sił i środków przydzielonych do budowy.</p>	<p>i ze sposobem działania na sygnał alarmu bojowego oraz z innymi ustalonymi sygnałami.</p> <p>134. <u>Zabezpieczenie inżynieryjne punktów dowodzenia obejmuje: prowadzenie rozpoznania inżynieryjnego w celu wyboru terenu pod rozbudowę punktu dowodzenia oraz jego zaminowania; rozbudowę fortyfikacyjną obiektów; przygotowanie i utrzymanie dróg; zabezpieczenie oświetlenia; wydobywanie i oczyszczanie wody na potrzeby punktu dowodzenia; wykonanie przedsięwzięć inżynieryjnych w zakresie maskowania i udział w lokalizacji i gaszeniu pożarów; osłone punktu dowodzenia zaporami inżynieryjnymi.</u>^{72/}</p> <p><u>Prace inżynieryjne na punkcie dowodzenia wykonują obsługi środków transportowych, łączności i wozów bojowych, a także etatowe i wydzielane każdorazowo, w zależności od potrzeb, pododdziały saperów i innych rodzajów wojsk. Ponadto w celu wykonania tych prac należy w szerokim zakresie srogować środki mechanizacji, materiał wybuchowy i gotowe, prefabrykowane elementy konstrukcji schronów.</u></p> <p>Liczbę i typ ukryć i innych budowli ustala się zależnie od sytuacji i terenu, czasu pobytu punktu dowodzenia w danym rejonie oraz możliwości sił i środków przydzielonych do budowy.</p>	<p>72/ Uwagi i propozycje Szefostwa Wojsk Inżynieryjnych do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo nr woh. do ASG 01463 z dn. 22.06.1977r.</p>	
26.34	<p>Punkty dowodzenia dokładnie maskuje się przed naziemnym i powietrznym rozpoznaniem nieprzyjaciela i izoluje od miejscowej ludności. Maskuje się więc wszystkie urządzenia na punktach dowodzenia, samochody dowódczo-sztabowe, węzły, stacje i linie łączności oraz drogi dojazdu; w rejonach rozmieszczenia punktów dowodzenia ustala się ścisły porządek ruchu transportu i ludzi. W nocy jak najściślej przestrzega się maskowania świateł i ustala się sposób ogrzewania miejsc pracy i odpoczynku ludzi.</p>	<p>135. Punkty dowodzenia maskuje się dokładnie przed rozpoznaniem naziemnym i powietrznym nieprzyjaciela i izoluje od miejscowej ludności. Maskuje się wszystkie środki i urządzenia punktów dowodzenia oraz drogi dojazdu.</p> <p>W rejonie rozmieszczenia punktu dowodzenia ogranicza się ruch pojazdów mechanicznych i ludzi. W nocy przestrzega się maskowania świateł i ustala sposób ogrzewania miejsc pracy i odpoczynku ludzi.</p> <p>Lądowisko dla śmigłowców /samolotów/ urządza się w takiej odległości, aby start i lądowanie śmigłowców /samolotów/ nie demaskowało punktu dowodzenia.</p> <p>Oddziały /pododdziały/ łączności, ochrony i obsługi oraz radiostacje dużej i średniej mocy rozmieszczają się</p>		

1	2	3	4	5
	<p>Lądowisko dla samolotów /śmigłowców/ łącznikowych urządza się w takiej odległości, aby start i lądowanie samolotów /śmigłowców/ nie demaskowały punktu dowodzenia. Radiostacje dużej i średniej mocy rozmieszcza się poza rejonem punktu dowodzenia, powinny one być zdalnie sterowane.</p> <p>W rejonie rozmieszczenia punktu dowodzenia mogą być ustawione wskaźniki miejsc składnicy meldunkowej, stacji poczty polowej, dyżurnego operacyjnego /dyżurnego stanowiska dowodzenia/ i dyżurnego łączności, punktu medycznego, ukryć /schronów/ dla ludzi, postoju transportu i miejsce gdzie zabrania się ruchu pojazdów i ludzi. Zabrania się ustawiania barier i innych urządzeń oraz wykonywania różnego rodzaju oznaczeń i napisów na zewnątrz punktu dowodzenia.</p>	<p>poza rejonem punktu dowodzenia.</p> <p>W rejonie rozmieszczenia punktu dowodzenia mogą być ustawione znaki /wskaźniki/ oznaczające miejsca <u>wojskowej stacji pocztowej</u>, ^{73/} ukryć /schronów/ dla ludzi, punktu medycznego, postoju pojazdów mechanicznych i miejsce, gdzie zabrania się ruchu pojazdów i ludzi.</p> <p>Zabrania się ustawiania barier, różnego rodzaju oznaczeń, napisów i innych urządzeń oraz wykonywania przedsięwzięć demaskujących na zewnątrz punktu dowodzenia.</p> <p><u>W czasie marzu i krótkich postojów punktów dowodzenia, obowiązują te same zagady ich maskowania.</u></p> <p>136/n/. Obronę radioelektroniczną punktów dowodzenia organizuje się i prowadzi w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania własnych systemów radioelektronicznych w procesie dowodzenia wojskami i kierowania środkami walki.</p> <p>Obrona radioelektroniczna obejmuje niedopuszczenie do rozpoznania i zakłóceń systemów radioelektronicznych przez nieprzyjaciela oraz eliminację wzajemnych zakłóceń własnych.</p> <p>Obronę radioelektroniczną organizuje oddział operacyjny i prowadzi ją przy współpracy z innymi organami dowodzenia wykorzystując siły i środki będące w ich dyspozycji w połączeniu z innymi przedsięwzięciami w zakresie maskowania. ^{74/}</p> <p>137./n/. Zabezpieczenie hydrologiczno-meteorologiczne punktów dowodzenia organizuje się w celu udzielania informacji w zakresie niezbędnym do prawidłowej oceny stanu i przewidywanych zmian warunków hydrologicznych i atmosferycznych mających wpływ na funkcjonowanie systemu dowodzenia.</p> <p>Zabezpieczenie meteorologiczne punktów dowodzenia obejmuje udzielenie im informacji dotyczących aktualnego i przewidywanego stanu wód i pogody oraz ostrzeganie ich o niebezpiecznych zjawiskach pogody dla danego rejonu, a także przekazywanie danych o faktycznych i przewidywanych wiatrach górnych oraz danych niezbędnych</p>	<p>73/ Organizacja poczty polowej w siłach zbrojnych PRL, MON, SWL, 1969r. s.30.</p> <p>74/ Zarządzenie Szefa Sztabu Gen.WP nr 12/Sztab z dnia 5.03.1976r. Regulamin walki radioelektronicznej Sztabu Zjednoczonych Sił Zbrojnych Układu Warszawskiego wprowadzony rozkazem dowódcy ZSZUW w kwietniu 1975r.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>do prognozowania skażeń chemicznych i promieniotwórczych.^{75/}</p> <p>138./n/. Zabezpieczenie topograficzne punktów dowodzenia obejmuje terminowe zaopatrywanie organów dowodzenia w mapy topograficzne i specjalne, fotodokumenty i opisy wojskowo-geograficzne, przygotowywanie, ocenianie i przekazywanie zainteresowanym organom dowodzenia informacji o terenie działań, a zwłaszcza o jego wpływie na rozmieszczenie i przesuwanie punktów dowodzenia.^{76/}</p> <p>139./n/. Zabezpieczenie lotnicze punktów dowodzenia organizuje się w celu zapewnienia wysokiej ruchliwości organów dowodzenia oraz zwiększenia operatywności dowodzenia.</p> <p>Zabezpieczenie lotnicze punktów dowodzenia obejmuje: zapewnienie dowodzenia wojskami lądowymi z powietrza oraz transport drogą powietrzną osób, organów i środków dowodzenia oraz dokumentów bojowych; rozpoznanie za pomocą środków lotniczych rejonów rozmieszczenia punktów dowodzenia oraz kontrolę ich maskowania.^{77/}</p> <p>Zabezpieczenie lotnicze punktów dowodzenia organizuje się zazwyczaj pododdziałami /oddziałami/ lotnictwa wojsk lądowych.</p> <p>140./n/. Zabezpieczenie tyłowe punktów dowodzenia organizuje się w celu: pełnego i terminowego zaopatrywania ich w niezbędne materiały i sprzęt oraz awunioję; utrzymania w stałej sprawności technicznej będącego na ich wyposażeniu sprzętu, jego obsługiwanie, remontu i ewakuacji; utrzymania właściwego stanu zdrowotnego ludzi, udzielenia im pomocy w wypadku porażań; zapewnienia stanowi osobowemu punktów dowodzenia właściwych warunków bytowych.</p> <p>Zabezpieczenie tyłowe punktów dowodzenia realizuje się siłami i środkami oddziałów /pododdziałów/ łączności zabezpieczenia i obsługi. Na szczeblach taktycznych dla realizacji zabezpieczenia tyłowego punktów dowodzenia mogą być wydzielane dodatkowe siły i środki.</p> <p>Za zabezpieczenie tyłowe punktów dowodzenia odpowiedzialni są dowódcy pododdziałów i oddziałów zabezpiecze-</p>	<p>75/ W warunkach gdy punkty dowodzenia mają do dyspozycji także środki lotnicze /samoloty, śmigłowce/ niezbędne jest ich zabezpieczenie meteorologiczne.</p> <p>76/ Zabezpieczenie topograficzne działań bojowych wojsk. Sztab Gen.WP Warszawa, 1970 s.28-29.</p> <p>77/ Zarządzenie Szefa Sztabu Gen.WP, nr 0133 z dn. 24.09.1973r.</p>	

1	2	3	4	5
27.35	<p>Punkty dowodzenia przesuwa się tak, żeby nie naruszyć dowodzenia podległymi wojskami i łączności ze współdziałającymi związkami operacyjnymi /związkami taktycznymi, oddziałami/, sztabem wyższym i sąsiadami. Stanowisko dowodzenia z zasady przesuwa się dopiero wtedy, gdy na nowym miejscu jest zorganizowana łączność z wojskami podległymi i sztabem wyższym. Przesunięcia dokonuje się szybko, skrycie, w sposób zorganizowany i nie może się ono odbywać w czasie decydujących wydarzeń na polu walki.</p> <p>Stanowisko dowodzenia przesuwa się za pozwoleniem sztabu wyższego, a pozostałe punkty dowodzenia - za pozwoleniem dowódcy lub szefa sztabu.</p> <p>W wypadku gdy wskutek niespodziewanych działań nieprzyjaciela powstała groźba opanowania punktu dowodzenia przez nieprzyjaciela lub wytrącenia go z walki, o przesunięciu decyduje osoba kierująca pracą danego punktu dowodzenia, która również melduje o tym przełożonemu.</p> <p>W wojskach obrony powietrznej kraju stanowisko dowodzenia przesuwa się na rozkaz wyższego przełożonego. Od chwili rozpoczęcia działań bojowych na zapasowym stanowisku dowodzenia stale przebywa rezerwowa grupa operacyjna i jedna zmiana dyżurna, które na bieżąco nanoszą na mapę i analizują sytuację powietrzną, gotowe do</p>	<p>nia oraz kwatermistrz i szef służb technicznych.</p> <p>5. PRZESUWANIE PUNKTÓW DOWODZENIA</p> <p>141. <u>Przesuwanie punktów dowodzenia planuje oddział operacyjny sztabu na całą głębokość operacji /walki/ przy ścisłej współpracy z osobami kierującymi pracą na poszczególnych punktach dowodzenia, szefostwem wojsk łączności, szefostwem wojsk OPL i organami dowodzenia lotnictwa.</u>^{78/}</p> <p>Punkty dowodzenia przesuwa się tak, aby nie naruszyć dowodzenia wojskami podległymi i łączność z przełożonym, wojskami współdziałającymi i sąsiadami.</p> <p><u>Punkty dowodzenia przesuwa się szybko, skrycie w sposób zorganizowany i w miarę możliwości po oddzielnych drogach.</u>^{79/} <u>Punkt dowodzenia szczebla nadrzędnego należy przesuwać w czasie pracy w rejonie rozwinięcia odpowiedniego punktu dowodzenia szczebla niższego.</u>^{80/} <u>Nie wolno przesuwać punktów dowodzenia w okresach decydujących o rezultatach walki i organizowania kolejnych działań.</u>^{81/}</p> <p>Stanowisko dowodzenia przesuwa się za pozwoleniem sztabu przełożonego, a pozostałe punkty dowodzenia - za pozwoleniem dowódcy lub szefa sztabu.</p> <p>W wypadku gdy wskutek niespodziewanych działań nieprzyjaciela powstała groźba opanowania przez niego punktu dowodzenia lub jego zniszczenia /obezwładnienia/, o przesunięciu decyduje osoba kierująca pracą danego punktu dowodzenia, która również melduje o tym przełożonemu.</p> <p><u>W meldunku do przełożonego na zmianę rejonu rozmieszczenia punktu dowodzenia podaje się: planowany rejon rozmieszczenia punktu dowodzenia, drogę marszu, czas rozpoczęcia marszu punktu dowodzenia, przewidziany czas osiągnięcia planowanego rejonu i gotowości do pracy.</u>^{82/}</p>	<p>78/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 2/107/, 1972r. s. 20-21.</p> <p>79/ Przesunięcie punktów dowodzenia po oddzielnych drogach umożliwia im wykonanie marszu szybko i skrycie.</p> <p>80/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 2/107/, 1972r. s. 21.</p> <p>81/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 2/107/, 1972r. s. 21.</p> <p>82/ Taka treść meldunku zapewnia przełożonemu utrzymanie ciągłości dowodzenia. Ponadto ujednoczenie treści meldunku ułatwia jego precyzowanie.</p>	

1	2	3	4	5
28.36	<p>natychmiastowego przejęcia dowodzenia podległymi oddziałami /związkami/. W wypadku braku zapasowego stanowiska dowodzenia rezerwowa grupa operacyjna przebywa stale na jednym z podległych stanowisk dowodzenia, z którego przewidywane jest podjęcie dowodzenia w razie obezwładnienia lub zniszczenia głównego stanowiska dowodzenia.</p> <p>Zależnie od sytuacji i charakteru działań bojowych stanowisko dowodzenia można przesuwać od razu całe lub rzutami.</p> <p>Wysunięte /zapasowe/ stanowisko dowodzenia i pomocnicze stanowisko dowodzenia przesuwa się zwykle całe, otrzymując w toku przesuwania trwałą łączność z wojskami i stanowiskiem dowodzenia. Wysuniętego /zapasowego/ i kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia z zasady nie powinno się przesuwać jednocześnie ze stanowiskami dowodzenia.</p> <p>Punkty dowodzenia wojsk wspierających przesuwa się zwykle jednocześnie z odpowiednimi punktami dowodzenia wspieranych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/.</p>	<p>142. W zależności od sytuacji i charakteru działań bojowych stanowisko dowodzenia przesuwa się w kilku lub w jednym rzucie. Na szczeblach operacyjnych stanowisko dowodzenia zmienia się zazwyczaj po zorganizowaniu łączności w nowym rejonie. <u>Stanowisko dowodzenia przesuwa się na przemian z zapasowym stanowiskiem dowodzenia.</u>^{83/} Przy czym <u>zapasowe stanowisko dowodzenia powinno przesuwać się odpowiednio wcześniej niż stanowisko dowodzenia.</u>^{84/}</p> <p>Zapasowe stanowisko dowodzenia i pomocnicze stanowisko dowodzenia przesuwa się zwykle w jednym rzucie.</p> <p><u>Dla zachowania ciągłości kierowania systemem OPL, jedno położenie OK OPL rozwija się w rejonie stanowiska dowodzenia armii /frontu/, drugie położenie przesuwa się do planowanego rejonu rozwinięcia SD armii /frontu/. Po rozwinięciu OK OPL w nowym rejonie i osiągnięciu gotowości do pracy bojowej, kierowanie systemem OPL przyjmuje obsada bojowa drugiego położenia OK OPL, a pierwsza związa się i dokonuje przesunięcia.</u>^{85/}</p> <p><u>Kwatermistrzowskie stanowiska dowodzenia związku operacyjnego przesuwa się rzutami, a związku taktycznego i oddziału w całości. Kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia przesuwa się zazwyczaj wtedy, gdy stanowisko dowodzenia jest już rozwinięte.</u>^{86/}</p> <p>Punkty dowodzenia wojsk wspierających przesuwa się zwykle jednocześnie z odpowiednimi punktami dowodzenia wspieranych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/.</p>	<p>83/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, Nr 2/107/, 1972r. s.21.</p> <p>84/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p> <p>85/ Uwagi Szefostwa Wojsk OPL do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo nr wch. 01325 z dn. 1.6.1977r.</p> <p>86/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP Nr 2/107/, 1972r. s.21.</p>	

1	2	3	4	5
28.37	<p>Przesunięcie stanowiska dowodzenia organizuje szef sztabu. Daje on wytyczne szefom oddziałów sztabu, dowódcom /szefom/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb co do sposobu przesunięcia i utrzymania łączności</p>	<p>143./n/. Podczas przesuwania punktów dowodzenia zapewnia się ciągłość dowodzenia wojskami podległymi i wymianę informacji z przełożonym, pozostałymi punktami dowodzenia organizowanymi na danym szczeblu dowodzenia, sąsiedami i wojskami wspierającymi.^{87/} Zapewnia się to poprzez: zorganizowanie trwałej łączności i ciągłą wymianę informacji pomiędzy punktami dowodzenia i wewnątrz punktu dowodzenia; rozpoczęcie przesuwania punktów dowodzenia w takim okresie, w którym położenie wojsk oraz możliwości technicznych środków łączności zapewniają trwałą wymianę informacji z podwładnymi podczas marszu punktu dowodzenia;^{88/} przesuwanie punktów dowodzenia na przemian; zatrzymywanie punktów dowodzenia na krótkie postoje dla nawiązania łączności i wymiany informacji; wykorzystywanie do utrzymania łączności i wymiany informacji między punktami dowodzenia powietrznych elementów dowodzenia; właściwe rozmieszczenie osób funkcyjnych w wozach dowodzenia, autobusach sztabowych i innych środkach transportowych, a tych w kolumnie marszowej.^{89/}</p> <p>144./n/. Dla szybkiego przesunięcia punktu dowodzenia i zapewnienia ciągłości dowodzenia wykorzystuje się transport powietrzny, głównie śmigłowiec. Transport ten może być wykorzystany do przerzutu obsady punktu dowodzenia do nowego rejonu rozmieszczenia, przede wszystkim kierowniczych osób funkcyjnych zasadniczych organów dowodzenia oraz niektórych technicznych środków dowodzenia - głównie łączności.^{90/}</p> <p>145./n/. Przesuwanie punktów dowodzenia do rejonów, w których uprzednio znajdowały się inne punkty dowodzenia lub inne obiekty stanowiące ważne cele jest niedozwolone.^{91/}</p> <p>146. Przesunięcie stanowiska dowodzenia organizuje szef sztabu, a bezpośrednim wykonawcą jest komendant stanowiska dowodzenia. Komendant stanowiska dowodzenia przed rozpoczęciem zmiany stanowiska dowodzenia do nowego rejonu podaje szefom oddziałów sztabu, szefom rodzajów wojsk, dowódcom oddziałów /pododdziałów/</p>	<p>87/ Tamże, s.57.</p> <p>88/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p> <p>89/ Gen.armii W.Jaruzelski, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975r. s.19. Są to zasadniczo przedsięwzięcia zapewniające utrzymanie ciągłości dowodzenia podczas przesuwania punktu dowodzenia.</p> <p>90/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p> <p>91/ Tamże.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>w toku przesuwania.</p> <p>O rozpoczęciu przesuwania i przybyciu na nowe miejsce rozmieszczenia stanowiska dowodzenia szef sztabu natychmiast melduje sztabowi wyższemu i informuje sztaby wojsk podległych i współdziałających oraz sąsiadów.</p> <p>Sposób przesunięcia kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia określa kwatermistrz.</p> <p>Przesunięcie innych punktów dowodzenia organizują osoby kierujące ich pracą.</p>	<p><u>łączności, zabezpieczenia i obsługi, organom dowodzenia wojsk wspierających i wszystkim dowódcom pojazdów mechanicznych drogę marszu, rejon docelowy i planowany czas przybycia do tego rejonu.</u> ^{92/}</p> <p>O rozpoczęciu marszu i przybyciu stanowiska dowodzenia do nowego rejonu rozmieszczenia <u>dyżurny operacyjny</u> natychmiast melduje sztabowi <u>przełożonemu</u> oraz informuje <u>pozostałe punkty dowodzenia</u>, sztaby wojsk podległych, wspierających, współdziałających i sąsiadów.</p> <p>Sposób przesunięcia innych punktów dowodzenia organizują osoby kierujące ich pracą.</p>	<p>92/ Biuletyn Informacyjny, Sztab.Gen.WP, Nr 2/107/, 1972r. s.57.</p>	
31.47	<p>ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI I TAJNEGO DOWODZENIA WOJSKAMI</p> <p>Łączność organizuje się zgodnie z decyzją dowódcy, wytycznymi szefa sztabu i zarządzeniem łączności sztabu wyższego.</p> <p>Za organizację łączności odpowiada szef sztabu, bezpośrednim jej organizatorem jest szef łączności.</p>	<p>6. ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI</p> <p>147. Łączność organizuje się zgodnie z decyzją dowódcy, wytycznymi szefa sztabu i zarządzeniem łączności sztabu <u>przełożonego</u>.</p> <p>Za organizację łączności i <u>bezpośrednie jej zorganizowanie odpowiada szef łączności</u>.</p>		
31.48	<p>W związku operacyjnym /związku taktycznym/ organizuje się jednolity system łączności zapewniający dowodzenie wszystkimi wojskami podległymi, wspierającymi i współdziałającymi i organami tyłowymi.</p> <p>W wojskach lądowych organizuje się łączność nie tylko z dowódcami i sztabami bezpośrednio podległymi, lecz także o jeden szczebel niżej, a w wojskach obrony powietrznej kraju, wojskach lotniczych, wojskach rakietowych frontu i armii - z samolotem, baterią startową.</p>	<p>148. W związku operacyjnym /związku taktycznym, oddziale/ organizuje się jednolity system łączności, zapewniający łączność dowodzenia, <u>współdziałania tyłów oraz powiadamiania, ostrzegania i alarmowania.</u> ^{93/}</p> <p>W wojskach lądowych organizuje się łączność nie tylko z dowódcami i sztabami bezpośrednio podległymi lecz także o jeden szczebel niżej, a w wojskach obrony powietrznej kraju, w wojskach lotniczych, w wojskach rakietowych - z samolotem i baterią startową.</p> <p>Łączność między współdziałającymi związkami /oddziałami/ zapewnia się zgodnie z wytycznymi dowódcy /sztabu, organizującego współdziałanie, <u>tworząc bezpośrednio połączenie między punktami dowodzenia współdziałających związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/</u></p>	<p>93/ Podręcznik łącznościowca, cz.XII, Organizacja łączności na szczeblach taktycznych, MON, SWL, 1969r. s.24.</p>	

1	2	3	4	5
32.49	<p>Łączność między współdziałającymi związkami taktycznymi i oddziałami zapewnia się zgodnie z wytycznymi dowódcy /sztabu/ organizującego współdziałanie, tworząc połączenia bezpośrednie przez węzły łączności sztabu wyższego i przez grupy operacyjne lub przedstawicieli wysyłanych ze środkami łączności do sztabu współdziałającego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/. W razie braku lub utraty łączności sztaby współdziałających związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ powinny uczynić wszystko, aby ją nawiązać.....</p> <p>System łączności związku operacyjnego /taktycznego/ organizuje się na zasadzie bezpośrednich połączeń między punktami dowodzenia wyższego i podległych dowódców i sztabów z szerokim wykorzystaniem węzłów łączności i stacji wzmacniakowych.</p> <p>Środków łączności używa się w sposób kompleksowy przy szerokim wykorzystaniu urządzeń utajnających i szyfrujących na łączach przewodowych, radiowych i radioliniowych. Szczególną uwagę zwraca się na organizację łączności radiowej i radioliniowej, która najlepiej odpowiada warunkom współczesnego pola walki.</p> <p>W celu zapewnienia trwałości pracy łączności radiowej i radioliniowej należy stosować odpowiednie przedsięwzięcia dotyczące maskowania i ochrony przed zakłóceniami.</p> <p>Dla zapewnienia ciągłości pracy istniejącego systemu łączności oraz</p>	<p>lub przez węzły łączności sztabu przełożonego, przez grupy operacyjne albo przedstawicieli wysyłanych ze środkami łączności do współdziałającego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/.</p> <p>W razie utraty łączności, sztaby współdziałających związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ powinny uczynić wszystko, aby ją nawiązać.</p> <p><u>149. W związkach operacyjnych, taktycznych, oddziałach i pododdziałach organizuje się jednolity system łączności.</u>^{84/} Środki łączności stosuje się i wykorzystuje w sposób kompleksowy.</p> <p>W celu zapewnienia trwałości pracy łączności radiowej i radioliniowej należy stosować odpowiednie przedsięwzięcia zapewniające <u>obronę radioelektroniczną.</u></p> <p><u>Możliwość odtwarzania snięzionych elementów systemu łączności oraz organizowanie dodatkowych kierunków łączności wynikającego z potrzeb dowodzenia /współdziałania/ w toku działań</u> zapewnia się poprzez wydzielenie odpowiedniego odvodu sił i środków łączności.</p> <p><u>Do przekazywania dokumentów bojowych wykorzystuje się środki poczty polowej oraz oficerów kierunkowych /łącznikowych/.</u>^{95/}</p>	94/ Tamże, s.37.	95/ Organizacja poczty polowej w siłach zbrojnych PRL, MON, SWL, 1969r. s.8.

1	2	3	4	5
	<p>dla organizowania nieprzewidzianych kierunków łączności wydziela się odpowiedni odwód sił i środków łączności.</p> <p>Do utrzymania łączności należy również używać środków ruchomych - samolotów, śmigłowców, samochodów i motocykli. Sztaby związków operacyjnych, związków taktycznych i oddziałów powinny mieć przy sztabie wyższym dobrze wyszkolonych oficerów łącznikowych wyposażonych w niezbędne środki transportowe.</p>			
33.50	<p>Zadania organizacji łączności stawia szefowi łączności szef sztabu podając:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ugrupowanie, ogólne zadania wojska i sposób ich współdziałania, - rozmieszczenie punktów dowodzenia, kierunek i sposób ich przesunięcia, - z kim, w jakim terminie i jakimi środkami należy nawiązać łączność i na które kierunki łączności zwrócić szczególną uwagę, - sposób korzystania z łączności i zasady pracy środków radiowych i radioliniowych w czasie przygotowywania i w toku działań bojowych. 	<p>150./n/. Szef sztabu może w razie konieczności wydać wytyczne szefowi łączności podając w nich szczególne wymagania w zakresie organizacji łączności w odniesieniu do danego działania i w zależności od konkretnych warunków.^{96/}</p>	<p>96/ Uwagi Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/.</p>	
33.51	<p>Szef łączności planuje organizację łączności według otrzymanych wytycznych.</p> <p>Plan łączności opracowuje się w postaci schematów łączności, podziału sił i środków łączności i planu wysyłania dokumentów bojowych; zatwierdza go szef sztabu.</p>	<p>151. <u>Szef łączności planuje łączność na podstawie:</u> <u>decyzji dowódcy i ewentualnych wytycznych szefa sztabu;</u> <u>zarządzenia łączności sztabu przełożonego; stanu posiadanych sił i środków łączności.</u> <u>Organizację łączności szef łączności przedstawia w planie łączności.</u>^{97/}</p>	<p>97/ Podręcznik łącznościowca, Cz.XII, Organizacja łączności na szczeblach taktycznych, MON, SWL, 1969r. s.58.</p>	

1	2	3	4	5
34.53	Szeł łączności w toku działań bojowych powinien stale znać sytuację, wiedzieć, jakie nowe zadania postawiono wojskom i zgodnie z tym dokonywać koniecznych zmian w organizacji łączności.	152. Szeł łączności w toku działań bojowych powinien znać aktualną sytuację bojową, <u>zadania postawione wojskom</u> i zgodnie z tym dokonywać niezbędnych zmian w systemie łączności.		

Str. punkt	Treść dotychczasowego regulaminu	Proponowana treść nowego regulaminu	Podstawa formalno-prawna lub uzasadnienie treści zmian	Uwagi
1	2	3	4	5
	<p style="text-align: center;">R o z d z i a ł IV</p> <p style="text-align: center;">STUDIOWANIE SYTUACJI</p> <p>1. ZBIERANIE I STUDIOWANIE DANYCH O SYTUACJI</p>	<p style="text-align: center;">R o z d z i a ł IV</p> <p>ZBIERANIE, OPRACOWYWANIE I PRZEKAZYWANIE INFORMACJI</p> <p>1. ZBIERANIE I OPRACOWYWANIE INFORMACJI</p> <p>153./n/. Informacje pod względem treści dzieli się na sytuacyjne i decyzyjne.</p> <p>Do pierwszych zalicza się informacje o położeniu, stanie, możliwościach bojowych nieprzyjaciela i wojsk własnych, charakterze terenu, warunkach hydrologiczno-meteorologicznych itp. Drugie dotyczą decyzji dowódcy i planu operacji^{1/}, zadań bojowych, zarządzeń, wytycznych współdziałania itp.</p> <p>154./n/. Ze względu na ważność i pilność informacje dzieli się na: alarmowe, pilne i zwykłe.</p> <p>Do informacji alarmowych należą informacje, które wymagają natychmiastowej reakcji adresata. Są to: dane o broni jądrowej nieprzyjaciela i środkach jej przenoszenia, o jego przygotowaniu do wykonania zaskakującego uderzenia, a przede wszystkim pierwszego uderzenia jądrowego; dane o nowych rodzajach broni, środkach wojny elektronicznej, środkach dowodzenia nieprzyjaciela; meldunki o wykonaniu uderzeń jądrowych przez nieprzyjaciela i skażeniu terenu; dane o przygotowaniu, przelocie /przejściu morzem/ i lądowaniu desantów nieprzyjaciela, o nalotach środków napadu powietrznego i dane o obeszwałnianiu zakłóceniami radioelektronicznymi środków i systemów dowodzenia; informacje o utracie zdolności bojowej wojsk, o zerwaniu współdziałania, systemu łączności, dowodzenia itp., a także o zadaniach bojowych, które wymagają natychmiastowego wykonania jak i o decyzjach podwładnych prowadzących do radykalnej zmiany sytuacji. Do tej grupy informacji zalicza się także sygnały i komendy dowodzenia lotnictwem, wojskami raketowymi i obrony przeciwlotniczej, środkami walki radioelektronicznej oraz powiadamiania i ostrzegania o zagrożeniu z powietrza, zagrożeniu jądrowym, a także te decyzje przełożonych, które wymagają natychmiastowego ich wykonania.</p>	<p>1/ Biuletyn Informacyjny, Sztab Gen.WP, nr 1/119/ 1975 r. s.9.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>Do informacji pilnych zalicza się informacje, które wymagają podjęcia decyzji przez adresata w krótkim czasie. Są to zarządzenia, meldunki o gotowości bojowej i stanie zabezpieczenia działań wojsk, informacje o możliwości wprowadzenia do walki nowych oddziałów nieprzyjaciela w ciągu najbliższych godzin^{2/}.</p> <p>Do informacji zwykłych zalicza się wiadomości nie wchodzące do informacji alarmowych i pilnych.</p> <p>Informacje alarmowe przekazuje się bezpośrednio dowódcy i innym zainteresowanym kierowniczym osobom funkcyjnym natychmiast po ich otrzymaniu.</p> <p>Pozostałe informacje przekazuje się adresatom w takim czasie, który zapewnia podjęcie decyzji i terminową jej realizację.</p> <p>155./n/. Wszystkie informacje powinny być poddane ocenie ich wiarygodności. Ważną czynnością jest uogólnienie informacji, polegające na scaleniu uprzednio wyselekcjonowanych i zweryfikowanych danych oraz jednoczesnej redukcji wszelkich szczegółów zbędnych adresatowi. Stopień uogólnienia informacji zależy od celu, jakiemu mają służyć i czasu jakim się dysponuje^{3/}.</p> <p>156./n/. Podczas zbierania, opracowywania i przekazywania /meldowania/ informacji należy kierować się następującymi zasadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - główny wysiłek powinien być skupiony na zdobywaniu /zbieraniu/ i szybkim przekazywaniu informacji alarmowych i pilnych; - informacje alarmowe należy przekazywać /meldować/ w pierwszej kolejności z reguły bezpośrednio do adresata, pilne - możliwie najszybciej po ich otrzymaniu /uzyskaniu/ zaś pozostałe w dalszej kolejności; - selekcji informacji należy dokonywać na każdym szczeblu dowodzenia; - forma i sposób przekazania nie mogą powodować zniekształceń informacji^{4/}.	<p>2/ Tamże, s.9-10.</p> <p>3/ Tamże, s.10-11.</p> <p>4/ Tamże, s.10-11.</p>	

1	2	3	4	5
42.69	<p>Sztab organizuje zbieranie i studiowanie danych o nieprzyjacielu, wojskach własnych i sąsiadach, o sytuacji skażeń i zakazach wojennych /kierunku, rejonie działań/, a w szczególności o właściwościach topograficznych terenu, przygotowaniu operacyjnym, obiektach, stanie ekonomicznym i społecznym, nastawieniu politycznym miejscowej ludności i jej stosunku do naszych wojsk oraz analizuje dane hydrologiczne i meteorologiczne.</p>	<p>157. Sztab organizuje zbieranie i opracowanie <u>informacji</u> o nieprzyjacielu, wojskach własnych i sąsiadach, o sytuacji skażeń i zakazach wojennych /kierunku, rejonie działań/, w szczególności o właściwościach środowiska geograficznego, stanie ekonomicznym, przygotowaniu operacyjnym terenu i obiektach oraz dokonuje analizy aktualnych danych hydrologiczno-meteorologicznych.</p>		
42.70	<p>Dane o nieprzyjacielu powinny ujmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie, charakter działań, skład bojowy, ugrupowanie sił i środków nieprzyjaciela, a przede wszystkim dane o jego broni jądrowej, chemicznej i biologicznej; - możliwości bojowe nieprzyjaciela, stan polityczno-moralny jego wojsk, jego słabe i silne strony oraz możliwe zamiary. <p>Wiadomości te sztab otrzymuje z rozpoznania prowadzonego przez wszystkie rodzaje wojsk, wojska specjalne i służby, z meldunków wojsk prowadzących walkę, od jeńców, zbiegów i ludności miejscowej, przez studiowanie dokumentów i techniki bojowej zdobytych na nieprzyjacielu lub pozostawionych przez niego na polu walki. Źródłami wiadomości są również sprawozdania rozpoznawcze i inne dokumenty informacyjne sztabu wyższego, sztabów wojsk współdziałających i sąsiadów.</p>	<p>158. <u>Informacje</u> o nieprzyjacielu powinny ujmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie, charakter działań, skład bojowy, ugrupowanie sił i środków, a przede wszystkim <u>informacje o broni masowego rażenia, punktach dowodzenia i kierowania</u>;^{5/} - możliwości bojowe, wartości moralno-bojowe wojsk, słabe i silne strony oraz <u>charakter aktualnych i przewidywanych działań</u>.^{7/} <p>Informacje te sztab otrzymuje z rozpoznania prowadzonego przez wszystkie rodzaje wojsk i służb, od walczących wojsk, jeńców, zbiegów i ludności miejscowej, przez studiowanie dokumentów i techniki bojowej nieprzyjaciela <u>zdobytych</u> lub pozostawionych na polu walki. Źródłami <u>informacji</u> są również komunikaty rozpoznawcze i inne dokumenty informacyjne sztabu przełożonego, sztabów wojsk współdziałających i sąsiadów.^{8/}</p>	<p>5/ Punkty dowodzenia i kierowania, jeden z głównych elementów decydujących o zdalności bojowej.</p> <p>6/ Uwagi GZP WP do zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo nr wch.01720 z dn.12.7.1977 r. -</p> <p>7/ Uwagi Inspektoratu Szkolenia MON do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo, nr wch.02034 z dn.22.8.1977 r.</p> <p>8/ Tamże oraz uwagi Zarządu II Sztabu Gen.WP do Zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo nr wch.01338 z dn.2.6.1977 r.</p>	

1	2	3	4	5
43.71	<p>Dane o wojskach własnych powinny ujmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie, skład bojowy, ugrupowanie i zadania wojsk; - liczbę rakiet z ładunkami jądrowymi i ohemicznymi według rodzajów mocy i stopnia gotowości oraz terminy i sposób ich dowozu; - możliwości bojowe wojsk, ich ukompletowanie, ilość i stan techniki - stan napromienienia ludzi, - stan lotniak, - położenie, stan i możliwości tyłów w zabezpieczeniu wojsk; - sposób działania sąsiadów i warunki współdziałania z nimi. <p>Dane te shtab otrzymuje od shtabów wojsk podległych i od sąsiadów.</p>	<p>159. <u>Informacje o wojskach własnych powinny ujmować:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie, skład bojowy i <u>wartości moralno-polityczne i psychiczne</u>, ugrupowanie i zadania wojsk oraz <u>decyzje dowódców podległych</u>; - liczbę rakiet z ładunkami jądrowymi i specjalnymi według rodzajów mocy i stopnia gotowości oraz terminy i sposób ich dowozu; - <u>zdolność bojową wojsk /możliwości bojowe/ to jest ilość i jakość stanu osobowego, uzbrojenia i sprzętu technicznego oraz zapasów materiałowych i materiałowo-technicznych</u>^{9/}; - <u>stan organizacji dowodzenia, powiadamiania, współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych</u>, - stan lotniak; - położenie, stan i możliwości tyłów w zabezpieczeniu wojsk, w tym również stan zabezpieczenia materiałowo-technicznego; - sposób działania sąsiadów i warunki współdziałania z nimi. <p><u>Informacje te shtab otrzymuje od shtabów wojsk podległych, szefów rodzajów wojsk i służb oraz od wojsk współdziałających i od sąsiadów.</u></p>	<p>9/ Konieczność aprecyzowania i jednoznacznego rozumienia pojęcia zdolności bojowej wojsk oraz uwagi Shtabu Służb Technicznych MON do zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej shtabów /projekt/, pismo, nr wch pf 1405 z dnia 14.6.1977 r.</p>	
43.72	<p>Dane o sytuacji wynikłej wskutek użycia broni masowego rażenia powinny ujmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stan wojsk własnych, na które zostały wykonane uderzenia bronią masowego rażenia; - zniszczenia, - sytuację skażeń i zakażeń /rejonów skażone i zakażone, moc dawki, rodzaje środków trujących i roznosicieli chorób zakaźnych w tych rejonach/. <p>Dane te shtab otrzymuje od wojsk, pododdziałów powietrznego i naziemnego rozpoznania skażeń, od służby porządkowo-ochronnej oraz organów służby zdrowia.</p>	<p>160. <u>Informacje o sytuacji wynikłej wskutek użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia powinny ujmować:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>strefy /rejon/ porażenia, skażeń promieniotwórczych i ohemicznych, zniszczeń, zatopień i pożarów;</u> - <u>straty ludzi i sprzętu bojowego i środków materiałowych</u>^{10/}; - stan napromienienia wojsk oraz stopień skażenia /zakażenia/. <p>Informacje te shtab otrzymuje od wojsk, stacji obliczeniowo-analitycznej skażeń, pododdziałów powietrznego i naziemnego rozpoznania skażeń, <u>oficerskich patroli rozpoznania, sąsiadów oraz służby porządkowo-ochronnej</u>.</p> <p>Shtab wspólnie z szefem wojsk chemicznych /zabezpieczenia chemicznego/ wykorzystując dane stacji obliczeniowo-analitycznej skażeń ocenia sytuację po</p>	<p>10/ Instrukcja o obronie wojsk przed bronią masowego rażenia. Chem. 249/75</p>	

1	2	3	4	5
43.73	<p>Sztab wspólnie z szefem wojsk chemicznych przygotowuje prognozę sytuacji skażeń i udokładnia ją danymi z powietrznego i naziemnego rozpoznania skażeń.</p> <p>Dane o teatrze działań wojennych /kierunku, rejonie działań/ powinny ujmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - właściwości terenu z punktu widzenia jego rzeźby, pokrycia, stanu dróg manewru, dowozu i ewakuacji oraz możliwości pokonywania terenu poza drogami; - warunki zaopatrywania w wodę; - przeszkody wodne, urządzenia hydrotechniczne, których zniszczenie może zahamować działania bojowe wojsk; - operacyjne przygotowanie terenu /sieć łączności, przygotowanie inżynieryjne, lotniska, obiekty obrony terytorialnej/; - ekonomiczne przygotowanie terenu /baza żywnościowa, baza produkcyjna, baza szpitalna, baza remontowa, składki, stałe obiekty kwaterunkowo-budowlane, zasoby surowców strategicznych i ich rozmieszczenie/; - przekrój socjalny i stosunek ludności miejscowej do naszych wojsk. <p>Dane te sztab uzyskuje studiując opisy wojskowo-geograficzne teatru działań wojennych, mapy topograficzne, zdjęcia lotnicze i meldunki otrzymywane od wojsk i wszystkich rodzajów rozpoznania, z rekonesansów i od miejscowej ludności.</p>	<p>uderzeniach bronią masowego rażenia i uszczegóławia ją danymi z rozpoznania skażeń /rozpoznania ogólnego rodzaju wojsk i służb/.</p> <p>16l. <u>Informacje</u> o teatrze działań wojennych /kierunku, rejonie działań/ powinny ujmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>sytuację społeczno-polityczną, demograficzną i nastroje miejscowej ludności oraz jej stosunek do naszych wojsk</u>^{11/}; - właściwości terenu z punktu widzenia jego rzeźby i pokrycia oraz możliwości pokonywania /poza drogami/ na przełaj; - ocenę przeszkód wodnych ze względu na warunki ich forsowania /pokonania/ oraz urządzeń hydrotechnicznych, których zniszczenie zmieni te warunki i może zahamować działania bojowe wojsk; - warunki zaopatrzenia w wodę; - wpływ warunków klimatycznych i atmosferycznych na właściwości terenu a w szczególności na pokonywanie przeszkód wodnych i terenu /wyłączając drogi/; - przypuszczalne zmiany terenu jakie mogą powstać w wyniku użycia broni masowego rażenia; - stan ekonomiczny w tym zasoby surowców strategicznych i ich rozmieszczenie, baza produkcyjna a szczególnie przemysłu zbrojeniowego i baza żywnościowa; - operacyjne przygotowanie terenu w tym głównie stan dróg dowozu i ewakuacji /samochodowych, kolejowych i wodnych - śródlądowych/ ocenę bazy szpitalnej, magazynowo-składowej i remontowej; sieć łączności, lotnisk i stan przygotowania inżynieryjnego terenu. <p><u>Informacje</u> te sztab uzyskuje studiując opisy wojskowo-geograficzne, <u>wojskowo-topograficzne i specjalne oraz monografie teatru działań wojennych /kierunki rejonu działań, rzek itp./</u>, mapy topograficzne i <u>specjalne</u>, zdjęcia lotnicze i meldunki otrzymywane od wojsk i wszystkich rodzajów rozpoznania, z przeprowadzonych rekonesansów i od miejscowej ludności.</p>	<p>11/ Uwagi Głównego Zarządu Politycznego WP do zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo, nr wch.01720 z dn.12.7.1977 r.</p>	

1	2	3	4
44.74	<p>Dane hydrologiczno-meteorologiczne powinny ujmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterystykę stanu atmosfery niezbędną do prowadzenia ognia, działania lotnictwa i prognozowania skażeń; - wpływ warunków atmosferycznych na właściwości terenu, a w szczególności na stan dróg i przeszkód wodnych. <p>Dane o stanie pogody i prognozę na okres działań bojowych sztab otrzymuje od sztabu wyższego, z posterunków meteorologicznych rozwiniętych w pasie /rejonie/ działania wojsk i na lotniskach oraz ze sztabów wojsk współdziałających i od sąsiadów.</p>	<p>162. <u>Informacje o warunkach hydrologiczno-meteorologicznych</u> powinny ujmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterystykę stanu atmosfery niezbędną do prowadzenia ognia, możliwości działania lotnictwa i prognozę skażeń; - wpływ warunków atmosferycznych na właściwości terenu, a w szczególności na stan dróg i przeszkód wodnych. <p>Dane o stanie i prognozę pogody na okres działań bojowych sztab otrzymuje od sztabu nadrzędnego, z posterunków meteorologicznych rozwiniętych w pasie /rejonie/ działania wojsk i na lotniskach oraz ze sztabów wojsk współdziałających i od sąsiadów, <u>a z obszaru nieprzyjaciela również od działających tam elementów rozpoznawczych</u>^{12/}.</p>	<p>12/ Uwagi Zarządu II Sztabu Gen. WP do zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo, nr wch 01338 z dn. 2.6.1977 r.</p>
44.75	<p>Niektóre dane, zwłaszcza o nieprzyjacielu, wojskach własnych, sytuacji skażeń i zakażeń, terenie i warunkach atmosferycznych na terenie kraju, można otrzymać również od organów /sztabów/ obrony terytorialnej.</p>	<p>163. Niektóre <u>informacje</u>, zwłaszcza o nieprzyjacielu, wojskach własnych, sytuacji skażeń i zakażeń, terenie, warunkach atmosferycznych, <u>stanie ekonomicznym i społecznym oraz o nastrojach politycznych miejscowej ludności i jej stosunku do naszych wojsk na terenie kraju, można otrzymać również od organów /sztabów/ obrony terytorialnej.</u></p>	
45.76	<p>Zbieranie i studiowanie danych o sytuacji powinno być celowe, aktywne i systematyczne.</p> <p>Dane o sytuacji powinny napływać do sztabu w miarę potrzeby i według ustalonych terminów. Po otrzymaniu należy je szybko opracować i meldować dowódcy. Opóźnienie w przekazaniu wiadomości może nie tylko spowodować utratę ich wartości ale także odbić się szkodliwie na przebiegu i wynikach działań bojowych. Ważniejsze dane, szczególnie o nieprzyjacielu, należy natychmiast przekazywać do wszystkich zainteresowanych sztabów.</p>	<p>164. Zbieranie i opracowywanie informacji powinno być celowe, terminowe, aktywne i systematyczne.</p> <p>W trakcie zbierania i opracowywania informacji o sytuacji zarówno przed rozpoczęciem jak i w toku prowadzenia działań bojowych należy uwzględnić posiadane informacje.</p> <p>Informacje o sytuacji powinny napływać do sztabu z uwzględnieniem ich pilności i według ustalonych terminów. <u>Terminy przesyłania /meldowania/ informacji ustala sztab nadrzędny.</u></p> <p>Opóźnienie w przekazaniu informacji może nie tylko spowodować utratę ich wartości, ale także odbić się szkodliwie na przebiegu i wyniku działań bojowych. <u>Informacje alarmowe i pilne</u> zwłaszcza o nieprzyjacielu, należy natychmiast przekazywać do wszystkich zainteresowanych osób i sztabów. Najpierw <u>opracowuje się informacje nie-</u></p>	

1	2	3	4	5
45.77	<p>Najpierw studiuje się wiadomości niezbędne dowódcy do podjęcia decyzji, a dopiero potem inne dane, które nie mają bezpośrednio wpływu na organizację i przebieg działań bojowych.</p> <p>Po przestudiowaniu i ocenie położenia sztab powinien opracować uzasadnione wnioski. Zwykle określa się w nich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwości użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia, ugrupowanie sił i środków, charakter działań i możliwe zamiary nieprzyjaciela, jego słabe i silne strony; - możliwości wykonania zadań przez własne wojska; - ilościowy i jakościowy stosunek sił i środków; - sytuację skażeń i zażeń i jej wpływ na działania wojsk.	<p>zbędne dowódcy do podjęcia decyzji, a dopiero potem inne dane, które nie mają bezpośredniego wpływu na organizację i przebieg działań bojowych.</p> <p>165. Po przestudiowaniu i ocenie sytuacji sztab i szefostwa /szefowie/ rodzajów wojsk i służb powinni opracować uzasadnione wnioski. Zwykle określa się w nich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwości użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia, ugrupowanie sił i środków, charakter działań i <u>możliwe działania</u> nieprzyjaciela, jego słabe i silne strony; - możliwości wykonania zadań przez własne wojska; - ilościowy i jakościowy stosunek sił i środków; - sytuację skażeń i jej wpływ na działania wojsk; - <u>wpływ sytuacji społeczno-politycznej i demograficznej</u> terenu i jego operacyjnego przygotowania na działania bojowe naszych wojsk. <p>Na podstawie tych wniosków sztab i <u>szefostwa /szefowie/ rodzajów wojsk</u> przygotowują odpowiednie propozycje.</p>	<p>13/ Uwagi Głównego Zarządu Politycznego WP do zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo, nr wch. 01720 z dn.12.7.1977 r.</p>	
45.78	<p>Zbieranie danych o sytuacji organizuje się uwzględniając posiadane wiadomości. Powinny one być wiarygodne i dostatecznie wyczerpujące. Dane o nieprzyjacielu sprawdza się przez porównanie z wiadomościami otrzymanymi z innych źródeł. W razie potrzeby organizuje się dodatkowe rozpoznanie. Szczególnie dokładnie sprawdza się dane o broni jądrowej nieprzyjaciela i innych obiektach naszych uderzeń jądrowych.</p> <p>Każdy szef oddziału powinien zawsze wiedzieć, jakie dane o sytuacji oddział już ma, i na tej podstawie szybko oceniać, jakie wiadomości mogą mu być jeszcze potrzebne. Powinien on dawać podwładnym konkretne wytyczne:</p>	<p>166. Zbieranie informacji o sytuacji organizuje się uwzględniając posiadane wiadomości. <u>Wszystkie informacje</u> powinny być wiarygodne i dostatecznie wyczerpujące. Informacje o nieprzyjacielu sprawdza się przez porównywanie podobnych wiadomości otrzymanych z innych /różnych/ źródeł. W razie potrzeby organizuje się dodatkowe rozpoznanie.</p> <p>Szczególnie dokładnie sprawdza się dane o broni jądrowej nieprzyjaciela oraz dane o obiektach naszych uderzeń jądrowych.</p> <p>Każdy szef oddziału sztabu /szef rodzaju wojsk/ powinien zawsze znać <u>informacje</u> o sytuacji jakie oddział /szefostwo/ już posiada i na tej podstawie dokonać szybkiej oceny, które z tych wiadomości są niezbędne potrzebne dowódcy do podjęcia decyzji oraz wykonania przez podległy oddział /szefostwo/ obowiązków funkcyjnych w konkretnej sytuacji operacyjno-taktycznej. Powinien on dawać pod-</p>		

1	2	3	4	5
	<p>kto, jakie wiadomości, z jakich źródeł i w jakim terminie powinien zdobyć.</p> <p>W zbieraniu danych o sytuacji należy wykluczyć dublowanie polegające na żądaniu, aby sztaby podległych wojsk podawały jedne i te same wiadomości różnym oddziałom /służbom/ sztabu. Każdy oddział sztabu jest obowiązany informować inne oddziały, jeżeli otrzymana przez niego informacja zawiera wiadomości, które bezpośrednio dotyczą zakresu ich obowiązków.</p> <p>46.79 . Wszystkie otrzymane wiadomości nawiązuje się na mapy robocze i porównuje z otrzymanymi poprzednio. W ten sposób ustala się wiarygodność wiadomości i ujawnia się konieczność sprawdzenia tych, które budzą wątpliwości.</p>	<p>władnym konkretnie wytyczne: kto i jakie wiadomości, z jakich źródeł i w jakim terminie powinien zdobyć i opracować.</p> <p>W zbieraniu danych o sytuacji należy wykluczyć dublowanie polegające na żądaniu, aby sztaby /szefostwa, szefowie rodzajów wojsk i służb/ podległych wojsk podawały jedne i te same informacje różnym oddziałom sztabu /szefostwom rodzajów wojsk i służb/. Każdy oddział sztabu /szefostwo, szef rodzaju wojsk i służb/ jest zobowiązany informować inne oddziały /szefostwa, szefów rodzajów wojsk i służb/, jeżeli otrzymane przez niego informacje zawierają wiadomości, które bezpośrednio dotyczą zakresu jego obowiązków.</p> <p>167. <u>Informacje mogą być narysowane w formie graficznej, przedstawione pisemnie /tabelarycznie/, utrwalone na taśmie magnetycznej /płycie/, na maszynowych nośnikach informacji lub ujęte w formie notatek^{14/}.</u></p> <p><u>Otrzymane informacje należy po ich narysowaniu na mapy robocze /zapisaniu w notatniku/ porównać z otrzymanymi poprzednio.</u></p> <p><u>Właściwie opracowane mapy zapewniają w miarę pełne powiązanie położenia wojsk z terenem, zmniejszają ilość dokumentów, skracają czas przygotowania danych do decyzji i planowania działań. Umożliwiają one operatywne przekazywanie informacji oraz lepsze ich zrozumienie przez adresata^{15/}.</u></p>	<p>14/ Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/, 1975 r., s.11.</p> <p>15/ Tamże, s.12.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>2. PRZETWARZANIE INFORMACJI ZA POMOCĄ ELEKTRONICZNYCH MASZYN CYFROWYCH</p> <p>168./n/. W procesach informacyjnych /zbieranie, przesyłanie, przekazywanie, przetwarzanie, udostępnianie/ realizowanych przez organa dowodzenia wykorzystuje się polowy system przetwarzania informacji /PSPT/, działający zgodnie z ustaloną technologią obiegu, przetwarzania i wykorzystania informacji dla potrzeb dowodzenia.</p> <p>169./n/. Technologia pracy polowego systemu przetwarzania informacji obejmuje treść, miejsce i sposób realizacji procesów informacyjnych.</p> <p>Kolejność i główne czynności realizowane w procesie /cyklu/ przetwarzania informacji są następujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postawienie zadania na wykonanie przetwarzania informacji za pomocą elektronicznej maszyny cyfrowej według określonego programu; - przygotowanie danych wejściowych niezbędnych do maszynowego przetwarzania /zamówienia na informację lub rozwiązania zadania/; - przeniesienie danych wejściowych na maszynowe nośniki informacji, przekazanie danych do ośrodka przetwarzania informacji /OPT/, ruchomego ośrodka obliczeniowego /ROO/ lub wprowadzenie ich bezpośrednio do elektronicznej maszyny cyfrowej z urządzenia końcowego /abonenckiego/; - przyjęcie przez elektroniczną maszynę cyfrową zamówienia na realizację zadania /danych wejściowych i programów/, dokonanie przetwarzania informacji i wyprowadzenie wyników przetwarzania; - przekazanie wyników przetwarzania do nadawcy zadania lub innych adresatów; - przyjęcie wyników przetwarzania przez użytkowników systemu w celu ich wykorzystania w procesie dowodzenia.^{16/} <p>W polowym systemie przetwarzania informacji funkcjonującym w oparciu o zintegrowaną strukturę danych /banki danych/ i zintegrowaną strukturę techniczną /bezpośrednie połączenie źródeł i ujść informacji z elektroniczną maszyną cyfrową/ sztab i inne organy dowodzenia zobowiązane są zapewnić ciągłą aktualizację banku danych realizowaną w</p>		

16/ Podrozdział 2 opracowano na podstawie:

- Polowy system przetwarzania informacji sztabów szczebla operacyjnego „CIECIWA-AP”;
- Zasady organizacji i wykorzystania systemu, Sztab Gen.WP 774/76;
- Uwag Zarządu Informatyki Sztabu Gen.WP do zmian i uzupełnień służby polowej sztabów /projekt/, pismo nr wch.pf 1297 z dn. 30.5.1977 r.

1	2	3	4	5
30.45	<p>W zbieraniu danych o sytuacji, ich opracowywaniu i przekazywaniu wojskom zadań sztabu powinny jak najszerszej posługiwać się technicznymi środkami łączności, szczególnie urządzeniami utajniającymi szyfrującymi, kodującymi i innymi środkami automatyzacji i mechanizacji.</p>	<p>ramach obiegu informacji na sformalizowanych dokumentach bojowych.</p>	<p>17/ Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/ Sztab Gen. WP, 1975 r. s.11. Uwagi Zarządu Informatyki Sztabu Gen. WP do zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo nr wch.pf 1297 z dn. 30.5.1977 r.</p>	
47.80	<p>Dowódcy i szefowi sztabu natychmiast się melduje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dane o przygotowaniach nieprzyjaciela do napadu, o wykryciu i rejonach rozmieszczenia broni masowego rażenia, o nowych środkach walki, uderzeniach jądrowych lub użyciu innych środków masowego rażenia i skutkach ich działania na wojska; - dane o pojawieniu się oddziałów rakiet i innych wojsk i lotnictwa nieprzyjaciela tam, gdzie ich poprzednio nie stwierdzono i o gwałtownych zmianach w charakterze jego działań; - decyzje podjęte w toku walki przez podległych dowódców z własnej inicjatywy;	<p>3. PRZEKAZYWANIE /MELDOWANIE/ INFORMACJI</p>	<p>18/ Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/ Sztab Gen. WP, 1975, s.11.</p>	
		<p>170. Przekazywanie informacji może odbywać się poprzez osobistą styczność z jej odbiorcą, za pomocą technicznych środków łączności lub przesłanie dokumentów /map, tekstów, taśm magnetofonowych, maszynowych /komputerowych/ nośników informacji, mikrofilmów, zdjęć itp./^{17/}.</p> <p>Kolejność przekazywania /meldowania/ informacji ustala się w zależności od ich ważności i stopnia pilności.^{18/}</p> <p>Celem przekazywania informacji zawierających decyzje o znaczeniu długofalowym najczęściej stosuje się styczność osobistą^{19/}.</p> <p>W celu przekazania informacji zawierających decyzje, wymagające natychmiastowego reagowania, jak i większości informacji sytuacyjnych stosuje się techniczne środki łączności z wykorzystaniem urządzeń szyfrujących, utajniających i kodujących^{20/}.</p>	<p>19/ Tamże.</p>	
		<p>171. Dowódcy i szefowi sztabu natychmiast melduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>informacje</u> o przygotowaniach nieprzyjaciela do użycia broni masowego rażenia, o wykryciu i rejonach jej rozmieszczenia, o nowych środkach walki, uderzeniach jądrowych lub użyciu innych środków masowego rażenia i skutkach ich działania na wojska; - <u>informacje</u> o pojawieniu się oddziałów rakiet i innych wojsk jak również lotnictwa nieprzyjaciela tam, gdzie ich poprzednio nie stwierdzono oraz o gwałtownych zmianach w charakterze jego działań; - decyzje podjęte w toku walki przez podległych dowódców z własnej inicjatywy; - czas doręczenia rozkazów operacyjnych /bojowych/ i rozkazów podległym dowódcom; - o naruszeniu współdziałania i łączności z wojskami; - o zniszczeniu podległych organów dowodzenia; - o wypadkach niedotrzymania terminów dowozu wojskom środków materiałowych, a szczególnie amunicji jądrowej, rakiet i paliwa specjalnego;	<p>20/ Tamże.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>- czas doręczenia rozkazów operacyjnych /bojowych/ i zarządzeń podległym dowódcom;</p> <p>- o naruszeniu współdziałania i łączności z wojskami;</p> <p>- o wypadkach niedotrzymania terminów dowozu wojskom środków materiałowych, a szczególnie amunicji jądrowej, rakiet i paliwa specjalnego;</p> <p>- o gwałtownych zmianach sytuacji w pasach działania sąsiadów.</p> <p>Inne dane o sytuacji melduje się w ustalonych terminach lub z inicjatywy dowódców i oficerów sztabu.</p>	<p>- o gwałtownych zmianach sytuacji w pasach działania sąsiadów;</p> <p>- o gwałtownych zmianach sytuacji radioelektronicznej, szczególnie o obezwładnieniu ważniejszych środków radioelektronicznych nieprzyjaciela^{21/}.</p> <p>Inne <u>informacje</u> o sytuacji melduje się w ustalonych terminach lub z inicjatywy oficerów sztabu <u>oraz szefów</u> rodzajów wojsk i służb^{22/}.</p>	<p>21/ Uwagi Sztabu Gen.WP do zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/, pismo nr wch.02740 z dn.14.11.1977 r.</p> <p>22/ Wynika to z zakresu obowiązków tych osób funkcyjnych.</p>	
48.81	<p>Dane o sytuacji melduje się z pomocą mapy roboczej ustnie w sposób krótki, jasny i dokładny, podając również czas, do jakiego się odnoszą. Meldując dane o nieprzyjacielu podaje się ponadto ich wiarygodność i źródła.</p> <p>W razie potrzeby dane o sytuacji potwierdza się otrzymanymi dokumentami. Jednocześnie przedstawia się zmiany w sytuacji, jakie mogły nastąpić w minionym czasie oraz jakie wiadomości trzeba udokładnić lub zdobyć dodatkowo i co już w tym celu uczyniono.</p>	<p>172. <u>Informacje</u> o sytuacji melduje się /wykorzystując mapę roboczą/ w sposób krótki, jasny i dokładny, podając czas do jakiego się odnoszą. W trakcie meldowania danych o nieprzyjacielu podaje się ponadto ich wiarygodność i źródła.</p> <p>W razie potrzeby dane o sytuacji potwierdza się odpowiednimi dokumentami. Jednocześnie przedstawia się zmiany w sytuacji, jakie mogły nastąpić w minionym czasie, oraz jakie informacje trzeba dodatkowo uszczegółwić lub zdobyć i co już w tym celu uczyniono.</p> <p><u>Każda osoba funkcyjna ponosi pełną odpowiedzialność za wiarygodność i terminowość przygotowanych przez siebie i podległe osoby danych o sytuacji.</u></p>		
48.82	<p>Dane o sytuacji melduje się sztabowi wyższemu przez techniczne środki łączności i w pisemnych meldunkach i sprawozdaniach z podaniem miejsca i dokładnego czasu, kiedy nastąpiły meldowane wydarzenia.</p> <p>Meldunki mogą być bojowe, rozpoznawcze, łączności i inne, a sprawozdania - operacyjne, rozpoznawcze, łączności, kwatermistrzowskie i inne.</p>	<p>173. Dane o sytuacji melduje się sztabowi /szefostwom /szefowi/ rodzaju wojsk i służb nadrzédnemu z zasady przez techniczne środki łączności i w pisemnych /graficznych/ meldunkach i sprawozdaniach z podaniem miejsca i dokładnego czasu, kiedy nastąpiły ujmowane tam wydarzenia.</p> <p>Meldunki i sprawozdania mogą być: bojowe, rozpoznawcze łączności, tyłowe i inne^{23/}.</p>	<p>23/ Użycie terminu "tyłowe" w miejscu "kwatermistrzowskie" podaktowane jest tym, że mogą one również dotyczyć stanu zabezpieczenia technicznego wojsk.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>W oddziałach i pododdziałach nie opracowuje się sprawozdań.</p> <p>Meldunki mogą być terminowe i doraźne, sprawozdania tylko terminowe. Meldunki terminowe i sprawozdania składa się w terminach ustalonych przez sztab wyższy, a meldunki doraźne - zależnie od sytuacji - z inicjatywy samego sztabu lub na specjalne żądanie sztabu wyższego.</p>	<p>W oddziałach i pododdziałach nie opracowuje się sprawozdań.</p> <p>Meldunki mogą być terminowe i doraźne, sprawozdania tylko terminowe. Meldunki terminowe i sprawozdania składa się w terminach ustalonych przez sztab /szefów rodzajów wojsk i służb/ nadrzędny a meldunki doraźne - zależnie od sytuacji - z inicjatywy samego sztabu /szefów rodzajów wojsk i służb/ lub na specjalne żądanie sztabu /szefów rodzajów wojsk i służb/ nadrzędnego.</p>		
49.84	<p>... Dane o sytuacji zameldowane ustnie należy obowiązkowo zapisać w dzienniku zarządzeń i meldunków.</p>	<p>Dane o sytuacji zameldowane ustnie należy zapisać w <u>dzienniku działań bojowych lub w zeszytach pracy osoby meldującej, względnie utrwalić na taśmie magnetofonowej.</u></p>		
	<p>Sztab jest obowiązany wykorzystywać wszystkie możliwości do przekazywania meldunków sztabowi wyższemu. Niedopuszczalne jest opóźnianie meldunków motywowane chęcią zdobycia bardziej wyczerpujących danych. Uzupełniające wiadomości podaje się w następnych meldunkach.</p>	<p>Sztab szefostwa /szef/ rodzajów wojsk i służb jest obowiązany wykorzystywać wszystkie możliwości do przekazywania meldunków nadrzędnemu organowi dowodzenia. Niedopuszczalne jest opóźnianie meldunków motywowane chęcią zdobycia bardziej wyczerpujących danych. Uzupełniające informacje należy podawać w następnych meldunkach.</p>		
51.88	<p>Wojska podległe, współdziałające i sąsiadów należy informować systematycznie, przede wszystkim przez techniczne środki łączności lub za pośrednictwem oficerów łącznikowych. W celu poinformowania o nieprzyjacielu w niektórych wypadkach wysyła się do tych sztabów kopie sprawozdań rozpoznawczych lub wyciągi z nich.</p> <p>Sztab wojsk współdziałających i sąsiadów informuje się natychmiast o pojawieniu się nowych sił i środków nieprzyjaciela, o gwałtownych zmianach w położeniu wojsk własnych i o nowych decyzjach dowódcy, jeżeli zmieniają w sposób zasadniczy postawione wcześniej wojskom zadania.</p> <p>Dane, które mogą mieć wpływ na wykonanie przez wojska zadań bojowych,</p>	<p>174. Wojska, podległe, współdziałające i sąsiadów należy informować systematycznie przede wszystkim przez techniczne środki łączności lub za pośrednictwem oficerów kierunkowych. W celu poinformowania o nieprzyjacielu w niektórych wypadkach wysyła się do tych sztabów kopie sprawozdań rozpoznawczych lub wyciągi z nich.</p> <p>Sztab wojsk współdziałających i sąsiadów informuje się natychmiast o pojawieniu się nowych sił i środków nieprzyjaciela, o gwałtownych zmianach w położeniu wojsk własnych i o nowych decyzjach dowódcy, jeżeli zmieniają w sposób zasadniczy postawione wcześniej wojskom zadania.</p> <p>Dane, które mogą mieć wpływ na wykonanie przez wojska zadań bojowych, podaje się do wiadomości natychmiast po ich otrzymaniu.</p>		

1	2	3	4	5
103.9	<p>podaje się do wiadomości natychmiast po otrzymaniu.</p> <p>Rodzaje dokumentów bojowych ustala się w zależności od ważności i pilności, a mianowicie:</p> <p>"powietrze" /"Воздух" /-meldunki o wykryciu środków napadu jądrowego i uderzeniach jądrowych, meldunki o naruszeniu granicy państwowej przez siły zbrojne państw obcych oraz wszystkie zarządzenia i pytania z tym związane; sygnały, komendy i meldunki w celu doprowadzenia wojsk do pełnej gotowości bojowej; sygnały i komendy w zakresie dowodzenia wojskami rakietowymi; sygnały powiadamiania o nieprzyjacielu powietrznym, skażeniach i zakazaniach, zarządzenia w celu zapobiegnięcia bezpośredniej groźbie awarii statków powietrznych; zarządzenia</p>	<p>175. Kolejność przekazywania informacji przez techniczne środki łączności i wysyłania dokumentów bojowych określa się na podstawie ich ważności i pilności.</p> <p>Pilność przesyłania dokumentów bojowych oraz informacji w postaci telegramów /szyfrotelegramów, kodogramów/ oraz przekazywanych telefonicznie w zależności od ich treści oznacza się następującymi haskami podawanymi w języku polskim i rosyjskim.^{x/}</p> <p>"Powietrze" /"Воздух" /, "Samolot" /"Самолет" /, "Poza kolejnością" /"Внеочередная" /, "Pilny" /"Срочная" /. Poszczególne rodzaje informacji oznaczone wyżej haskami obejmują:</p> <p>- "Powietrze" /"Воздух" / - meldunki o wykryciu środków napadu jądrowego i uderzeniach jądrowych, meldunki o naruszeniu granicy państwowej przez siły zbrojne państw obcych oraz wszystkie zarządzenia i zapotrzebowania na informacje z tym związane; sygnały, komendy i meldunki w celu doprowadzenia wojsk do pełnej gotowości bojowej; sygnały powiadamiania o nieprzyjacielu powietrznym i akacjach /zależnościach/; zarządzenia w celu zapobiegania bezpośredniej groźbie awarii statków powietrznych; zarządzenia i meldunki o niebezpiecznych zjawiskach pogody i klęskach żywiołowych;</p> <p>"Samolot" /"Самолет" / - informacje o lotach /starcie, lądowaniu/ samolotów /statków powietrznych/ oraz zarządzenia, meldunki i komendy w zakresie zabezpieczenia dzia-</p>		
107	<p><u>UWAGA:</u> Rodzaje dokumentów i telegramów w języku rosyjskim /podane w nawiasach /obowiązuje przy ich: przekazywaniu /wysyłaniu/ do Sztabu Zjednoczonych Sił Zbrojnych, sztabów generalnych i sztabów głównych armii zaprzyjaźnionych oraz w toku współdziałania związków operacyjnych /rodzajów sił zbrojnych/ wydzielonych przez państwa uczestniczące w Układzie Warszawskim w skład Zjednoczonych Sił Zbrojnych.</p>	<p>x/Oznaczenia rodzaju pilności dokumentów bojowych oraz informacji przesyłanych w postaci telegramów /szyfrotelegramów, kodogramów/ i przekazywanych telefonicznie haskami pisanymi w języku rosyjskim /podane w nawiasach/, obowiązuje w przypadku wysyłania /przekazywaniu/ ich do sztabu Zjednoczonych Sił Zbrojnych, sztabów generalnych i sztabów głównych armii zaprzyjaźnionych, a także w toku współdziałania związków operacyjnych /rodzajów sił zbrojnych/ wydzielonych przez państwa uczestniczące w Układzie Warszawskim w skład Zjednoczonych Sił Zbrojnych oraz podczas wspólnych działań tych wojsk.</p>		

1 2 i meldunki o niebezpiecznych zjawiskach pogody i klęskach żywiołowych. "Samolot" /" САМОЛЕТ" /- informacja o lotach /starcie i lądowaniu/ samolotów /statków powietrznych/ oraz zarządzenia, meldunki i komunikaty w zakresie zabezpieczenia działań wojsk raketowych; meldunki o działaniach środków napadu powietrznego, desantów powietrznych /morskich/ nieprzyjaciela i o walce z nimi; zarządzenia i meldunki o poszukiwaniu ludzi i statków powietrznych zaginionych wskutek katastrofy lotniczej. "Poza kolejnością" /" Внеочередная" - sygnały i wytyczne w zakresie dowodzenia wojskami w operacji i walce; dyrektywy operacyjne, rozkazy i meldunki bojowe.

"Pilne" /" Срочная" /- zarządzenia i wytyczne w zakresie zabezpieczenia działań bojowych wojsk oraz inne dokumenty dotyczące spraw pilnych; sprawozdania i meldunki.

Do dokumentów bojowych rodzaju "Powietrze", "samolot", "poza kolejnością" i "pilny" należą również inne sygnały, komendy, zarządzenia, meldunki i zapotrzebowania, przewidziane przez odpowiednie przepisy o nadawaniu rodzaju i kolejności i przekazywania sygnałów i dokumentów bojowych.

Wszelkie pozostałe informacje bojowe i służbowe przekazuje się /wysyła/ bez podawania rodzaju.

Sygnały, komendy, zarządzenia i meldunki rodzaju "powietrze" i "samolot" przekazuje się tylko za pomocą technicznych środków łączności.

3 4 5 łań wojsk raketowych, meldunki o działaniach środków napadu powietrznego, desantów powietrznych /morskich/ nieprzyjaciela i o walce z nimi; zarządzenia i meldunki o poszukiwaniu ludzi i statków powietrznych zaginionych wskutek katastrofy lotniczej;

- "Poza kolejnością" /" Внеочередная" /- sygnały i wytyczne w zakresie dowodzenia wojskami w operacji i walce; dyrektywy operacyjne, rozkazy i meldunki bojowe;

"Pilny" /" Срочная" /- zarządzenia i wytyczne w zakresie zabezpieczenia działań bojowych wojsk oraz inne dokumenty dotyczące spraw pilnych; sprawozdania i meldunki.

Do informacji przekazywanych na hasło "powietrze", "samolot", "poza kolejnością" i "pilny" należą również inne sygnały, komendy, zarządzenia, meldunki i zapotrzebowania przewidziane przez odpowiednie przepisy i nadawaniu rodzaju i kolejności przekazywania sygnałów i dokumentów bojowych.

Wszystkie pozostałe informacje przekazuje się /wysyła/ bez podawania rodzaju hasła.

Sygnały, komendy, zarządzenia i meldunki oznaczone hasłem "powietrze" i "samolot" przekazuje się tylko przez techniczne środki łączności.

Prawo nadawania dokumentom bojowym, a w tym i telegramom /szyfrotelegramom, kodogramom/, hasła "powietrze", "samolot", "poza kolejnością" i "pilny" oraz korzystanie z połączeń telefonicznych na te hasła mają osoby funkcyjne, których wykaz zostaje ustalony na podstawie wytycznych dowódcy.

Wykazy osób upoważnionych do korzystania z hasła "powietrze", "samolot", "poza kolejnością" i "pilny", przekazuje się na węzły łączności.

1 2 3 4 5

Prawo nadawania rodzajów "powietrze" i "samolot" mają osoby funkcyjne, których wykaz został ustalony w odpowiednich przepisach o sposobie określania i przekazywania dokumentów tych rodzajów, a rodzajów "poza kolejnością" i "pilny" - na podstawie wytycznych dowódcy.

4. ZABEZPIECZENIE INFORMATYCZNE DOWODZENIA

176./n/. Zabezpieczenie informatyczne dowodzenia polega na zaspokojeniu potrzeb informacyjnych dowódcy i organów dowodzenia w zakresie automatycznego przetwarzania informacji i obliczeń operacyjno-taktycznych oraz transmisji danych. Realizowane jest w ramach eksploatacji półowego systemu przetwarzania informacji.

177./n/. Zabezpieczenie informatyczne dowodzenia organizuje się zgodnie z decyzją dowódcy, wytycznymi szefa sztabu i zarządzeniem sztabu przełożonego.

Za zabezpieczenie informatyczne dowodzenia i bezpośrednio jego organizację i koordynację odpowiada na szczeblach operacyjnych szef wydziału informatyki sztabu, a na szczeblach taktycznych wyznaczony oficer. Dla realizacji powyższego, wydział informatyki sztabu /wyznaczony oficer/ ściśle współpracuje z odpowiednimi organami dowodzenia, szczególnie z oddziałem operacyjnym i organami dowodzenia wojsk łączności.

178./n/. Funkcje i zadania wykonawcze w procesie zabezpieczenia informatycznego dowodzenia realizują:

- organizatorzy systemów przetwarzania informacji w poszczególnych organach dowodzenia;
- obsługi aparatowni teledacyjnych i przygotowanie maszynowych nośników informacji wchodzących w skład węzła łączności;
- obsługi ośrodków przetwarzania informacji lub ruchomych ośrodków obliczeniowych.

179./n/. Szef sztabu może wydać wytyczne szefowi wydziału informatyki /wyznaczonemu oficerowi/ podając w nich szczególne wymagania w zakresie organizacji zabezpieczenia informatycznego danego działania i konkretnych warunków.

1	2	3	4	5
		<p>180./n/. Szef wydziału informatyki sztabu /wyznaczony oficer/ organizuje zabezpieczenie informatyczne dowodzenia na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - decyzji dowódcy; - ewentualnych wytycznych szefa sztabu; - zarządzenia sztabu przełożonego; - stanu posiadanych sił i środków informatyki oraz aktualnej bazy programowej i informacyjnej. <p>Sposób organizacji i zabezpieczenia informatycznego dowodzenia szef wydziału informatyki sztabu /wyznaczony oficer/ przedstawia w planie zabezpieczenia informatycznego dowodzenia.</p> <p>181./n/. Szef wydziału informatyki /wyznaczony oficer/ w toku działań bojowych powinien orientować się w aktualnej sytuacji, znać zadania postawione wojskom i zgodnie z tym dokonywać niezbędnych zmian w systemie zabezpieczenia informatycznego dowodzenia^{24/}.</p> <p style="text-align: center;">5. OCHRONA INFORMACJI</p> <p>182./n/. Przedsięwzięcia w zakresie organizacji ochrony informacji obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustalenie wiadomości stanowiących tajemnicę; - szkolenie stanów osobowych w zakresie umiejętności ustalania informacji niejawnych i zapewniania ich ochrony; - zapewnienie ochrony miejsc pracy i przechowywania dokumentów bojowych oraz innych nośników informacji, na których utrwalone są informacje niejawne a także - wszelkich przedmiotów /urządzeń/ niejawnych; - utajnianie informacji niejawnych przekazywanych za pomocą technicznych środków łączności i przetwarzanych z wykorzystaniem środków informatycznych; - ograniczenie do niezbędnego minimum liczby osób zapoznawanych z informacjami niejawnymi, głównie z zamiarem i decyzją dowódcy, a także dokumentów zawierających pełną decyzję dowódcy; - sprawowanie nadzoru nad stanem ochrony informacji.	<p>24/ Podrozdział 4 opracowano na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uwag i propozycji Zarządu Informatyki Sztabu Gen.WP do zmian i uzupełnień do regulaminu służby polowej sztabów /projekt/ pismo nr wch pf 1297 z dn.30.5.1977 r. - Polowy system przetwarzania informacji sztabów szczebla operacyjnego i wykorzystanie systemu, Sztab Gen.WP 77/76	

1	2	3	4	5
35.55	<p>Dokumenty tajnego dowodzenia powinny zapewnić możliwość prowadzenia rozmów i przekazywanie tekstów do dowódców /sztabów/ bezpośrednio podległych o jeden szczebel niżej. W wojskach obrony powietrznej kraju, w wojskach lotniczych i w wojskach raketowych wojsk lądowych niektóre dokumenty tajnego dowodzenia powinny być przekazane załodze samolotu, baterii startowej i posterunku radiolokacyjnego.</p> <p>Do prowadzenia rozmów /przekazywania tekstów/ z dowódcami /sztabami/ wojsk sąsiednich i współdziałających stosuje się dokumenty opracowywane przez sztab wyższy lub dokumenty tych wojsk.</p>	<p>183./n/. Dokumenty bojowe i inne nośniki informacji, na których utrwalone są informacje niejawne ochrania się zgodnie z zasadami zawartymi w "przepisach o ochronie tajemnicy w siłach zbrojnych PRL".</p> <p>184./n/. Ogólne kierownictwo i nadzór w zakresie ochrony tajemnicy sprawuje szef sztabu. Natomiast za organizację na szczeblu związku operacyjnego i taktycznego odpowiada starszy inspektor /inspektor/ ds ochrony tajemnicy, szef /wojak/ łączności i kierownicy kancelarii, a na szczeblu oddziału szef łączności i kierownik kancelarii.</p> <p>185./n/. Urządzenia i środki służące do przechowywania nośników informacji, na których utrwalone są informacje niejawne i wykorzystywane w bieżącej działalności osób funkcyjnych i organów dowodzenia rozmieszcza się w kolumnie marszowej lub takim rejonie punktu dowodzenia, który jest broniony, a zarazem ma zapewnioną ochronę bezpośrednią.</p> <p>186./n/. System utajniania informacji przekazywanych za pomocą technicznych środków łączności organizuje się według zasady przełożony-podwładny w wojskach lądowych do pododdziału, a w wojskach lotniczych do pojedynczego samolotu włącznie. Natomiast w wojskach obrony powietrznej kraju do wyrzutni, stacji radiolokacyjnej i pojedynczego samolotu, a w marynarce wojennej - do pojedynczego okrętu włącznie.</p> <p>Utajnianie informacji przekazywanych przez techniczne środki łączności o jeden szczebel niżej zapewnia się przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie bezpośredniej i pośredniej łączności z zastosowaniem środków łączności szyfrowej, kodowej i utajnionej; - wykorzystanie umówionych sygnałów i dokumentów kodowych bezpośrednio podległych sztabów; - opracowanie odrębnych dokumentów kodowych. <p>System utajniania wiadomości związany ze współdziałaniem różnych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/, ustala szef sztabu związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, organizujący współdziałanie.</p>		

1	2	3	4	5
35.56	<p>Wytyczne do organizacji tajnego dowodzenia daje się wojskom w oddzielnych zarządzeniach.</p> <p>W zarządzeniu o tajnym dowodzeniu wojskami zwykle się podaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizację tajnego dowodzenia z wojskami podległymi i współdziałającymi, sąsiadami i sztabem wyższym; - z jakich dokumentów tajnego dowodzenia korzystać, od jakiego czasu i z kim; - klucze do kodowania map topograficznych; - wytyczne dla podległych sztabów do organizacji tajnego dowodzenia; - przedsięwzięcia w razie ujawnienia środków i sposobów utajnienia, szyfrowania i kodowania. <p>W razie potrzeby w zarządzeniu podaje się wytyczne, co do sposobu stosowania typowych wzorów dokumentów bojowych i co do innych zagadnień tajnego dowodzenia wojskami.</p>	<p>Do utajniania informacji przekazywanych między współdziałającymi związkami operacyjnymi /związkami taktycznymi, oddziałami/ wykorzystuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumenty kodowe i sygnały umówione przełożonego; - własne dokumenty kodowe; - środki łączności szyfrowej i kodowej oraz utajnionej, pracujące w systemie łączności. <p>Grupy operacyjne /przedstawiciele/ delegowane do innych sztabów w ramach współdziałania zaopatruje się w środki utajniające sztabu, który je deleguje o ile w powstałej relacji nie ma możliwości utajniania za pomocą środków wykorzystywanych w miejscu oddelegowania.</p> <p>Dokumenty kodowe należy stosować we wszystkich łączach nieutajnionych. Służą one do utajniania informacji o klauzuli "Tajne" i "Poufne".</p> <p>W okresie przygotowanie operacji /walki/ należy maksymalnie ograniczyć przekazywanie informacji przez techniczne środki łączności^{25/}.</p> <p>6. STUDIOWANIE I ROZPOWSZECHNIANIE DOŚWIADCZEŃ BOJOWYCH^{26/}</p> <p>187./n/. Studiowanie i rozpowszechnianie doświadczeń bojowych wśród wojsk ma na celu podnoszenie sprawności działań bojowych, głównie poprzez dostosowywanie bezpośrednich doświadczeń, uogólnianych w oparciu o praktykę działań bojowych wniosków, do nowych warunków i potrzeb pola walki.</p> <p>Pracę sztabów w zakresie studiowania doświadczeń bojowych należy organizować w ten sposób, aby można było szybko upowszechniać to, co przynosi odpowiednie korzyści, tzn. pozwala usunąć niedociągnięcia i braki występujące w poprzednich walkach, podnosi poziom wykształcenia bojowego wojsk i organów dowodzenia, pozwala w pełni wykorzystywać właściwości sprzętu bojowego przy wykonywaniu zadań bojowych przy możliwie najmniejszych stratach i racjonalnym wykorzystaniu środków materiałowych.</p>	<p>25/ Podrozdział 5 opracowano na podstawie instrukcji "Przepisy o ochronie tajemnicy w siłach zbrojnych PRL", MON, Sztab Gen. WP 1976 r.</p> <p>26/ Z uwagi na duże znaczenie stosowania w wojskach doświadczeń, wskazanym jest w regulaminie określić cel i kto organizuje studiowanie i rozpowszechnianie doświadczeń bojowych oraz sposoby ich rozpowszechniania.</p>	

1	2	3	4	5
52.90	<p>Studiowanie doświadczeń bojowych i przekazywanie ich wojskom sztab prowadzi w ścisłym współdziałaniu z organem politycznym, dowódcami /szefami/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb.</p> <p>Doświadczenia bojowe rozpowszechnia się w rozkazach, sprawozdaniach, krótkich opisach operacji /walk / i w innych dokumentach.</p> <p>Dla celów studiów sztab prowadzi również dziennik działań bojowych, w którym się podaje: ogólną sytuację przed rozpoczęciem operacji/walki/, zadania wojsk, przebieg działań bojowych i ich wyniki w każdym dniu, ugrupowanie wojsk własnych i nieprzyjaciela, poszczególne najbardziej charakterystyczne epizody i pouczające przykłady. Do dziennika załącza się kopie niezbędnych dokumentów bojowych, mapy sprawozdawcze i szkice przebiegu działań bojowych.</p>	<p>188./n/. Obowiązek studiowania doświadczeń bojowych spoczywa na wszystkich oficerach. Ogólne kierownictwo tą pracą sprawuje szef sztabu. Bezpośrednim organizatorem studiowania doświadczeń bojowych jest szef oddziału operacyjnego, a wykonawcami - wyznaczeni oficerowie z poszczególnych oddziałów sztabu oraz z szefostw rodzajów wojsk i służb.</p> <p>189./n/. W zależności od sytuacji mogą być stosowane różne sposoby studiowania i rozpowszechniania w wojskach doświadczeń bojowych.</p> <p>Dla celów studiów sztab prowadzi dziennik działań bojowych, do którego załącza się kopie niezbędnych dokumentów bojowych, mapy sprawozdawcze i szkice przebiegu działań bojowych.</p> <p>190./n/. Doświadczenia bojowe rozpowszechnia się poprzez wytyczne dowódcy i szefa sztabu wydawane podwładnym, rozkazy podsumowujące wyniki działań, zarządzenia, opisy walk, wydawane nowe instrukcje, informatory, biuletyny informacyjne, broszury, tablice, schematy, zdjęcia sprzętu bojowego, publikowanie w prasie pozytywnych doświadczeń, popularyzacja bohaterów walk, urządzenie obiektów pokazowych i wystaw zdobyczy wojennych, wyświetlanie filmów dokumentalnych, omawianie minionych walk /jeśli pozwala sytuacja/.</p>		

Str. punkt	Treść dotychczasowego regulaminu	Proponowana treść nowego regulaminu	Podstawa formalno-prawna lub uzasadnienie treści zmian	Uwagi
1	2	3	4	5
	<p style="text-align: center;">R o z d z i a ł V PLANOWANIE I PRZYGOTOWANIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p>	<p style="text-align: center;">R o z d z i a ł V PRACA SZTABU W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p>		
<p>53 53.91</p>	<p>1. PLANOWANIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <p>Celem planowania jest określenie kolejności i sposobów wykonania zadań postawionych związkom operacyjnym /związkom taktycznym, oddziałom/ z uwzględnieniem spodziewanych wyników użycia broni masowego rażenia, ustalenie sposobów współdziałania oraz organizowanie wszechstronnego zabezpieczenia działań bojowych i dowodzenia wojskami. Warunkiem dobrego planowania jest realna ocena możliwości wojsk własnych i nieprzyjaciela oraz trafne przewidywanie rozwoju działań bojowych. Powinno ono zapewnić jak najbardziej efektywne i uzgodnione użycie wszystkich sił i środków, a przede wszystkim broni jądrowej i innych rodzajów broni masowego rażenia.</p>	<p>1. PLANOWANIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <p>191. Celem planowania jest określenie zgodnie z otrzymanym zadaniem kolejności, <u>terminów</u>^{1/} i sposobów wykonania przez podległe związki operacyjne /związki taktyczne, oddziały, pododdziały/ zadań bojowych, <u>określenie ugrupowania sił i środków</u>^{2/}, ustalenie sposobów współdziałania, wszechstronnego zabezpieczenia działań bojowych i dowodzenia wojskami. Warunkiem dobrego planowania jest zrozumienie otrzymanego zadania bojowego, <u>wszechstronna ocena sytuacji, obiektywne uwzględnianie realnych możliwości</u>^{3/} wojsk własnych i nieprzyjaciela oraz właściwe przewidywanie rozwoju działań bojowych. Powinno ono zapewnić jak najbardziej efektywne i uzgodnione użycie wszystkich sił i środków, a przede wszystkim broni jądrowej i innych rodzajów broni masowego rażenia.</p>	<p>1/ Wynika to z praktyki. Tymczasowa instrukcja o zasadach funkcjonowania i organizacji pracy sztabu frontu na polowych punktach dowodzenia, MON, Inspektorat Szkolenia, 1974 r. str.54; Biuletyn Informacyjny nr 1/119/MON, Sztab Gen.WP 1975 r. str.12.</p> <p>2/ Biuletyn Informacyjny nr 4 /104/ Sztab Gen.WP, 1971 r. str.32.</p> <p>3/ Gen. broni F.Siwicki, Referat o ocenie i podstawowych kierunkach działania sztabów. Wystąpienie na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry sił zbrojnych PRL w dniu 6.11.1975 r. MON, Sztab Gen.WP, 1975 r. s.41-42.</p>	
<p>63.108</p>	<p>Sztab jest obowiązany powiadomić dowódcę lub szefa sztabu podległych wojsk o wysłaniu rozkazu, podając, kiedy i w jaki sposób został wysłany. Po otrzymaniu od sztabu wyższego wiadomości o wysłaniu /przekazaniu/ rozkazu dowódca lub szef sztabu jest obowiązany zapewnić spotkanie z oficerem sztabu /oficerem łącznikowym/ lub przyjęcie dokumentów przez techniczne środki łączności i przygotować sztab do pracy nad planowaniem operacji /działań bojowych/.</p>	<p>192./n/. Sztab jest obowiązany powiadomić w zarządzeniu wstępnym dowódcę lub szefa sztabu podległych wojsk kiedy i w jaki sposób zostanie przekazane zadanie bojowe. Po otrzymaniu od sztabu wyższego zarządzenia wstępnego szef sztabu obowiązany jest zapewnić sprawne odebranie zadania bojowego i zapoznanie s nim kierownicze osoby funkcyjne, przygotować sztab do pracy nad planowaniem działań bojowych oraz wydać ewentualnie własne zarządzenie wstępne.</p>		

1	2	3	4	5
53.92	<p>Odbiór rozkazów, również przekazanych przez techniczne środki łączności, natychmiast się potwierdza.</p> <p>Po otrzymaniu zadania bojowego dowódca lub szef sztabu powinien obliczyć, ile czasu należy pozostawić podległym wojskom na przygotowanie do działań bojowych i według tego określić, ile czasu może mieć dowódca na podjęcie decyzji, a sztab dla przekazania zadań wojskom i planowanie działań bojowych.</p>	<p>193./n/. Sztab i inne organa dowodzenia na podstawie otrzymanego zarządzenia wstępnego i własnych przewidywań powinny: zebrać aktualne informacje o położeniu wojsk własnych i nieprzyjaciela, ocenić sytuację, a szczególnie kierunek i prawdopodobny sposób przyszłego działania wojsk własnych i nieprzyjaciela, właściwości terenu, możliwości usunięcia w najbliższym czasie braków i niedomagań w podległych wojskach oraz warunki hydrologiczno-meteorologiczne, wykonać niezbędne zabiegi organizacyjne zapewniające sprawne przygotowanie działań bojowych^{4/}.</p> <p>194./n/. Planowanie działań bojowych rozpoczyna się z chwilą otrzymania zadania bojowego^{5/}.</p> <p>Po otrzymaniu i analizie zadania bojowego dowódca lub szef sztabu kalkuluje czas na przygotowanie działań bojowych określając do jakiego terminu wojska muszą otrzymać zadania bojowe. Wnioski z analizy zadania i kalkulacji czasu stanowią podstawę do ukierunkowania pracy sztabu, szefostw rodzajów wojsk i służb w zakresie planowania działań bojowych oraz do wydania podległym wojskom zarządzeń wstępnych.</p> <p>Planując działania bojowe sztab przy ścisłej współpracy z szefami rodzajów wojsk i służb obowiązany jest przygotować dowódcy na jego żądanie - zameldować niezbędne wnioski do podjęcia we właściwym terminie decyzji, zapewnić jej opracowanie i niezwłocznie doprowadzenie wynikających z niej zadań do wykonawców.</p>	<p>4/ Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/, MON, Sztab Generalny 1975r s.13.</p> <p>5/ Tamże, s.12.</p>	
53.93.	<p>Podstawą planowania i organizowania działań bojowych wojsk jest decyzja dowódcy. Sztab jest obowiązany zapewnić przygotowanie danych i obliczeń, które mogą być potrzebne dowódcy do podjęcia decyzji, wydać wojskom niezbędne zarządzenia wstępne o przygotowaniu się do działań.</p>	<p>195./n/. Podstawą planowania stanowi decyzja dowódcy. Zawiera ona najważniejsze ustalenia w zakresie planowania.</p> <p>Na podstawie decyzji dowódcy sztab i inne organa dowodzenia planują zagadnienia współdziałania, przedsięwzięcia wszechstronnego zabezpieczenia działań bojowych i dowodzenia. Ponadto szefowie rodzajów wojsk i służb szczegółowo opracowują zagadnienia użycia rodzajów wojsk i służb.</p> <p>Terminowe wykonanie przez sztab i inne organa dowodzenia prac związanych z procesem planowania uwarunkowane jest maksymalnym łączeniem w czasie realizacji wszystkich zasadniczych jego przedsięwzięć.</p>		

1	2	3	4	5
	<p>... Danymi wyjściowymi do obliczeń są: otrzymane zadanie, skład bojowy i możliwości własnych sił i środków, przewidywane przeciwdziałanie nieprzyjaciela i inne dane o sytuacji.</p> <p>Szczególnie dokładnie się oblicza możliwości użycia broni jądrowej, stosunek sił i środków, ilość potrzebnych dodatkowych sił i środków i czas na przygotowanie się wojsk do wykonania zadań.</p>	<p>Oficerowie sztabu i innych organów dowodzenia, stosownie do reprezentowanych specjalności, obowiązani są ocenić sytuację, dokonać obliczeń taktyczno-operacyjnych i kalkulacji czasowo-przestrzennych oraz sformułować wnioski, które mogą być potrzebne dowódcy do podjęcia decyzji.</p> <p>Szef sztabu obowiązany jest przygotować propozycję decyzji.</p> <p>196. Danymi wyjściowymi do <u>oceny sytuacji, w tym dokonania kalkulacji taktyczno-operacyjnych</u> są: otrzymane zadanie i wytyczne dowódcy; <u>położenie</u>, skład bojowy i możliwości własnych sił i środków oraz nieprzyjaciela; przewidywane przeciwdziałanie nieprzyjaciela i inne dane o sytuacji.</p> <p>Szczególnie dokładnie oblicza i <u>kalkuluje się</u>: <u>możliwość i efektywność^{6/} użycia broni jądrowej oraz zwykłych środków rażenia</u>; stosunek sił i środków w całym pasie według zadań i kierunków; <u>sytuację skażeń promieniotwórczych; przegrupowanie wojsk^{7/}</u> oraz czas na przygotowanie się wojsk do wykonania zadań.</p>	<p>6/ Zbiór materiałów operacyjno-strategicznych, cz.II, organizacja i prowadzenie operacji zaczepnej frontu. MON, Sztab Gen. WP, 1971 r. s.29.</p> <p>7/ Obliczenia związane z istniejącą bądź przewidywaną sytuacją skażeń promieniotwórczych oraz przegrupowaniem wojsk potrzebne są dowódcy między innymi do określenia sposobów ich działania.</p>	
54.94	<p>Aby zapewnić szybkie i zorganizowane wykonanie obliczeń, szefa sztabu jest zobowiązany dać każdemu szefowi oddziału wytyczne: jakie należy przygotować obliczenia i w jakim terminie.....</p>	<p>197./n/. Aby zapewnić sprawne przygotowanie danych do decyzji dowódcy i planowanie działań bojowych, dowódca lub szef sztabu powinien dać wytyczne szefom oddziału sztabu oraz szefom rodzajów wojsk i służb dotyczące zakresu i terminów przygotowania danych do decyzji dowódcy i planowania działań bojowych.</p>		
54.95	<p>Zależnie od czasu wszystkie obliczenia przedstawia się w postaci notatek, tabel, wykresów oraz na mapach i szkicach. Dokumenty te powinny być krótkie, wygodne do posługiwania się i zawierać tylko te dane, które są niezbędne do podjęcia decyzji, planowania i organizowania działań bojowych.</p>	<p>198. Zależnie od czasu <u>dane do decyzji dowódcy i planowania działań bojowych</u> opracowuje się w postaci notatek, tabel, wykresów oraz na mapach, szkicach i <u>maszynowych dokumentach wynikowych</u>.</p> <p><u>Przygotowane dane oficerowie sztabu meldują na sądanie przełożonego zwykle w formie odpowiedzi na zadawane pytania^{8/}.</u></p> <p>199./n/. W przypadku przeprowadzenia rekonesansu oddział operacyjny przy współpracy z innymi oddziałami sztabu i szefostwami opracowuje plan rekonesansu i organizuje jego przeprowadzenie.</p>	<p>8/ Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/ MON, Sztab Gen.WP 1975 r. s.14.</p>	

1	2	3	4	5
60.102	<p>W planie operacji /działań bojowych/ najdokładniej i wyczerpująco planuje się działanie wojsk podczas wykonywania zadań bliższych. Należy przy tym uwzględnić możliwość szybkich i gwałtownych zmian sytuacji w boku operacji i przewidzieć możliwy charakter działań wojsk w tych warunkach.</p> <p>Plan operacji /działań bojowych/ opracowuje się w ścisłej tajemnicy. Z zasady zatrudnia się przy tym jak najmniejszą liczbę osób, wyznaczonych przez dowódcę lub szefa sztabu.</p> <p>Ogólne kierownictwo planowaniem operacji /działań bojowych/ sprawuje szef sztabu. On ustala kolejność i terminy opracowania dokumentów i daje wytyczne oraz kontroluje przebieg prac związanych z planowaniem w oddziałach sztabu, w sztabach /oddziałach/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb.</p>	<p>Szef sztabu w wytycznych do przeprowadzenia rekonesansu powinien określić miejsce i czas przeprowadzenia rekonesansu, ilość i skład grup rekonesansowych, zasadnicze problemy omawiane podczas rekonesansu, siły i środki oraz sposoby zabezpieczenia przeprowadzenia rekonesansu.</p> <p>200. <u>Operację planuje się według zadań i dni na głębokość zadania bliższego^{9/}. Walkę planuje się według zadań. Najszczególniej planuje się: <u>działanie wojsk dla wykonania najważniejszych i najpilniejszych zadań; użycie sił i środków w pierwszym uderzeniu jądrowym; sposób przegrupowania i rozwijania wojsk oraz prowadzenie działań bojowych w pierwszym i drugim dniu operacji, a na szczeblach taktycznych podczas wykonywania zadania bliższego.</u> Należy przy tym uwzględnić możliwości szybkich i gwałtownych zmian sytuacji w toku działań bojowych i przewidzieć możliwy charakter działań wojsk w tych warunkach.</u></p> <p><u>W planowaniu operacji i walki obowiązuje zasada jednności planowania działań bojowych z użyciem broni jądrowej i bez jej użycia.^{10/}</u></p> <p><u>Do opracowania decyzji dowódcy dopuszcza się ograniczoną ilość osób wyznaczonych przez dowódcę lub szefa sztabu.</u></p> <p><u>Podstawowe problemy działań bojowych rozstrzyga dowódca, względnie szef sztabu, który aktywnie uczestniczy w całym procesie planowania.</u></p> <p>Kierownictwo nad planowaniem działań bojowych sprawuje szef sztabu. <u>On kontroluje wewnętrzną zgodność planowania z decyzją dowódcy i przebieg prac związanych z planowaniem w oddziałach sztabu, w szefostwach /szefów/ rodzajów wojsk i służb.</u></p>	<p>9/ Zbiór materiałów operacyjno-strategicznych, cz.III, Operacja zaczepna i obronna armii. MON, Sztab Gen. WP 1971 r., s.22.</p> <p>10/ Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/ MON, Sztab Gen. WP 1975 r. s.15. Zbiór materiałów operacyjno-strategicznych, cz.II, Organizacja i prowadzenie operacji zaczepnej frontu, MON, Sztab Gen.WP 1971 r. s.25; Zbiór materiałów operacyjno-strategicznych, cz.III, Operacja zaczepna i obronna armii, MON, Sztab Gen.WP 1971 r. s.30.</p>	
61.103	Gdy ma nastąpić przegrupowanie wojsk /przebazowanie lotnictwa/, sztab zgodnie z decyzją dowódcy opracowuje plan przegrupowania /przebazowania/.	<p>201. <u>Planując przegrupowanie /marsz, przewóz transportem kolejowym lub wodnym, przerzut drogą powietrzną, manewr lotniskowy, przebazowanie i przesunięcie elementów ugrupowania armii lotniczej^{11/} wojsk, sztab uwzględniając możliwości oddziaływania nieprzyjaciela powinien przewidzieć sposoby zachowania ich wysokiej zdolności bojowej.</u></p>	<p>11/ Są to praktycznie stosowane sposoby i środki dla przesunięcia wojsk.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>Planując przegrupowanie sztab powinien uwzględniać możliwość wykonania uderzeń jądrowych przez nieprzyjaciela i naruszenia systemu komunikacji oraz przewidzieć sposoby zachowania zdolności bojowej i stałej gotowości bojowej przegrupowujących się związków taktycznych /oddziałów/.</p> <p>Przy kombinowanym przegrupowaniu wojsk sztab jest obowiązany obliczyć i uzgodnić w czasie ruchu kolumn marszowych z przewozem oddziałów /pododdziałów/ transportem kolejowym /powietrznym, wodnym/ przewidzieć kolejność przybycia związków taktycznych /oddziałów/ i możliwe działania wojsk w razie zakłócenia przewozów kolejowych.</p>	<p>Planując <u>przesunięcie wojsk</u> sposobem kombinowanym sztab jest obowiązany obliczyć i uzgodnić w czasie ruchu kolumn marszowych z przewozem oddziałów /pododdziałów/ transportem kolejowym /wodnym/ i <u>przerzucanych drogą powietrzną, skalkulować</u> kolejność przybycia związków taktycznych /oddziałów/ <u>oraz sposoby</u> i możliwe działania wojsk w razie zakłócenia przewozów <u>transportem kolejowym</u> /wodnym/ i przelotu drogą powietrzną.</p>		
54-34	<p>Do obliczeń używa się środków mechanizacji i automatyzacji oraz innych środków skracających czas pracy i wykluczających omyłki.</p>			
55-104	<p>Manewrowy charakter działań bojowych w współczesnej wojnie, możliwość niespodziewanych i gwałtownych zmian sytuacji ograniczają czas pracy sztabów nad planowaniem operacji /działań bojowych/ i zmuszają do jak największego uproszczenia dokumentów planowania i opracowywania ich w jak najkrótszym czasie.</p> <p>Opracowywanie dokumentów bojowych nigdy nie może opóźnić przekazania wojskom zadań i organizacji działań bojowych.</p>	<p>202. Manewrowy charakter działań bojowych, możliwość szybkich niespodziewanych i gwałtownych zmian sytuacji ograniczają czas planowania działań bojowych i zmuszają do: <u>stosowania odpowiednich metod przygotowywania działań bojowych, głównie metody planowania równoległego; stosowania odpowiednich technik organizatorskich i informatycznych; jak największego uproszczenia dokumentów planowania i opracowywania ich w jak najkrótszym czasie.</u></p> <p>Ilość wykonywanych dokumentów i ich objętość należy ograniczać do niezbędnych potrzeb odpowiednio do sytuacji, dowódca lub szef sztabu ustalają jakie dokumenty i w jakim zakresie wykonywać.</p> <p>Opracowywanie dokumentów bojowych nie może opóźnić przekazania wojskom zadań i organizacji działań bojowych.</p>		

1	2	3	4
	<p>59.101 Na podstawie decyzji dowódcy i jego wytycznych do planowania operacji /działań bojowych/ sztab związku operacyjnego wspólnie z dowódcami /szefami/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb opracowuje plan operacji /działań bojowych/, w którym się określa kolejność i sposoby wykonania zadań postawionych wojskom i główne przedsięwzięcia działań bojowych.</p> <p>Plan operacji /działań bojowych/ jest szczegółowym opracowaniem decyzji dowódcy sporządzonym na mapie krótkimi objaśnieniami, niezbędnymi obliczeniami i uzasadnieniami.</p> <p>Dowódcy /szefowie/ rodzajów wojsk i służb opracowują szczegółow. plany użycia /działań/ podległych im wojsk i służb, a kwatermistrz - plan zabezpieczenia tyłowego; plany te stanowią część składową planu operacji /działań bojowych/.</p>	<p>203./n/. Równocześnie z podejmowaniem decyzji przez dowódcę sztabu, szefostwa rodzajów wojsk i służb i inne organy dowodzenia opracowują w formie dokumentów plan operacji /walki/. Obejmuje on: decyzję dowódcy wyrażoną na mapie wraz z pisemną legendą, która stanowi podstawowy dokument planu operacji /walki/, plany użycia rodzajów wojsk i służb, plan pracy partyjno-politycznej; plany zabezpieczenia działań bojowych, dyrektywę /rozkazy/ inne dokumenty planowania.</p> <p>W warunkach skrajnie ograniczonego czasu na przygotowanie działań bojowych, a na szczeblu oddziału² zasady w każdych warunkach treść decyzji dowódcy wyraża się na mapach roboczych dowódcy i szefa sztabu, a treść dotyczącą szczegółowego planowania użycia rodzajów wojsk i służb, pracy partyjno-politycznej zabezpieczenia działań bojowych - na mapach roboczych poszczególnych szefów, zgodnie z zakresem ich obowiązków.</p> <p>204./n/. Na podstawie decyzji dowódcy i jego wytycznych sztabu i inne organy dowodzenia oprócz decyzji dowódcy w zasadzie opracowują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sztab frontu i armii - plan pierwszego uderzenia jądrowego z grafiką wykonania uderzenia jądrowego, /sztab frontu/^{12/}, plan udziału w pierwszym uderzeniu jądrowym frontu /sztab armii/, plan współdziałania, plan przegrupowania lub operacyjnego rozwinięcia wojsk, plan operacji powietrzno-desantowej /sztab frontu/, plan powietrzno-morskiej operacji desantowej /sztab frontu/, plan rozpoznania, plan maskowania operacyjnego, plan walki radioelektronicznej, plan rozmieszczenia i przesunięcia punktów dowodzenia, plan łączności; - sztab dywizji - plan współdziałania, plan rozpoznania, plan - grafik obezwładniania radioelektronicznego^{13/} plan łączności. <p>Szefowie rodzajów wojsk i służb na szczeblach operacyjnych i związku taktycznego oraz sztab armii lotniczej opracowują:</p>	<p>12/ Zbiór materiałów operacyjno-strategicznych cz.II, Organizacja i prowadzenie operacji zaczepnej frontu, MON, Sztab Gen. WP, 1971 r. s.77.</p> <p>13/ Zasady organizacji i prowadzenia walki radioelektronicznej przez siły zbrojne PRL, MON 1976 r. wprowadzone zarządzeniem Szefa Sztabu Gen.WP, nr 12/Sztab dnia 5.02.1976 r.</p>

1	2	3	4	5
	<p>Do planu operacji mogą również wchodzić: kalendarzowy plan lub wykres terminów wykonania przedsięwzięć przygotowawczych do operacji /działań bojowych/, plan przegrupowania wojsk/przebazowania lotnictwa/ i inne dokumenty.</p> <p>W sztabach związków taktycznych oprócz rozkazu bojowego można opracowywać szkic współdziałania, a jeżeli jest czas - plan współdziałania, w którym zwykle się przedstawia uzgodniony sposób działań wojsk co do zadań, obiektów /rubieży/ i czasu.</p> <p>W oddziałach wszystkie zagadnienia organizacji walki i współdziałania przedstawia się na mapach roboczych, a dowódcom pododdziałów przekazuje się je z zasady ustnie.</p> <p>55,97 Na podstawie decyzji dowódcy sztabu związków operacyjnych /taktycznych/ opracowują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sztab frontu - dyrektywę operacyjną, w której podaje zamiar operacji na całą jej głębokość oraz stawia zadania związkom operacyjnym /związkom taktycznym/; w toku operacji sztab frontu opracowuje rozkazy operacyjne, w których stawia zadania na dobę działań bojowych i podaje dane orientacyjne na jedną - dwie doby; - sztab armii - rozkaz operacyjny, w którym stawia zadania podległym związkom taktycznym i oddziałom na dobę walki i podaje dane orientacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - szef wojsk rakietowych i artylerii frontu /armii/ - plan użycia wojsk rakietowych i artylerii, szef artylerii dywizji - plan działań bojowych dywizjonu rakiet taktycznych i artylerii; - sztab armii lotniczej - plan działań bojowych armii lotniczej; - szef wojsk OPL frontu /armii/ i szef OPL dywizji - plan obrony przeciwlotniczej; - szef wojsk inżynierskich frontu /armii/, szef saperów dywizji - plan zabezpieczenia inżynierskiego; - szef wojsk chemicznych frontu /armii/, szef zabezpieczenia chemicznego dywizji - plan zabezpieczenia chemicznego; - kwatermistrz frontu /armii, dywizji/ przy współpracy z szefem służb technicznych - plan organizacji tyłów, zabezpieczenia materiałowego i medycznego, a szef służb technicznych - plan zabezpieczenia materiałowo-technicznego. <p>Pozostałe problemy planowania działań bojowych mogą być wyrażone w innych dokumentach bojowych /kalendarzowy plan lub harmonogram przygotowania działań bojowych, plan marszu, plan likwidacji skutków uderzeń bronią masowego rażenia itp./.</p> <p>205. Równoległe sztaby związków operacyjnych /związków taktycznych/ opracowują: sztab frontu - dyrektywę operacyjną, a w toku operacji rozkazy operacyjne /zarządzenia bojowe/; sztab armii - rozkaz operacyjny /zarządzenia bojowe/; sztab dywizji - rozkaz bojowy /zarządzenia bojowe/. W pułku wydaje się ustny rozkaz bojowy /zarządzenie bojowe/ który sztab pułku utrwała w formie dokumentu, którego nie wysyła się do podległych pododdziałów.</p> <p>W natarciu w rozkazie operacyjnym stawia się zadania podległym związkom operacyjnym /związkom taktycznym, na dobę walki i podaje dane orientacyjne na następną dobę. W rozkazie bojowym stawia się oddziałom zadania bliższe i następne /a pododdziałom tylko bliższe/ i orientuje co do dalszych działań.</p>		

1	2	3	4	5
	<p>na następną dobę; - sztab dywizji - rozkaz bojowy na dobę walki, w którym stawia oddziałom zadania bliższe i następne i orientuje co do dalszych działań. W pułku na dobę walki wydaje się ustny rozkaz bojowy, który sztab opracowuje na piśmie, ale z zasady nie wysyła podległym pododdziałom. Dyrektywa operacyjna i rozkaz operacyjny /bojowy/ są głównymi dokumentami organizacji działań bojowych i dowodzenia wojskami. Dyrektywy operacyjnej i rozkazu operacyjnego frontu i armii w całości nie wysyła się podległym wojskom. Zadania stawia się wojskom podając im do wiadomości wyciągi z tych dokumentów.</p> <p>56.98 Dyrektywa i rozkaz operacyjny /bojowy/ powinny być krótkie, jasne i jednoznaczne. W dyrektywie operacyjnej i rozkazie operacyjnym /bojowym/ podaje się tylko te dane, które są rzeczywiście niezbędne podległym dowódcom do zrozumienia zadania, podjęcia decyzji, zorganizowania współdziałania i przygotowania wojsk do działań bojowych. W dyrektywie operacyjnej i rozkazie operacyjnym /bojowym/ nie wolno podawać czasu użycia broni jądrowej i czasu rozpoczęcia działań bojowych. Dane te podaje się dowódcom osobiście, przez oficerów łącznikowych lub szyfrem w takim czasie, żeby wojska mogły rozpocząć w terminie wykonanie zadań bojowych. . . .</p>	<p><u>Do przegrupowania wojsk sztab frontu /armii, dywizji, pułku/ zadania podległym związkom operacyjnym /związkom taktycznym, oddziałom, pododdziałom/ może opracować i przekazać na całą głębokość wykonywanego marszu.</u> <u>W obronie sztab frontu /armii, dywizji, pułku/ zadania podległym związkom operacyjnym /związkom taktycznym, oddziałom, pododdziałom/ opracowuje i przekazuje na cały czas jej trwania.</u> Dyrektywa operacyjna, rozkaz operacyjny i rozkaz /zarządzenie/ bojowy są głównymi dokumentami organizacji działań bojowych i dowodzenia wojskami. Dyrektywy operacyjnej i rozkazu operacyjnego frontu i armii w całości nie wysyła się do podległych wojsk. Zadania stawia się wojskom podając im do wiadomości niezbędne dane z tych dokumentów w formie rozkazu operacyjnego dla jednego wykonawcy. <u>Rozkaz bojowy sztab dywizji może przekazać w całości do każdego oddziału^{14/}.</u></p> <p>206. W dyrektywie operacyjnej, rozkazie operacyjnym i rozkazie bojowym nie wolno podawać czasu użycia broni jądrowej i czasu rozpoczęcia działań bojowych. Dane te podaje się dowódcom osobiście, przez oficerów kierunkowych lub szyfrem w takim czasie, żeby wojska mogły rozpocząć w terminie wykonywanie zadań bojowych.</p>	<p>14/ Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/, MON, Sztab Gen. WP, 1975 r. s.16.</p>	

1	2	3	4	5
62.105	<p>2. PRZEKAZYWANIE ZADAŃ WOJSKOM</p> <p>Zadania bojowe przekazuje się wojskom w ten sposób, że stawia się je wykonawcom osobiście, przekazuje przez techniczne środki łączności lub przesyła dokumenty bojowe za pośrednictwem oficerów sztabu /oficerów łącznikowych/.</p> <p>Najlepszym sposobem stawiania zadań bojowych wojskom jest wydawanie ustnego rozkazu bojowego osobiście przez dowódcę lub przez upoważnioną osobę, która w tym celu wyjeżdża do wojsk. Jeżeli takich możliwości nie ma, zadania można przekazywać bezpośrednio wykonawcom przez techniczne środki łączności.</p> <p>Rozkazy wydawane ustnie zapisują oficerowie sztabu; na szczeblach front, armia, dywizja przekazuje się je później wykonawcom na piśmie. Ustne rozkazy należy wykonywać nie czekając na pisemne ich potwierdzenie.</p> <p>Najpierw stawia się zadania bojowe tym związkom operacyjnym, związkom taktycznym i oddziałom, które rozpoczynają działania bojowe wcześniej niż inne lub które potrzebują więcej czasu na przygotowanie.</p>	<p>2. ORGANIZOWANIE DZIAŁAŃ</p> <p>2.1. PRZEKAZYWANIE ZADAŃ BOJOWYCH</p> <p>207./n/. Zadania bojowe dowódca określa podwładnym osobiście, a przekazuje je: osobiście w bezpośredniej styczności z podwładnym, przez techniczne środki łączności, upoważnionych oficerów, względnie za pomocą dokumentów lub sygnałów.</p> <p>Najlepszym sposobem stawiania zadań wojskom jest przekazywanie ich osobiście przez dowódcę lub upoważnionych oficerów, którzy uczestniczyli w opracowaniu decyzji dowódcy.</p> <p>Nie wolno przekazywać zadań bojowych przez wojskową pocztę polową.</p> <p>Przed wysłaniem do związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/ oficera upoważnionego do przekazania zadania bojowego, wysyłający dowódca lub szef sztabu jest obowiązany osobiście sprawdzić czy właściwie zrozumiał on zadanie bojowe oraz sprawdza i podpisuje mapę, szkic lub inny dokument, na którym wyrażona jest treść zadania bojowego.</p> <p>Należy dążyć aby wraz z zadaniem bojowym przekazywać podwładnym niezbędne informacje dotyczące współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych.</p> <p>Sposób i formę przekazywania zadań bojowych należy dostosować do wymagań konkretnej sytuacji, posiadanych środków dowodzenia i czasu niezbędnego wykonawcom na realizację tych zadań.</p> <p>Zadania bojowe należy przekazywać w terminie zapewniającym należyte ich przygotowanie i wykonanie oraz w takiej formie aby wykonawca zrozumiał je właściwie i w jak najkrótszym czasie.</p> <p>W warunkach ograniczonego czasu a zasady przekazuje się je podwładnym natychmiast po powzięciu decyzji w zarządzeniach bojowych.</p> <p>Najpierw stawia się zadania bojowe tym wykonawcom, którzy wykonują najpilniejsze i najważniejsze zadania, rozpoczynają działania bojowe wcześniej niż inne lub którzy potrzebują więcej czasu na przygotowanie.</p> <p>Zwykle równoległe ze stawianiem zadań bojowych</p>		

1	2	3	4	5
		<p>związkom operacyjnym /związkom taktycznym, oddziałom, pododdziałom/ stawia się zadania bojowe związkom taktycznym /oddziałom, pododdziałom/, wojsk raketowych, artylerii, OFL, inżynierskich, chemicznych, tyłowych, raketowo-technicznych i ewakuacyjno-reмонтowych i innych..</p> <p>Szefowie rodzajów wojsk i służb odpowiedzialni są za terminowe doprowadzenie zadań bojowych do podległych wojsk.</p> <p>Pilne zadania dotyczące organizacji dowodzenia i łączności, rozpoznania i innych elementów zabezpieczenia działań bojowych, a także pracy partyjno-politycznej przekazuje się podległym wojskom zazwyczaj równolegle z przekazywaniem zadań bojowych.</p> <p>208./n/. W zależności od sytuacji, głównie od posiadanego czasu i szczebla dowodzenia zadanie bojowe prowadzi się do podwładnych w dyrektywie /rozkazie/ operacyjnej, rozkazie lub zarządzeniu bojowym.</p> <p>Dyrektywę /rozkaz/ operacyjną, rozkaz bojowy stosuje się przy dysponowaniu wystarczającej ilości czasu na przygotowanie działań bojowych. Rozkaz operacyjny /bojowy/ zawiera zadania wszystkich podległych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów, pododdziałów/ lub tylko zadanie jednego /kilku/ z nich^{15/}.</p> <p>Zarządzenie bojowe można stosować w toku działań bojowych i podczas przygotowywania działań w warunkach ograniczonego lub skrajnie ograniczonego czasu. Zarządzenie bojowe przeznaczone jest dla jednego wykonawcy a jego treść należy dostosować do konkretnych warunków sytuacji^{16/}.</p> <p>Zarządzenia bojowe przekazuje się natychmiast po podjęciu decyzji przez dowódcę podając w nim ujęte w najzwięźlejszy sposób zadanie bojowe podległego związku /oddziału, pododdziału/ zawierające zazwyczaj cel działań i termin jego osiągnięcia. Mogą być w nim - o ile czas i warunki na to pozwalają - podane także informacje o nieprzyjacielu, zadaniach wykonywanych na korzyść podwładnych przez przełożonego i inne informacje niezbędne do podjęcia decyzji. W miarę precyzowania planu działań bojowych w kolejnych zarządzeniach bojowych lub rozkazach</p>		

15/ Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/, MON, Sztab Gen. WP, 1975 r. s.16.

16/ Tamże.

1	2	3	4	5
57.99	<p>... Zadania wojskom inżynierskim, chemicznym i innym rodzajom wojsk specjalnych oraz zadania wszelkiego rodzaju zabezpieczenia działań, organizacji łączności, zabezpieczenia skrytości działań bojowych, pracy politycznej podaje się w zarządzeniach. Zadania te mogą być również przekazane w oddzielnych wytycznych.</p> <p>Zadania zabezpieczenia tyłowego stawia się w dyrektywie lub w rozkazie kwatermistrzowskim.</p>	<p>przekazuje się podwładnym bardziej szczegółowe informacje wynikające z decyzji dowódcy.</p> <p>Zadanie wojskom raketowym i artylerii OPL, inżynierskim, chemicznym i innym oraz dotyczące zabezpieczenia działań bojowych, organizacji współdziałania, dowodzenia, łączności i pracy partyjno-politycznej przekazuje się w zarządzeniach lub w oddzielnych wytycznych.</p> <p>Zadania zabezpieczenia tyłowego doprowadza się do podległych wojsk w dyrektywie lub rozkazie tyłowym oraz w zarządzeniach kwatermistrzowskim i technicznym.</p>		
62.106	<p>Rozkazy przez techniczne środki łączności przekazuje się poza ustaloną kolejnością. Otrzymane rozkazy natychmiast doręcza się dowódcy lub szefowi sztabu.</p>	<p><u>209. Przekazywanie rozkazów /zarządzeń/ bojowych przez techniczne środki łączności stosuje się w sytuacjach wymagających w-prowadzenia decyzji dowódcy w życie w bardzo krótkim czasie^{17/}.</u></p> <p><u>Podczas przekazywania rozkazów /zarządzeń i wytycznych/ bojowych przez techniczne środki łączności należy przestrzegać zasad zawartych w "Przepisach o ochronie tajemnicy w siłach zbrojnych PRL".</u></p> <p>Rozkazy /zarządzenia/ bojowe przekazywane przez techniczne środki łączności oznacza się rodzajem "poza kolejnością" i doręcza natychmiast dowódcy lub szefowi sztabu.</p> <p><u>Zabrania się stawiania zadań bojowych przez techniczne środki łączności w sytuacji pozwalającej na przekazanie ich innymi sposobami.</u></p> <p>210./n/. Wszystkie rozkazy /zarządzenia i wytyczne/ bojowe wydane ustnie przez kontakt osobisty dowódcy i oficerów oraz przez techniczne środki łączności, oficerowie sztabu zapisują lub utrwalają na taśmie magnetofonowej^{18/}.</p> <p>211./n/. Ustne rozkazy /zarządzenia/ bojowe należy wykonywać nie czekając na ich potwierdzenie.</p> <p>Sztab frontu, armii i dywizji wydane ustnie rozkazy /zarządzenia/ bojowe potwierdza przekazując je wykonawcom na piśmie w późniejszym terminie.</p> <p>Odbiór zadania bojowego podwładnych potwierdza natychmiast.</p>	<p>17/ Wynika to z potrzeby zachowania w tajemnicy przygotowywanych działań bojowych; Biuletyn Informacyjny nr 1/119/, MON, Sztab Gen. WP, 1975 r. s.11.</p> <p>18/ Utrwalanie treści rozkazu /zarządzeń/ bojowych stawianych /przekazywanych/ podwładnym przez oficerów sztabu, pozwala im między innymi kontrolować stopień ich realizacji.</p>	

1	2	3	4	5
63.107	<p>Za pośrednictwem oficerów sztabu /oficerów łącznikowych/ przekazuje się podległym dowódcom lub szefom sztabów pisemne rozkazy lub mapy /szkice/ z naniesionymi zadaniami związków taktycznych /oddziałów/.</p> <p>Mapy te /szkice/ podpisuje dowódca lub szef sztabu.</p> <p>Przed wyjazdem oficerów wysyłający ich jest obowiązany osobiście sprawdzić, czy właściwie zrozumieli otrzymane wytyczne.</p> <p>Oficerom sztabu /oficerom łącznikowym/ wyjeżdżającym do wojsk z dokumentami bojowymi daje się środki transportu i uzbrojoną ochronę.</p>	<p>212. <u>Pisemne rozkazy operacyjne i rozkazy /zarządzenia/ wytyczne bojowe, względnie utrwalone na taśmie magnetofonowej /dziurkowanej/ lub mapę /szkic/ z narysowanym zadaniem związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/ przekazuje się podległemu dowódcy lub szefowi sztabu za pośrednictwem oficerów kierunkowych lub innych oficerów.</u></p>		
63.109	<p>Sztab wydaje zarządzenia wstępne, aby wcześniej zorientować podległych dowódców i sztaby o przyszłych działaniach i dać wojskom jak najwięcej czasu na przygotowanie się do działań bojowych.</p> <p>W zarządzeniach wstępnych podaje się zwykle wytyczne niezbędne podległym wojskom do przygotowania się do przyszłych zadań oraz czas i sposób przekazania zadań.</p> <p>Treść zarządzeń wstępnych nie może ujawniać zamiaru i terminu rozpoczęcia działań bojowych.</p> <p>Zarządzenia wstępne zwykle wydaje szef sztabu w imieniu dowódcy.</p>	<p>213. <u>W celu zapewnienia podwładnym możliwości równoległego planowania działań bojowych a wojskom jak najwięcej czasu na przygotowanie się do działań, sztab wydaje zarządzenia wstępne.</u></p> <p>W zarządzeniach wstępnych podaje się zwykle niezbędne informacje decyzji dowódcy /kierunek i rodzaj lub sposób przyszłych działań / wytyczne do przygotowania się do przyszłych zadań oraz czas, miejsce i sposób przekazania zadań.</p> <p>Treść zarządzeń wstępnych nie może ujawnić zamiaru <u>użycia broni jądrowej</u> i terminu rozpoczęcia działań bojowych.</p> <p>Zarządzenia wstępne zwykle wydaje szef sztabu w imieniu dowódcy.</p>		
64.110	<p>Oddział operacyjny sztabu kontroluje terminowość przekazywania wojskom zadań bojowych; jest on obowiązany dopilnować, aby rozkazy były doręczane /przekazywane/ w określonych terminach. Szef oddziału operacyjnego natychmiast melduje szefowi sztabu o wszystkich wypadkach nie-</p>	<p>214. Oddział operacyjny sztabu kontroluje terminowość przekazania wojskom zadań bojowych. Jest on obowiązany dopilnowywać aby rozkazy /zarządzenia/ bojowe i <u>zarządzenia wstępne</u> były przekazywane /doręczane/ w określonych terminach. Szef oddziału operacyjnego melduje natychmiast szefowi sztabu o wszystkich wypadkach nie-terminowego przekazania /doręczenia/ podwładnym zadań</p>		

1	2	3	4	5
	terminowego przekazywania zadań bojowych.	bojowych.		
	3. ORGANIZACJA WSPÓŁDZIAŁANIA	2.2. ORGANIZACJA WSPÓŁDZIAŁANIA		
64.111	Współdziałanie organizuje dowódca równocześnie ze stawianiem zadań bojowych i w zależności od czasu udokładnia je w terenie, na stole plastycznym lub na mapie.	215. Współdziałanie organizuje dowódca równocześnie ze stawianiem zadań bojowych i w zależności od czasu udokładnia je w terenie, na stole plastycznym lub na mapie.		
64.112	Na podstawie decyzji i wytycznych dowódcy sztab ogólnowojskowy uzgadnia pracę sztabów i działania wojsk podległych i współdziałających w czasie wykonywania przez nie zadań. Sztaby wojsk współdziałających powinny się stale informować wzajemnie o sytuacji. W tym celu wymieniają oficerów wyposażonych w środki łączności i transportu oraz w tabele sygnałów i zakodowane mapy.	216./n/. Na podstawie decyzji i wytycznych dowódcy oraz wytycznych sztabu nadrzędnego, sztab uzgadnia działania wojsk podległych i współdziałających w czasie wykonywania przez nie zadań.		
64.113	Organizując współdziałanie dowódca i sztab są obowiązani: - uzgodnić wykonanie własnych uderzeń jądrowych i chemicznych z uderzeniami wykonywanymi przez wyższego dowódcę i przez sąsiadów oraz z ogniem i uderzeniami zwykłych środków rażenia; - uzgodnić działania związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ różnych rodzajów wojsk i lotnictwa co do celów, miejsca i czasu oraz sposoby ich wspólnego działania w czasie wykonywania zadań;	217. Organizując współdziałanie dowódca i sztab są obowiązani: - uzgodnić wykonanie własnych uderzeń <u>bronią masowego rażenia</u> z uderzeniami wykonywanymi przez przełożonego i przez sąsiadów, uderzeniami i działaniem lotnictwa oraz środkami rażenia wojsk lądowych; - uzgodnić działania związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów, pododdziałów/ różnych rodzajów wojsk oraz lotnictwa, obrony powietrznej kraju, marynarki wojennej, obrony terytorium kraju co do celów, miejsca i czasu oraz sposoby ich wspólnego działania w czasie wykonywania zadań; - udokładnić specyficzne dla danych warunków sposoby wszechstronnego zabezpieczenia działań bojowych; - zorganizować wzajemne powiadamianie /ostrzeżenie, alarmowanie /sztabów i wojsk o nieprzyjacielu powietrznym, o sytuacji skażeń i zakażeń;		

1	2	3	4	5
	<p>- udokładnić sposoby wszechstronnego zabezpieczenia działań bojowych;</p> <p>- zorganizować wzajemne powiadamianie sztabów i wojsk o nieprzyjacielu powietrznym, o sytuacji skażeń i zakażeń;</p> <p>- określić organizację łączności między współdziałającymi wojskami;</p> <p>- ustalić zgodnie z wytycznymi sztabu wyższego sygnały współdziałania, wskazywania celów, wzajemnego rozpoznawania się, powiadamiania oraz system obserwacji i numeracji celów.</p> <p>W toku działań bojowych sztab powinien śledzić zmiany sytuacji, przekazywać w terminie wykonawcom nowe zadania i zgodnie z nimi udokładniać ustalony poprzednio sposób współdziałania.</p> <p>Główną uwagę sztab zwraca na utrzymanie współdziałania związków taktycznych /oddziałów/ stosujących broń jądrową i chemiczną z wojskami działającymi na kierunkach uderzeń jądrowych.</p> <p>W razie naruszenia współdziałania sztab powinien natychmiast określić sposoby jego przywrócenia i jednocześnie meldować o tym dowódcy.</p>	<p>- określić organizację łączności między współdziałającymi wojskami;</p> <p>- <u>określić sposób przejęcia dowodzenia związkiem operacyjnym /związkiem taktycznym, oddziałem/ w przypadku zniszczenia stanowiska dowodzenia^{19/}.</u></p> <p>- ustalić zgodnie z wytycznymi sztabu nadrzędnego sygnały współdziałania, wskazywania celów, wzajemnego rozpoznawania się, powiadamiania oraz systemu obserwacji i numeracji celów.</p> <p><u>Ponadto na szczeblach taktycznych szczególnie dokładnie uzgadnia się współdziałanie oddziałów /pododdziałów/ zmechanizowanych /czołgów/ z pododdziałami śmigłowców szturmowych.</u></p> <p>W toku działań bojowych sztab powinien śledzić zmiany sytuacji, przekazywać w terminie wykonawcom nowe zadanie i zgodnie z nimi udokładniać ustalony poprzednio sposób współdziałania.</p> <p>Główną uwagę sztab zwraca na utrzymanie współdziałania, związków taktycznych /oddziałów/, <u>które wykonują uderzenia bronią masowego rażenia i lotnictwa z wojskami działającymi na kierunkach uderzeń jądrowych, desantami powietrznymi i morskimi, związkami taktycznymi /oddziałami/ działającymi w znacznym oddaleniu od sił głównych oraz powietrzno-lądowymi zespołami ogniowo-uderzeniowymi^{20/} i oddziałami rajdowymi.</u></p> <p>218./n/. Sztaby oraz inne organa dowodzenia i wojska współdziałające powinny się stale informować wzajemnie o sytuacji. W tym celu wymieniają grupy operacyjne/przedstawicieli/ wyposażone w środki łączności i transportu oraz niezbędne dokumenty dowodzenia i współdziałania.</p> <p>W razie naruszenia współdziałania sztab powinien natychmiast przywrócić je meldując o tym dowódcy^{21/}.</p>	<p>19/ Wynika to z konieczności zapewnienia ciągłości dowodzenia wojskami.</p> <p>20/ Podyktowane jest to potrzebami i możliwościami tworzenia takich zespołów.</p> <p>21/ Są to warunki zapewniające ciągłość współdziałania.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>219./n/. Uzgodnione działania wojsk podległych i współdziałających na szczeblu związku operacyjnego przedstawia się na planie współdziałania, który zwykle opracowuje się w formie tabelarycznej. Na szczeblu związku taktycznego /oddziału/ zasadnicze zagadnienia współdziałania przedstawia się w notatkach, na mapie z decyzją dowódcy oraz w niezbędnym zakresie na planach użycia rodzajów wojsk i służb, zabezpieczenia działań bojowych lub na mapach roboczych szefów rodzajów wojsk, służb i oficerów sztabu.</p> <p>Prócz tego sztab zgodnie z wytycznymi sztabu nadrzędnego sporządza tabelę niezbędnych sygnałów^{22/}.</p> <p>220./n/. Jeżeli dowódca nie omawia szczegółowego współdziałania z podwładnymi sztab jest obowiązany przekazać im wytyczne współdziałania. Treść tych wytycznych zależy od sytuacji i rodzaju działań bojowych. Prócz wytycznych sztab przekazuje wojskom sygnały współdziałania i inne dane niezbędne do utrzymania współdziałania^{23/}.</p> <p>221./n/. Współdziałanie wojsk lotniczych z ogólnowojskowymi związkami operacyjnymi /związkami taktycznymi, oddziałami/ organizuje się w celu wykorzystania wszystkich sił i środków wojsk lotniczych dla zapewnienia skutecznej osłony wojsk lądowych, zwalczania obiektów nieprzyjaciela oraz zapewnienia swobody i bezpieczeństwa działań lotnictwa^{24/}.</p> <p>222./n/. Głównym organizatorem współdziałania wojsk lotniczych z wojskami lądowymi jest dowódca frontu /armii, związku taktycznego wojsk lądowych/.</p> <p>Sztab frontu /armii, związku taktycznego wojsk lądowych/ wspólnie z szefami rodzajów wojsk i sztabem armii lotniczej /związku taktycznego/ na podstawie decyzji i wytycznych dowódcy, wytycznych sztabu nadrzędnego, podczas organizacji współdziałania wojsk lądowych z wojskami lotniczymi uściśla^{25/}:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podział limitu wylotów według rodzajów lotnictwa, zadań i dni operacji; - sposób wspólnych działań wojsk OPL i lotnictwa w zakresie osłony wojsk i obiektów tyłowych od uderzeń lotnictwa nieprzyjaciela;	<p>22/ Proponowana treść niniejszego punktu wynika z dużej roli i znaczenia współdziałania na polu walki.</p> <p>23/ Proponowana treść niniejszego punktu wynika z roli sztabu w zakresie organizacji współdziałania oraz Biuletyn Informacyjny nr 1/118, MON, Sztab Gen. WP, 1975, s.16.</p> <p>24/ Punkty od 150 do 155 opracowano przede wszystkim na podstawie wniosków z ćwiczenia "TARCZA-76".</p> <p>25/ Rukowództwo po organizacji wzajemnej współpracy suchoputnych wojsk z frontową awiacją w obiedinionych wojskach - gosudarstw-uczastnikom Warszawskiego Dogowora. Moskwa - 1977.</p>	

1	2	3	4	5
		<ul style="list-style-type: none"> - sposób korygowania ognia i oceny efektywności uderzeń; - przedsięwzięcia realizowane przez wojska lądowe na korzyść lotnictwa /niszczenie środków OPL nieprzyjaciela, zabezpieczenie manewru lotniskowego w czasie operacji, ustalenie dróg marszu i kolejności przesuwania jednostek inżynieryjno-lotniskowych, tyłowych i radiotechnicznych armii lotniczej na nowe lotniska; organizacja walki radioelektronicznej, ochrony i obrony lotnisk i punktów dowodzenia armii lotniczej/; - jednolity sposób i sygnały /kody/ wzajemnej identyfikacji, wskazywania celów, powiadamiania i utrzymania łączności między wojskami lądowymi i lotnictwem w toku działań bojowych, przedsięwzięcia maskowania operacyjnego i zabezpieczenia oświetlenia działań nocnych wojsk; - współdziałanie sił i środków rozpoznania lotniczego i naziemnego; - sposoby wskazywania obiektów uderzeń dla lotnictwa. 223/h/. Sztab armii lotniczej /związku taktycznego, oddziału/ w zakresie organizacji współdziałania realizuje następujące zadania:<ul style="list-style-type: none"> - kieruje do rejonu stanowiska dowodzenia frontu, centrum dowodzenia bojowego lotnictwem myśliwskim armii lotniczej oraz na stanowiska dowodzenia armii ogólnowojskowych pierwszego rzutu operacyjnego centrum dowodzenia bojowego ~~armii lotniczej, a~~ do związków taktycznych wojsk lądowych - grupy dowodzenia bojowego /armii lotniczej/; - informuje ośrodki, punkty kierowania obroną przeciwlotniczą o sytuacji lotniczej i lotach własnych samolotów /śmigłowców/ w pasie frontu /armii i związku taktycznego wojsk lądowych/; - określa kolejność wywoływania lotnictwa do działań w interesie wojsk lądowych; - realizuje kontrolę przestrzegania ustalonych warunków lotów w pasie działań lotnictwa; - ostrzega załogi w powietrzu o sytuacji skażeń; - ustala sygnały rozpoznania i wskazywania celów; - udokładnia przedsięwzięcia zabezpieczające wzajemne bezpieczeństwo lotnictwa i wojsk lądowych.		

1	2	3	4	5
		<p>224./n/. Dowódca /sztab/ pułku lotnictwa wojsk lądowych /plwl/ w ramach organizacji współdziałania z wojskami lądowymi uściśla z dowódcami związków taktycznych i oddziałów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podział wydzielonego wysiłku lotnictwa do wsparcia i towarzyszenia oddziałom; - planowane do zniszczenia obiekty, dla lotnictwa, ich współrzędne i czas wykonania uderzeń; - sposób oznakowania wojsk, sygnały wzajemnego rozpoznawania, ostrzegania i wskazazywania celów; - miejsca /rejon/ dyżurowania na ziemi i w powietrzu dla pododdziałów śmigłowców, a także sposób naprowadzania śmigłowców na cele naziemne; - przygotowanie i ochrona lądowisk dla pododdziałów śmigłowców.		
		<p>225./n/. Współdziałanie sił i środków rozpoznania naziemnego i powietrznego organizuje sztab frontu /armii/ drogą podziału zadań pomiędzy różne rodzaje sił i środków rozpoznania, określenie sposobów dowodzenia nimi i wymiany danych rozpoznawczych. Dane z rozpoznania powietrznego przekazywane przez radio z pokładu samolotu rozpoznawczego winny być odbierane przez wszystkie sztaby. Sztab oddziału lotniczego /związku taktycznego/ przekazuje pełne /zapotrzebowane i opracowane/ dane z rozpoznania powietrznego do sztabu nadrzędnego /zainteresowanego/. Uogólnione dane z rozpoznania powietrznego sztab armii lotniczej przekazuje sztabowi nadrzédnemu i doprowadza do sztabów współdziałających.</p>		
		<p>226./n/. W celu zapewnienia bezpieczeństwa wojsk lądowych i lotnictwa przed wzajemnym rażeniem podczas wspólnych działań sztab frontu powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustalić dla wojsk lądowych i lotnictwa jednolity sposób wzajemnej identyfikacji, zasadnicze i zapasowe sygnały /kody/ identyfikacji, czas ich wprowadzenia i zmiany albo zmiany ich w przypadku ujawnienia; - wydać wytyczne do organizacji łączności i wymiany informacji między sztabami i punktami dowodzenia. <p>Sztaby ogólnowojskowe i lotnicze niższych szczebli zgodnie z wytycznymi /sztabu frontu, opracowują w szczególności przedsięwzięcia w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wojsk lądowych i lotnictwa i doprowadzają sygnały /kody/ do wojsk, zabezpieczając je w środki identyfikacji</p>		

1	2	3	4	5
		<p>i określają sposób i miejsce ich wykorzystania, zapewniają terminowe przyjmowanie i przekazywanie ustalonych sygnałów i komend dotyczących identyfikacji swych wojsk, kontrolują realizację wspólnych ustaleń.</p> <p>227./n/. Szef wojsk OPL frontu wspólnie z zastępcą dowódcy armii lotniczej uściśla: korytarze, warunki przelotu własnego lotnictwa; sposób powiadamiania o czasie wylotu grup lotnictwa, sposób doprowadzenia do wojsk sygnału /kodu/ wzajemnej identyfikacji, czas ich ważności i zmiany, zakres informacji o lotach własnego lotnictwa, które doprowadza się do szefa wojsk OPL armii, centrum dowodzenia bojowego armii lotniczej, związków /oddziałów/ wojsk OPL podporządkowanych frontowi.</p> <p>Szefowie wojsk OPL niższych szczebli organizują i zapewniają realizację przedsięwzięć w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa lotów własnego lotnictwa w strefach działań bojowych podległych środkom OPL i zapewniają terminowe doprowadzenie do oddziałów /pododdziałów/ OPL informacji o przelotach własnego lotnictwa i kontrolują realizację wszystkich przedsięwzięć w tym zakresie.</p> <p>228./n/. Głównym koordynatorem współdziałania wojsk obrony powietrznej kraju z wojskami obrony powietrznej innych rodzajów sił zbrojnych na obszarze kraju jest dowódca wojsk obrony powietrznej kraju, zaś bezpośrednimi organizatorami są dowódcy związków operacyjno-taktycznych wojsk obrony powietrznej kraju.</p> <p>W przypadku włączenia części obszaru kraju do strefy frontowego systemu obrony przeciwlotniczej, organizatorem współdziałania² wojskami obrony powietrznej kraju znajdującymi się w tej strefie jest dowódca frontu.</p> <p>Wszystkie zagadnienia współdziałania wojsk obrony powietrznej kraju z wojskami obrony powietrznej innych rodzajów sił zbrojnych, na obszarze kraju - ustala się w okresie pokoju, w myśl odpowiednich dyrektyw MON i wytycznych Szefa Sztabu Generalnego WP.</p> <p>229./n/. Głównym koordynatorem współdziałania wojsk operacyjnych na obszarze kraju z siłami OTK jest Sztab Generalny WP. Bezpośrednimi organizatorami współdziałania są dowódcy okręgów wojskowych i rodzajów sił zbrojnych</p>		

1	2	3	4	5
65.114	<p>Pracę nad przygotowaniem operacji na kierunku nadmorskim i kierowanie działaniami bojowymi biorących w niej udział sił i środków organizuje sztab frontu /armii/. Do planowania i przygotowania operacji powołuje się również sztab związku operacyjnego /związku taktycznego/ marynarki wojennej i sztaby związków operacyjnych /związków taktycznych/ innych rodzajów sił zbrojnych biorących udział w operacji. Należy wtedy dokładnie opracować wszystkie zagadnienia współdziałania wojsk lądowych, sił marynarki wojennej, lotnictwa, wojsk rakietowych, wojsk obrony powietrznej kraju, mających wspólnie wykonywać zadania na wybrzeżu i na morzu. Szczególnie dokładnie opracowuje się zagadnienia współdziałania w zabezpieczeniu wysadzenia desantów morskich i powietrznych oraz w działaniach mających na celu rozbić morskich i powietrznych desantów nieprzyjaciela.</p>	<p>jednostek wojskowych wojsk operacyjnych, szefowie wojewódzkich sztabów wojskowych, szefowie obrony cywilnej województw i miast.</p> <p>W przypadku gdy część terytorium kraju znajdzie się w strefie działań bojowych frontu, wówczas organizatorem współdziałania w stosunku do tych sił i środków OTK, które znalazły się w tej strefie, jest dowódca związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/. W tym przypadku siły i środki OTK realizują zadania zgodnie z decyzją dowódcy związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/26/.</p> <p>230. Pracę nad przygotowaniem operacji na kierunku nadmorskim i kierowanie działaniami bojowymi biorących w nich udział sił i środków organizuje sztab frontu /armii/. Do planowania i przygotowania operacji powołuje się również sztab związku operacyjnego /związku taktycznego/ marynarki wojennej i sztaby związków operacyjnych /związków taktycznych/ innych rodzajów sił zbrojnych biorących udział w operacji. Należy wtedy dokładnie opracować wszystkie zagadnienia współdziałania wojsk lądowych, sił marynarki wojennej lotnictwa, wojsk obrony powietrznej kraju, mających wspólnie wykonywać zadania na wybrzeżu i na morzu. Szczególnie dokładnie opracowuje się zagadnienia współdziałania w zakresie wykonania uderzeń bronią masowego rażenia i w zabezpieczeniu wysadzenia desantów morskich i powietrznych oraz w działaniach mających na celu rozbić morskich i powietrznych desantów nieprzyjaciela.</p>	<p>26/ Projekt treści punktów 229 opracowano na podstawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozkazu MON nr Pf 17/Org. z dnia 2.01.1976 r., w sprawie zadań organów wojskowych na rzecz obrony cywilnej. 2. Wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 31.07.1976 r. w sprawie udziału sił i środków obrony cywilnej w realizacji zadań na rzecz sił zbrojnych.	

1	2	3	4	5
66.115	<p>Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego/ marynarki wojennej w czasie przygotowywania desantu morskigo organizuje rozpoznanie obrony przeciwdesantowej nieprzyjaciela, zapewnia przygotowanie i ześrodkowanie środków desantowo-przepławowych w punktach załadowania, organizuje załadowanie desantu, jego przejście morzem, przygotowanie punktów lądowania i trwałą łączność z desantem w czasie jego działań na brzegu.</p> <p>Organizując walkę z desantem morskim nieprzyjaciela, sztab związku operacyjnego /związku taktycznego/marynarki wojennej organizuje rozpoznanie i obserwację, aby nie dopuścić do zaskoczenia przez desant, określa jego skład, ugrupowanie marszowe i bojowe oraz kierunek lądowania; zapewnia terminowe rozwinięcie wojsk własnych i uderzenie na desant we współdziałaniu z lotnictwem i wojskami lądowymi w czasie jego przechodzenia morzem, na podejściach do rejonu lądowania i w czasie lądowania na brzegu; organizuje działania związku operacyjnego /związku taktycznego/ marynarki wojennej w walce z desantem w razie jego wysadzenia i podczas ewakuacji.</p>	<p>231./n/. Sztab związku /zespołu/ operacyjnego lub związku /zespołu/ taktycznego marynarki wojennej w czasie przygotowania i prowadzenia działań desantowych organizuje przygotowanie działań w dziedzinie organizacyjnej /taktycznej/ i specjalnej, a wspólnie ze sztabem tyłów - w dziedzinie tyłowej. Organizuje on rozpoznanie na obszarze planowanych działań, a szczególnie obrony przeciwdesantowej i maskowania operacyjnego; zapewnia rozwinięcie systemu załadowania desantu, ześrodkowanie morskich sił osłony, lądowanie i wsparcie; organizuje załadowanie desantu, jego przejście morzem, walkę o lądowanie, wsparcie z morza desantu po wylądowaniu oraz obronę wodnego rejonu na obszarze lądowania.</p> <p>232. Organizując walkę z desantem morskim nieprzyjaciela, sztab związku operacyjnego /związku taktycznego/ marynarki wojennej organizuje rozpoznanie i obserwację, aby nie dopuścić do zaskoczenia przez desant, określa jego skład, ugrupowanie marszowe i bojowe oraz kierunek lądowania; zapewnia terminowe rozwinięcie wojsk własnych i uderzenie na desant we współdziałaniu z lotnictwem i wojskami lądowymi w czasie jego przechodzenia morzem, na podejściach do rejonu lądowania i w czasie lądowania na brzegu; organizuje działania związku operacyjnego /związku taktycznego/ marynarki wojennej w walce z desantem w razie jego wysadzenia i podczas ewakuacji.</p>		
66.116	<p>Desantowanie powietrzne organizuje i kieruje nim sztab związku operacyjnego /związku taktycznego/, na którego korzyść desant ma działać. Do tej pracy powołuje się również sztab związku taktycznego /oddziału/ wojsk desantowych, lotnictwa transportowego i przedstawiciele sztabów związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ innych rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk biorących udział w zabezpieczeniu desantowania.</p>	<p>233. <u>Desantowanie z powietrza</u> organizuje i kieruje sztab związku operacyjnego, na którego korzyść desant ma działać. Do tej pracy powołuje się również sztab związku taktycznego /oddziału/ wojsk desantowych, lotnictwa transportowego i przedstawiciele sztabów związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ innych rodzajów sił zbrojnych i <u>rodzajów wojsk biorących udział</u> w zabezpieczeniu desantowania.</p>		

1	2	3	4	5
	<p data-bbox="104 247 273 391">i rodzajów wojsk</p> <p data-bbox="377 247 781 327">działań/ innych rodzajów sił zbrojnych biorących udział w zabezpieczeniu desantowania.</p> <p data-bbox="377 331 781 571">Na korzyść wojsk desantowanych organizuje się współdziałanie ze związkami taktycznymi i oddziałami lotnictwa transportowego i bojowego zabezpieczającymi desantowanie, z wojskami nacierającymi, a w razie zrzutu /wysadzenia/ desantu na wybrzeżu morskim - z siłami marynarki wojennej i desantami morskimi.</p> <p data-bbox="286 579 366 603">67.117</p> <p data-bbox="377 579 781 906">Sztab wojsk powietrznodesantowych ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za organizację i urządzenie rejonu wyjściowego do desantowania, za terminowe ześrodkowanie wojsk desantowych w rejonie wyjściowym do desantowania, załadowanie ich na samoloty /śmigłowce/ transportowe, dowodzenie nimi w czasie działań na tyłach nieprzyjaciela i za organizację zabezpieczenia materiałowego, technicznego i medycznego.</p>	<p data-bbox="808 247 1430 379">Na korzyść wojsk desantowych organizuje się współdziałanie z lotnictwem zabezpieczającym desantowanie, związkami taktycznymi <u>działającymi na kierunku desantów</u>, a w razie zrzutu /wysadzenia/ desantu na wybrzeżu morskim - z siłami marynarki wojennej i desantami morskimi.</p> <p data-bbox="808 579 1430 770">234. Sztab wojsk powietrznodesantowych ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za organizację i urządzenie rejonu wyjściowego do desantowania, za terminowe ześrodkowanie wojsk desantowych w rejonie wyjściowym do desantowania, dowodzenie nimi w czasie działań na tyłach nieprzyjaciela i za organizację zabezpieczenia działań bojowych po wylądowaniu.</p> <p data-bbox="808 775 1430 879">235./n/. Powietrzne desanty operacyjne organizuje sztab frontu. Mogą one wykonywać zadania na korzyść armii ogólnowojskowej /operacyjnej/, marynarki wojennej i desantów morskich.</p> <p data-bbox="808 884 1430 1018">Powietrzne desanty taktyczne organizuje sztab armii lub związku taktycznego. Mogą one wykonywać zadania na korzyść związków taktycznych /oddziałów/ wojsk lądowych, marynarki wojennej, desantów morskich i niekiedy na korzyść lotnictwa.</p> <p data-bbox="912 1050 1207 1074">3. KIEROWANIE RUCHEM WOJSK</p> <p data-bbox="808 1106 1430 1265">236./n/. Kierowanie ruchem wojsk na obszarze kraju organizuje się głównie dla zapewnienia sprawnego przegrupowania wojsk własnych i sojusznicznych przez terytorium PRL oraz maksymalnego ograniczenia sytuacji zmuszających maszerujące wojska do regulacji ruchu na drogach marszu własnymi siłami.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>Głównym organizatorem systemu kierowania ruchem wojsk na obszarze kraju jest Sztab Generalny WP, natomiast bezpośrednimi organizatorami kierowania ruchem wojsk są sztaby okręgów wojskowych na swoich terenach.</p> <p>237./n/. W skład systemu kierowania ruchem wojsk wchodzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centralne Grupy Kierowania Ruchem Wojsk /CGKRW/ jako organy Sztabu Generalnego WP przewidziane do realizacji zadań kierowania ruchem wojsk w przypadku zdecentralizowanego dowodzenia na obszarze kraju; - Okręgowe Grupy Kierowania Ruchem Wojsk /OGKRW/ realizujące zadania kierowania ruchem wojsk na obszarze okręgów wojskowych; - Komendy Stref Kierowania Ruchem Wojsk /KSKRW/ podległe OGKRW; - Komendy Rejonów Kierowania Ruchem Wojsk /KRKRW/ podległe KSKRW; - wojskowe i milicyjne posterunki regulacji ruchu realizujące swe zadania w ramach RKRW. <p>238./n/. Organy i siły systemu kierowania ruchem wojsk zapewniają przegrupowującym się wojskom: regulację ruchu na drogach marszu; pilotowanie kolumn przez duże aglomeracje miejsko-przemysłowe i na drogach obejścia; przekazywanie dowódcom i sztabom maszerujących kolumn wojsk dodatkowych zarządzeń nadrzędnych organów dowodzenia; pełną informację o sytuacji w rejonie ich działania oraz możliwość nawiązania łączności w relacji przełożony-podwładny i odwrotnie.</p> <p>239./n/. Dowództwa i sztaby przegrupowujących się wojsk ściśle współpracują ze wszystkimi organami kierowania ruchem wojsk przez: delegowanie swych przedstawicieli do organów działających w systemie kierowania ruchem wojsk; wspólne wypracowywanie propozycji do podjęcia decyzji dotyczących wprowadzania zmian w planie przegrupowania wojsk; przekazywanie rozkazów i zarządzeń dotyczących zmian w planie przegrupowania zarówno dla przegrupowujących się wojsk, jak i organów kierowania ruchem; obopólne przestrzeganie i realizowanie planu przegrupowania oraz otrzymanych w tym zakresie rozkazów i zarządzeń.</p>		

1	2	3	4	5
71.128	<p style="text-align: center;">ROZDZIAŁ VI ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <p>Zabezpieczenie działań bojowych organizują: sztab, dowódca /szefowie/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych, służb i kwatermistrz na podstawie decyzji dowódcy i wytycznych sztabu wyższego.</p> <p>Organizacja zabezpieczenia działań bojowych obejmuje określenie zadań każdego rodzaju zabezpieczenia, sił i środków niezbędnych do ich wykonania, przekazanie zadań wykonawcom oraz ustalenie sposobów współdziałania użytych sił.</p>	<p style="text-align: center;">Rozdział VI ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <p>240. Zabezpieczenie działań bojowych organizują zgodnie z zakresem obowiązków szef sztabu, szefowie komórek organizacyjnych sztabu, szefowie rodzajów wojsk oraz kwatermistrz i szef służb technicznych na podstawie decyzji i ewentualnych wytycznych dowódcy /szefa sztabu/ oraz zarządzeń /wytycznych/ sztabu nadrzędnego.</p> <p>Organizacja zabezpieczenia działań bojowych obejmuje precyzowanie zadań specyficznych dla danej sytuacji i każdego rodzaju zabezpieczenia, określenie i wydzielenie sił i środków, niezbędnych do ich wykonania, przekazanie zadań wykonawcom oraz ustalenie sposobów ich współdziałania.</p> <p style="text-align: center;">1. ROZPOZNANIE^{1/}</p> <p>241 /n/. Rozpoznanie jest integralną częścią działań bojowych. Powinno ono zapewnić wojskom warunki do prowadzenia skutecznych działań bojowych i realizacji zadań ogniowych. Organizowanie i prowadzenie rozpoznania jest jednym z głównych zadań dowódców, sztabów, szefów rodzajów wojsk i służb oraz innych organów dowodzenia.</p> <p>242 /n/. Zadania do rozpoznania stawia się natychmiast po otrzymaniu i analizie zadania bojowego, a po podjęciu decyzji przez dowódcę konkretyzuje się je i uzupełnia. Dowódca stawiając zadanie do rozpoznania określa: rodzaj i czas zdobycia wiadomości o nieprzyjacielu i terenie, ustala rejony i obiekty na jakie należy skupić główny wysiłek rozpoznania oraz jakie pododdziały i środki wykorzystać do realizacji zadań rozpoznania.</p>	<p>1/ Opracowano na podstawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i prowadzenie rozpoznania na szczeblach taktycznych, MON, Sztab Generalny WP 582/31. 2. Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/, MON, Sztab Generalny WP 1975 r., s. 27. 3. Gen. armii W. Jaruzelski, Wystąpienie na odprawie szkoleniowej Kierowniczej Kadry Sił Zbrojnych PRL w dniu 30.10.1974 r. 4. Doświadczenia i wnioski z ćwiczenia "LATO-71", MON, Sztab Generalny WP, 1971 r., s. 42-43. 5. Omówienie ćwiczenia "LATO-74", MON, Sztab Generalny WP, 1974 r., s. 32-33. 6. Uwagi i propozycje Zarządu II Sztabu Generalnego WP.	

1	2	3	4	5
71.129	Organizowanie rozpoznania i ciągłe kierowanie nim jest jednym z najważniejszych obowiązków sztabów.	<p>243. Szef sztabu jest bezpośrednio odpowiedzialny za organizację rozpoznania, jego ciągłość, celowość i aktywność. Uściśla on zadania rozpoznania postawione przez dowódcę i sztab wyższy, określa kolejność ich wykonania; kierunki, rejony i obiekty, na których należy ześrodkować główne wysiłki rozpoznania, oraz siły i środki do rozpoznania najważniejszych obiektów; ustala skład odvodu sił i środków rozpoznania oraz terminy opracowania dokumentów rozpoznawczych.</p> <p>244 /n/. Bezpośrednim organizatorem i koordynatorem przedsięwzięć rozpoznawczych jest szef oddziału rozpoznawczego, który zgodnie z zadaniami postawionymi przez dowódcę i sztab nadrzędny oraz wytycznymi szefa sztabu w pierwszej kolejności organizuje zebranie wiadomości o nieprzyjacielu i terenie, niezbędnych do podjęcia decyzji przez dowódcę. Uzgadnia z komórkami rozpoznawczymi rodzajów wojsk i służb, wojsk współdziałających i wspierających sposoby wykorzystania środków rozpoznania jakimi dysponuje oraz wymianę informacji. Szef oddziału rozpoznawczego planując i organizując rozpoznanie uwzględnia: możliwość własnych sił i środków rozpoznania, zadania wykonywane przez siły i środki szczebla nadrzędnego, wojsk wspierających i współdziałających.</p> <p>245 /n/. Dla pododdziałów /elementów/ rozpoznawczych ustala się: szczegółowe zadania, pasy /kierunki, rejony, obiekty/ rozpoznania, linie /punkty/ wyjściowe /rozmieszczenia/ i czas ich przekroczenia /zajęcia/; sposób przygotowania pododdziałów do prowadzenia rozpoznania i zaopatrzenia w środki materiałowe, sposób i czas ich przegrupowania do nowych rejonów /rubieży/; czas rozpoczęcia i zakończenia rozpoznania; rejony /obiekty/, na które należy zwrócić szczególną uwagę; sposób utrzymania łączności i meldowania zdobytych wiadomości; sposób zabezpieczenia ogniowego podczas wejścia /przerzutu/ do działania i przekraczania czołowych pododdziałów /punktów oporu/ nieprzyjaciela.</p>		

1 2 3 4 5

środki zapewniające bezpieczeństwo w czasie wykonywania własnych uderzeń ogniowych /zwłaszcza jądrowych/; sposób współdziałania z sąsiednimi pododdziałami /elementami/ rozpoznawczymi; sposób dostarczania jeńców, zdobytych dokumentów /nowych wzorów uzbrojenia/ i ewakuacji rannych, sposób i rejon połączenia się z wojskami własnymi oraz odtwarzania odwodu rozpoznania w toku walki; rejony zastrzeżone; sygnały i znaki rozpoznawcze

Ponadto ustala się:

- dla grup specjalnych przeznaczonych do działania na tyłach nieprzyjaciela: sytuację o nieprzyjacielu ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji przeciwywersyjnej i kontrwywiadowczej oraz warunków umożliwiających wykonanie postawionego zadania; sposoby ich przerzutu /wejścia do działań/, w przypadku przerzutu drogą powietrzną lub wodną, miejsca desantowania /lądowania/, miejsca rozmieszczenia baz, schowków i punktów kontaktowych, zadania o charakterze dywersyjnym i psychologicznym oraz sposoby ich wykonania, sposób zaopatrywania dodatkowego, sposoby dalszego działania grup po wykonaniu zadań, sposoby współdziałania z innymi siłami działającymi na zapleczu nieprzyjaciela i wojskami własnymi;
- dla oddziałów /pododdziałów/ rozpoznania radioelektronicznego: sposób wymiany danych z rozpoznania pomiędzy oddziałami /pododdziałami/ rozpoznania radioelektronicznego i walki radioelektronicznej; liczbę lotów, czas prowadzenia rozpoznania, trasy i profile lotów samolotów i śmigłowców mających pokładowe urządzenia rozpoznania radioelektronicznego;
- dla pododdziałów /elementów/ rozpoznania powietrznego skażeń: częstotliwość pomiarów /punkty pomiaru mocy dawki/, szybkość lotu śmigłowca /samolotu/, punkty zmiany kierunku /PZK/, końcowy punkt trasy /KPT/ i czas jego przekroczenia, rejon lądowania po wykonaniu zadania.

1	2	3	4	5
73.134	<p>Organizując rozpoznanie przez obserwację, sztab określa, na jakich odcinkach /kierunkach/ należy pośrodkować główne wysiłki rozpoznania, rozmieszczenie punktów /posterunków/ obserwacyjnych, ich zadania, sektory i czas obserwacji, a dla obserwacji powietrznej również trasy lub rejony lotów samolotów /śmigłowców/.</p> <p>Zasadnicze elementy systemu obserwacji wykazuje się na planie rozpoznania, a ponadto w zależności od potrzeb - na mapie roboczej szefa rozpoznania lub na odrębnym szkicu.</p> <p>Wszystkie dane z obserwacji na określonych szczeblach rozpoznania zapisuje się w dzienniku obserwacji i nanosi na mapę; najważniejsze z nich melduje się natychmiast dowódcy.</p>	<p>Przewidywane zadania rozpoznania przedstawia się na planie rozpoznania. Na szczeblu oddziału zawsze, a na szczeblu związku operacyjnego /związku taktycznego/ przy przygotowywaniu działań bojowych w warunkach skrajnie ograniczonego czasu - planowane zadania rozpoznania przedstawia się na mapie roboczej.</p> <p>246. Organizując rozpoznanie przez obserwację, sztab określa, na jakich odcinkach /kierunkach/ należy skupić główne wysiłki rozpoznania, rozmieszczenie posterunków /punktów/ obserwacyjnych i ich zadania, sektory i czas obserwacji, a dla obserwacji powietrznej również trasy lub rejony lotów śmigłowców /samolotów/. Zasadnicze elementy systemu obserwacji wykazuje się na planie rozpoznania, a ponadto w zależności od potrzeb - na mapie roboczej szefa oddziału rozpoznawczego lub na odrębnym szkicu.</p>		
74.135	<p>Organizując rozpoznanie walką sztab związku taktycznego /oddziału/ opracowuje plan rozpoznania walką, przekazuje zadania wyznaczonym do tego pododdziałom, organizuje przygotowanie wojsk, wszechstronne zabezpieczenie działań i dowodzenie oraz współdziałanie pododdziałów między sobą, z głównymi siłami</p>	<p>247. Organizując rozpoznanie walką sztab związku taktycznego /oddziału/ opracowuje plan rozpoznania walką, przekazuje zadania wyznaczonym do tego pododdziałom, organizuje przygotowanie wojsk i zabezpieczenie działań, organizuje dowodzenie i współdziałanie pododdziałów między sobą oraz z głównymi siłami związku taktycznego /oddziału/ i środkami wspierającymi. Na odcinkach, gdzie przeprowadza się rozpoznanie walką organizuje się dodatkowo wszelkiego rodzaju posterunki</p>		

1	2	3	4	5
74.136	<p>związku taktycznego /oddziału/ i środkami wspierającymi.</p> <p>Na odcinkach, gdzie przeprowadza się rozpoznanie walkę, organizuje się dodatkowo wszelkiego rodzaju punkty i posterunki obserwacyjne.</p> <p>Badanie jeńców, zbiegów i przesłuchiwanie miejscowej ludności w sztabie oddziału /pododdziału/ przeprowadza się krótko i zwykle tylko w celu uzyskania wiadomości najniezbędniejszych do organizacji działań podległych wojsk. W sztabie związku operacyjnego /związku taktycznego/ w razie potrzeby sporządza się protokół badania; można również używać magnetofonów.</p> <p>Jeńców i zbiegów, od których można zdobyć szczególnie ważne wiadomości, bada osobiście szef rozpoznania lub szef sztabu.</p> <p>O jeńcach i zbiegach z nowych oddziałów nieprzyjaciela i o jeńcach zeznających ważne wiadomości sztab natychmiast melduje dowódcy i sztabowi wyższemu.</p> <p>Zbadanych jeńców kieruje się na punkt zbiórki jeńców wojennych, a jeńców i zbiegów zeznających ważne wiadomości - do sztabu wyższego.</p>	<p>1 punkty obserwacyjne.</p> <p>248. Badanie jeńców, zbiegów i przesłuchiwanie miejscowej ludności w sztabie oddziału /pododdziału/ przeprowadza się zwykle tylko w celu uzyskania wiadomości niezbędnych do organizacji działań podległych wojsk. W sztabie związku operacyjnego /związku taktycznego/ w razie potrzeby sporządza się protokół badania, /można przy tym używać również magnetofonów/.</p> <p>Jeńców i zbiegów, od których można zdobyć szczególnie ważne wiadomości, bada osobiście szef rozpoznania lub szef sztabu. Wyniki badań oraz informacje o jeńcach i zbiegach z nowo wprowadzonych oddziałów nieprzyjaciela, szef sztabu /szef oddziału rozpoznawczego/ melduje natychmiast dowódcy i sztabowi nadrzędnemu. Zbadanych jeńców kieruje się na punkt zbiórki jeńców wojennych, a jeńców i zbiegów zeznających ważne wiadomości - do sztabu nadrzędnego.</p>		

1	2	3	4	5
73.132	Zadania rozpoznania określone przez dowódców /szefów/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb ujmują się w ich planach rozpoznania. Plany te uzgadnia się z szefem rozpoznania związku operacyjnego /związku taktycznego/.	249. Zadania do rozpoznania określone przez szefów rodzajów wojsk i służb związku operacyjnego, ujmują się w ich planach rozpoznania. Zasadnicze zamierzenia uzgadnia się z szefem rozpoznania i ujmują w planie rozpoznania sztabu związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/.		
71.130	Plan rozpoznania opracowują sztaby związków operacyjnych i związków taktycznych. W planie się podaje: - najważniejsze dane o nieprzyjacielu; - zadania, pasy, rejony, kierunki lub obiekty rozpoznania; - siły i środki wyznaczone do prowadzenia rozpoznania, ich podział według zadań oraz główne i zapasowe rejony rozmieszczenia /bazowania/; - sposoby prowadzenia rozpoznania; - terminy wykonania zadań rozpoznania; - inne źródła otrzymywania danych rozpoznawczych; - odwód sił i środków rozpoznania; - organizację dowodzenia siłami i środkami rozpoznania i sposób przekazywania wiadomości z rozpoznania. Pododdziałom i grupom działającym na tyłach nieprzyjaciela można wskazywać ponadto sposoby i czas przerzucenia ich na tyły, powrotu lub połączenia się z wojskami własnymi oraz sposób ich działania	250 /m/. Sztaby lotniczych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ organizując rozpoznanie powietrzne ustalają warunki i możliwości wykonania zadań postawionych przez sztaby ogólnowojskowe w ramach wydzielonych dla nich limitów wykorzystania lotnictwa oraz sposoby przekazywania danych z rozpoznania. Aby zapewnić prowadzenie rozpoznania powietrznego, organizuje się w razie potrzeby niszczenie środków obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela w rejonach rozpoznania, ustala się sposoby obezwładnienia środków radiolokacyjnych i osłony samolotów rozpoznawczych lotnictwem myśliwskim oraz uzgadnia się ich działania z oddziałami lotnictwa bojowego, wojsk rakietowych i artylerii.		

1	2	3	4	5
72.131	<p>w rejonach, na które będą wykonywane uderzenia jądrowe.</p> <p>Podczas opracowywania planu rozpoznania główną uwagę należy zwracać na zdobywanie danych o broni jądrowej i środkach jej przenoszenia oraz o siłach, ugrupowaniu i zamiarach nieprzyjaciela.</p> <p>związków operacyjnych</p> <p>Sztaby lotniczych /związków taktycznych/ związków operacyjnych /oddziałów/ organizując rozpoznanie powietrzne określają sposoby wykonania zadań i ich wykonawców; obliczają limity lotnictwa na poszczególne zadania; ustalają sposób przekazywania danych z pokładów samolotów rozpoznawczych i przesyłania zdjęć lotniczych zainteresowanym sztabom.</p> <p>Sztaby lotniczych oddziałów rozpoznawczych oprócz planu rozpoznania opracowują tabelę lotów na rozpoznanie, podając:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadania i obiekty /rejon/ rozpoznania; - siły i środki wyznaczone do rozpoznania; - trasę i profil lotu; - czas startu i lądowania samolotów rozpoznawczych oraz sposoby zabezpieczenia lotów; - załogi zapasowe i czas ich gotowości. <p>Aby zapewnić prowadzenie rozpoznania powietrznego, organizuje się w razie potrzeby niszczenie środków obrony przeciwlotniczej</p>			

1 2 3 4 5

nieprzyjaciela w rejonach działania rozpoznania, ustala się sposoby obezwładnienia środków radiolokacyjnych i osłony samolotów rozpoznawczych lotnictwem myśliwskim oraz uzgadnia się ich działania z działaniami lotnictwa bojowego wojsk rakietowych i artylerii.

75.139

W celu zapewnienia ciągłości rozpoznania zarówno w czasie przygotowania, jak i w toku działań bojowych, sztaby powinny utrzymywać ciągłą łączność z podległymi siłami i środkami rozpoznania, udokładniać lub stawiać im dodatkowe zadania, otrzymywać od nich w terminie dane z rozpoznania i kontrolować wykonanie zadań.

Zasadniczym rodzajem łączności w dowodzeniu organami rozpoznawczymi jest łączność radiowa, za pomocą której podaje się krótkie zarządzenia i sygnały. Dla potrzeb rozpoznania organizuje się specjalne sieci /kierunki/ radiowe i wydziela się odbiorniki radiowe.

W toku natarcia /w czasie pościgu w boju spotkaniowym/ i w innych rodzajach działań bojowych sztab powinien mieć odwód sił i środków rozpoznania do organizacji rozpoznania na nowych kierunkach.

251. W celu zapewnienia ciągłości rozpoznania zarówno w czasie przygotowania, jak i w toku działań bojowych sztaby powinny utrzymywać ciągłą łączność z podległymi organami rozpoznania, konkretyzować lub stawiać im dodatkowe zadania, otrzymywać od nich w terminie dane z rozpoznania i kontrolować wykonanie zadań.

Zasadniczym rodzajem łączności w dowodzeniu organami rozpoznawczymi jest łączność radiowa.

Dla potrzeb rozpoznania organicznymi siłami i środkami organizuje się sieci i kierunki radiowe oraz korzysta się z ogólnowojskowego systemu łączności dowodzenia na ogólnych zasadach. Odbiór danych z pokładów samolotów /śmigłowców/ rozpoznania taktycznego i operacyjnego zabezpiecza się własnymi środkami łączności zainstalowanymi w wozach dowodzenia i aparatuwniach radioodbiornych.

252 /n/. Wszelkie wiadomości rozpoznawcze napływające z różnych źródeł do sztabów oraz szefostw rodzajów wojsk i służb, są zbierane, analizowane, oceniane i uogólniane w oddziale rozpoznawczym sztabu. Wnioski z oceny, odpowiednio do ich ważności, szef oddziału rozpoznawczego melduje dowódcy i szefowi sztabu oraz przekazuje innym oddziałom sztabu i ^{szefostwom} rodzajów wojsk i służb, a także sztabowi nadrzędnemu i sztabom podległych wojsk współdziałających i wspierających w zakresie ich dotyczącym.

1	2	3	4	5
76.140	<p>2. OBRONA PRZED BRONIĄ MASOWEGO RAŻENIA</p> <p>Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ na podstawie decyzji dowódcy planuje wspólnie z dowódcami i szefami rodzajów wojsk, wojsk specjalnych, służb i kwatermistrzem przedsięwzięcia w zakresie obrony wojsk i tyłów przed bronią masowego rażenia organizuje ich wykonanie i kontrolę. Przedsięwzięcia te obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prognozowanie sytuacji skażeń, możliwych zniszczeń, zatopień, pożarów i informowanie o tym podległych wojsk i tyłów; - rozpoznanie skażeń i zakażeń oraz rozpoznanie inżynieryjne rejonów wybuchów jądrowych; - powiadamianie wojsk i tyłów o skażeniach i zakażeniach terenu /obszarów wodnych, powietrza/; - okresową zmianę rejonów zajmowanych przez wojska; - pokonywanie stref /rejonów/ skażonych i zakażonych oraz działania wojsk w tych strefach /rejonach/; - ewidencję napromienienia ludzi; - likwidację skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia; - zbieranie danych hydrologicznych i meteorologicznych i informowanie o nich podległych wojsk; - kontrolę wykonania przedsięwzięć w zakresie obrony wojsk przed bronią masowego rażenia, zaopatrze-	<p>2. OBRONA PRZED BRONIĄ MASOWEGO RAŻENIA</p> <p>253. Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ na podstawie decyzji i wytycznych dowódcy oraz zarządzenia /wytycznych/ sztabu nadrzędnego planuje wspólnie z szefami rodzajów wojsk oraz kwatermistrami i szefem służb technicznych przedsięwzięcia w zakresie obrony wojsk i tyłów przed bronią masowego rażenia.</p> <p><u>Przedsięwzięcia te przedstawia się na mapach z wyrażoną decyzją dowódcy, planach użycia rodzajów sił zbrojnych, rodzajów wojsk i służb oraz planach zabezpieczenia działań bojowych lub na mapach roboczych oficerów odpowiedzialnych za ich organizację.</u></p>		

nia wojsk w środki ochrony przed skażeniami oraz w sprzęt i środki do rozpoznania i likwidacji skażeń.

254 /n/. Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ na podstawie wytycznych dowódcy opracowuje wspólnie z szefami rodzajów wojsk i służb zarządzenie o obronie wojsk i tyłów przed bronią masowego rażenia oraz zabezpiecza i kontroluje jego wykonanie^{2/}.

Ponadto sztab jest odpowiedzialny za:

- prognozowanie sytuacji skażeń, zniszczeń, zatopień i pożarów oraz ewidencję i ocenę strat powstałych w wyniku uderzeń bronią masowego rażenia;
- informowanie podległych wojsk i tyłów oraz sąsiadów i wojska współdziałające o skażeniach /zakażeniach/;
- organizowanie rozpoznania /obserwacji/ skażeń oraz inżynierskiego rozpoznania rejonów uderzeń jądrowych;
- powiadamianie wojsk o skażeniach terenu /akwenu, powietrza/ w rejonach ich działań;
- organizowanie przekraczania przez wojska stref /rejonów/ skażonych /zakażonych/ i działania wojsk w tych rejonach;
- organizowanie grup /oddziałów/ ratunkowo-ewakuacyjnych i ich działanie;
- prowadzenie kontroli i ewidencji napromienienia żołnierzy oraz analizowanie sytuacji w tym zakresie;
- likwidację skutków uderzeń bronią masowego rażenia;
- informowanie podległych wojsk o aktualnych i przewidywanych warunkach hydrologicznych i atmosferycznych.

255 /n/. Szefowie rodzajów wojsk oraz kwatermistrz i szef służb technicznych obowiązani są: stale znać sytuację powstałą w wyniku użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia; informować sztab, podległe wojska o uderzeniach, strefach skażeń /zakażeń/ i zniszczeń; nadzorować w podległych wojskach wykonanie czynności w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia; kierować likwidacją skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia^{3/}.

2/ Instrukcja o obronie wojsk przed bronią masowego rażenia. Chem. 249/75.

3/ Tamże, s. 53.

1	2	3	4	5
77.142	<p>Rozpoznanie skażeń i zakażeń organizuje sztab wspólnie z szefem zabezpieczenia chemicznego i szefem służby zdrowia /starszym lekarzem/. Podczas organizacji należy określić zadania i terminy rozpoznania, siły i środki, sposoby rozpoznania, rozmieszczenie posterunków obserwacji skażeń, trasy lotów samolotów i śmigłowców użytych do rozpoznania i sposób przekazywania danych z rozpoznania.</p>	<p>256. Rozpoznanie skażeń organizuje sztab wspólnie z szefem zabezpieczenia chemicznego i szefem służby zdrowia /starszym lekarzem/. Podczas organizacji należy określić zadania i terminy rozpoznania, siły i środki, sposoby rozpoznania, rozmieszczenie posterunków obserwacji skażeń, trasy lotów samolotów i śmigłowców użytych do rozpoznania i sposób przekazywania danych z rozpoznania.</p>		
77.143	<p>W razie otrzymania danych o skażeniu lub zakażeniu terenu czy powietrza albo gdy z prognozy skażeń wynika możliwość skażenia /zakażenia/, sztab powiadamia o tym zagrożone wojska, aby mogły one w porę zastosować wszystkie środki i sposoby ochrony przed skażeniami /zakażeniami/.</p>	<p>257. W razie otrzymania danych o skażeniu terenu czy powietrza albo gdy z prognozy skażeń wynika możliwość skażenia, sztab powiadamia o tym zagrożone wojska, aby mogły one w porę zastosować wszystkie środki i sposoby ochrony przed skażeniami.</p>		
77.144	<p>Sytuację skażeń i zakażeń i jej zmiany przedstawia się na mapach /planszetach, szkicach/ skażeń lub na mapach roboczych oddziału operacyjnego, sztabu kwatermistrzostwa i szefa zabezpieczenia chemicznego. Na mapach tych przedstawia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wszystkie uderzenia jądrowe z podaniem mocy, rodzaju i czasu wybuchu; - strefy skażeń promieniotwórczych; - strefy /rejony/ skażeń chemicznych i zakażeń z podaniem rodzaju środków trujących i środków biologicznych;	<p>258. Sytuację skażeń i jej zmiany przedstawia się na mapach /oleatach, szkicach/ skażeń <u>stacji obliczeniowo-analitycznych skażeń oraz w niezbędnym zakresie</u> na mapach roboczych oficerów sztabu i szefów rodzajów wojsk i służb.</p> <p>Na mapach tych przedstawia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wszystkie uderzenia jądrowe z podaniem mocy, rodzaju i czasu wybuchu; - strefy skażeń promieniotwórczych; - strefy /rejony/ skażeń chemicznych /biologicznych/ z podaniem rodzaju środków trujących /biologicznych/ oraz czasu ich rażącego działania; - <u>warunki meteorologiczne w przyziemnych i górnych warstwach atmosfery;</u> - <u>tabele z niezbędnymi kalkulacjami w zakresie strat i skażeń.</u>		

1	2	3	4	5
78.145	<p>- kierunek i prędkość średniego wiatru dla poszczególnych mocy wybuchów jądrowych oraz dane meteorologiczne w przyziemnej warstwie powietrza.</p> <p>Sytuację skażeń i zakażeń przedstawia się w niezbędnym zakresie również na mapach roboczych oficerów sztabu, dowódców /szefów/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb.</p>	259. W czasie likwidacji skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia sztab odtwarza ^{4/} naruszone dowodzenie wojskami, wyjaśnia sytuację w rejonach uderzeń jądrowych, ustala stan napromienienia ludzi i podejmuje przedsięwzięcia w celu przywrócenia gotowości bojowej wojsk i terminowego wykonania przez nie zadań bojowych. W razie potrzeby organizuje się wyprawienie wojsk z rejonów niebezpiecznego skażenia.	4/ Tamże, s. 41-42.	
78.146	<p>W celu przywrócenia gotowości bojowej wojsk, które uległy uderzeniom jądrowym, sztab na podstawie decyzji dowódcy organizuje wzmocnienie lub zamianę tych wojsk siłami odwodów, organizuje uzupełnienie strat w ludziach, sprzęcie i środkach materiałowych oraz udzielenie pomocy w likwidacji skutków uderzeń broni masowego rażenia.</p>	260. W celu przywrócenia zdolności bojowej wojsk, na które nieprzyjaciel wykonał uderzenia bronią masowego rażenia sztab organizuje wzmocnienie lub zamianę tych wojsk siłami odwodów, organizuje uzupełnienie strat w ludziach, sprzęcie i środkach materiałowych oraz udzielenie pomocy w likwidacji skutków uderzeń broni masowego rażenia.		

1	2	3	4	5
	<p>Zadania z zakresu obrony przeciwlotniczej przekazuje się wykonawcom w oddzielnym punkcie rozkazu operacyjnego /bojowego/ lub w zarządzeniu. Jeżeli czasu jest dużo szef obrony przeciwlotniczej wspólnie ze sztabem ogólnowojskowym i sztabem /grupą operacyjną oficerów/ lotnictwa opracowuje plan obrony przeciwlotniczej na mapie i zarządzenie pisemne.</p>			
	<p>4. UBEZPIECZENIE</p>	<p>4. UBEZPIECZENIE</p>		
80.151	<p>Ubezpieczenie organizują sztaby związków taktycznych i oddziałów. Na podstawie decyzji dowódcy sztab przekazuje zadania oddziałom /pododdziałom/ wyznaczonym na ubezpieczenie i kontroluje ich wykonanie; organizuje trwałą łączność organów ubezpieczenia z wojskami ubezpieczonymi, oddziałami /pododdziałami/ rozpoznawczymi i sąsiednimi organami ubezpieczenia; ustala sygnały oraz sposób współdziałania i przekazywania danych o sytuacji.</p>	<p>262. Ubezpieczenie marszowe, bojowe i postoju organizują sztaby związków taktycznych i oddziałów. Na podstawie decyzji dowódcy sztab przekazuje zadania oddziałom /pododdziałom/ wyznaczonym na ubezpieczenie i kontroluje ich wykonanie. Ponadto sztab organizuje trwałą łączność organów ubezpieczenia z wojskami ubezpieczonymi, pododdziałami /elementami/ rozpoznawczymi i sąsiednimi organami ubezpieczenia, a także ustala sygnały oraz sposób współdziałania i przekazywania danych o sytuacji.</p> <p><u>Najważniejsze zagadnienia dotyczące ubezpieczenia wojsk przedstawia się na mapach, na których wyrażona jest decyzja dowódcy oraz w niezbędnym zakresie na mapach roboczych oficerów sztabu i szefów rodzajów wojsk.</u></p>		
80.152	<p>W czasie marszu sztab zapewnia terminowe wyjście organów ubezpieczenia marszowego, uzgadnia co do czasu i rubieży /obiektów/ ich marszu z marszem kolumn ubezpieczanych wojsk, udokłędnia zadania i kierunek marszu ubezpieczenia marszowego.</p> <p>W czasie rozmieszczenia wojsk w terenie sztab jest obowiązany zorganizować ubezpieczenie postoju,</p>	<p>263. W czasie marszu sztab zapewnia terminowe wyjście organów ubezpieczenia marszowego, uzgadnia przebieg ich marszu z marszem kolumn wojsk ubezpieczanych w odniesieniu do czasu osiągnięcia wyznaczonych rubieży /obiektów, punktów/, precyzuje zadania i kontroluje ich wykonanie.</p> <p>W czasie rozmieszczenia wojsk w rejonie sztab jest obowiązany zorganizować ubezpieczenie postoju. W tym celu organizuje on i zapewnia terminowe wyjście pododdziałów wyznaczonych na ubezpieczenie oraz organizuje</p>		

1	2	3	4	5
	<p>zapewnić terminowe wyjście pododdziałów wyznaczonych na ubezpieczenie i zorganizować dowodzenie nimi. W razie potrzeby ustala kolejność zmiany pododdziałów ubezpieczenia postoju.</p> <p>Organizując ubezpieczenie bojowe, sztab dopilnowuje terminowego obsadzenia i rozbudowy inżynierskiej pozycji pododdziałów wyznaczonych na ubezpieczenie, ustala sposób wsparcia ubezpieczenia i kontroluje pełnienie służby. Szczególnie dokładnie organizuje współdziałanie ubezpieczanych wojsk z ubezpieczeniem bojowym na wypadek jego wycofania się na główne pozycje.</p>	<p>dowodzenie nimi. W razie potrzeby ustala również kolejność zmiany pododdziałów ubezpieczenia postoju.</p> <p>Organizując ubezpieczenie bojowe, sztab organizuje i dopilnowuje terminowego obsadzenia i rozbudowy inżynierskiej pozycji /rejonów/ przez pododdziały wyznaczone na ubezpieczenie. Ponadto sztab organizuje trwałą łączność z pododdziałami ubezpieczenia bojowego i ustala sposób jego wsparcia oraz kontroluje pełnienie służby. Szczególnie dokładnie organizuje współdziałanie ubezpieczanych wojsk z ubezpieczeniem bojowym na wypadek jego wycofania się.</p>		
81.153	<p>Sztaby związków taktycznych i oddziałów rakiet wojsk lądowych, związków taktycznych i oddziałów wojsk OPK i wojsk lotniczych organizują ochronę /obronę/ rejonów stanowisk startowych /innych/ i lotnisk.</p>	<p>264. Sztaby związków taktycznych i oddziałów rakiet wojsk lądowych, związków taktycznych i oddziałów wojsk obrony powietrznej kraju i wojsk lotniczych organizują ochronę /obronę/ rejonów stanowisk startowych i innych oraz lotnisk.</p>		
	<p>5. ZABEZPIECZENIE INŻYNIERYJNE</p>	<p>5. ZABEZPIECZENIE INŻYNIERYJNE</p>		
81.154	<p>Na podstawie wytycznych dowódcy sztab wspólnie z szefem wojsk inżynierskich /szefem saperów/ określa zakres i terminy wykonania prac inżynierskich, potrzebne do tego siły i środki, kontroluje wykonanie przez nie zadań i zaopatrzenie wojsk w środki i materiały inżynierskie.</p>	<p>265. Na podstawie decyzji i wytycznych dowódcy oraz zarządzeń /wytycznych/ szefa wojsk inżynierskich /szefa saperów/ <u>szczebla nadrzędnego</u>^{7/}, sztab wspólnie z szefem wojsk inżynierskich, określa zakres i terminy wykonania prac inżynierskich, potrzebne do tego siły i środki oraz kontroluje wykonanie przez nie zadań.</p> <p><u>Za planowanie, organizację i nadzór wykonania zasadniczych przedsięwzięć inżynierskich odpowiedzialny jest bezpośrednio szef wojsk inżynierskich /szef saperów</u>^{8/}.</p> <p><u>Szef wojsk inżynierskich /szef saperów związku taktycznego/ zabezpieczenie inżynierskie działań bojowych</u></p>	<p>7/ Zabezpieczenie inżynierskie walki /pułk, dywizja/, MON - Inż. 241/69.</p> <p>8/ Biuletyn Informacyjny nr 4 MON, Sztab Generalny WP, 1971 r.</p>	

przedstawia na planie, który opracowuje na mapie a jeśli brak czasu - główne problemy ujmuje na mapie roboczej. Szef saperów oddziału zabezpieczenia inżynieryjnego działań bojowych przedstawia na swojej mapie roboczej.

Zadanie w zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego przekazuje się wojskom w formie zarządzeń i wytycznych.

266 /n/. Plan zabezpieczenia inżynieryjnego szef wojsk inżynieryjnych /szef saperów/ uzgadnia z kwatermistrzem, szefem służb technicznych, pozostałymi szefami rodzajów wojsk i służb.

6. ZABEZPIECZENIE CHEMICZNE

267 /n/. Na podstawie decyzji dowódcy oraz zarządzenia /wytycznych/ szefa wojsk chemicznych /szefa zabezpieczenia chemicznego/ szczebla nadrzędnego, sztab wspólnie z szefem wojsk chemicznych /szefem zabezpieczenia chemicznego/ określa zakres i terminy wykonania przedsięwzięć zabezpieczenia chemicznego, wydziela potrzebne siły i środki oraz kontroluje wykonanie przez nie zadań.

Za planowanie, organizowanie i nadzór wykonania przedsięwzięć zabezpieczenia chemicznego odpowiedzialny jest bezpośrednio szef wojsk chemicznych /szef zabezpieczenia chemicznego/.

Szef wojsk chemicznych /szef zabezpieczenia chemicznego/ przedstawia zabezpieczenie chemiczne działań bojowych w planie zabezpieczenia chemicznego, który opracowuje się na oddzielnej mapie, a jeśli brak jest czasu - na mapie roboczej. Szef zabezpieczenia chemicznego oddziału w każdej sytuacji planuje zabezpieczenie chemiczne działań bojowych na mapie roboczej.

Zadania w zakresie zabezpieczenia chemicznego przekazuje się wojskom w formie zarządzeń i wytycznych.

Plan zabezpieczenia chemicznego szef wojsk chemicznych /szef zabezpieczenia chemicznego/ uzgadnia z kwatermistrzem oraz szefami rodzajów wojsk i służb.

1	2	3	4	5
82.157	<p>4. MASKOWANIE</p> <p>Maskowanie operacyjne organizują sztaby związków operacyjnych /frontu i armii/, a maskowanie bezpośrednie wszystkie pozostałe sztaby zgodnie z decyzją dowódcy.</p>	<p>7. MASKOWANIE^{9/}</p> <p>268/n/. Maskowanie obejmuje całość zamierzeń, przedsięwzięć i czynności mających na celu ukrycie faktycznego stanu i wprowadzenie w błąd nieprzyjaciela. Ze względu na zakres zadań i celów oraz charakter przedsięwzięć organizacyjnych i wykonawczych maskowanie dzieli się na operacyjne i bezpośrednie.</p> <p>Maskowanie operacyjne obejmuje skoordynowane działania mające na celu ukrycie przygotowania do operacji i wprowadzenie w błąd nieprzyjaciela co do zamiaru operacji, sposobu jej realizacji oraz ugrupowania operacyjnego, a także ukrycie opłacalnych celów dla uderzeń jądrowych, w tym systemów kierowania i dowodzenia rozwiniętych na obszarze kraju oraz charakteru działania wojsk obrony terytorium kraju i skierowanie jego uwagi na przedsięwzięcia i obiekty drugorzędne lub pozorowane.</p> <p>Maskowanie bezpośrednie obejmuje czynności zmierzające do ukrycia lub zmiany wyglądu zewnętrznego pojedynczych i zespołowych obiektów, urządzeń, sprzętu, uzbrojenia i ludzi przy pomocy środków podręcznych lub statowych w ramach inżynierskiego zabezpieczenia działań wojsk, jest ono realizowane stale i wszędzie bez specjalnych rozkazów i zarządzeń.</p> <p>Za bezpośrednie maskowanie pododdziału, oddziału, związku taktycznego i poszczególnych elementów ugrupowania bojowego i operacyjnego - są odpowiedzialni dowódcy i sztaby poszczególnych szczebli dowodzenia.</p> <p>Maskowanie operacyjne jest nierozzerwalnie związane z maskowaniem bezpośrednim, oba te rodzaje maskowania wzajemnie się warunkują i uzupełniają. Aby maskowanie operacyjne było skuteczne, winno uwzględniać przedsięwzięcia maskowania bezpośredniego, które stwarza niezbędne warunki do dobrego maskowania operacyjnego. Sugestywne wprowadzenie nieprzyjaciela w błąd jest możliwe jedynie pod warunkiem właściwego zamaskowania wojsk, ich działań bojowych i obiektów o znaczeniu taktyczno-operacyjnym w ramach maskowania bezpośredniego.</p>	<p>9/ Instrukcja o maskowaniu wojsk. Część II, Sztab Generalny WP, 1977 r.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>Po ogłoszeniu zamiaru dowódca /szef sztabu/ może wydać szczegółowe wytyczne dotyczące planowania i wykonania przedsięwzięć maskowania.</p> <p>Szefowie rodzajów wojsk i służb po wysłuchaniu zamiaru operacji dowódcy frontu przygotowują dla niego dane do powzięcia decyzji i jednocześnie precyzują wnioski dotyczące maskowania swego rodzaju wojsk i służb oraz ich udziału w przedsięwzięciach maskowania operacyjnego.</p> <p>Podstawą do planowania przedsięwzięć maskowania operacyjnego są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - decyzja do operacji, zamiar i wytyczne dowódcy do maskowania operacyjnego i wynikające z niego zadania; - wytyczne w zakresie maskowania operacyjnego Sztabu Generalnego WP; - etatowe siły i środki maskowania oraz ilość sił i środków jednostek liniowych /rodzajów wojsk i służb/, które można wykorzystać do realizacji zadań maskowania operacyjnego; - czas przeznaczony na przygotowanie i przeprowadzenie planowanej operacji; - znajomość metod działania rozpoznania nieprzyjaciela. <p>Plan maskowania operacyjnego jest załącznikiem do planu operacji i obejmuje cel, zamiar i zadania wojsk w zakresie wykonania przedsięwzięć maskowania operacyjnego do szczebla związku taktycznego i samodzielnych oddziałów rodzajów wojsk i służb włącznie. Stanowi on podstawę do opracowania zarządzeń oraz realizacji przedsięwzięć w zakresie maskowania operacyjnego.</p> <p>Plan maskowania operacyjnego opracowuje zarząd /oddział/ operacyjny sztabu frontu /armii/ przy współudziale szefostw rodzajów wojsk i służb.</p> <p>Plan maskowania operacyjnego opracowuje się w formie tekstowej /tabelarycznej/ wraz z mapą.</p>		

1	2	3	4	5
84.162	<p>Maskowanie bezpośrednie pododdziału, oddziału i związku taktycznego oraz poszczególnych elementów ugrupowania bojowego organizują dowódcy i sztaby tych szczebli dowodzenia.</p> <p>Maskowanie bezpośrednie polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upodobnieniu ludzi, techniki bojowej do otaczającego terenu; do tego celu wykorzystuje się naturalne warunki, środki techniczne i chemiczne; - maskowaniu dźwiękowym i świetlnym; - wykonywaniu obiektów pozornych; - deformowaniu obiektów; - przestrzeganiu przez wojska zasad maskowania i zachowaniu tajemnicy wojskowej. <p>Maskowanie bezpośrednie obowiązuje ciągle, w każdej sytuacji i w róż-</p>	<p>Przekazywanie zadań maskowania operacyjnego ujętych w planie odbywa się za pomocą zarządzeń. We wszystkich wypadkach obowiązuje zasada przekazywania tylko tych zadań, które są przewidziane do wykonania przez otrzymującego zarządzenie.</p> <p>Do zarządzenia maskowania operacyjnego w razie konieczności załącza się mapę /kalkę/ z wrysowanymi zasadniczymi zadaniami.</p> <p>271 /n/. Planowanie maskowania operacyjnego na okres osiągnięcia pełnej gotowości bojowej odbywa się na podstawie planów działania sił zbrojnych, dyrektyw ministra Obrony Narodowej oraz rozkazów i zarządzeń szefa Sztabu Generalnego WP. Dokumenty planistyczne z zakresu maskowania operacyjnego są częścią składową ogólnego planu działania sił zbrojnych.</p> <p>272 /n/. Celem maskowania bezpośredniego jest ukrycie wojsk, ich ugrupowania, sprzętu bojowego i uzbrojenia, składów materiałowo-technicznego zabezpieczenia przed wszystkimi rodzajami rozpoznania nieprzyjaciela i wprowadzenie jego w błąd, co do naszego zamiaru działania.</p> <p>Podstawę realizacji zadań z zakresu maskowania wojsk w działaniach bojowych stanowią: wytyczne sztabu nadrzędnego do maskowania, decyzja dowódcy, aktualny stan wiadomości o środkach rozpoznania nieprzyjaciela, posiadane siły i środki przewidziane do maskowania.</p> <p>Sztab odpowiedzialny za maskowanie bezpośrednie powinien ustalić zakres, czas i miejsca oraz siły i środki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewniające ukrycie ugrupowania bojowego i zamieru planowanych działań; - maskowania, rozbudowy inżynierskiej terenu, zapór, punktów dowodzenia, punktów obserwacyjnych, obiektów urządzeń tyłowych; - maskowania dróg dowozu i ewakuacji; - wykonywania obiektów urządzeń i rejonów pozornych oraz demonstracyjnych przesunięć i działań wojsk;		

1	2	3	4	5
	<p>nych warunkach terenowych. Kontrolę maskowania bezpośredniego organizuje szef sztabu związku taktycznego /oddziału/.</p> <p>W oddziałach wytyczne do maskowania podaje się ustnie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany rejonów rozmieszczenia oddziałów /pododdziałów/ w ustalonej kolejności; - deformowania obiektów i urządzeń; - wykorzystywania dymów; - wykorzystywania środków technicznych, mundurowych i chemicznych dla upodobnienia ludzi i techniki bojowej do otaczającego terenu; - maskowanie za pomocą dźwięku i światła; <p>Wszystkie przedsięwzięcia w zakresie maskowania bezpośredniego organizuje się zgodnie z planem sztabu nadrzędnego lub za jego zezwoleniem.</p> <p>Przedsięwzięcie maskowania bezpośredniego w sztabie związku taktycznego przedstawia się na mapie roboczej jednego z oficerów wydziału operacyjnego a najważniejsze z nich na mapie decyzji dowódcy oraz w niezbędnym zakresie na planach użycia rodzajów wojsk i służb.</p> <p>Zadania w zakresie maskowania bezpośredniego sztab przekazuje do wojsk w formie zarządzenia lub wytycznych, a sztab oddziału - w formie ustnych wytycznych.</p>		
84.161	<p>Sztab organizujący maskowanie operacyjne jest obowiązany kontrolować realizację zaplanowanych zadań. Kontrola ma na celu wykrycie i usunięcie niedociągnięć w realizacji zadań maskowania operacyjnego oraz ustalenie, w jakim stopniu wykonane przedsięwzięcia utrudniają nieprzyjacielowi rozpoznanie.</p> <p>Właściwie zorganizowana kontrola sprzyja doskonaleniu sposobów wykonania poszczególnych przedsięwzięć maskowania operacyjnego.</p> <p>Skuteczność maskowania sztab kontroluje przez obserwację z powietrza, w razie potrzeby organizuje fotografowanie lotnicze rejonów rozmieszczenia wojsk, bazowania lotnictwa, rejonów stanowisk startowych wojsk</p>	<p>273 /n/. Kontrola maskowania ma na celu wykrycie i usunięcie niedociągnięć powstałych w czasie realizacji zadań maskowania oraz ustalenie, w jaki sposób realizowane przedsięwzięcia oddziałują na rozpoznanie nieprzyjaciela.</p> <p>Kontrola maskowania winna ustalić: zgodność realizacji przedsięwzięć maskowania z planem; reakcję organów rozpoznawczych nieprzyjaciela na przedsięwzięcia maskowania; niedociągnięcia i braki w przedsięwzięciach maskowania; zjawiska i oznaki demaskujące występujące podczas realizacji działań bojowych, które należy ukryć lub wykorzystać do działań pozornych na innym kierunku; celowość wykorzystania określonych sił i środków do realizacji przedsięwzięć maskowania.</p> <p>Szczególnie ważnym zagadnieniem, które musi być rozstrzygnięte podczas kontroli, jest ustalenie, w jaki sposób maskowanie oddziałuje na nieprzyjaciela.</p> <p>Kontrola sprzyja doskonaleniu sposobów i metod wykonania poszczególnych przedsięwzięć maskowania operacyjnego i bezpośredniego.</p>		

1	2	3	4	MON
	<p>rakietowych, punktów dowodzenia i obiektów tyłowych. Szczególną uwagę zwraca się na kontrolę pracy własnych środków radioelektronicznych.</p> <p>Do kontroli maskowania operacyjnego używa się wszystkich technicznych środków rozpoznania.</p>	<p>Kontrola maskowania operacyjnego w wojskach operacyjnych ma charakter scentralizowany, zaś w systemie obrony terytorium kraju prowadzona jest w sposób zdecentralizowany, w oparciu o oddzielnie opracowane plany dla poszczególnych systemów i elementów obrony.</p> <p>Organizatorem kontroli maskowania w sztabie frontu /armii/ jest zarząd /oddział/ operacyjny. W niektórych przypadkach sztab frontu /armii/ może wydzielić zespół ludzi do bezpośredniego sprawowania kierownictwa nad organizacją i kontrolą poszczególnych przedsięwzięć maskowania operacyjnego.</p> <p>Koordinatorem kontroli maskowania w systemie obrony terytorium kraju jest Sztab Generalny WP /Zarząd I/. Organizatorami kontroli maskowania są: oddziały operacyjne okręgów wojskowych; oddział operacyjny Dowództwa WOPK; oddział operacyjny Dowództwa Marynarki Wojennej; dowództwo obrony wybrzeża; Dowództwo Zgrupowania Jednostek Zabezpieczenia MON i Dowództwo Wojsk Obrony Wewnętrznej; WKO i WSZW;</p> <p>Kontrolę maskowania radioelektronicznego na obszarze kraju organizuje i koordynuje centralnie Sztab Generalny WP /Zarząd I/. Centralnie prowadzona kontrola maskowania radioelektronicznego nie zwalnia sztabu /dowództwa/ od organizacji takiej kontroli we własnym zakresie.</p> <p>Do kontroli maskowania używa się siły i środki wszystkich rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb, a także innych resortów w odniesieniu do systemu obrony terytorium kraju. W celu zapewnienia skuteczności kontroli, winna ona być prowadzona środkami, które nieprzyjaciel może użyć do rozpoznania. Organa kontrolujące prawidłowość i skuteczność maskowania operacyjnego i bezpośrednio winny mieć następujące siły i środki kontroli: zespoły oficerskie; lotnictwo; urządzenia radioelektroniczne; urządzenia rozpoznania cieplnego, noktowizyjnego i sejsmicznego.</p> <p>Zespoły oficerskie tworzy się w celu stwierdzenia w jakim stopniu zadania maskowania są realizowane w wojskach i na poszczególnych maskowanych obiektach.</p>		

Kontrola maskowania komunikacji, zakładów przemysłowych składów i magazynów może być prowadzona przez zespoły ludzi wydzielone z organów nadrzędnych.

Lotnictwo wyposażone w aparaturę radiolokacyjną, fotograficzną i termalną jest podstawowym środkiem kontroli maskowania operacyjnego i bezpośredniego. Wykorzystuje się lotnictwo, w celu przeprowadzenia rozpoznania rejonów rozmieszczenia elementów ugrupowania operacyjnego; maskowanych obiektów /bazy, składy, porty, zakłady itp./ oraz obiektów pozornych. W ramach rozpoznania wykonuje się zdjęcia lotnicze czarno-białe, w podczerwieni, strefowo-spektralne, a także zdjęcia termalne i zobrażeń radiolokacyjnych. Pokładowe urządzenia radiolokacyjne wykorzystuje się w celu ustalenia skuteczności maskowania przeciwradiolokacyjnego oraz pozorowania i deformacji radiolokacyjnej.

Urządzenia radioelektroniczne wykorzystywane do kontroli maskowania radioelektronicznego dzielą się na urządzenia do kontroli systemów łączności radiowej i radioliniowej, systemów radiolokacji i systemów naprowadzania rakiet.

Urządzenia do kontroli systemów łączności /namierniki i odbiorniki radiowe/ wykorzystuje się do prowadzenia nasłuchu pracy sieci i kierunków radiowych.

Kontrolę pracy systemów łączności radiowej i radioliniowej organizują sztaby ustalające reżimy maskowania radiowego. Kontrolę obejmuje się również pracę pozornych sieci i kierunków radiowych.

Kontrola pracy systemów radiolokacyjnych i rakietowych faktycznych i pozornych ma na celu sprawdzenie skuteczności maskowania i pozorowania radioelektronicznego oraz sprawdzenia przestrzegania ustalonych reżimów maskowania radioelektronicznego.

Kontrolę maskowania radioelektronicznego /a także pozorowania i dezinformowania radioelektronicznego/ na obszarze kraju prowadzi się w sposób scentralizowany i siłami i środkami innych resortów i dodatkowo przez sztaby /organa/ ustalające i organizujące maskowanie

1	2	3	4	5
85.163	<p>7. PRZECIWDZIAŁANIE RADIOELEKTRONICZNE</p> <p>Przeciwdziałanie radioelektroniczne organizują sztaby związków operacyjnych, związków taktycznych i oddziałów.</p> <p>Sztab na podstawie danych z rozpoznania ustala sposoby obezwładnienia lub niszczenia systemów i środków radioelektronicznych nieprzyjaciela, przekazuje zadania wojskom, organizuje współdziałanie między nimi, z rozpoznaniem radioelektronicznym i wojskami posługującymi się środkami radioelektronicznymi.</p> <p>Równocześnie z organizacją obezwładniania środków radioelektronicznych nieprzyjaciela sztab przewiduje sposoby zapewnienia ciągłej pracy własnych środków radioelektronicznych w warunkach zakłóceń radioelektronicznych ze strony nieprzyjaciela i wzajemnego zakłócania się własnych środków.</p> <p>Sztaby związków operacyjnych /związków taktycznych/ lotnictwa ustalają też sposoby użycia środków obezwładniania systemów radioelektronicznych nieprzyjaciela w czasie pokonywania przez lotnictwo jego obrony przeciwlotniczej.</p>	<p>operacyjne określonych systemów, obiektów i przedsięwzięć.</p> <p>Urządzenia do naziemnego rozpoznania cieplnego, noktowizyjnego i sejsmicznego wykorzystuje się do sprawdzenia efektywności naszych przedsięwzięć maskowniczych i pozorujących.</p> <p>8. OBRONA RADIOELEKTRONICZNA</p> <p>274 /n/. Obrona radioelektroniczna jest integralną częścią walki radioelektronicznej zapewniającą efektywne wykorzystanie własnych systemów radioelektronicznych dowodzenia wojskami i kierowania środkami walki.</p> <p>Do głównych przedsięwzięć realizowanych przez sztaby w zakresie organizacji obrony radioelektronicznej należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrona systemów radioelektronicznych przed rozpoznaniem i obezwładnieniem radioelektronicznym; - kontrola promieniowania elektromagnetycznego; - eliminacja wzajemnych zakłóceń. <p>Bezpośrednią odpowiedzialność za organizację i prowadzenie obrony radioelektronicznej ponoszą użytkownicy środków i systemów radioelektronicznych.</p> <p>Koordinacja całości przedsięwzięć obrony radioelektronicznej zajmuje się wydział /oddział/ walki radioelektronicznej, w związkach taktycznych wydział operacyjny, a w oddziałach i pododdziałach szef sztabu. Do jego obowiązków należy przygotowanie danych niezbędnych dowódcy do podjęcia decyzji w zakresie obrony radioelektronicznej, opracowanie i przedstawienie szefowi sztabu do akceptacji zbiorowych wykazów częstotliwości, sektorów i rejonów zakazanych do zakłóceń i rozmieszczenia środków radioelektronicznych, współdziałanie z organami zajmującymi się kontrolą promieniowania elektromagnetycznego, opracowanie zarządzeń w zakresie obrony radioelektronicznej.</p> <p>Przedsięwzięcia obrony radioelektronicznej na szczeblach operacyjnych przedstawia się w planie walki radioelektronicznej, a na szczeblach taktycznych</p>		

1	2	3	4	5
86.165	<p>Zasadnicze dane organizacji przeciwdziałania radioelektronicznego przedstawia się w planie operacji oraz w planie użycia bojowego rodzajów wojsk i wojsk specjalnych w zakresie ich dotyczącym.</p> <p>Oprócz tego sztaby związków operacyjnych opracowują oddzielny plan przeciwdziałania radioelektronicznego ...</p>	<p>na mapach wyrażających decyzję dowódcy.</p> <p>Ponadto niektóre elementy obrony radioelektronicznej przedstawia się w planach użycia rodzajów sił zbrojnych, rodzajów wojsk i służb.</p>		
87.166	<p>W planie przeciwdziałania radioelektronicznego w celu zabezpieczenia własnego uderzenia lotniczego podaje się liczbę, skład i zadania rzutów /grup/ zabezpieczenia, ich rozmieszczenie w ugrupowaniu bojowym związków taktycznych i oddziałów, sposób działania i użycia przez nie środków rażenia i zakłóceń radioelektronicznych.</p>			
85.164	<p>Sztaby organizują obezwładnianie i niszczenie środków radioelektronicznych nieprzyjaciela na całą głębokość zasięgu własnych środków walki.</p> <p>Przed wszystkim organizuje się obezwładnianie zakłóceniami i niszczenie najważniejszych systemów i środków radioelektronicznych nieprzyjaciela.</p>			
87.168	<p>Aby zapewnić ciągłą pracę własnych środków radioelektronicznych w warunkach zakłóceń radioelektronicznych nieprzyjaciela i osłabić wzajemne zakłócenie się podczas pracy własnych środków radioelektronicznych, sztab powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustalić sposoby pracy i przy-			

dział zakresów fal stacji radiowych i radiolokacyjnych oraz sposób korzystania z tajnych systemów radiolokacyjnych i zapasowych sieci i kierunków łączności;

- przewidzieć pracę środków radiowych przy obniżonych mocach i bez kryptonimów, nawiązanie łączności bez przekazywania telegramów i wywoływania bez kwitowania;
- przewidzieć stosowanie anten kierunkowych i innych środków technicznych utrudniających nieprzyjacielowi rozpoznanie;
- nie dopuszczać do przekazywania przez radio długich tekstów.

88.169

W razie zakłóceń radioelektronicznych nieprzyjaciela sztab organizuje natychmiast zmianę fal /częstotliwości/ roboczych własnych środków radioelektronicznych obezwładnianych zakłóceniami, uruchamia zapasowe środki radioelektroniczne, organizuje przedsięwzięcia w celu wykrycia i zniszczenia nieprzyjacielskich środków zakłócających.

8. ZABEZPIECZENIE HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNE

9. ZABEZPIECZENIE HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNE^{10/}

275 /n/. Zabezpieczenie hydrologiczno-meteorologiczne organizuje i realizuje służba hydrologiczno-meteorologiczna /meteorologiczna/ związków operacyjnych, a w związkach taktycznych /oddziałach/ sztab w celu określenia wpływu warunków atmosferycznych i stanu wód na działania bojowe wojsk i wykonanie przedsięwzięć związanych z obroną przed bronią masowego rażenia.

10/ Zabezpieczenie hydrologiczno-meteorologiczne opracowano na podstawie Regulaminu wykonywania lotów w lotnictwie wojskowym, MON, DWLot, Lot 1589/74 s. 353. Uwzględniono również wymagania w zakresie zabezpieczenia hydrologiczno-meteorologicznego wojsk operacyjnych w świetle nowej organizacji i związanych z nią zadań służby hydrologiczno-meteorologicznej.

1	2	3	4	5
88.170	<p>Zabezpieczenie hydrologiczno-meteorologiczne /meteorologiczne/ powinno być ciągłe.</p> <p>Obejmuje ono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obserwację meteorologiczną i hydrologiczną i opracowanie materiałów z tej obserwacji; - zbieranie danych o pogodzie, stanie mórz, rzek, kanałów, jezior i bagien; - opracowywanie prognoz pogody i niezbędnych danych do oceny sytuacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych; - opracowywanie prognoz hydrologicznych; - organizację informacji hydrologicznej i meteorologicznej; - meldowanie dowódcy o stanie pogody i stanie wód oraz prognoz hydrologiczno-meteorologicznych i przekazywanie tych wiadomości właściwym osobom funkcyjnym i sztabom.	<p>276. Organ odpowiedzialny za zabezpieczenie hydrologiczno-meteorologiczne powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizować obserwację meteorologiczną i hydrologiczną i opracowywać materiały z tej obserwacji; - zbierać dane o pogodzie, stanie mórz, rzek, kanałów, jezior i terenów bagiennych; - opracowywać prognozy pogody i niezbędne dane meteorologiczne do prognozowania skażeń promieniotwórczych i chemicznych terenu i przestrzeni powietrznej; - opracowywać prognozy hydrologiczne; - zorganizować przekazywanie informacji hydrologicznej i meteorologicznej; - meldować dowódcy dane o stanie pogody i stanie wód oraz prognozy hydrologiczno-meteorologiczne i przekazywać te wiadomości właściwym osobom funkcyjnym. <p><u>Podstawą działalności służby hydrologiczno-meteorologicznej /meteorologicznej/ frontu /armii/ jest zarządzenie o zabezpieczeniu hydrologiczno-meteorologicznym /meteorologicznym/ otrzymane ze szczebla nadrzędnego. Przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia hydrologiczno-meteorologicznego przedstawia się na specjalnych mapach i na mapach roboczych.</u></p> <p><u>Zadania w zakresie zabezpieczenia hydrologiczno-meteorologicznego przekazuje się w zarządzeniach.</u></p> <p>277 /n/. Biura hydrologiczno-meteorologiczne frontu /armii/ na podstawie materiałów własnych i otrzymywanych danych hydrologiczno-meteorologicznych od szczebla nadrzędnego opracowują odpowiednie materiały i przekazują je do wojsk i sztabów podległych w postaci komunikatów hydrologicznych i meteorologicznych, opisów klimatycznych i innych.</p>	<p>Podstawą działalności służby hydrologiczno-meteorologicznej /meteorologicznej/ frontu /armii/ jest zarządzenie o zabezpieczeniu hydrologiczno-meteorologicznym /meteorologicznym/ otrzymane ze szczebla nadrzędnego. Przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia hydrologiczno-meteorologicznego przedstawia się na specjalnych mapach i na mapach roboczych.</p>	

1	2	3	4	5
69.172	<p>9. ZABEZPIECZENIE TOPOGRAFICZNE</p> <p>Zabezpieczenie topograficzne organizują i realizują komórki topograficzne sztabów, a tam gdzie ich nie ma - komórki operacyjne sztabów.</p> <p>Obejmują one:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaopatrywanie wojsk w mapy topograficzne i specjalne, wyjściowe dane geodezyjne i grawimetryczne oraz inne dokumenty topograficzne; - wykonywanie prac geodezyjnych, topograficznych i grawimetrycznych - opracowywanie zdjęć lotniczych na potrzeby kartograficzne; - przygotowywanie map specjalnych i materiałów informacyjnych; - udzielanie pomocy w dowiązaniu topograficznym elementów ugrupowania bojowego oddziałów rakiet i artylerii, środków radioelektrycznych i innych; - unaczęśnianie map topograficznych na podstawie zdjęć lotniczych; - zbieranie i studiowanie danych o zmianach w charakterze terenu wynikłych wskutek uderzeń jądrowych, meldowanie ich dowódcy i przekazywanie właściwym osobom funkcyjnym i sztabom; - wykorzystywanie zdobytych materiałów geodezyjnych, topograficznych i kartograficznych nieprzyjaciela; - szkolenie topograficzne wojsk.	<p>10. ZABEZPIECZENIE TOPOGRAFICZNE^{11/}</p> <p>278. Zabezpieczenie topograficzne obejmuje szereg przedsięwzięć organizowanych i realizowanych przez komórki topograficzne sztabów, a tam gdzie ich nie ma - komórki operacyjne sztabów. Do przedsięwzięć w zakresie tego zabezpieczenia należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaopatrywanie wojsk w mapy topograficzne i specjalne, katalogi współrzędnych geodezyjnych i danych grawimetrycznych oraz w inne wydawnictwa topograficzne; - <u>opracowywanie fotodokumentów dla potrzeb kartograficznych</u>; - przygotowywanie map specjalnych i materiałów informacyjnych; - udzielanie pomocy w sporządzaniu bojowych dokumentów graficznych; - udzielanie pomocy w dowiązaniu topograficznych elementów ugrupowania bojowego oddziałów rakiet i artylerii, środków radiotechnicznych i innych; - unaczęśnianie map topograficznych na podstawie zdjęć lotniczych; - zbieranie i studiowanie danych o zmianach w terenie wynikłych wskutek uderzeń jądrowych, składanie w tym zakresie meldunków dowódcy i przekazywanie informacji właściwym osobom funkcyjnym i sztabom; - wykorzystywanie zdobytych materiałów geodezyjnych, topograficznych, kartograficznych i fotogrametrycznych nieprzyjaciela; - planowanie i kontrola szkolenia topograficznego wojsk. <p><u>Przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia topograficznego utrwała się na mapach i innych dokumentach opracowywanych przez oficerów służby topograficznej.</u></p> <p><u>Zadania w zakresie zabezpieczenia topograficznego przekazuje się w zarządzeniach i wytycznych.</u></p>	<p>11/ Podręcznik "Zabezpieczenie topogeodezyjne działań bojowych wojsk". Sztab Gen. WP. Warszawa 1970 r.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>- planowanie materiałowo-technicznego zabezpieczenia działań bojowych, opracowywanie zarządzeń oraz sprawozdań i meldunków o sytuacji materiałowo-technicznej;</p> <p>- wydzielanie grupy operacyjnej /przedstawicieli/ służb technicznych na stanowisko dowodzenia i kierowanie jej działalnością.</p> <p>Ponadto do zadań sztabu służb technicznych a na szczeblach taktycznych szefa służb technicznych należy: planowanie i wyznaczanie rejonów rozmieszczenia technicznych jednostek raketowych, remontowo-ewakuacyjnych i innych jednostek technicznych; określanie ich czasu pracy, organizowanie ich ochrony i obrony, wyznaczanie terminów i dróg dowozu rakiet, ustalanie możliwości zapatrywania związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów/ w amunicję, informowanie zainteresowanych organów dowodzenia/ o uzbrojeniu i sprzęcie technicznym nieprzyjaciela /zwłaszcza nowo wprowadzanym/, organizowanie szkolenia bojowego i specjalistycznego organów tyłowych służb technicznych, uzgadnianie terminów dowozu amunicji, udział w opracowywaniu dyrektyw i rozkazów tyłowych.</p> <p>Wymienione przedsięwzięcia sztab służb technicznych, a na szczeblach taktycznych szef służb technicznych uzgadnia ze sztabem ogólnowojskowym, szefami rodzajów wojsk i kwatermistrzostwem^{12/}.</p> <p>282. <u>Plan organizacji tyłów zabezpieczenia materiałowego i medycznego oraz plan zabezpieczenia materiałowo-technicznego opracowuje się na mapach wraz z legendami^{13/}. Na szczeblu oddziału zawsze, a na szczeblu związku operacyjnego /związku taktycznego/ w przypadku przygotowywania operacji /działań bojowych/ w warunkach skrajnie ograniczonego czasu, zagadnienia dotyczące tego zabezpieczenia utrwalą się na mapach roboczych odnośnych oficerów.</u></p> <p>W razie potrzeby mogą być opracowywane oddzielne plany zabezpieczenia wojsk raketowych, desantu powietrznego i morskiego.</p>	<p>12/ Biuletyn Informacyjny nr 1 /119/, MON, Sztab Generalny WP, 1972 r., s. 82.</p> <p>13/ Instrukcja o organizacji i pracy tyłów taktycznych, Sztab Kwatermistrzostwa 60/67, 1968 r., s. 48.</p>	

92.176 ... W razie potrzeby opracowuje się oddzielne plany zabezpieczenia wojsk raketowych, desantu powietrznego i morskiego.

Dowódcy /szefowie/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb wykazują w planach użycia /działania/ danego rodzaju wojsk i służb niezbędne elementy zabezpieczenia tyłowego.

1	2	3	4	5
91.175	Zadania zabezpieczenia tyłowego przekazuje się wykonawcom w wytycznych, dyrektywach /rozkazach/ i oddzielnych zarządzeniach kwatermistrzowskich.	<p>Szefowie rodzajów wojsk i służb w planach użycia /działania/ danego rodzaju wojsk i służb uwzględniają informacje o niezbędnych elementach zabezpieczenia tyłowego.</p> <p>Zadania ustalone w celu zabezpieczenia tyłowego przekazuje się wykonawcom w dyrektywach /rozkazach/ tyłowych i oddzielnych zarządzeniach kwatermistrzowskich i <u>technicznych</u> oraz w wytycznych.</p>		
93.177	<p>11. ZABEZPIECZENIE NAWIGACYJNE, RADIOELEKTRONICZNE I LOTNICZO-TECHNICZNE</p> <p>Zabezpieczenie nawigacyjne działań bojowych organizuje i realizuje służba nawigacyjna związków operacyjnych /związków taktycznych i oddziałów lotniczych/ przy współudziale służb ubezpieczenia lotów, radiotechnicznej, lotniczo-inżynierskiej, uzbrojenia, łączności i innych. Zabezpieczenie nawigacyjne polega na dokładnym i pewnym prowadzeniu samolotów /śmigłowców/ po wyznaczonych trasach, zapewnieniu ich wyjścia we właściwym czasie na nakazane obiekty /cele/; zapewnieniu celności i skuteczności bombardowania /torpedowania, minowania/ i wyrzucania rakiet skrzydlatych do celów naziemnych i morskich; zapewnieniu zrztu /wysadzenia/ desantów powietrznych w nakazanych rejonach; doprowadzeniu samolotów /śmigłowców/ na lotnisko lądowania.</p> <p>W czasie organizowania zabezpieczenia nawigacyjnego starszy nawigator otrzymuje od dowódcy lub szefa sztabu dane o rejonie przyszłych działań</p>	<p>12. ZABEZPIECZENIE NAWIGATORSKIE^{14/}</p> <p>283 /n/. Zabezpieczenie nawigatorskie działań bojowych lotnictwa obejmuje całokształt przedsięwzięć związanych z dostarczeniem dowódcy oddziału lotniczego /związku taktycznego/ danych i propozycji niezbędnych do powzięcia racjonalnej decyzji stanowiącej podstawę wykonania zadań, przygotowaniem personelu latającego i naziemnego do działań zgodnie z decyzją dowódcy oraz kierowaniem lotnictwem podczas trwania działań bojowych. Ponadto obejmuje ono kształtowanie optymalnej sytuacji taktyczno-nawigacyjnej drogą teoretycznego i praktycznego szkolenia personelu latającego i naziemnego związanego z nawigowaniem statków powietrznych, naprowadzaniem lotnictwa na cele powietrzne, naziemne i nawodne, bombardowaniem, torpedowaniem i minowaniem z powietrza oraz z desantowaniem, a także wykorzystaniem środków ubezpieczenia lotów.</p> <p>284 /n/. Za stan nawigatorskiego zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa odpowiada dowódca lotniczego oddziału /związku taktycznego/. Realizację zaś przedsięwzięć z zakresu tego zabezpieczenia zajmuje się przede wszystkim służba nawigatorska.</p>	<p>14/ Proponowana zmiana treści ujmuje całość zagadnienia zgodnie z Regulaminem Służby Nawigatorskiej Lotnictwa Wojskowego, MON Lot.990/67, s. 9-20.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>bojowych, zadaniu własnego a w razie potrzeby i współdziałających związków operacyjnych /związków taktycznych/ lotnictwa, przewidywane zmiany w bazowaniu i terminy gotowości lotnictwa do działań bojowych. Starszy nawigator wspólnie z innymi służbami określa zakres i terminy wykonania przedsięwzięć zabezpieczenia nawigacyjnego i radioelektronicznego działań bojowych.</p>			
94.179	<p>Zabezpieczenie lotniczo-techniczne działań bojowych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ lotnictwa organizują starsi inżynierowie. Ma ono zapewnić stałą sprawność i gotowość bojową sprzętu lotniczego, niezawodne jego działanie w czasie lotu oraz przygotować personel latający i techniczny do prawidłowej eksploatacji i naprawy tego sprzętu w każdej sytuacji bojowej. Zadania zabezpieczenia lotniczo-technicznego działań bojowych stawiają dowódcy swym starszym inżynierom osobiście lub przez sztab. Podają w nich: zadania wykonywane przez związki taktyczne /oddziały/ lotnictwa, rewers poszczególnych rodzajów związków taktycznych i oddziałów lotnictwa, manewr lotniskowy, terminy przybycia nowych oddziałów lotnictwa i uzupełnienia samolotów.</p>	<p>13. ZABEZPIECZENIE INŻYNIERYJNO-LOTNICZE^{15/}</p> <p>285 /n/. Zabezpieczenie inżyniersko-lotnicze działań bojowych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ lotnictwa organizują ich dowódcy, a realizuje podległy skład osobowy służby inżyniersko-lotniczej zgodnie z podjętą decyzją dowódcy oraz opracowanym przez sztab i zatwierdzonym planem operacji /walki/ lotnictwa. W działalności tej powinny być przestrzegane wskazówki i wymagania zawarte w Instrukcji Służby Inżyniersko-Lotniczej^{16/}.</p> <p>286 /n/. Do ważniejszych przedsięwzięć organizowanych przez sztaby związków operacyjnych, taktycznych i oddziałów lotnictwa w zakresie zabezpieczenia inżyniersko-lotniczego działań bojowych zalicza się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprowadzenie sprzętu lotniczego do stanu pełnej gotowości bojowej łącznie z zapewnieniem, by samoloty /śmigłowce/ bojowe miały załadowaną amunicję lotniczą i były w ciągłej gotowości do lotu w celu wykonania zadania bojowego przez załogi latające; - niezwłoczne odtwarzanie stanu pełnej gotowości bojowej sprzętu lotniczego po poprzedzającym locie bojowym z uwzględnieniem nakazanych zmian wariantu uzbrojenia i amunicji lotniczej do następnego lotu bojowego; - zapewnienie warunków pełnego wykorzystania osiągniętych taktyczno-bojowych sprzętu lotniczego, jego niezawodności oraz prawidłowej eksploatacji, jak również	<p>15/ Regulamin wykonywania lotów w lotnictwie wojskowym /RWL-74/, wydanie MON - DWLot. 1589/74, s. 337-348.</p> <p>16/ Instrukcja Służby Inżyniersko-Lotniczej, wydanie MON-JL Lot. 915/66 wraz z uzupełnieniami odnoszących rozkazów i zarządzeń DWL, s. 7-16.</p>	

1	2	3	4	5
		<p>możliwości nieprzerwanego utrzymywania tego sprzętu w pełnej sprawności technicznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonywanie obliczeń inżynieryjno-nawigacyjnych i ocena możliwości realizowania zadań bojowych; - wykonywanie obliczeń inżynieryjno-operacyjnych i na ich podstawie planowanie potrzeb /sporządzenie zamówień/ dotyczących amunicji lotniczej i wszelkich środków materiałowego zabezpieczenia lotów bojowych, eksploatacji i remontu sprzętu lotniczego na okres planowanej operacji /działań bojowych/. <p>287 /n/. Dowódca związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ lotnictwa odpowiedzialny za zorganizowanie zabezpieczenia inżynieryjno-lotniczego działań bojowych stawia dowódcom podległych związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/ lotnictwa zadania w tym zakresie i określa sposób jego realizacji, oraz ustala siły i środki gromadzone w tym celu, manewrowanie nimi podczas działań bojowych oraz organizację przygotowania całego stanu osobowego do działań bojowych i współdziałanie służb lotniczych /wszystko powinno być ujęte w odpowiednich dokumentach bojowych opracowywanych przez sztab/, natomiast bezpośredni nadzór i kierowanie zabezpieczeniem inżynieryjno-lotniczym działań bojowych w jego imieniu poleca swemu zastępcy ds. techniki i zaopatrzenia i głównemu /starszemu/ inżynierowi, którzy opracowują zamierzenia i propozycje w zakresie zabezpieczenia inżynieryjno-lotniczego działań bojowych do podjęcia decyzji dowódcy. W opracowaniu wyżej wymienionych zamierzeń bazuje się na danych wyjściowych pochodzących z dokumentów sprawozdawczości i obiegu informacji w pionie służb technicznych i zaopatrzenia lotniczego /w tym i służby inżynieryjno-lotniczej/ oraz na danych wyjściowych określanych /przekazanych/ przez właściwego dowódcę i w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planowany wysiłek lotnictwa i natężenie jego działań według okresów i dni operacji z określeniem zastosowania wariantów uzbrojenia sprzętu lotniczego i rodzajów amunicji lotniczej dla poszczególnych związków taktycznych /oddziałów/ lotnictwa;		

1	2	3	4	5
	<p>94.178 Zabezpieczenie radioelektroniczne w związkach operacyjnych /związkach taktycznych, oddziałach/ lotnictwa organizuje szef sztabu według wytycznych dowódcy, a bezpośrednimi wykonawcami są: szef łączności, szef wojsk radioelektronicznych i szef służby ubezpieczenia lotów.</p> <p>Organizują oni użycie środków radioelektronicznych do dowodzenia lotnictwem, kierowania samolotami, naprowadzania, wskazywania celów, bombardowania, startu i lądowania samolotów oraz do zapewnienia zrzutu /wysadzenia/ desantów powietrznych rozpoznawania własnego lotnictwa i określenia jego miejsc znajdowania się.</p>	<p>- planowany /przewidywany/ manewr lotniskowy oraz manewr posiadanymi siłami i środkami służby inżynieryjno-lotniczej;</p> <p>- plan uzupełnień sił i środków z mobilizacji do stanu określonego na czas "W" oraz uzupełnień przewidywanych strat bojowych w stanie osobowym i sprzęcie lotniczym - terminy, ilości, miejsce przybycia /dostaw/, jakość wyszkolenia personelu i techniczne sprzętu lotniczego.</p> <p>14. ZABEZPIECZENIE RADIOTECHNICZNE I UBEZPIECZENIE LOTÓW^{17/}</p> <p>288. Zabezpieczenie radiotechniczne i ubezpieczenie lotów w związkach operacyjnych /związkach taktycznych, oddziałach/ lotnictwa organizuje szef sztabu według wytycznych dowódcy, a bezpośrednimi wykonawcami są: <u>w wojskach lotniczych, szef wojsk łączności i radio-technicznego ubezpieczenia lotów, w wojskach obrony powietrznej kraju szef wojsk radiotechnicznych</u>^{18/}.</p> <p>Organizują oni użycie środków radiotechnicznych w dowodzeniu lotnictwem, kierowaniu samolotami, naprowadzaniu, wskazywaniu celów, bombardowaniu, przy starcie i lądowaniu samolotów oraz zapewnieniu zrzutu /wysadzenia/ desantów powietrznych, rozpoznaniu własnego lotnictwa i określaniu jego miejsc znajdowania się.</p> <p>15. ZABEZPIECZENIE LOTNISKOWE</p> <p>289. Zabezpieczenie lotniskowe jest rodzajem zabezpieczenia tyłowego lotnictwa obejmująca przygotowanie i utrzymanie w stanie eksploatacyjnym lotnisk i sieci lotniskowej, będącej podstawą kierowania lotnictwa. Organizuje je służba lotniskowa zgodnie z decyzją i wytycznymi dowódcy a realizują siły i środki tyłów lotniczych.</p>	<p>17/ Proponuje się zmianę "Zabezpieczenie radioelektroniczne" na "Zabezpieczenie radiotechniczne i ubezpieczenie lotów", ponieważ zakres zabezpieczenia radioelektronicznego jest szerszy i obejmuje ponadto rozpoznanie i przeciwdziałanie radioelektroniczne, łączność i inne dziedziny radioelektroniki. łączność i tajne dowodzenie wojskami, rozpoznanie, maskowanie i przeciwdziałanie radioelektroniczne omówione są w niniejszym regulaminie w rozdz. III pkt 2 oraz rozdz. VI pkt 1, 6, 7.</p> <p>18/ Obowiązująca aktualnie struktura organizacyjna w Wojskach Lotniczych i w Wojskach Obrony Powietrznej Kraju determinuje proponowane nazewnictwo wynikające z zakresu wykonywanych zadań.</p>	

1

2

3

4

5

Do budowy, odbudowy, minowania i rozminowania lotnisk oraz wykonywania innych prac wchodzących w zakres zabezpieczenia lotniskowego mogą być wykorzystane oddziały /pododdziały/ wojsk inżynieryjnych i inne jednostki wojsk lądowych i OTK.

Podstawowym dokumentem ujmującym przedsięwzięcia zabezpieczenia lotniskowego związku operacyjnego lotnictwa jest plan inżynieryjno-lotniskowego zabezpieczenia. Opracowuje się go na mapie z krótkim opisem poszczególnych przedsięwzięć i uzgadnia ze sztabem związku operacyjnego lotnictwa. Plan podpisuje szef służb technicznych i zaopatrzenia i szef służby lotniskowej a zatwierdza dowódca związku operacyjnego lotnictwa.

Podobne plany zabezpieczenia lotniskowego lotnictwa obrony powietrznej opracowuje się na szczeblu dowództwa wojsk OPK i korpusu OPK.

Podstawę organizacji zabezpieczenia lotniskowego stanowi bazowanie i planowane zmiany w bazowaniu lotniskowym jednostek lotniczych.

4. ORGANIZACJA SŁUŻBY PORZĄDKOWO-OCHRONNEJ

38.63

Służbę porządkowo-ochronną organizuje i bezpośrednio kieruje nią sztab ogólnowojskowy zgodnie z decyzją i wytycznymi dowódcy i zarządzeniami sztabu wyższego w celu zapewnienia ochrony i obrony punktów dowodzenia, terminowego i skrytego przemarszu, ześrodkowania, rozwijania i rozmieszczania wojsk. Pełni się ją w rejonach punktów dowodzenia, na drogach marszu, w pasach /rejonach/ działań bojowych, na drogach dowozu i ewakuacji oraz w rejonach rozmieszczenia oddziałów i urządzeń tyłowych.

16. SŁUŻBA PORZĄDKOWO-OCHRONNA

290. Służbę porządkowo-ochronną organizuje i bezpośrednio nią kieruje sztab, zgodnie z decyzją i wytycznymi dowódcy oraz zarządzeniami sztabu nadrzędnego.

Służbę porządkowo-ochronną organizuje się w celu zapewnienia terminowego i skrytego przesunięcia, rozródkowania, rozmieszczenia i rozwijania wojsk, ochrony i obrony punktów dowodzenia oraz dróg dowozu i ewakuacji, utrzymania porządku na tyłach i kontroli przestrzegania przez wojska zasad maskowania.

W zakresie realizacji zadań służby porządkowo-ochronnej sztab powinien zapewnić:

- regulację ruchu wojsk i punktów dowodzenia na drogach marszu, a szczególnie na podejściach do przeszkód wodnych, przeprawach, przejściach przez zapory i strefy zniszczeń, skażeń i pożarów;

- ochronę punktów dowodzenia, obiektów komunikacyjnych na drogach marszu, przepraw i innych ważnych obiektów^{19/}

oraz zwalczanie grup specjalnych nieprzyjaciela na

19/ Są to rejonry szczególnie wrażliwe na uderzenia nieprzyjaciela.

1	2	3	4	5
	<p>Główne zadania służby porządkowo-ochronnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona i obrona punktów dowodzenia; - regulowanie ruchu na drogach marszu, a szczególnie na przeprawach, przełęczach, w przejściach przez zapory i na skażonych odcinkach terenu; - kontrola przestrzegania przez wojska ustalonego porządku marszu i sposobów maskowania; - zbieranie i odsyłanie do właściwych oddziałów pozostających żołnierzy, techniki bojowej i środków transportowych; - ochrona dróg i walka z grupami dywersyjno-rozpoznawczymi i rozpoznaniem agenturalnym na drogach marszu i w rejonach rozmieszczenia wojsk: - terminowe meldowanie sztabowi i informowanie wojsk o stanie dróg i sytuacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych na nich; - utrzymywanie ustalonego porządku ruchu ludności miejscowej w rejonach rozmieszczenia lub działań wojsk.	<p>drogach marszu i w rejonach rozmieszczenia wojsk, punktów dowodzenia i <u>tyłów</u>;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrolę przestrzegania przez wojska ustalonego porządku marszu i maskowania; - zbieranie i kierowanie do właściwych oddziałów <u>lub wyznaczonych rejonów zagubionych żołnierzy</u>, uszkodzonej techniki bojowej i środków transportowych; - informowanie wojsk wykonujących marsz o stanie dróg oraz sytuacji skażeń na drogach; - utrzymanie ustalonego porządku ruchu ludności cywilnej w pasie przesunięcia, w rejonach rozmieszczenia lub działań wojsk. <p>Służbę porządkowo-ochronną pełni się w rejonach rozmieszczenia wojsk, tyłów i punktów dowodzenia, w pasach /rejonach/ działań bojowych, na drogach marszu, na drogach dowozu i ewakuacji.</p> <p>291 /n/ Służbę porządkowo-ochronną organizuje się w rejonach i odcinkach. Rejon służby porządkowo-ochronnej obejmuje zwykle teren zajęty przez wojska, pas marszu lub pas /rejon/ działań bojowych. Odcinek służby porządkowo-ochronnej obejmuje część terenu wraz z 1-3 drogami marszu długości do 100 km w dużych miejscowościach i miastach lub innych rejonach /przełęcze, wąwozy i cieśniny, rejonny zniszczeń, pożarów i skażeń/ tworzy się oddzielne odcinki służby porządkowo-ochronnej^{20/}.</p>		
41.68	<p>Sztab kieruje służbą porządkowo-ochronną przez komendantów ochrony sztabu, rejonów, dróg /odcinków/ i punktów przepraw. W razie potrzeby sztab udokładnia lub stawia im nowe zadania, otrzymuje od nich meldunki o przesuwaniu się wojsk i przestrzeganiu przez nie zasad maskowania oraz sprawuje stałą kontrolę wykonywania zadań służby porządkowo-ochronnej.</p>	<p>292. Sztab kieruje służbą porządkowo-ochronną przez <u>wyznaczonych komendantów rejonów, dróg /odcinków/ i punktów przepraw oraz komendantów punktów dowodzenia, komendanci rejonów, dróg /odcinków/ i punktów przepraw oraz punktów dowodzenia obowiązani są kierować podporządkowanymi im siłami i środkami służby porządkowo-ochronnej oraz terminowo meldować do sztabu o ruchu wojsk na drogach marszu i o przestrzeganiu przez nie zasad maskowania.</u></p>	20/ Proponowana treść konkretyzuje planowanie służby porządkowo-ochronnej.	

1	2	3	4	5
39.64	<p>Służbę porządkowo-ochronną pełnią etatowe pododdziały z niezbędnymi środkami transportu, łączności, rozpoznania skażeń i naprawy dróg. W razie konieczności do tego celu mogą być również użyte inne pododdziały. Pododdziały wojsk inżynierskich pełnią służbę na urządzonych przez siebie punktach przepraw, przejściach w zaporach inżynierskich i trudnych odcinkach dróg.</p>	<p>293. Służbę porządkowo-ochronną pełnią etatowe pododdziały <u>wyposażone w środki</u> transportu, łączności, rozpoznania skażeń i naprawy dróg. W razie konieczności <u>na rozkaz dowódcy</u> do tego celu mogą być również użyte inne pododdziały. Pododdziały wojsk inżynierskich pełnią służbę porządkowo-ochronną na przeprawach, przejściach w zaporach inżynierskich i trudnych odcinkach dróg. <u>Podczas działań na obszarze własnego lub sojuszniczego kraju dla potrzeb służby porządkowo-ochronnej można również wykorzystywać siły i środki OTK, po uprzednim uzgodnieniu z odpowiednimi terenowymi sztabami wojskowymi. Z etatowych i doraźnie wydzielonych sił i środków dla potrzeb porządkowo-obronnych tworzy się posterunki kontroli ruchu, posterunki porządkowo-ochronne i posterunki /patrole/ regulacji ruchu.</u></p>		
39.65	<p>Organizację służby porządkowo-ochronnej przedstawia się w planie ... Jeżeli czasu jest mało, planu służby porządkowo-ochronnej można nie opracowywać. Wtedy wszystkie główne dane o służbie porządkowo-ochronnej nanoszą na swoje mapy robocze oficerowie bezpośrednio odpowiedzialni za jej organizację.</p>	<p>294 /n/. Organizację służby porządkowo-ochronnej przedstawia się w planie, który opracowuje się na mapie od sztabu związku taktycznego wzwyż. W przypadku przygotowywania działań bojowych w warunkach ograniczonego lub skrajnie ograniczonego czasu, a na szczeblu oddziału zawsze - organizację służby porządkowo-ochronnej przedstawia się na mapie roboczej oficera sztabu odpowiedzialnego za jej organizację. Ponadto na szczeblach taktycznych zasadnicze zagadnienia związane ze służbą porządkowo-ochronną przedstawia się na mapie decyzji dowódcy oraz w niezbędnym zakresie na mapach roboczych oficerów bezpośrednio odpowiedzialnych za jej realizację.</p> <p>Zadania w zakresie organizacji służby porządkowo-ochronnej sztab przekazuje wykonawcom w formie zarządzenia, a sztab oddziału - w formie wytycznych.</p>		

1	2	3	4	5
40.67	<p>Służbę porządkowo-ochronną rozwija się zewczasu, przed wyjściem wojsk na właściwe drogi lub przybyciem do właściwych rejonów, a związa po wykonaniu postawionych zadań lub po upływie czasu, na jaki została zorganizowana.</p> <p>Jeżeli czasu jest mało, służbę porządkowo-ochronną rozwija się kolejno, w miarę posuwania się oddziałów czołowych lub przybywania wojsk do rejonu rozmieszczenia /ześrodkowania/. Pododdziały służby porządkowo-ochronnej można przewozić do nowych rejonów śmigłowcami.</p> <p>W natarciu /w czasie pościgu, w boju spotkaniowym/ i w innych rodzajach działań bojowych związanych z ruchem sztab powinien mieć odwód sił i środków do organizowania służby porządkowo-ochronnej na nowych kierunkach.</p>	<p>Służbę porządkowo-ochronną rozwija się zewczasu, przed wyjściem wojsk na drogi marszu lub przybyciem ich do rejonów, a związa po wykonaniu postawionych zadań lub po upływie czasu, na jaki została zorganizowana.</p> <p>Jeżeli czasu jest mało <u>lub siły i środki wydzielone do zadań porządkowo-ochronnych są niewystarczające</u>, służbę porządkowo-ochronną rozwija się kolejno, w miarę <u>przemarszu</u> oddziałów względnie przybywania wojsk do rejonu <u>celem przerzucania sił i środków służby porządkowo-ochronnej</u> do nowych rejonów można wykorzystywać śmigłowce.</p> <p>W natarciu i w innych rodzajach działań bojowych sztab powinien mieć odwód sił i środków do organizacji służby porządkowo-ochronnej na nowych kierunkach.</p>		

1	2	3	4	5
		<p style="text-align: center;">ROZDZIAŁ VII</p> <p>PRACA SZTABU W TOKU DZIAŁAŃ BOJOWYCH I KONTROLA DZIAŁAŃ WOJSK</p> <p>1. PRACA SZTABU W TOKU DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <p>295./n/. Praca sztabu w zakresie dowodzenia wojskami w toku działań bojowych polega na: kontroli realizacji w odpowiednim terminie planu operacji /walki/, zapewnieniu warunków wykonania przez wojska postawionych im zadań; dostarczeniu dowódcy danych do korygowania planu względnie podejmowania nowych decyzji zgodnie z celem operacji /walki/ określonym przez przełożonego w zadaniu bojowym, a następnie doprowadzaniu do wojsk wynikających z nich zadań bojowych; zapewnieniu ciągłego współdziałania, zabezpieczenia działań bojowych i dowodzenia.</p> <p>296./n/. Sztab w toku działań bojowych realizuje wszystkie przedsięwzięcia procesu dowodzenia zgodnie z obowiązkami funkcyjnymi i decyzją dowódcy. Realizuje on przedsięwzięcia dowodzenia dotyczące wykonywania przez wojska bieżących zadań cząstkowych i równoległe z tym w oparciu o przewidywania, melduje dowódcy dane do decyzji odnośnie rozwiązania kolejnego zadania cząstkowego, którego wykonanie przybliży osiągnięcie celu operacji /walki/.</p> <p>W działaniach zaczepnych zadania te mogą być następujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jądrowe przygotowanie natarcia i ogniowe przygotowanie ataku oraz wykonania ataku; - wprowadzenie do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odvodu/ w celu spotęgowania uderzenia; - odparcie przeciwwuderzenia /kontrataku/; - przejście do pościgu; - przygotowanie wojsk do realizacji zadań w dniu następnym; - przejście do działań z użyciem broni masowego rażenia i inne. <p>W działaniach obronnych można wyróżnić następujące zadania cząstkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbronienie nieprzyjacielowi podejścia i rozwinięcia oraz osłabienie lub zerwanie jego natarcia;		

1	2	3	4	5
		<p>- odparcie ataku i utrzymanie przedniego skraju obrony;</p> <p>- rozbięcie nieprzyjaciela, który włamał się w głąb obrony;</p> <p>- odtworzenie zdolności bojowej wojsk po uderzeniach przez nieprzyjaciela bronią masowego rażenia i inne.</p> <p>297./n/. W zakresie jądrowego przygotowania natarcia i ogniowego przygotowania ataku sztab wspólnie z szefostwem wojsk raketowych i artylerii oraz przedstawicielami lotnictwa powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzić dodatkowe rozpoznanie w celu ustalenia obiektów i celów w obronie nieprzyjaciela, które powinny być zniszczone bronią jądrową, lotnictwem i ogniem artylerii; należą do nich głównie środki przenoszenia broni jądrowej, stanowiska dowodzenia, samoloty na lotniskach, śmigłowce, odwody nieprzyjaciela, punkty oporu, baterie artylerii i główne elementy systemów rozpoznania i kierowania; - ustalić, które środki w systemie obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela i kiedy należy zniszczyć by zapewnić wykonanie zadania własnemu lotnictwu; - uaktualnić plan jądrowego przygotowania natarcia i plan ogniowego przygotowania ataku i doprowadzić, wynikające stąd zadania do wykonawców; - skontrolować gotowość wojsk raketowych i artylerii, lotnictwa i śmigłowców do wykonania jądrowego przygotowania natarcia i ogniowego przygotowania ataku oraz gotowość oddziałów /pododdziałów/ do ataku; - dopilnować wykonania w nakazanym czasie przejść w zaporach własnych i nieprzyjaciela; - zapewnić ciągłą łączność dowódcy z wojskami rakietowymi do poszczególnych wyrzutni włącznie; - zapewnić terminowe przekazywanie do nich rozkazów sygnałów do osiągnięcia właściwych stanów gotowości bojowej, do rozpoczęcia jądrowego przygotowania natarcia i ogniowego przygotowania ataku oraz przejścia wojsk do ataku; - zebrać i uogólnić dane o wynikach wykonanych uderzeń jądrowych oraz o wynikach wykonanych zadań		

1	2	3	4	5
		<p>przez lotnictwo i artylerię w ogólnym przygotowaniu ataku i zameldować je dowódcy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - skontrolować terminowe wyruszenie wojsk do ataku. <p>Po rozpoczęciu przez wojska ataku sztab dopilnowuje terminowego przejścia lotnictwa i artylerii do wykonywania zadań ogniowego wsparcia ataku oraz wykorzystania przez wojska skutków uderzeń jądrowych i utrzymania współdziałania między związkami taktycznymi /oddziałami/ pierwszego rzutu a lotnictwem i artylerią.</p> <p>298./n/. W czasie prowadzenia natarcia sztab na podstawie oceny sytuacji i przewidywań jej rozwoju, powinien dostarczyć dowódcy dane do podjęcia we właściwym terminie decyzji o wprowadzeniu do bitwy /walki/ drugiego rzutu /odvodu/, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwości organizowania przez nieprzyjaciela obrony na kolejnych rubieżach i wykorzystania przez niego odwodów; - nowo wykryte środki przenoszenia broni jądrowej i inne obiekty, które należy niszczyć uderzeniami broni jądrowej, lotnictwem i ogniem artylerii; - słabe miejsca w ugrupowaniu nieprzyjaciela; - kierunek, rubież, czas i sposób wprowadzenia do bitwy /walki/ drugiego rzutu; - sposób zabezpieczenia wejścia do bitwy /walki/ drugiego rzutu zwłaszcza pod względem ogniowym, inżynieryjnym i osłony z powietrza; - sposób i zakres zabezpieczenia drugiego rzutu przez związki /oddziały/ pierwszego rzutu; - możliwości wzmocnienia drugiego rzutu dodatkowymi siłami i środkami; - sposób współdziałania między drugim rzutem a lotnictwem, artylerią i związkami taktycznymi /oddziałami/ pierwszego rzutu. <p>Po powzięciu przez dowódcę decyzji o wprowadzeniu do bitwy /walki/ drugiego rzutu, sztab bezzwłocznie doprowadza wynikające z niej zadania do wykonawców i zapewnia dowódcy możliwość bezpośredniego kierowania wejściem drugiego rzutu do bitwy /walki/ przez zorganizowanie wysuniętego punktu dowodzenia lub powietrznego elementu dowodzenia. Ponadto sztab zapewnia terminowe zwolnienie dróg dla drugiego rzutu, organizuje</p>		

1	2	3	4	5
		<p>regulację ruchu, jak również dołączenie sił i środków wzmocnienia.</p> <p>299./n/. W zakresie odparcia przeciwuderzenia /kontratak/ odwodów nieprzyjaciela sztab wspólnie z innymi organami dowodzenia powinien dostarczyć dowódcy dane do podjęcia decyzji, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawdopodobny skład nieprzyjaciela oraz kierunek, rubież, termin i oś wykonania przez niego przeciwuderzenia /kontratak/; - najbardziej opłacalne obiekty uderzeń bronią jądrową i lotnictwem; - siły i środki nieprzyjaciela na innych kierunkach i możliwy sposób ich działania; - sposób odparcia przeciwuderzenia /kontratak/ odwodów nieprzyjaciela; - jakie siły i środki należy skierować do bezpośredniego odparcia przeciwuderzenia /kontratak/ z miejsca i z jakiej rubieży, a jakie użyć do uderzenia na skrzydło i tyły odwodów nieprzyjaciela; - jakimi siłami rozwijać natarcie na kierunku głównego uderzenia; - sposób wsparcia głównego zgrupowania i związków taktycznych /oddziałów/ odpierających przeciwuderzenie /kontratak/; - sposób osłony głównego zgrupowania i wojsk odpierających przeciwuderzenie /kontratak/; - sposób współdziałania wojsk odpierających przeciwuderzenie /kontratak/ odwodów nieprzyjaciela z lotnictwem, odwodami specjalnymi i sąsiadami; - organizację dowodzenia. <p>Po podjęciu przez dowódcę decyzji sztab doprowadza zadania do wykonawców zazwyczaj w formie krótkich zarządzeń bojowych, informuje sąsiadów o decyzji dowódcy i uzgadnia z nimi współdziałanie, opracowuje i przesyła meldunek bojowy do sztabu nadrzędnego. Jednocześnie sztab zapewnia terminowe wyjście wojsk pierwszego rzutu na rubież odpierania przeciwuderzenia /kontratak/ odwodów nieprzyjaciela, a także terminowe dokonanie manewru dodatkowymi siłami i środkami, głównie odwodami specjalnymi, na zagrożony kierunek.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>300./n/. Po rozbiciu pierwszorzutowych związków taktycznych /oddziałów/ sztab powinien skupić główny wysiłek rozpoznania w celu wykrycia momentu, rozpoczęcia i kierunków wycofywania się nieprzyjaciela. Jednocześnie powinien on dostarczyć dowódcy dane do podjęcia decyzji o przejściu do pościgu, przedstawiając w nich w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawdopodobny kierunek, kolejność i cel wycofania się nieprzyjaciela; - możliwości obsadzenia przez nieprzyjaciela kolejnej rubieży siłami podchodzącymi z głębi lub wycofanymi; - sposób wykorzystania własnych sił i środków w celu odcięcia dróg odwrotu siłom nieprzyjaciela, wzbronięcia im wycofania się oraz rozbicia ich /wykorzystanie broni jądrowej, lotnictwa i śmigłowców, forma pościgu, dogodny kierunek pościgu poszczególnych związków taktycznych i oddziałów/; - sposób wzbronięcia nieprzyjacielowi obsadzenia kolejnej rubieży siłami podchodzącymi z głębi /bierki, uderzeń bronią jądrową, lotnictwem i śmigłowcami, użycie taktycznego desantu powietrznego, oddziałów wydzielonych i rajdowych/; - sposób współdziałania związków taktycznych /oddziałów/ przechodzących do pościgu z lotnictwem, śmigłowcami i sąsiadami; - sposób dowodzenia wojskami w czasie pościgu. <p>Po podjęciu decyzji przez dowódcę o przejściu do pościgu, sztab doprowadza zadania do poszczególnych związków taktycznych /oddziałów/ zazwyczaj przez techniczne środki łączności i oficerów kierunkowych z wykorzystaniem śmigłowców.</p> <p>W miarę rozwoju pościgu sztab powinien zwracać szczególną uwagę na rozpoznanie skrzydeł i luk aby nie dopuścić do niespodziewanego uderzenia sił nieprzyjaciela pozostałych na skrzydłach, w lukach i na tyłach związków taktycznych /oddziałów/.</p> <p>W czasie wycofywania się nieprzyjaciela może wykonać naziemne uderzenia jądrowe. W tym wypadku sztab</p>		

1	2	3	4	5
		<p>ustala stopień skażenia promieniotwórczego terenu w rejonach uderzeń, strefy skażeń, zniszczeń, pożarów i zatopień oraz melduje dowódcy dane do decyzji o pokonaniu stref skażeń, pożarów, zatopień; przekazuje wojskom sygnały uprzedzenia o zagrożeniu skażeniami lub sygnał alarmu chemicznego oraz zadania wynikające z decyzji dowódcy.</p> <p>301./n/. Organizując działania wojsk w kolejnym dniu operacji sztab powinien dokonać oceny położenia i zameldować dowódcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrzebę i możliwości prowadzenia przez związki taktyczne /oddziały/ działań nocnych; - sposób zabezpieczenia ewentualnych działań nocnych zwłaszcza oświetlenie, rozpoznanie i ubezpieczenia; - możliwości działania nieprzyjaciela w ciągu nocy i w dniu następnym; - sposób rozbicia głównego zgrupowania nieprzyjaciela w kolejnym dniu operacji uderzeniami broni jądrowej, lotnictwa oraz związków taktycznych /oddziałów/; - potrzeby dokonania w ciągu nocy zmian w ugrupowaniu związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; - kierunek działania związków taktycznych /oddziałów/ w kolejnym dniu operacji, ich zadania; - sposób współdziałania i dowodzenia wojskami w ciągu nocy i w kolejnym dniu operacji. <p>Jednocześnie z podejmowaniem przez dowódcę decyzji do działań w kolejnym dniu operacji, sztab opracowuje ją na mapie i przekazuje wynikające z niej zadania wraz z wytycznymi do współdziałania i zabezpieczenia działań do wojsk z takim wyliczeniem, aby zapewnić podwładnym niezbędną ilość czasu dziennego na organizację działań na szczeblach niższych.</p> <p>302./n/. W wypadku przejścia do działań z użyciem broni jądrowej sztab wspólnie z szefostwem wojsk rakietowych i artylerii oraz przedstawicielami lotnictwa powinien:</p>		

1	2	3	4	5
		<p>- przeprowadzić dodatkowe rozpoznanie, głównie środków przenoszenia broni jądrowej i innych obiektów /celów/, na które planuje się użyć własnej broni jądrowej;</p> <p>- zameldować dowódcy dane do zaktualizowania planu pierwszego uderzenia jądrowego a następnie zgodnie z jego decyzją przekazać wynikające stąd zadania dla wykonawców;</p> <p>- zapewnić sprawne osiąganie najwyższego stopnia gotowości przez maksymalną liczbę własnych środków przenoszenia broni jądrowej;</p> <p>- zapewnić utrzymanie ciągłej łączności z wojskami rakietowymi i lotnictwem biorącym udział w pierwszym uderzeniu jądrowym;</p> <p>- zapewnić ciągłe przekazywanie sygnałów do wojsk i kontrolować terminową realizację wynikających z nich zadań,</p> <p>303./n/. Podczas organizacji obrony do chwili rozpoznania natarcia przez nieprzyjaciela, sztab powinien ustalić:</p> <p>- rejony rozmieszczenia środków przenoszenia broni jądrowej, stanowisk dowodzenia i artylerii;</p> <p>- główne zgrupowanie wojsk nieprzyjaciela i przypuszczalny kierunek głównego uderzenia oraz termin przejścia nieprzyjaciela do natarcia;</p> <p>- drogi podejścia sił nieprzyjaciela z głębi, rejony wyjściowe do natarcia i rubieże rozwinięcia do ataku;</p> <p>- oznaki przygotowania się nieprzyjaciela do wykonania uderzeń jądrowych.</p> <p>Jednocześnie sztab kontroluje gotowość wojsk pierwszego rzutu do odparcia ataku nieprzyjaciela.</p> <p>Jeżeli planuje się wykonanie kontrprzygotowania, sztab skupia główną uwagę na zapewnieniu wykonania zadań przez wojska rakietowe, lotnictwo i artylerię w celu osłabienia i opóźnienia rozpoczęcia lub zerwania natarcia nieprzyjaciela. Powinien on wspólnie z szefostwem wojsk rakietowych i artylerii oraz przedstawicielami lotnictwa:</p>		

1	2	3	4	5
		<ul style="list-style-type: none"> - udokładnić obiekty i czas wykonania uderzeń jądrowych oraz zadania dla lotnictwa i artylerii; - zorganizować skryte wysunięcie artylerii na tymczasowe stanowiska ogniowe; - sprawdzić gotowość wszystkich środków do wykonania kontrprzygotowania i zameldować przełożonemu; - sprawdzić znajomość przez wojska sposobu oznaczania przedniego skraju; - przekazać sygnał /rozkaz/ do rozpoczęcia kontrprzygotowania. <p>Po rozpoczęciu kontrprzygotowania sztab zbiera i opracowuje dane o wynikach kontrprzygotowania, które melduje dowódcy oraz sztabowi nadrzędnemu.</p> <p>Jeżeli w czasie kontrprzygotowania planuje się uderzenie części sił przed przedni skraj obrony to sztab, zgodnie z decyzją dowódcy, udokładnia i przekazuje zadania do związków taktycznych /oddziałów/ wykonujących to uderzenie.</p> <p>Ponadto sztab powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udokładnić współdziałanie między związkami taktycznymi /oddziałami/ biorącymi udział w uderzeniu, lotnictwem i artylerią oraz wojskami pierwszego rzutu; - ustalić sposób przekroczenia przez wojska wydzielone do uderzenia zgrupowania bojowego wojsk pierwszego rzutu; - sprecyzować sposób i skontrolować wykonanie w nakazanym terminie przejść w zapobiegach własnych i nieprzyjaciela na kierunku uderzenia; - ustalić sposób umocnienia opanowanej rubieży lub wycofania się; - skontrolować znajomość sygnałów rozpoczęcia ataku, przeniesienia i przerwania ognia artylerii, wskazywania celów i wzajemnego rozpoznawania się. <p>Z chwilą rozpoczęcia ataku przez nieprzyjaciela sztab ustala skutki ogniowego przygotowania ataku wykonanego przez nieprzyjaciela i kierunek uderzenia jego sił głównych, zapewnia manewr ogniem oraz siłami i środkami na zagrożony kierunek w celu stworzenia warunków do załamania natarcia nieprzyjaciela i utrzymania przedniego skraju.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>304./n/. W wypadku włamania się nieprzyjaciela w głąb obrony sztab powinien ustalić i zameldować dowódcy: na jakiej rubieży i z jakimi siłami nieprzyjaciela prowadzą bitwę /walkę/ związki /oddziały/ pierwszego rzutu, ich stan i możliwości rozwijania dalszego natarcia; możliwości podejścia odwodów nieprzyjaciela do rejonu włamania; możliwości użycia broni jądrowej i desantów; możliwości utrzymania zajmowanych rubieży /rejonów, pasów/ przez wojska pierwszego rzutu na kierunku włamania się nieprzyjaciela i potrzeby dodatkowego wzmocnienia; możliwości wykonania przeciwuderzenia /kontrataku/ w jakim kierunku, czasie i jakimi siłami; obiekty uderzeń własną bronią jądrową i lotnictwem; potrzeby skoordynowania wysiłków wojsk biorących udział w przeciwuderzeniu /kontrataku/.</p> <p>Po podjęciu decyzji przez dowódcę sztab powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizować dodatkowe rozpoznanie obiektów nieprzyjaciela, na które przewiduje się wykonanie uderzeń jądrowych i lotnictwem; - przekazać wojskom biorącym udział w przeciwuderzeniu /kontrataku/ zadanie bojowe; - określić i przekazać wojskom rubież bezpieczeństwa; - ułożyć plan współdziałania wojsk wykonujących przeciwuderzenie /kontratak/ z lotnictwem i śmigłowcami szturmowymi, wojskami raketowymi, artylerią, odwodami specjalnymi i oddziałami pierwszego rzutu; - zorganizować regulację ruchu na drogach marszu drugiego rzutu na rubież rozwinięcia do przeciwuderzenia /kontrataku/; - dostosować system dowodzenia do wykonywanego zadania i sytuacji taktyczno-operacyjnej; - skontrolować gotowość wojsk raketowych, lotnictwa, artylerii i środków OPL do wykonania zadań; - dopilnować podporządkowania środków wzmocnienia drugiego rzutu zgodnie z decyzją dowódcy. <p>Jeżeli przeciwuderzenie /kontratak/ wykonuje się wspólnie z sąsiadem to sztab uzgadnia z nim termin wykonania przeciwuderzenia /kontrataku/, zadania wojsk, sposób użycia broni jądrowej, rubież spotkania, sygnały rozpoznania wojsk własnych, sposób wzbronienia podejścia odwodów nieprzyjaciela.</p>		

1	2	3	4	5
		<p>305./n/. W wypadku wykonania przez nieprzyjaciela zmasowanego uderzenia jądrowego na związek operacyjny /związek taktyczny, oddział/ sztab skupia główny wysiłek na ustalenie skutków tych uderzeń i odtworzenie zdolności bojowej wojsk, które zostały porażone bronią jądrową.</p> <p>Sztab, którego wojska znalazły się w zasięgu rażącego działania broni masowego rażenia przystępuje do realizacji następujących zasadniczych przedsięwzięć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odtworzenia naruszonego systemu dowodzenia; - opanowania skutków psychicznego oddziaływania broni masowego rażenia, zapobieganie dezorganizacji i rozprężeniu; - wstępne ustalenie skutków uderzeń /poniesionych strat, stopnia napromienienia stanu osobowego oraz uszkodzeń sprzętu/; - sprecyzowania zadań bojowych związkom taktycznym /oddziałom/, które nie utraciły zdolności bojowej, do dalszych działań; - ustalenia warunków i możliwości przebywania związków taktycznych /oddziałów/ oraz realizacji zadań bojowych w dotychczasowych rejonach; - wyprowadzenia wojsk ze stref skażeń, rejonów zniszczeń, pożarów i zatopień; - prowadzenia prac awaryjno-ratunkowych oraz ewakuacji stanów osobowych, sprzętu bojowego i środków materiałowych; - udzielenia doraźnej pomocy rannym i porażonym oraz ewakuowania żołnierzy wymagających leczenia szpitalnego do etapowych szpitali; - zorganizowania przyjmowania przybywających na uzupełnienie rezerw osobowych, środków transportowych i maszyn oraz sprzętu bojowego; - przeprowadzenia przedsięwzięć organizacyjnych w celu stworzenia oddziałów zbiorczych; - uzupełnienia oddziałów w środki materiałowe. <p>Sztab wspólnie z szefami rodzajów wojsk i służb na podstawie niepełnych, często fragmentarycznych danych dokonuje oceny /prognozy/ w celu ustalenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strat powstałych w związkach taktycznych /oddziałach/;		

1	2	3	4	5
		<ul style="list-style-type: none"> - skutków zniszczeń, rejonu pożarów i zatopień; - wielkości stref skażeń; - sił i środków, które poniosły najmniejsze straty i natychmiast lub w niedługim czasie będą zdolne do działań; - gotowości oraz stanu sił i środków przewidzianych do likwidacji skutków; - czasu niezbędnego na zebranie dodatkowych informacji oraz zorganizowanie likwidacji skutków; - stanu zabezpieczenia materiałowo-technicznego i medycznego; <p>Do prognozowania strat i skażeń należy wykorzystać elektroniczną technikę obliczeniową.</p> <p>W celu ustalenia skutków uderzeń bronią masowego rażenia i przystąpienia do organizacji ich likwidacji powołuje się zazwyczaj nieetatowy zespół oficerów, który na podstawie decyzji dowódcy i jego wytycznych opracowuje plan likwidacji skutków uderzeń bronią masowego rażenia, organizuje rozpoznanie, wydziela grupy awaryjno-ratunkowe i kieruje likwidacją skutków.</p> <p>2. ZWALCZANIE SYSTEMÓW DOWODZENIA NIEPRZYJACIELA</p> <p>306./n/. Podstawą organizacji i realizacji przedsięwzięć w zakresie zwalczania systemów dowodzenia nieprzyjaciela jest decyzja dowódcy. Dowódca określa w niej jakie elementy systemów dowodzenia należy w pierwszej kolejności niszczyć uderzeniami broni jądrowej, ogniem artylerii, lotnictwem, desantami powietrznymi, oddziałami rajdowymi, grupami specjalnymi i innymi środkami i sposobami oraz jakie elementy systemów obezwładniać środkami radioelektronicznymi.</p> <p>307./n/. Zwalczaniem systemów dowodzenia kieruje szef sztabu. Określa on: kolejność i sposób wykonania zadań, elementy systemów dowodzenia, na rozpoznanie, niszczenie i obezwładnianie których należy skupić główny wysiłek; czas /okres/ ich niszczenia lub obezwładniania.</p> <p>Bezpośrednim organizatorem zwalczania systemów dowodzenia nieprzyjaciela jest sztab. Powinien on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizować rozpoznanie systemów dowodzenia w celu ustalenia miejsc rozmieszczenia punktów dowodzenia, zasad		

1	2	3	4	5
		<p>eksploatacji poszczególnych elementów systemu oraz podstawowych charakterystyk taktyczno-technicznych środków radioelektronicznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonać oceny systemów dowodzenia i ustalić najważniejsze ogniwa, których zniszczenie najskuteczniej obniża efektywność dowodzenia wojskami, a zwłaszcza użycia przez nieprzyjaciela broni jądrowej, lotnictwa i artylerii; - wspólnie z szefami rodzajów wojsk i przedstawicielami lotnictwa dokonać doboru określonych sił i środków, a także sposobów niszczenia lub obezwładniania poszczególnych elementów systemów dowodzenia; - przygotować dane niezbędne dowódcy do podjęcia decyzji w zakresie niszczenia systemów dowodzenia; - opracować i przekazać zadania dla wykonawców; - koordynować oddziaływanie ogniowe z radioelektronicznym na systemy dowodzenia nieprzyjaciela; - składać meldunki i sprawozdania sztabowi nadrzędnemu oraz systematycznie informować sztaby podległe, współdziałające i sąsiednie o rezultatach niszczenia systemów dowodzenia. <p>Za realizację niszczenia systemów dowodzenia uderzeniami jądrowymi i ogniem artylerii odpowiada bezpośrednio szefostwo wojsk raketowych i artylerii. We współpracy ze sztabem i przedstawicielami lotnictwa, zgodnie z decyzją dowódcy, precyzuje obiekty do niszczenia, siły i środki, zadania i kontroluje realizację tych zadań.</p> <p>Organem wykonawczym sztabu w zakresie organizacji i kierowania obezwładnianiem radioelektronicznym środków wykorzystywanych w systemach dowodzenia jest oddział /wydział/ walki radioelektronicznej, a w związkach taktycznych wydział operacyjny. Powinien on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnić napływ z rozpoznania radioelektronicznego, niezbędnych do prowadzenia zakłóceń, informacji o środkach radioelektronicznych nieprzyjaciela; - dokonać oceny środków i systemów radioelektronicznych nieprzyjaciela jako obiektów obezwładniania radioelektronicznego; - opracować dokumenty niezbędne do racjonalnego wykorzystania środków zakłóceń;		

1	2	3	4	5
		<p>- kierować obezwładnianiem radioelektronicznym środków pracujących w systemie dowodzenia nieprzyjaciela.</p> <p>308./n/. Przedsięwzięcia w zakresie zwalczania systemów dowodzenia realizowane przez sztab wyraża się na mapie z opracowaną decyzją dowódcy. Ponadto niektóre z tych przedsięwzięć wyraża się w planach użycia rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk w zakresie ich dotyczącym oraz w planie walki radioelektronicznej.</p> <p>3. ZMIANA PODPORZĄDKOWANIA WOJSK</p> <p>309./n/. W toku działań bojowych może być dokonywana zmiana podporządkowania związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ będących zarówno w bitwie /walce/, jak i w drugim rzucie /odwodzie/.</p> <p>W tym celu sztab nadrzędny na podstawie decyzji dowódcy opracowuje zarządzenie o zmianie podporządkowania.</p> <p>W zarządzeniu o zmianie podporządkowania dla dowódcy związku, który ma przekazać część sił innemu związkowi podaje się: jaki związek operacyjny /związek taktyczny, oddział/ z jakimi siłami i środkami, kiedy, gdzie i komu przekazać; w jaki sposób dokonać przekazania związku /oddziału/; termin przesłania do sztabu nadrzędnego protokołu przekazania związku /oddziału/.</p> <p>Zarządzenie o zmianie podporządkowania podobnej treści otrzymuje również dowódca związku, któremu podporządkowuje się część sił innego związku.</p> <p>W przypadku dokonywania zmiany podporządkowania związku /oddziału/ będącego w drugim rzucie /odwodzie/, a zwłaszcza w marszu, w zarządzeniu należy podać drogi marszu do rejonu, w którym ma nastąpić przekazanie danego związku /oddziału/.</p> <p>310./n/. Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego/ na podstawie zarządzenia sztabu nadrzędnego lub decyzji dowódcy opracowuje zarządzenie o zmianie podporządkowania dla wychodzącego z podporządkowania związku /oddziału/, w którym określa: ~~z~~ od kiedy, gdzie i komu zostaje podporządkowany; jakie siły i środki, w jakim rejonie i do czyjej dyspozycji pozostawić, miejsce, termin i sposób zameldowania się u dowódcy,</p>		

1	2	3	4	5
		<p>któremu zostaje podporządkowany; ewentualne drogi marszu do rejonu, w którym ma być podporządkowany.</p> <p>Zarządzenie o zmianie podporządkowania podpisuje dowódca i szef sztabu.</p> <p>311./n/. Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego/, któremu podporządkowuje się nowy związek /oddział/ powinien uzyskać o nim od sztabu przekazującego informacje dotyczące charakteru zadania jakie wykonuje, położenia i stanu ukończenia, a następnie dokonać oceny tych informacji, sprecyzować i zameldować dowódcy wnioski odnośnie możliwości i sposobu użycia podporządkowanego związku /oddziału/. Na podstawie decyzji dowódcy opracowuje zarządzenie wstępne lub bojowe i wraz z dokumentami niezbędnymi do zapewnienia dowodzenia i współdziałania przekazuje przez delegowanego przedstawiciela /oficera kierującego/ sztabu do podporządkowanego związku /oddziału/.</p> <p>W przypadku, gdy podporządkowany związek jest z armii innej narodowości, wówczas sztab, któremu się go podporządkowuje wysyła zazwyczaj grupę operacyjną wraz z niezbędnymi dokumentami dowodzenia i współdziałania opracowanymi w języku rosyjskim.</p> <p>Przedstawiciel sztabu przekazującego i przedstawiciel sztabu przyjmującego dany związek /oddział/ sporządza w trzech egzemplarzach protokół przekazania /przyjęcia/ w którym ujmują: charakter wykonywanego zadania, stan ukończenia związku /oddziału/ w ludziach w szczególnych rodzajach uzbrojenia, w sprzęcie technicznym i w środkach materiałowych, stan dodatkowo przekazywanych środków materiałowych i urządzeń, i inne niezbędne dane.</p> <p>Przedstawiciel /dowódca grupy operacyjnej/ sztabu, któremu został podporządkowany dany związek /oddział/ informuje dowódcę tego związku /oddziału/ o charakterze wykonywanego zadania przez szczebel nadrzędny i aktualnej sytuacji przed jego frontem oraz o składzie imiennym kierowniczych osób funkcyjnych dowództwa, któremu został podporządkowany.</p> <p>312./n/. Dowódca związku /oddziału/ podporządkowanego obowiązany jest przesyłać meldunek bojowy /a jeśli sytuacja wymaga złożyć raporty/ nowemu przełożonemu</p>		

1	2	3	4	5
		<p>Dowódca, któremu został podporządkowany dany związek /oddział/ powinien w jak najkrótszym czasie nawiązać bezpośredni kontakt z dowódcą podporządkowanego związku /oddziału/.</p> <p>4. ODTWARZANIE DOWODZENIA</p> <p>313./n/. Odtworzenie naruszonego dowodzenia polega na przywróceniu sprawności systemu dowodzenia wojskami. Jest ono jednym z podstawowych przedsięwzięć przywracania zdolności bojowej związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ zwłaszcza po wykonaniu przez nieprzyjaciela uderzeń bronią masowego rażenia.</p> <p>Odtwarzanie dowodzenia po uderzeniach bronią masowego rażenia opiera się na zasadach:^{1/}</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzajemnej zamienności punktów dowodzenia w każdym ogniwie, jak również między niższymi i wyższymi szczeblami dowodzenia; - tworzenia punktów dowodzenia z obezwładnionych ogniw dowodzenia, które utraciły zdolność do pracy, lecz zachowały część ludzi i środków łączności; - tworzenie nowych punktów dowodzenia na miejsce zniszczonych. <p>314./n/. W wypadku zniszczenia punktu dowodzenia, z którego dowodził dowódca, dowodzenie przejmują w kolejności następujące osoby: szef sztabu, zastępca dowódcy do spraw liniowych, osoby wyznaczone w rozkazie.</p> <p>315./n/. Głównym sposobem odtwarzania naruszonego systemu na szczeblu związku operacyjnego /związku taktycznego/ jest przejęcie dowodzenia przez zapasowe stanowisko dowodzenia.</p> <p>Zapasowe stanowisko dowodzenia przejmuje dowodzenie z własnej inicjatywy - po upewnieniu się, że stanowisko dowodzenia zostało zniszczone lub obezwładnione i jest niezdolne do pracy - nie czekając na rozkaz /sygnał/ szczebla nadrzędnego.</p> <p>O przejęciu dowodzenia przez zapasowe stanowisko dowodzenia należy niezwłocznie meldować sztabowi nadrzędnemu.</p> <p>Na szczeblu oddziału i w wypadku zniszczenia zapasowego stanowiska dowodzenia na szczeblu związku</p>		

1/ Instrukcja o obronie wojsk przed bronią masowego rażenia, MON, 1976 r., s.42.

1	2	3	4	5
		<p>operacyjnego /związku taktycznego/, dowodzenie na krótki okres czasu może przejąć kwaternistrzowskie stanowisko dowodzenia.</p> <p>316./n/. W wypadku zniszczenia stanowiska dowodzenia i niemożliwości przejęcia dowodzenia przez zapasowe lub kwaternistrzowskie stanowisko dowodzenia danego szczebla, dowodzenie może przejąć dowództwo szczebla niższego względnie wydzielone dowództwo z nadrzędnego organu dowodzenia. W tym wypadku przejęcie dowodzenia następuje zazwyczaj na rozkaz /sygnał/ szczebla nadrzędnego.</p> <p>Jeżeli jedno z dowództw podległych było wcześniej wyznaczone do przejęcia dowodzenia szczeblem nadrzędnym i posiada informacje o zniszczeniu jego punktów dowodzenia, to może przejąć dowodzenie samodzielnie, meldując o tym przełożonemu.</p> <p>Sztab przejmujący dowodzenie informuje o tym przejęte związki taktyczne /oddziały/ i dopilnowuje wykonania wcześniej postawionych im zadań.</p> <p>Sztab wyznaczony do przejęcia dowodzenia powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znać aktualną sytuację i decyzję dowódcy szczebla nadrzędnego; - posiadać dane łączności a także odpowiednie tabele dowodzenia; - znać sygnał przejęcia dowodzenia. <p>317./n/. W wypadku odtwarzania zniszczonych dowództw związków operacyjnych /związków taktycznych/ w oparciu o grupy wydzielone z dowództw lub etatowe grupy rezerwowe organizowane w okresie pokoju a w toku działań pozostające w odwodzie, nowo utworzony sztab powinien otrzymać następujące dane: położenie przejmowanych wojsk i ich zadanie; położenie i zadania sąsiadów, aktualny stan systemu dowodzenia i łączności w podległych wojskach; aktualny stan zabezpieczenia materiałowo-technicznego.</p> <p>318./n/. Odtwarzając dowodzenie należy: wyznaczyć kierownicze osoby funkcyjne dowództwa ; nawiązać łączność z podległymi wojskami i przełożonym, zameldować przełożonemu o przejęciu dowodzenia, zebrać informacje o położeniu podległych wojsk z uwzględnieniem funkcjonowania</p>		

2	3	4	5
	<p>systemu dowodzenia. Równolegle z tym odtwarza się komórki organizacyjne w kolejności: operacyjne, rozpoznawcze, łączności, wojsk raketowych i artylerii; ustala się zakres obowiązków poszczególnych komórek i kierowniczych osób funkcyjnych oraz metody pracy dowództw; ustala się liczbę, stan środków łączności i system łączności. Następnie dokonuje się oceny i podejmuje się decyzję dotyczącą organizacji systemu dowodzenia, nawiązuje się łączność współdziałania i ustala położenie sąsiadów.</p> <p>System łączności odtwarza się wszystkim środkami, przy czym w pierwszej kolejności należy przywrócić łączność z wojskami raketowymi, związkami taktycznymi /oddziałami/ pierwszego rzutu, oddziałami /pododdziałami/ wydzielonymi do likwidacji skutków uderzeń bronią masowego rażenia oraz z tyłami.</p> <p>319./n/. W wypadku, gdy nie ma możliwości nawiązania łączności z pododdziałami /przełożonym/ przy pomocy środków technicznych, wysyła się do nich oficerów odtworzonego sztabu wykorzystując śmigłowce lub inne środki ruchome. Oficerowie wysłani do podwładnych powinni posiadać dokument upoważniający ich do działania w imieniu dowódcy, środki i dane łączności pozwalające im nawiązać łączność co najmniej o dwa szczeble niżej i inne niezbędne dokumenty dowodzenia.</p> <p>Po przybyciu do podległych wojsk i ustaleniu sytuacji meldują o niej i o ewentualnym przejęciu dowodzenia oraz o wszystkich wydanych w imieniu dowódcy zarządzeniach.</p> <p>5. UZUPEŁNIENIE STRAT W CZASIE DZIAŁAN BOJOWYCH^{2/}</p> <p>320./n/. Uzupełnienie strat w stanie osobowym i sprzęcie bojowym jest jednym z elementów odtwarzania i utrzymania zdolności bojowej wojsk na polu walki i ma na celu stworzenie warunków do pomyślnego prowadzenia działań bojowych. Uzupełnienie strat przeprowadza się systemem awaryjnym, bieżącym i kompleksowym.</p>		

2/ Treść tego punktu opracowana na podstawie Wytocznych Sztabu Generalnego Cz.VIII/MOB., Sztab Gen. 667/73.

1	2	3	4	5
		<p>Systemem awaryjnym uzupełnia się oddziały /związki taktyczne/ grupami specjalistów wojskowych w rejonach mobilizacji oraz na drogach marszu w toku przegrupowania do rejonów wyjściowych.</p> <p>Systemem bieżącym uzupełnia się oddziały /związki taktyczne/ grupami specjalistów wojskowych w toku działań bojowych w celu wyrównywania codziennych strat.</p> <p>Systemem kompleksowym uzupełnia się oddziały /związki taktyczne i związki operacyjne/ w drodze wymiany /zastępowania/ wyeliminowanych z walki pododdziałów, oddziałów i sztabów analogicznych, w pełni uzbrojonymi jednostkami /zespołami/ organizacyjnymi.</p> <p>321./n/. Sztab związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ jest głównym organizatorem planowania i kierowania uzupełnianiem strat w związkach taktycznych /oddziałach, pododdziałach/ zgodnie z decyzją dowódcy.</p> <p>Do realizacji tych zadań sztab powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znać wytyczne dowódcy i sztabu nadrzędnego w zakresie uzupełniania strat i odtwarzania zdolności bojowej; - znać aktualne ukończenie związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/ i ich stopień zdolności bojowej; - przewidywać zmiany w ukończeniu związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/ oraz możliwości ich ukończenia; - planować i kierować uzupełnieniem strat i odtwarzaniem zdolności bojowej związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/; - wydawać zarządzenia związkowi operacyjnemu /związkowi taktycznemu/ oddziałom, pododdziałom/ w zakresie uzupełniania strat i odtwarzania zdolności bojowej; - organizować pracę frontowego, armijnego, dywizyjnego i brygadowego punktu rozdzielczego /FPRd, APRd, DPRd, BRd/; - przedstawiać meldunki sztabowi nadrzédnemu, informować dowódców i sztaby podległych związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/ oraz szefów rodzajów wojsk i służb o sytuacji w zakresie uzupełniania strat i odtwa-		

1	2	3	4	5
		<p>rzania zdolności bojowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrolować przebieg uzupełniania strat i odtwarzania zdolności bojowej w związkach taktycznych /oddziałach, pododdziałach/ i udzielać im pomocy. <p>322./n/. Szef sztabu związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ ponosi pełną odpowiedzialność za organizację oraz planowanie uzupełniania strat i odtwarzania zdolności bojowej związków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/.</p> <p>323./n/. Bezpośrednim organizatorem sztabu związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ w zakresie uzupełniania strat jest zarząd /oddział/ organizacji i uzupełnień /wydział organizacyjno-ewidencyjny i wydział kadr, starszy oficer ewidencyjno-kadrowy/ i do jego obowiązków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbieranie i ocena informacji od wojsk b ich ukończeniu bojowym i potrzebach uzupełniania strat; - prowadzenie na bieżąco aktualnej ewidencji ukończenia bojowego związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów, pododdziałów/ i stopnia napełnienia stanów osobowych; - prognozowanie strat wojsk według zadań i dni walki stosownie do rozwoju sytuacji bojowej; - opracowanie zapotrzebowań dotyczących uzupełniania strat i odtwarzania zdolności bojowej i przesyłania ich do sztabu nadrzędnego; - sporządzanie wykazów uzupełniania strat w związkach taktycznych /oddziałach/ przekazywanie ich komendantowi frontowego, armijnego, dywizyjnego, brygadowego/ punktu rozdzielczego do realizacji oraz powiadomienia sztabów związków taktycznych /oddziałów/ o terminie i miejscu odbioru uzupełnienia; - przedstawianie propozycji szefowi sztabu w zakresie uzupełniania strat i obsady personalnej kadry dowódczo- sztabowej; - bezpośrednie kierowanie działalnością FPRd /APRd, DPRd, BPRd/.		

1	2	3	4	5
67.118	<p>4. KONTROLA DZIAŁAŃ WOJSK</p> <p>Celem kontroli jest zapewnienie terminowego wykonania przez wojska zadań bojowych. Kontrolę w razie potrzeby łączy się z udzieleniem pomocy podległym dowódcom i sztabom w organizowaniu działań bojowych i utrzymaniu stałej gotowości bojowej wojsk.</p> <p>Kontrolę należy sprawować stale. Przede wszystkim sprawdza się wykonanie tych zadań bojowych, które decydują o osiągnięciu celów działań bojowych.</p>	<p>324./n/. Bezpośrednim wykonawcą w zakresie uzupełniania strat stanem osobowym w związkach operacyjnych /związkach taktycznych jest komendant FPRd /APRd, DPRd, BPRd/. Podlega on szefowi zarządu /oddziału/ organizacji i uzupełnień /szefowi wydziału organizacyjno-ewidencyjnego/ i wykonuje jego polecenia w zakresie organizacji, kierowania i uzupełniania strat w związkach taktycznych /oddziałach/.</p> <p>Komendant punktu rozdzielczego rozwija FRPd/APRd, DPRd, BPRd/ w rejonie KSD związku operacyjnego /związku taktycznego/ i kieruje jego pracą w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyjmowania przybyłych z okręgowego punktu przesyłkowego /OPP/, punktów rozdzielczych systemu polowego i innych organów uzupełniania oddziałów /pododdziałów/ i grup uzupełnienia; - przyjmowania i selekcjonowania żołnierzy przybyłych z rubieży zaporowych, stref kontroli i kierowania ruchem wojsk, ze szpitali, pododdziałów uzdrowieńców oraz z rozbitych związków taktycznych i oddziałów; - prowadzenia ewidencji, zapewnienia wyżywienia odpoczynku i pomocy medycznej; - rozdzielania i przekazywania żołnierzy uzupełnienia przedstawicielom związków taktycznych /oddziałów/. <p>6. KONTROLA DZIAŁAŃ BOJOWYCH</p> <p>325. Celem kontroli jest zapewnienie terminowego wykonania przez wojska zadań bojowych oraz uzyskania <u>obrazu rzeczywistego stanu przebiegu działań i osiągniętych rezultatów walki</u>. Kontrolę w razie potrzeby łączy się z udzieleniem pomocy podległym dowódcom i sztabom w organizowaniu działań bojowych, utrzymaniu gotowości bojowej wojsk <u>i realizacji zasadniczych zadań</u>.</p> <p>Kontrolę należy sprawować stale. Przede wszystkim sprawdza się przygotowanie, przebieg realizacji i wykonanie tych zadań bojowych, które decydują o osiągnięciu celów działań bojowych.</p>		

1	2	3	4	5
67.119	<p>Kontrolę wykonania przez wojska zadań bojowych organizuje i przeprowadza oddział operacyjny. W razie potrzeby powołuje do tego oficerów z innych oddziałów sztabu i organów politycznych. Pozostałe oddziały sztabu, dowódcy /szefowie/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych, służb i kwatermistrz kontrolują zabezpieczenie działań bojowych w swojej specjalności.</p> <p>Szef sztabu ponosi odpowiedzialność za terminową organizację i przeprowadzenie kontroli.</p>	<p>326. Za terminową organizację i przeprowadzenie kontroli odpowiada szef sztabu.</p> <p>Natomiast kontrolę organizuje i przeprowadza oddział operacyjny <u>wspólnie z oficerami innych oddziałów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb oraz organów partyjno-politycznych</u>^{3/}. Pozostałe oddziały sztabu, szefowie rodzajów wojsk i służb mogą prowadzić kontrolę w podległych wojskach w <u>zakresie swoich specjalności</u>^{4/}.</p>	<p>3/ Oddział operacyjny powinien organizować i prowadzić przede wszystkim kontrolę kompleksową, zarówno w okresie przygotowania walki jak i po wykonaniu zadań przez wojska.</p> <p>4/ Chodzi o kontrolę nie tylko w zakresie organizacji zabezpieczenia działań bojowych ale również użycia rodzajów wojsk i służb.</p>	
68.120	<p>Sztab kontroluje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gotowość dyżurnych oddziałów i pododdziałów raket /lotnictwa/ do startu raket /samolotów/; - terminowość otrzymywania przez wojska rozkazów operacyjnych /bojowych/ i zarządzeń; - treść decyzji podjętych przez podwładnych i ich zgodność z zadaniem bojowym postawionym związkowi operacyjnemu /związkowi taktycznemu, oddziałowi, pododdziałowi/; - przygotowanie wojsk do działań bojowych i gotowość do ich rozpoczęcia w ustalonym czasie, - znajomość sygnałów i sposobu współdziałania wojsk; - wykonanie przez wojska zadań bojowych; - przestrzeganie ustalonych zasad maskowania, tajnego dowodzenia i sposobów obrony przed bronią masowego rażenia; - terminowość składania przez sztaby podległych wojsk meldunków, ich obiektywność i wiarygodność;	<p>327. <u>W czasie kontroli sprawdza się:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - gotowość dyżurnych oddziałów i pododdziałów raket /lotnictwa/ do startu raket /samolotów/; - terminowość otrzymania przez podwładnych zadań bojowych, <u>wytocznych do organizacji współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych oraz prawidłowość ich zrozumienia;</u> - treść decyzji podjętych przez podwładnych i ich zgodność z zadaniem bojowym postawionym związkowi operacyjnemu /związkowi taktycznemu, oddziałowi, pododdziałowi/; - <u>prawidłowość obracowania i zorganizowania przez podległych dowódców współdziałania, wszechstronnego zabezpieczenia działań bojowych i pracy partyjno-politycznej;</u> - przygotowanie wojsk do działań i gotowość do ich rozpoczęcia w <u>ustalonych terminach;</u> - przestrzeganie ustalonych zasad <u>skrytego dowodzenia</u> wojskami i dyscypliny radiowej; - wykonanie przez wojska zadań bojowych; - terminowość składania przez sztaby podległych wojsk meldunków, ich obiektywność i wiarygodność; - trwałość łączności. <p><u>Kontrolując zorganizowanie współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych przede wszystkim sprawdza się: gotowość wojsk do obrony przed bronią masowego rażenia oraz umiejętność ich działania w celu</u></p>		

1	2	3	4	5
68.121	<p>- trwałość łączności i przestrze- ganie dyscypliny radiowej; - zaopatrzenie wojsk w środki materiałowe.</p> <p>Sposoby kontroli mogą być następu- jące: osobisty wyjazd dowódcy i innych osób funkcyjnych do wojsk; rozmowy za pomocą technicznych środków łączności; studiowanie nadsyłanych dokumentów bo- jowych; obserwacja działań bojowych; fotografowanie lotnicze podsłuchiwa- nie rozmów i przekazywanych tekstów podległych sztabów.</p>	<p>maksymalnego wykorzystania skutków użycia własnej bro- ni jądrowej; dokładność i terminowość realizacji przed- sięwzięć w zakresie rozpoznania; przestrzeganie ustalo- nych zasad maskowania; zaopatrzenie wojsk w środki ma- teriałowe, znajomość sygnałów i sposobów współdziałania.</p> <p>328. Wyróżnia się następujące sposoby kontroli: wyjazd dowódcy i innych osób funkcyjnych do wojsk; rozmowy za pomocą technicznych środków łączności; studiowanie nad- syłanych dokumentów bojowych; obserwacja działań bojo- wych; fotografowanie lotnicze; nasłuch rozmów i prze- kazywanych tekstów podległych sztabów.</p>		
68.122	<p>Najskuteczniejszym sposobem kontro- li jest osobiste sprawdzanie przez do- wódcę, szefa sztabu i inne osoby funk- cyjne działalności podległych wojsk i sztabów.</p> <p>Wyjazd osób funkcyjnych do wojsk organizuje się na zarządzenie dowódcy lub szefa sztabu kontrolę przeprowa- dza się według jednolitego planu, ...</p>	<p>329. Najskuteczniejszym sposobem kontroli jest oso- biste sprawdzanie przez dowódcę, szefa sztabu i inne osoby funkcyjne działalności podległych wojsk i szta- bów. Wyjazd osób funkcyjnych do wojska dla ich kontroli organizuje się na zarządzenie dowódcy lub szefa sztabu.</p>		
69.123	<p>Oficerowie wyjeżdżający na kontro- lę do wojsk powinni być dokładnie przy- gotowani do wykonania swych zadań i zdolni do udzielania wojskom praktycz- nej pomocy. W razie wykrycia niedo- ciągnięć kontrolujący powinien zamel- dować o nich dowódcy lub szefowi szta- bu kontrolowanego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ i uczy- nić wszystko, aby je usunąć. Jeżeli kontrolujący stwierdzi, że wojska po- trzebują pomocy wyższego dowódcy, po- winien natychmiast zameldować o tym dowódcy, który go wysłał.</p>	<p>330. Oficerowie wyjeżdżający na kontrolę do wojsk powinni być dokładnie przygotowani do wykonywania swoich zadań i zdolni do udzielenia wojskom i sztabom praktycznej pomocy. W razie wykrycia niedociągnięć kontrolujący powinien zameldować o nich dowódcy lub szefowi sztabu kontrolowanego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ i uczynić wszystko, aby je usunąć. Jeżeli kontrolujący stwierdzi, że wojska potrzebują pomocy nadrzędnego dowódcy, powinien natych- miast zameldować o tym dowódcy, który go wysłał.</p>		

1	2	3	4	5
69.124	Kontrolę przez rozmowy za pomocą technicznych środków łączności i studiowanie przedstawiionych dokumentów bojowych prowadzą wszystkie osoby funkcyjne w ramach obowiązków służbowych.	321. Kontrolę przez rozmowy za pomocą technicznych środków łączności i studiowanie przedstawionych dokumentów bojowych prowadzą wszystkie osoby funkcyjne w ramach obowiązków służbowych.		
69.125	Kontrola przeprowadzana przez obserwację działań wojsk /lotnictwa/ z powietrza lub z punktów obserwacyjnych /posterunków radiolokacyjnych i punktów naprowadzania/ umożliwia sprawdzanie danych o położeniu i działaniach wojsk /lotnictwa/ i wykonania przez nie zadań bojowych. Zależnie od sytuacji i zadań wykonywanych przez wojska obserwację kontrolną mogą przeprowadzać wyznaczeni oficerowie z samolotów /śmigłowców/. Podaje się im obiekty i zadania kontroli, czas odlotu i powrotu oraz sposób przekazania wyników kontroli.	322. Kontrola przeprowadzana przez obserwację działań wojsk z powietrza lub punktów obserwacyjnych /posterunków radiolokacyjnych i punktów naprowadzania/ umożliwia sprawdzanie danych o położeniu i działaniach wojsk i wykonania przez nie zadań bojowych. Zależnie od sytuacji i zadań wykonywanych przez wojska kontrolę przez obserwację mogą prowadzić wyznaczeni oficerowie z samolotów i śmigłowców. Podaje im się obiekty i zadania kontroli, czas odlotu i powrotu oraz sposób przekazywania wyników kontroli.		
69.126	Zdjęcia lotnicze wykonuje się w celu ustalenia jakości maskowania wojsk i obiektów, przebiegu działań bojowych i położenia wojsk w określonym czasie. Szczególnie ważne jest robienie zdjęć lotniczych w celu określenia wyników uderzeń jądrowych.	333. Zdjęcia lotnicze wykonuje się w celu ustalenia jakości maskowania wojsk i obiektów, przebiegu działań bojowych i położenia wojsk w określonym czasie. Szczególnie ważne jest robienie zdjęć lotniczych w celu określenia rezultatów uderzeń jądrowych.		
69.127	Podsłuchiwanie prowadzonych rozmów i przekazywanych informacji za pomocą radiowych i radioliniowych środków łączności ma na celu skontrolowanie przestrzegania zasad tajnego dowodzenia wojskami, dyscypliny i ciszy radiowej. Organizuje je szef łączności wspólnie z szefem oddziału szyfrowego, a realizują radiostacje główne sieci /kierunków/ radiowych, stacje radioliniowe oraz specjalne pododdziały kontroli radiowej.	334. <u>Nasłuch</u> prowadzonych rozmów i przekazywanych informacji za pomocą radiowych i radioliniowych środków łączności ma na celu skontrolowanie przestrzegania <u>zasad skrytego dowodzenia wojskami, dyscypliny i ciszy radiowej oraz stopień realizacji zadań przez wojska</u> . Organizuje je szef łączności wspólnie z osobami funkcyjnymi do spraw ochrony tajemnicy, a realizują wyznaczone siły i środki łączności. O wszystkich wykrytych wykroczeniach przeciw zasadom skrytego dowodzenia wojskami melduje się natychmiast szefowi sztabu.		

1	2	3	4	5
	<p>O wszystkich ujawnionych wykroczeniach przeciw zasadom tajnego dowodzenia wojskami melduje się natychmiast szefowi sztabu.</p>	<p>335. Do kontroli wyznacza się kompetentnych i dobrze przygotowanych oficerów oraz zgodnie z ich specjalnościami.</p> <p>Wyniki kontroli oraz treść wydanych wytycznych dla usunięcia stwierdzonych niedociągnięć zapisuje się w zeszytach pracy lub utrwała na mapie roboczej osoby prowadzącej kontrolę, a następnie melduje się dowódcy lub szefowi sztabu organizującemu kontrolę.</p>		

Str. punkt	Treść dotychczasowego regulaminu	Proponowana treść nowego regulaminu	Podstawa formalno-prawna lub uzasadnienie treści zmian	Uwagi
1	2	3	4	5
	Załącznik	Rozdział VIII		
	SPOSÓB OPRACOWYWANIA DOKUMENTÓW BOJOWYCH	DOKUMENTY BOJOWE ^{1/}		
97.1	<p>Wszystkie dokumenty dotyczące organizacji przygotowania i prowadzenia działań bojowych oraz związane z przeanunciem i rozmieszczeniem wojsk nazywamy dokumentami bojowymi. W zależności od treści i przeznaczenia dzielą się na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumenty dowodzenia wojskami: dyrektywy operacyjne, rozkazy operacyjne, rozkazy bojowe, dyrektywy i rozkazy kwatermistrzowskie, zarządzenia w sprawie zabezpieczenia działań bojowych, plany, mapy robocze, szkice; - dokumenty sprawozdawczo-informacyjne: meldunki, sprawozdania, dzienniki działań bojowych, mapy sprawozdawcze, szkice; - dokumenty pomocnicze: różne obliczenia, notatki, tabele, szkice, zapotrzebowania i inne. 	<p>1. PRZEZNACZENIE I PODZIAŁ DOKUMENTÓW BOJOWYCH</p> <p>336 /n/. Dokumentami bojowymi nazywamy wszelkie informacje utrwalone w formie graficznej, pisanej /dalej nazywane dokumentami bojowymi graficznymi i piśmymi/ lub na taśmach magnetofonowych i perforowanych /kartach perforowanych/, względnie w postaci fotografii i zdjęć, dotyczące planowania, organizowania i prowadzenia działań bojowych oraz przegrupowania i rozmieszczenia związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/.</p> <p>W określonych sytuacjach dokumenty bojowe mogą być często jedynym środkiem zapewniającym szybkie planowanie działań bojowych i najlepszym sposobem przekazania zadań bojowych podwładnym a także meldunków o sytuacji i powziętej decyzji przełożonemu.</p> <p>Dokumenty bojowe są również ważnymi materiałami do studiowania i rozpowszechniania doświadczeń bojowych.</p>	<p>1/ Proponowana treść tego rozdziału umożliwi jednoznaczna interpretację przeznaczenia i podziału dokumentów bojowych oraz zasad ich opracowywania.</p> <p>Zamieszczone w tym rozdziale postanowienia co do formy i treści podstawowych dokumentów bojowych wpłyną dodatnio na ujednoczenie w wojskach tego nader ważnego zagadnienia.</p>	
97.2	<p>Dokumenty bojowe mogą być pisemne lub graficzne /mapy, szkice/ oraz w postaci taśm magnetofonowych, fotografów i zdjęć. Dokumenty pisemne mogą być sporządzone odręcznie, w postaci maszynopisów lub blankietów ustalonego wzoru /typowe/....</p>	<p>337. Dokumenty bojowe, w zależności od treści /zawartych w nich informacji/ dzielą się na: dokumenty dowodzenia wojskami, dokumenty sprawozdawczo-informacyjne i dokumenty pomocnicze.</p> <p><u>Dokumenty dowodzenia wojskami zawierają informacje dotyczące planowania działań bojowych, zadań postawionych wykonawcom oraz kontroli ich wykonania. Do nich należą: dyrektywy operacyjne i tyłowe, rozkazy operacyjne, bojowe i tyłowe; zarządzenia: ~~wstępne, bojowe~~, ~~użycia rodzajów wojsk, zabezpieczenia działań bojowych~~, ~~łączności, pracy politycznej, służby porządkowo-ochron-~~</u></p>		

1	2	3	4	5
		<p>nej i inne; mapy decyzji dowódcy, mapy robocze osób funkcyjnych oraz inne plany użycia i działania wojsk i zabezpieczenia działań bojowych.</p> <p><u>Dokumenty sprawozdawczo-informacyjne zawierają informacje o: sytuacji i położeniu wojsk, podjętej przez dowódcę decyzji, realizacji zadań bojowych, a także o stanie ukończenia, zaopatrzenia, stratach wojsk własnych i nieprzyjaciela itp. Do nich należą: meldunki /bojowe, rozpoznawcze, łączności i inne/, sprawozdania /operacyjne, rozpoznawcze, łączności, kwatermistrzowskie i inne/, dzienniki działań bojowych, mapy sprawozdawcze, komunikaty rozpoznawcze i inne.</u></p> <p><u>Dokumenty pomocnicze zawierają informacje i obliczenia uzasadniające decyzje, jak również - dane uzupełniające związane z dowodzeniem.</u> Do nich należą różnego rodzaju notatki, obliczenia, tabele, wykresy, wykazy, zestawienia, zapotrzebowania, rozdzielniki, szkice i inne.</p> <p>2. ZASADY OPRACOWYWANIA DOKUMENTÓW BOJOWYCH</p> <p>338 /n/. Każdy dokument bojowy powinien być zwięzły, jasny, wiarygodny, komunikatywny oraz terminowo opracowany i przekazany wykonawcy.</p> <p>Zwięzłość dokumentu osiąga się przez przedstawienie w nim tylko niezbędnej treści wyrażonej za pomocą krótkich i prostych sformułowań oraz ustalonych skrótów i znaków przyjętych w armiach sojuszniczych.</p> <p>Jasność dokumentu polega na tym, że treść zawarta w nim powinna być jednoznacznie rozumiana przez nadawcę i adresata informacji przekazanej za jego pośrednictwem.</p> <p>Wiarygodność dokumentu uzyskuje się wtedy, gdy zawarte w nim informacje są należycie uzasadnione. Dane wątpliwe lub prawdopodobne podaje się z objaśnieniami.</p> <p>Komunikatywność dokumentu polega na tym, że zawarta w nim treść jest łatwa do odczytania, przejrzysta i zrozumiała dla jego użytkowników. Komunikatywność dokumentu osiąga się poprzez zwięzłość i jasność zawartej w nim treści oraz wyeksponowanie informacji najważniejs-</p>		

1	2	3	4	5
97.2	<p>Każdy dokument bojowy powinien mieć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hasło tajności i numer egzemplarza; - nazwę, ...	<p>szych dla zainteresowanych. Temu celowi służy również właściwa forma dokumentu.</p> <p>Aby dokument bojowy był opracowany i przekazany do wykonawcy we właściwym terminie należy przedstawiać w nim tylko informacje niezbędnie potrzebne, stosować najbardziej wydajne środki i sposoby opracowywania i powielania dokumentów.</p> <p>339. Dokumenty bojowe wykonuje się w ściśle określonej ilości egzemplarzy niezbędnej w procesie dowodzenia wojskami.</p> <p>Każdy dokument bojowy powinien mieć: <u>klauzulę tajności</u>^{2/}, numer egzemplarza, nazwę, podpisy i adnotację o jego wykonaniu.</p> <p><u>Dokumenty bojowe wysyłane do podwładnych, przełożonych oraz sztabów współdziałających i sąsiadów</u> powinny ponadto mieć: nazwę dokumentu danego rodzaju, nazwę adresata, rozdzielnik, termin wysłania i otrzymania dokumentu.</p>	2/ Przepisy o ochronie tajemnicy w Siłach Zbrojnych PRL, Sztab Gen. WP 768/76.	
98.3	<p>Nazwę dokumentu bojowego, nazwę związku operacyjnego /taktycznego, oddziału/ wydającego dokument, numer porządkowy dokumentu, miejsce rozmieszczenia punktu dowodzenia, datę i godzinę podpisania dokumentu, skalę i rok wydania mapy pisze się w linii ciągłej.</p> <p>Hasło tajności podaje wykonawca w prawym górnym rogu dokumentu, ale ostatecznie określa je osoba podpisująca. Pod hasłem tajności podaje się numer danego egzemplarza.</p> <p>Każdy rodzaj dokumentu ma swoją numerację.</p> <p>Nazwę adresata pisze się w górnej części dokumentu.</p> <p>Na telegramach /telefonogramach, radiogramach/ zamiast nazwy adresata</p>	<p>340. Klauzulę tajności wpisuje się w prawym górnym rogu dokumentu. Pod klauzulą tajności wpisuje się numer egzemplarza.</p> <p><u>W pisemnych dokumentach bojowych, nazwę dokumentu, nazwę związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ wydającego dokument, numer porządkowy dokumentu, nazwę i miejsce rozmieszczenia punktu dowodzenia, datę i godzinę podpisania dokumentu, skalę i rok wydania mapy pisze się w linii ciągłej w górnej części dokumentu.</u></p> <p><u>Przy opracowywaniu graficznych dokumentów bojowych na mapach, w nazwie dokumentu nie podaje się miejsca rozmieszczenia punktu dowodzenia, skali i roku wydania mapy. Nazwę adresata pisze się pod nazwą dokumentu.</u></p> <p>Na telegramach /telefonogramach, radiogramach/ zamiast nazwy adresata podaje się kryptonim węzła łączności /stacji/ na którą powinien być przekazany telegram i sygnał rozpoznawczy osoby funkcyjnej, do której jest adresowany.</p>		

1	2	3	4	5
98.4	<p>ta podaje się kryptonim węzła łączności /stacji/, na który powinien być przekazany telogram i sygnał rozpoznawczy osoby funkcyjnej, do której jest adresowany.</p> <p>Wszystkie egzemplarze dyrektywy operacyjnej, rozkazu operacyjnego /bojowego/ powinny być własnoręcznie podpisane przez dowódcę i szefa sztabu.</p> <p>Obok podpisu dowódcy i szefa sztabu odciska się pieczęć herbowa związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/.</p> <p>Przy wysyłaniu dokumentów bojowych, z których podpisany jest tylko jeden egzemplarz, wszystkie wysyłane egzemplarze uwierzytelnia szef odpowiedniego oddziału lub oficer wykonujący dokument. Wszystkie poprawki w dokumencie powinny być uwierzytelnione przez osobę podpisującą.</p> <p>Gdy dokument wysyła się do kilku adresatów, liczbę wydrukowanych /napisanych/ egzemplarzy podaje się tylko na egzemplarzu pozostającym w aktach sztabu. Rozdzielnik, sporządzony w dany wypadku na odwrocie tego egzemplarza, zatwierdza szef sztabu.</p> <p>W rozdzielniku prócz adresatów podaje się również, kogo należy zapoznać z dokumentem na miejscu.</p> <p>Na stronie odwrotnej dokumentu pozostającego w aktach sztabu lub w rozdzielniku notuje się czas wy-</p>	<p>341. Wszystkie egzemplarze dyrektywy operacyjnej, rozkazu operacyjnego /bojowego/, zarządzenia bojowego i meldunku bojowego zawierającego decyzję dowódcy podpisuje dowódca i szef sztabu, a poza tym odciska się na nich pieczęć herbową związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/.</p> <p>Przy wysyłaniu dokumentów bojowych, w których podpisany jest tylko pierwszy egzemplarz, wszystkie wysyłane egzemplarze uwierzytelnia szef odpowiedniego oddziału /zarządu, wydziału/ lub oficer wykonujący dokument. Wszystkie poprawki w dokumencie powinny być uwierzytelnione przez osobę podpisującą.</p> <p>Adnotację o wykonaniu dokumentu wpisuje się w lewym dolnym rogu dokumentu podając w niej ilość wykonanych egzemplarzy, do kogo /gdzie/ zostały skierowane poszczególne egzemplarze dokumentu, wykonawcę dokumentu z podaniem stopnia i nazwiska, inicjały maszynistki /kreslarza/, datę wykonania i numer z dziennika ewidencji wykonanych /wydrukowanych/ dokumentów.</p> <p>342. Na dokumencie wysydanym do kilku adresatów, liczbę wydrukowanych egzemplarzy i rozdzielnik podaje się tylko na egzemplarzu pozostającym w aktach sztabu. Rozdzielnik, w tym wypadku, umieszcza się na odwrocie ostatniej strony dokumentu i podlega on zatwierdzeniu przez szefa sztabu.</p> <p>W rozdzielniku oprócz adresatów podaje się również, kto powinien zapoznać się z dokumentem na miejscu oraz <u>czas wysłania dokumentu i otrzymania go przez adresata.</u></p> <p>Datę i godzinę otrzymania dokumentu wpisuje natychmiast po otrzymaniu adresat lub osoba, która otrzymała pakiet z dokumentem. Osoba wysyłająca dokument odnotowuje datę i godzinę otrzymania go przez adresata po otrzymaniu od niego potwierdzenia odbioru dokumentu.</p>		

1	2	3	4	5
	<p>syłania dokumentu i otrzymania go przez adresata. Notatki te uwierzytelnia osoba wysyłająca dokument.</p> <p>Datę i godzinę otrzymania dokumentu wpisuje natychmiast po otrzymaniu adresat lub osoba, która otworzyła pakiet z dokumentem. Osoba wysyłająca dokument odnotowuje datę i godzinę otrzymania go przez adresata po otrzymaniu od niego potwierdzenia odbioru dokumentu.</p>	<p>343. Przy opracowywaniu <u>pisemnych</u> dokumentów bojowych należy przestrzegać następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazwy miejscowości aglomeracji, oceanów, mórz, jezior, rzek itp. pisać dużymi literami w pierwszym przypadku i w razie konieczności podawać przy nich współrzędne siatki kilometrowej; - wyliczanie miejscowości i przedmiotów terenowych oznaczających rejony rozmieszczenia /<u>rubieże, odcinki</u>/ wojsk własnych zaczynać od prawego skrzydła /<u>z prawa na lewo</u>/, a wojsk nieprzyjaciela od jego lewego skrzydła /<u>z lewa na prawo</u>/; - rejony obrony i rozmieszczenia wojsk oznaczać nie mniej niż trzema punktami a pasy obrony nie mniej niż czterema punktami, zaczynając od prawego punktu na przednim skraju; rubieże i kierunki oznaczać nie mniej niż dwoma punktami; - linie rozgraniczenia podawać zaczynając od prawej i oznaczać punktami od tyłu w kierunku nieprzyjaciela, a podczas wychodzenia z walki i wycofywania - do przodu w kierunku wycofywania; w natarciu linie rozgraniczenia podaje się na całą głębokość zadania bojowego, a w obrobie na <u>maksymalny zasięg artylerii</u> związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; jeśli dany punkt nie należy do określonego pasa lub rejonu, przed jego nazwą podaje się /<u>wył.</u>/;		

99.5

Przy opracowywaniu dokumentów bojowych należy przestrzegać następujących zasad:

- godziny podawać według ustalonego czasu;
- nazwy miejscowości i przedmiotów terenowych pisać dużymi literami, jak na mapie /w pierwszym przypadku/, oddzielając je przecinkami, a w razie konieczności podawać przy nich współrzędne siatki kilometrowej;
- wyliczanie miejscowości i przedmiotów terenowych oznaczających rejony /odcinki/ rozmieszczenia własnych wojsk zaczynać od prawego skrzydła, a wojsk nieprzyjaciela - od jego lewego skrzydła;
- rejony obrony, ześrodkowania /rozmieszczenia/ wojsk oznaczać nie mniej niż trzema punktami, pasy /rejonu/ obrony - nie mniej niż czterema punktami, zaczynając od punktu na przednim skraju, a rubieże - nie mniej niż dwoma punktami;

343. Przy opracowywaniu pisemnych dokumentów bojowych należy przestrzegać następujących zasad:

- nazwy miejscowości aglomeracji, oceanów, mórz, jezior, rzek itp. pisać dużymi literami w pierwszym przypadku i w razie konieczności podawać przy nich współrzędne siatki kilometrowej;
- wyliczanie miejscowości i przedmiotów terenowych oznaczających rejony rozmieszczenia /rubieże, odcinki/ wojsk własnych zaczynać od prawego skrzydła /z prawa na lewo/, a wojsk nieprzyjaciela od jego lewego skrzydła /z lewa na prawo/;
- rejony obrony i rozmieszczenia wojsk oznaczać nie mniej niż trzema punktami a pasy obrony nie mniej niż czterema punktami, zaczynając od prawego punktu na przednim skraju; rubieże i kierunki oznaczać nie mniej niż dwoma punktami;
- linie rozgraniczenia podawać zaczynając od prawej i oznaczać punktami od tyłu w kierunku nieprzyjaciela, a podczas wychodzenia z walki i wycofywania - do przodu w kierunku wycofywania; w natarciu linie rozgraniczenia podaje się na całą głębokość zadania bojowego, a w obrobie na maksymalny zasięg artylerii związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; jeśli dany punkt nie należy do określonego pasa lub rejonu, przed jego nazwą podaje się /wył./;

1	2	3	4	5
	<p>- linię rozgraniczenia oznaczać punktami zaczynając od tyłu do przodu, a podczas wychodzenia z walki i wycofywania - od przodu w kierunku wycofania; najpierw podawać prawą linię rozgraniczenia, następnie lewą: w natarciu linii rozgraniczenia podaje się na całą głębokość zadania bojowego, a w obronie - na maksymalną donośność środków rażenia związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; jeśli dany punkt nie wchodzi w pas działań związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, przed jego nazwą podaje się: /wył./;</p> <p>- małe miejscowości i przedmioty terenowe orientować według większych miejscowości lub według siatki kilometrowej;</p> <p>- brzegi rzek, kanałów, jezior i zalewów morskich, stoki wzgórz, skraje lasów i miejscowości oznaczać według stron świata; brzegi rzek można również oznaczać według prądu rzeki /prawy, lewy/;</p> <p>- kierunki natarcia podawać kilkoma punktami na całą głębokość zadania bojowego, zaczynając od przedniego skraju /rubieży ataku, rubieży wprowadzenia do walki/;</p> <p>- drogi marszu podawać kilkoma punktami: pierwszy punkt - miejsce wyruszenia oddziału /związku taktycznego/, następne punkty - miejsca, przez które przebiega droga marszu i ostatni punkt - rejon ześrodkowania lub rubież rozwinięcia;</p>	<p>- położenie małych miejscowości i przedmiotów terenowych odnosić do położenia większych miejscowości podając odległość od nich i kierunek lub według siatki kilometrowej;</p> <p>- brzegi rzek, kanałów, jezior i zalewów, stoki wzgórz, skraje lasów i miejscowości oznaczać według stron świata; brzegi rzek można również oznaczać jako prawy lub lewy;</p> <p>- kierunki /natarcia, <u>głównego uderzenia</u>, marszu/ podawać kilkoma punktami na całą głębokość zadania bojowego zaczynając od przedniego skraju /rubieży ataku, rubieży wprowadzenia do walki/;</p> <p>- w tekście używać tylko ustalonych skrótów nazw;</p> <p>- liczbę związków operacyjnych /taktycznych, oddziałów, pododdziałów/ oznaczać słownie /np. dwie DZ/ w tabelach stosunku sił i obliczeniach - liczbami /np. DZ - 5/; numerację rzutów ugrupowania operacyjnego /bojowego/ pisać słownie.</p>		

1	2	3	4	5
	<p>- używać ustalonych skrótów nazw związków operacyjnych, związków taktycznych, oddziałów, pododdziałów i zakładów;</p> <p>- liczbę związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów w dokumentach bojowych oznaczać słownie, na przykład: dwie DZ, jeden pz, dwa bcz; w tabelach stosunku sił i obliczeniach - liczbami na przykład: DZ - 5; czołgów T-54 - 15; samochodów MAZ-200 - 53; numerację rzutów ugrupowania bojowego pisać słownie /pierwszy rzut, drugi rzut/</p>			
101.6	<p>Dokumenty graficzne /szkice/ opracowuje się na mapach, kalce, plastiku lub na papierze.</p> <p>Dokument graficzny /szkic/ wykonany na kalce /plastiku/ powinien mieć oznaczone w rogach kwadraty siatki kilometrowej lub nie mniej niż trzy punkty do wiązania szkicu z mapą, na podstawie której został wykonany, oraz skalę.</p> <p>Na każdym dokumencie graficznym /szkicu/ rysuje się strzałkę północ-południe, z wyjątkiem dokumentów mających siatkę kilometrową.</p>			
101.7	<p>Przy opracowywaniu dokumentów na mapach lub wykonywaniu szkiców przestrzegać następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie swoich wojsk, ich zadania i działania oznaczać kolorem czerwonym, prócz wojsk raketowych, artylerii, inżynieryjnych, chemicznych, radiotechnicznych, drogowych, kolejowych i łączności, które oznaczają się kolorem czarnym;	<p>344. Przy opracowywaniu <u>graficznych</u> dokumentów bojowych należy przestrzegać następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie <u>wojsk własnych</u>, ich zadania i działania oznaczać kolorem czerwonym, prócz wojsk raketowych, artylerii, inżynieryjnych, chemicznych, radiotechnicznych, drogowych, kolejowych i łączności, które oznaczają się kolorem czarnym; oddziały zmilitaryzowane oznaczać brązowym; - położenie i działanie wojsk nieprzyjaciela oznaczać kolorem niebieskim;		

1
2
- położenie i działania wojsk nieprzyjaciela oznaczać kolorem niebieskim;

- opisy dotyczące wojsk własnych wykonać kolorem czarnym a dotyczące nieprzyjaciela - niebieskim;

- znaki umówione wojsk, środków ogniowych i innego sprzętu rysować na mapie /szkicu/ zgodnie z położeniem rzeczywistości w terenie i rozmieszczać według kierunków działań lub prowadzenia ognia; wewnątrz lub obok znaku umówionego środków ogniowych lub innego sprzętu podaje się liczbę i typ tych środków;

- do oznaczania wojsk nieprzyjaciela stosować te same znaki co do wojsk własnych z niezbędnymi opisami;

- dane o sytuacji rysować ustalonymi znakami umówionymi, cienkimi liniami, żeby nie zaciemnić podstawy topograficznej mapy i napisów;

- źródła otrzymania danych o nieprzyjacielu oznaczać kolorem czarnym następującymi skrótami:

- obserwacja - O;
- zeznania jeńców - ZJ;
- rozpoznanie niezemne - RN;
- rozpoznanie powietrzne - RP;
- rozpoznanie morskie - RM;
- rozpoznanie radiowe - RR;
- rozpoznanie systemów radiolokacyjnych - RSBdlok;
- rozpoznanie radiolokacyjne -

RRdlok;

3
4
5
- opisy dotyczące wojsk własnych wykonywać kolorem czarnym, a dotyczące nieprzyjaciela - niebieskim;

- do rysowania informacji dotyczących położenia i działania wojsk własnych i nieprzyjaciela stosować znaki taktyczne i skróty obowiązujące w Siłach Zbrojnych PRL. Linie rozgraniczenia /styki/ między związkami operacyjnymi /związkami taktycznymi, oddziałami i pododdziałami/ nieprzyjaciela oznaczać znakami umownymi stosowanymi w siłach zbrojnych państw NATO; w wypadku stosowania innych znaków i skrótów należy podać ich objaśnienie;

- źródła otrzymania danych o nieprzyjacielu oznaczać kolorem czarnym;

- datę i godzinę otrzymania danych o nieprzyjacielu pisać pod oznaczeniem ich źródła;

- wiadomości wymagające sprawdzenia oznaczać znakiem zapytania;

- jeżeli rysuje się na mapie /szkicu/ kilka położen wojsk w różnym czasie, dla ich rozróżniania podcienio-
wymujemy je różnymi kolorami lub oznaczamy kreskami, krzyżykami itp., opisując czas /godzinę, dzień miesiąca i miesiąc/ każdego położenia.

1	2	3	4	5
	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie artyleryjskie - RArt; - rozpoznanie inżynieryjne - RI; - rozpoznanie skażeń - RSk; - rozpoznanie biologiczne - RB; - rozpoznanie agenturalne - RA; - zdjęcia lotnicze - Z; - dokumenty nieprzyjaciela - DN; - zeznania ludności miejscowej - ZLudn; - meldunki /informacje/ partyzantów - Part.; - datę i godzinę otrzymania danych o nieprzyjacielu pisać pod oznaczeniem ich źródła; - wiadomości wymagające sprawdzenia oznaczać znakiem zapytania; - działania faktyczne wojsk i ich rozmieszczenie rysować ustalonymi znakami umówionymi linią ciągłą, a przewidywane lub planowane działania oraz drogi, lotniska i inne urządzenia w budowie - linią przerywaną; - rejonny zapasowe rysować linią przerywaną i wewnątrz lub obok znaku pisać literę Z; rejonny, urządzenia i obiekty pozorne - linią przerywaną z podaniem litery P; - jeżeli się rysuje na mapie /szkicu/ kilka położonych wojsk o różnym czasie, znaki umówione można uzupełniać kreskami przerywanymi, kropkami i podkolorowywać różnymi kolorami.			

1	2	3	4	5
104.10	<p>Dokumenty bojowe opracowuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzaju "powietrze" (.Воздух) - na specjalnych blankietach telegramówszyfrotelegramówkodotelegramów/ lub na pojedynczych arkuszach papieru oznaczonych czerwonym paskiem wzdłuż lewego brzegu i naniesionym w górnym prawym rogu umówionym znakiem z literą "P" /B/. Przekazuje się je poza wazelką kolejnością z prawem natychmiastowego przerwania nadawania /odbioru/ pozostałych rodzajów telegramów; - rodzaju "Samolot" (.Самолет) - na specjalnych blankietach telegramówszyfrotelegramówkodotelegramów/ lub na pojedynczych arkuszach papieru oznaczonych niebieskim paskiem wzdłuż lewego brzegu i naniesionym w górnym prawym rogu umówionym znakiem z literą "S" /C/. Przekazuje się je po zakończeniu wymiany telegramów rodzaju "Powietrze"; z prawem przerwania nadawania /odbioru/ pozostałych rodzajów telegramów; - rodzaju "Poza kolejnością" (.Внеочередная) - na normalnych blankietach telegramów /szyfrotelegramów, kodotelegramów/ lub na pojedynczych arkuszach papieru /pisze się na maszynie lub odręcznie piśmem drukowanym/. Przekazuje się je po zakończeniu wymiany telegramów rodzaju "Powietrze" i "Samolot", z prawem przerwania nadawania /odbioru/ telegramów rodzaju "Pilny";	<p>345. Dokumenty bojowe oznaczone odpowiednimi hasłami pilności opracowuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hasłem "Powietrze" (.Воздух) - na specjalnych drukach telegramów /szyfrogramów/ lub na pojedynczych rejestrowanych arkuszach papieru oznaczonych czerwonym paskiem wzdłuż lewego brzegu i naniesionym w górnym prawym rogu umówionym znakiem z literą "P/B/"; - hasłem "Samolot" (.Самолет) - na specjalnych drukach telegramów /szyfrogramów/ lub na pojedynczych rejestrowanych arkuszach papieru oznaczonych niebieskim paskiem wzdłuż lewego brzegu i naniesionym w górnym prawym rogu umówionym znakiem z literą "S/C/"; - hasłem "Poza kolejnością" (.Внеочередная) <p>- na normalnych drukach telegramów /szyfrogramów/ lub na pojedynczych rejestrowanych arkuszach papieru;</p> <ul style="list-style-type: none"> - hasłem "Pilny" (.Срочная) - na normalnych blankietach telegramów /szyfrogramów/ lub na pojedynczych rejestrowanych arkuszach papieru. <p>Hasła i adresy telegramów "Poza kolejnością" i "Pilny" wpisuje nadawca do odpowiednich rubryk druków telegramów /szyfrogramów/ a jeśli telegram został opracowany na pojedynczych arkuszach papieru - hasło i adres wpisuje się nad tekstem.</p> <p>Hasło telegramu może być wpisane przez nadawcę w pełnym brzmieniu lub skrócie /jednolitym we wszystkich armiach zaprzyjeźnionych/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Powietrze" (.Воздух) - WZD"/{„ВЗД“} - "Samolot" (.Самолет) - SML"; (.СМЛ) - "Poza kolejnością" (.Внеочередная) <p>- WN" /"BH"/;</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Pilny"(.Срочная) - "SR" /"CP"/. <p>Wszystkie pozostałe informacje bojowe i służbowe opracowuje się na rejestrowanych drukach lub pojedynczych arkuszach papieru.</p> <p>Na kopertach przesyłanych dokumentów podaje się skrót poszczególnych haseł obowiązujących przy przekazywaniu telegramów /np. rodzaj "WN", "SR"/.</p>		

1	2	3	4	5	
	<p>- rodzaju "Pilny" (,"Срочная")- na normalnych blankietach telegramów /szyfrotelegramów, kodotelegramów/ lub na pojedynczych arkuszach papieru /pisze się na maszynie lub odręcznie piśmem drukowanym/. Przekazuje się je po zakończeniu wymiany telegramów rodzajów "Powietrze", "Samolot" i "Poza kolejnością".</p> <p>Rodzaje i adres telegramów "Poza kolejnością" i "Pilny" wpisuje nadawca do odpowiednich rubryk blankietów telegramów /szyfrotelegramów, kodotelegramów/, a jeśli telegram został opracowany na pojedynczych arkuszach papieru - rodzaj i adres wpisuje się nad tekstem.</p> <p>Rodzaj telegramu może być wpisany przez nadawcę w pełnym brzmieniu lub skrócie /jednolitym we wszystkich armiach zaprzyjeźnionych/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Powietrze"/,"Воздух" / WZD; - "Samolot"/,"Самолет"/ - "SML"; - "Poza kolejnością"/,"Внеочередная"; - "WN" /"BW"/. <p>Warunki, w których mogą być przekazywane za pomocą technicznych środków łączności rodzaje telegramów w skrócie /bez konieczności ich maskowania/, określają aktualnie obowiązujące przepisy korespondencji radiowej i telegraficzno-telefonicznej.</p> <p>Wszystkie pozostałe informacje bojowe i służbowe opracowuje się na normalnych blankietach lub pojedynczych arkuszach papieru i przekazu-</p>	<p>Dyrektywy operacyjne, rozkazy i meldunki bojowe umieszcza się w oddzielnych kopertach i dostarcza przez oficerów sztabu za potwierdzeniem odbioru na kopercie lub w rejestrze.</p> <p>Na pakietach z innymi dokumentami bojowymi, które mają być przekazane do rąk własnych adresata odnotowuje się "Osobiście"</p>			

1	2	3	4	5
	<p>je /wysyła/ w kolejności dostarczenia po dokumentach "Pilny".</p> <p>Sposób opracowywania i przekazywania dokumentów bojowych poszczególnych rodzajów o treści nie zamaskowanej za pomocą urządzeń utajniających i szyfrujących, a zwłaszcza telegraficznych - określają oddzielne przepisy.....</p>			
103.9	<p>Dokumenty bojowe wysyła się w opieczętowanych pakietach przez składnicę meldunkową, za pośrednictwem oficerów sztabu /łącznikowych/ z ochroną lub w formie telegramów /szyfrotelegramów, kodotelegramów/ za pomocą technicznych środków łączności.</p> <p>Kolejność przekazywania /wysyłania/ dokumentów bojowych określa się na podstawie ich rodzajów.</p> <p>Rodzaje dokumentów bojowych ustala się w zależności od ważności i pilności, a mianowicie:...</p>			
106.11	<p>Dokumenty bojowe wysyła się w zalakowanych kopertach, na których podaje się skrót poszczególnych rodzajów obowiązujący przy przekazywaniu telegramów /np. "WN", "SR"/.</p> <p>Dyrektywy operacyjne, rozkazy i meldunki bojowe pakuje się w koperty pojedynczo i dostarcza przez oficerów własnych za potwierdzeniem odbioru na kopercie lub w rejestrze; pakowanie tych dokumentów razem z innymi jest wzbronione.</p> <p>Na pakietach z innymi dokumentami bojowymi, które mają być prze-</p>			

1	2	3	4	5
	<p>zane do rąk własnych adresata odnotowuje się "Osobiście" (Лично).</p> <p>Dokumenty stanowiące bieżącą korespondencję służbową wysyła się zgodnie z obowiązującymi przepisami.</p>			
107.12	<p>Wszystkie dokumenty bojowe oraz dokumenty z zakresu bieżącej korespondencji tajnej opracowuje się i przechowuje zgodnie z obowiązującymi przepisami o prowadzeniu biurowości w wojsku.</p>	<p>346. Wszystkie dokumenty bojowe oraz dokumenty z zakresu bieżącej korespondencji <u>niejawnej</u> opracowuje się i przechowuje zgodnie z obowiązującymi przepisami.</p>		
107.	<p>Uwaga: Rodzaje dokumentów bojowych i telegramów w języku rosyjskim /podane w nawiasach/ obowiązują przy ich przekazywaniu /wysyłaniu/ do Sztabu Zjednoczonych Sił Zbrojnych, sztabów generalnych i sztabów głównych armii zaprzyjęzionych oraz w toku współdziałania związków operacyjnych /rodzajów sił zbrojnych/ wydzielonych przez państwa uczestniczące w Układzie Warszawskim w skład Zjednoczonych Sił Zbrojnych.</p>	<p>347. <u>Dokumenty bojowe przesyłane do Sztabu Zjednoczonych Sił Zbrojnych, sztabów generalnych /głównych/ armii państw Układu Warszawskiego oraz do sztabów związków operacyjnych i związków taktycznych armii sojusznicznych działających w koalicyjnym składzie, opracowuje się w języku rosyjskim.</u></p> <p>3. TREŚĆ I FORMA PODSTAWOWYCH DOKUMENTÓW BOJOWYCH</p> <p>3.1. DOKUMENTY DOWODZENIA WOJSKAMI</p>		
57.99	<p>Dyrektywę operacyjną frontu opracowuje się w dowolnej formie. Zwykle się w niej podaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wnioski z oceny zgrupowania i charakteru działań nieprzyjaciela; - zadania wykonywane przez Naczelne Dowództwo na korzyść frontu oraz zadania sąsiadów i linie rozgraniczenia z nimi;	<p>348 /n/ W dyrektywie operacyjnej, rozkazie operacyjnym /bojowym/ podaje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> w pierwszym punkcie - krótką ocenę sił i działań nieprzyjaciela; w drugim punkcie - zadania i sposób użycia broni jądrowej i innych sił i środków przez przełożonego w pasie działania związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ oraz zadania sąsiadów, ich stanowiska dowodzenia i linie rozgraniczenia z nimi;		

1
2
- cel i zamiar operacji;
- skład, wzmocnienie i zadania armii pierwszego rzutu operacyjnego, główny kierunek uderzenia /główny wysiłek działań/, ilość przydzielonej amunicji jądrowej i chemicznej, limit lotnictwa, zadania wykonywane na korzyść armii przez szczebel wyższy, linie rozgraniczenia;
- skład, wzmocnienie i zadania armii drugiego rzutu operacyjnego, rejon rozmieszczenia w położeniu wyjściowym, pas lub kierunek przesunięcia, rubieże wprowadzenia do bitwy;
- zadania wojsk desantowych, rejon wyjściowy i kierunki przesunięć w toku operacji /na operacje desantowe wydaje się oddzielne rozkazy operacyjne/;
- zadania wojsk raketowych, obiekty /rejon/ uderzeń rakietowo-jądrowych, podział limitu rakiet z głowicami jądrowymi i chemicznymi według zadań na całą operację;
- skład i zadania armii lotniczej do rozpoznania, zwalczania środków napadu jądrowego nieprzyjaciela, zadania transportowe, główne wysiłki działań lotnictwa, limit bomb jądrowych i chemicznych;
- zadania obrony przeciwlotniczej w zakresie osłony wojsk i obiektów, zasady współdziałania z lotnictwem myśliwskim armii

3
w trzecim punkcie - zadanie związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ oraz zamiar działań;

w czwartym punkcie - po słowie "rozkazuję" - w oddzielnych punktach oznaczonych małymi literami w porządku alfabetycznym stawia się zadania bojowe:

- związkom operacyjnym /związkom taktycznym, oddziałom, pododdziałom/ pierwszego rzutu, z podaniem środków wzmocnienia i wsparcia, linii rozgraniczenia oraz rejonu rozmieszczenia stanowiska dowodzenia;
- związkom operacyjnym /związkom taktycznym, oddziałom, pododdziałom/ drugiego rzutu;
- odwodowi ogólnowojskowemu;
- związkom taktycznym /oddziałom/ rakiet;
- związkom taktycznym /grupom, oddziałom, pododdziałom/ artylerii;
- wojskom /oddziałom, pododdziałom/ obrony przeciwlotniczej;
- wojskom walki radioelektronicznej;
- wojskom inżynieryjnym;
- wojskom chemicznym;
- desantom powietrznym /morskim/;
- lotnictwu;
- odwodom;
- termin gotowości wojsk;

w piątym punkcie - miejsca i czas rozwijania punktów dowodzenia, kierunek przesuwania stanowiska dowodzenia oraz terminy składania meldunków bojowych;

w szóstym punkcie - zastępców.

4
5

1	2	3	4	5
	<p>lotniczej i z wojskami obrony powietrznej kraju;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadania odwodów /odwód ogólnowojskowy, odwody specjalne/, ich skład, wzmocnienie, rejon rozmieszczenia, kierunki przesunięć w toku operacji, gotowość wejścia do działań, możliwe rubieże wprowadzenia do działań; - czas gotowości wojsk, rozmieszczenie i terminy rozwinięcia punktów dowodzenia oraz kierunek przesuwania stanowiska dowodzenia, terminy składania meldunków. <p>W rozkazie operacyjnym /bojowym/ należy podać:</p> <p>W pierwszym punkcie - krótką ocenę zgrupowania i działań nieprzyjaciela.</p> <p>W drugim punkcie - zadania i sposób użycia broni jądrowej i chemicznej przez wyższego dowódcę w pasie działania związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ oraz zadania sąsiadów i linie rozgraniczenia z nimi.</p> <p>W trzecim punkcie - zadania swojego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ i zamiar działań.</p> <p>W czwartym punkcie - po słowie "Rozkazuję" - w oddzielnych odstępach oznaczonych literami w porządku alfabetycznym stawia się zadania bojowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - związkom taktycznym /oddziałom, pododdziałom/ pierwszego rzutu,			

1	2	3	4	5
	<p>z wymienieniem środków wzmocnienia, wsparcia i linii rozgraniczenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - związkom taktycznym /oddziałom, pododdziałom/ drugiego rzutu /odwodu ogólnowojskowego/; - związkom taktycznym /oddziałom/ rakiet; - związkom taktycznym /oddziałom, grupom/ artylerii; - związkom taktycznym /oddziałom, pododdziałom/ obrony przeciwlotniczej; - desantom powietrznym /morskim/; - lotnictwu, jeżeli jest wydzielone do wsparcia; - odwodom; - czasie gotowości wojsk. <p>W piątym punkcie - miejsca i czas rozwijania punktów dowodzenia i kierunek przesuwania stanowiska dowodzenia. Terminy składania meldunków bojowych.</p> <p>W szóstym punkcie - zastępców.</p> <p>Zadania wojskom inżynieryjnym, chemicznym i innym rodzajom wojsk specjalnych oraz zadania wszelkiego rodzaju zabezpieczenia działań, organizacji łączności, zabezpieczenia skrytości działań bojowych, pracy politycznej podaje się w zarządzeniach. Zadania te mogą być również przekazywane w oddzielnych wytycznych.</p> <p>Zadanie zabezpieczenia tyłowego stawia się w dyrektywie lub w rozkazie kwatermistrzowskim.</p>			

1	2	3	4	5
59.100	<p>Rozkaz operacyjny /bojowy/ może zawierać zadania bojowe wszystkich podległych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów, pododdziałów/ lub tylko zadanie jednego /kilku/ z nich.</p> <p>W rozkazie dla jednego związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/ podaje się zwykle krótkie wiadomości o nieprzyjacielu, zadania bojowe związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/, zadania wykonywane na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/ siłami i środkami wyższego dowódcy i czas gotowości wojsk do wykonania zadań. W razie potrzeby mogą być podane sposoby wykonania zadań, zadania sąsiadów i inne dane.</p>	<p>349ⁿ/n/ W dyrektywie operacyjnej, rozkazie operacyjnym /bojowym/ dla związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/ podaje się:</p> <p>w pierwszym punkcie - krótką ocenę sił i działań nieprzyjaciela;</p> <p>w drugim punkcie - zadania szczebla nadrzędnego i zamier przełożonego /w tym użycie broni jądrowej w pasie działania podwładnego/;</p> <p>w trzecim punkcie - zadania sąsiadów, ich stanowiska dowodzenia i linie rozgraniczenia z nimi;</p> <p>w czwartym punkcie, po słowie "rozkazuję" - zadania bojowe związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/ oraz termin gotowości do działań;</p> <p>w piątym punkcie - działania innych sił i środków /elementów ugrupowania/ szczebla nadrzędnego na korzyść lub w pasie działania związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/;</p> <p>w szóstym punkcie - miejsce i czas rozwinięcia stanowiska dowodzenia szczebla nadrzędnego, kierunek jego przesuwania oraz terminy składania meldunków bojowych;</p> <p>w siódmym punkcie - zastępców.</p>		
91.175	<p>Zadania zabezpieczenia tyłowego przekazuje się wykonawcom w wtycznych, dyrektywach /rozkazach/ i oddzielnych zarządzeniach kwatermistrzowskich.</p> <p>W dyrektywie /rozkazie/ kwatermistrzowskiej związku operacyjnego zwykle się podaje:</p> <p>- na jakim kierunku i do zabezpieczenia jakich zgrupowań wojsk skupić główne wysiłki tyłów przed rozpoczęciem i w toku działań bojo-</p>	<p>350. W dyrektywie /rozkazie/ tyłowym podaje się^{3/}:</p> <p>- na jakim kierunku i do zabezpieczenia jakich zgrupowań wojsk /związków taktycznych, oddziałów, pododdziałów/ skupić główne wysiłki tyłów przed rozpoczęciem i w toku działań bojowych /z uwzględnieniem wymagań obrony przed bronią masowego rażenia/;</p> <p>- dla zabezpieczenia jakich związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów, pododdziałów/ rozwiązać <u>techniczne jednostki rakietowe, bazy zaopatrzenia /oddziały i pododdziały zaopatrzenia/, jednostki remontowo-ewakuacyjne i inne oddziały oraz urządzenia</u></p>	3/ Biuletyn Informacyjny 3/112/MON Sztab Gen. 1973 r.	

1	2	3	4	5
	<p>wych /z uwzględnieniem wymagań obrony przed bronią masowego rażenia/;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dla zabezpieczenia których związków operacyjnych /związków taktycznych/ rozwinąć bazy zaopatrzenia /składy/ i inne oddziały i urzędnia tyłowe, rejonu i czas ich rozwinięcia oraz sposób przesuwania, a także drogi dowozu i ewakuacji; - zadania przygotowania i odbudowy armijnych i frontowych dróg samochodowych oraz linii kolejowych; - w jakich ilościach i w jakich terminach zgromadzić zapasy głównych środków materiałowych w związkach operacyjnych /związkach taktycznych/, w bazach zaopatrywania /składach/; normy zużycia środków materiałowych; - zadania organizacji przewozów wojskowych, w tym dowozu środków materiałowych /kolejność, wielkość, rodzaj transportu, terminy wykonania/; - zadania zabezpieczenia medycznego z podaniem sposobu użycia oddziałów i urzędzeń medycznych, wykorzystania miejscowych urzędzeń leczniczych, sposobu udzielania pomocy w ogniskach masowego porażenia; - zadania zabezpieczenia technicznego; - zadania zabezpieczenia tyłowego i inżynieryjno-lotniskowego armii lotniczej;	<p>tyłowe, rejonu, czas ich rozwinięcia i pracy oraz sposób przesuwania, a także drogi dowozu i ewakuacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - stacje /porty/ rozdzielcze i stacje /porty/ wyładunku dla wojsk i tyłów oraz czas ich uruchomienia; - lotniska zabezpieczenia materiałowego; - czas i kierunki budowy rurociągów polowych; - zadania przygotowania i odbudowy dróg dowozu rakiet frontowych i armijnych dróg samochodowych oraz linii kolejowych /tylko na szczeblu operacyjnym/; - w jakich ilościach i w jakich terminach zgromadzić zapasy głównych środków materiałowych w związkach operacyjnych /związkach taktycznych, oddziałach, pododdziałach/, <u>technicznych jednostkach rakietowych</u>, w bazach zaopatrywania /<u>oddziałach i pododdziałach zaopatrzenia</u>/; normy zużycia środków materiałowych; - zadania organizacji przewozów wojskowych, w tym dowozu środków materiałowych /kolejność, wielkość, rodzaj transportu, terminy wykonania/; - rejon i czas rozwinięcia frontowego obozu jeńców wojennych oraz punkty przyjęcia jeńców z armii; - zadania zabezpieczenia medycznego z podaniem sposobu użycia oddziałów i urzędzeń medycznych, wykorzystania miejscowych urzędzeń leczniczych, sposobu udzielania pomocy w ogniskach masowego porażenia; - zadania zabezpieczenia technicznego <u>dla technicznych jednostek rakietowych w zakresie elaboracji i dowozu rakiet, dla jednostek remontowo-ewakuacyjnych w zakresie sposobu organizacji, remontu i ewakuacji oraz ich użycia, wykorzystania miejscowej bazy remontowo-obsługowej, użycia sił i środków do udzielania pomocy w rejonach masowych strat</u>; - zadania zabezpieczenia tyłowego i inżynieryjno-lotniskowego armii lotniczej; - zadania dotyczące ochrony i obrony tyłów ze szczególnym uwzględnieniem obrony przed bronią masowego rażenia; - termin gotowości tyłów; - czas, miejsce rozwinięcia i kierunek przesuwania kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia;		

1	2	3	4	5
	<p>- zadania dotyczące obrony i ochrony tyłów ze szczególnym uwzględnieniem obrony przed bronią masowego rażenia;</p> <p>- termin gotowości tyłów;</p> <p>- czas, miejsce rozwinięcia i kierunek przesuwania kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia.</p> <p>Dyrektywę /rozkaz/ kwatermistrzowską podpisują: dowódca, szef sztabu związku operacyjnego /związku taktycznego/ i kwatermistrz. Zarządzenie kwatermistrzowskie podpisuje kwatermistrz.</p>	<p>- formy i terminy składania meldunków /sprawozdań tyłowych/.</p> <p>Dyrektywę /rozkaz/ tyłową podpisują: dowódca, szef sztabu związku operacyjnego /związku taktycznego oddziału/ oraz kwatermistrz i szef służb technicznych^{4/}.</p> <p>351 /n/. W z a r z ą d z e n i u b o j o w y m związku operacyjnego /związku taktycznego oddziału/ podaje się: krótką ocenę sił i działań nieprzyjaciela, zadania związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/ oraz termin gotowości do działań; działanie sił i środków /elementów ugrupowania/ szczebla nadrzędnego na korzyść lub w pasie działania związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału, pododdziału/.</p> <p>Ponadto w zarządzeniu bojowym mogą być podane sposoby wykonania zadania, zadania sąsiadów i inne dane.</p>	<p>4/ Biuletyn Informacyjny nr 3/112/MON, Sztab Gen. WP 1973 r.</p>	
63.109	<p>Sztab wydaje zarządzenia wstępne aby wcześniej zorientować podległych dowódców i sztaby o przyszłych działaniach i dać wojskom jak najwięcej czasu na przygotowanie się do działań bojowych.</p> <p>W zarządzeniach wstępnych podaje się zwykle wytyczne niezbędne podległym wojskom do przygotowania się do przyszłych zadań oraz czas i sposób przekazania zadań.</p> <p>Treść zarządzeń wstępnych nie może ujawnić zamiaru i terminu</p>	<p>352. W z a r z ą d z e n i u w s t ę p n y m podaje się: do jakich działań podległy <u>związek operacyjny /związek taktyczny, oddział, pododdział/ powinien się przygotować, termin osiągnięcia gotowości, przedsięwzięcia do wykonania w ramach przygotowania się do przyszłych działań i terminy ich realizacji; termin, miejsce i sposób przekazania zadania bojowego.</u></p> <p>Treść zarządzenia wstępnego nie może ujawniać zamiaru użycia broni jądrowej i terminu rozpoczęcia działań bojowych. Zarządzenie wstępne podpisuje szef sztabu.</p>		

1	2	3	4	5
	<p>- sygnał powiadomienia o skażeniach i zakazaniach.</p>	<p>ne do tego siły i środki oraz terminy składania meldunków; czas i sposób przeprowadzania szkolenia /treningów/ w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia; sposób i terminy przeprowadzania szczepień, użycia preparatów radioochronnych oraz innych przedsięwzięć izolacyjno-ograniczających; sposoby i kolejność likwidacji skutków użycia broni masowego rażenia w poszczególnych elementach ugrupowania bojowego /związkiach, oddziałach, pododdziałach lub elementach tyłowych/ oraz wydzielone do tego siły i środki, kolejność i terminy zaopatrywania wojsk w środki ochronne i inne materiały; sposób powiadomienia wojsk /elementów ugrupowania/ o skażeniach /sygnały powiadomienia/.</p> <p>Zarządzenie o obronie przed bronią masowego rażenia podpisuje szef sztabu i szef oddziału operacyjnego.</p>		
83.160	<p>Przekazywanie zadań maskowania operacyjnego ujętych w planie odbywa się za pomocą zarządzeń i wytycznych.</p> <p>Zarządzenie /wytyczne/ maskowania operacyjnego powinno zawierać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiadomości o nieprzyjacielu szczególnie o jego środkach i systemach rozpoznawczych; - zadania do wykonania w ramach maskowania operacyjnego; - sposób realizacji poszczególnych zadań maskowania; - siły i środki wydzielone do maskowania; - terminy wykonania; - odpowiedzialnych za wykonanie nakazanych prac; - sposób kontroli stanu maskowania; - terminy składania meldunków. <p>Do zarządzenia /wytycznych/ maskowania operacyjnego w razie ko -</p>	<p>355. W z a r z ą d z e n i u m a s k o w a n i a o p e r a c y j n e g o p o d a j e s i ę: niezbędne dane o działaniach z zakresu maskowania operacyjnego sąsiednich związków taktycznych /operacyjnych/; wiadomości o nieprzyjacielu; zadania do wykonania w ramach maskowania operacyjnego; sposób realizacji poszczególnych zadań maskowania operacyjnego; siły i środki wydzielone do maskowania operacyjnego; terminy wykonania; odpowiedzialnych za wykonanie nakazanych prac; sposób kontroli stanu maskowania; terminy złożenia meldunków.</p> <p>Zarządzenie o maskowaniu operacyjnym podpisuje szef sztabu związku operacyjnego.</p> <p>Do zarządzenia maskowania operacyjnego w razie konieczności załącza się mapę /szkic/ z narysowanymi zasadniczymi zadaniami.</p>		

1	2	3	4	5
87.167	<p>nieczności załącza się mapę/szkic/ z naniesionymi zasadniczymi zadaniami.</p> <p>W zarządzeniu do przeciwdziałania radioelektronicznego można podawać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - główne dane o systemach i środkach radioelektronicznych nieprzyjaciela podlegających obezwładnieniu; - obiekty radioelektroniczne obezwładniane siłami i środkami wyższego dowódcy; - zadania rozpoznania i obezwładniania radioelektronicznych obiektów nieprzyjaciela; - przedsięwzięcia maskowania przeciwradiolokacyjnego; - sposób współdziałania i zapobiegania naruszeniu pracy własnych środków radioelektronicznych w czasie zakłócania środków nieprzyjaciela; - sygnały /komendy/ rozpoczęcia i zakończenia zakłóceń radioelektronicznych. <p>W niektórych wypadkach podległym sztabom można wysłać wyciągi z planu przeciwdziałania radioelektronicznego w zakresie ich dotyczących.</p>	<p>356 /n/. W zarządzeniu o walce radioelektronicznej podaje się^{5/}: informacje o obiektach radioelektronicznych nieprzyjaciela wykrytych w pasie działania związku operacyjnego /związku taktycznego/; przedsięwzięcia walki radioelektronicznej realizowane przez siły i środki przełożonego lub sąsiadów w pasie działania związku operacyjnego /związku taktycznego/ oraz czas ich wykonania; czas i miejsce przybycia przydzielonych oddziałów i pododdziałów walki radioelektronicznej; przedsięwzięcia walki radioelektronicznej, które należy wykonać na rzecz innych rodzajów sił zbrojnych, rodzajów wojsk oraz sąsiadów, związków operacyjnych i związków taktycznych; organizację dowodzenia i współdziałania; sygnały rozpoczęcia i przerwania zakłóceń; zabezpieczenie materiałowo-techniczne; sposoby i terminy składania meldunków.</p> <p>W załączniku do zarządzenia podaje się dane o organizacji łączności dowodzenia i współdziałania, a także wykaz częstotliwości, wykaz sektorów i rejonów zakazanych do zakłócania i rozmieszczania środków radioelektronicznych.</p> <p>Zarządzenie o walce radioelektronicznej podpisuje szef sztabu i szef wydziału walki radioelektronicznej.</p>	5/ Zasady organizacji i prowadzenia walki radioelektronicznej przez Siły Zbrojne PRL, zatwierdzone i wprowadzone do użytku z dnia 2 marca 1976 r. zarządzeniem Szefa Sztabu Gen. WP nr 12/Sztab z dnia 5.2. 1976 r.	
89.171	<p>W zarządzeniu o zabezpieczeniu hydrologiczno-meteorologicznym podaje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadania zabezpieczenia hydrologiczno-meteorologicznego; - zakres prognoz i główne ter -	<p>357. W zarządzeniu o zabezpieczeniu hydrologiczno-meteorologicznym podaje się: zadania zabezpieczenia hydrologiczno-meteorologicznego; zakres prognoz pogody i hydrologicznych oraz główne terminy dokonywania obserwacji; organizację i sposób prowadzenia rozpoznania</p>		

1	2	3	4	5
33.52	<p>miny dokonywania obserwacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizację i sposób prowadzenia rozpoznania pogody i stanu wód; - sposób zbierania i przekazywania wojskom informacji hydrologiczno-meteorologicznych, ostrzegania ich o niebezpiecznych stanach pogody i wód. <p>Sztabom podległych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ wydaje się zarządzenie łączności zawierające:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejsca rozmieszczenia i termin gotowości węzłów łączności punktów dowodzenia, pomocniczych węzłów łączności i kierunki ich przesuwania, - organizację łączności wojskami podległymi w czasie przygotowania i w toku działań bojowych; - organizację łączności z wojskami współdziałającymi i sąsiadami; - sposób korzystania ze środków łączności i zasady pracy środków radiowych i radioliniowych; - rozmieszczenie rozdzielni, baz i stacji poczty polowej, lądowisk /lotnisk polowych/ dla samolotów /śmigłowców/ łącznikowych i sposób zapewnienia łączności pocztowej; - terminy wprowadzania nowych danych radiowych, radioliniowych, kryptonimów stacji telefoniczno-telegraficznych, adresów radiowych i sygnałów rozpoznawczych osób funkcyjnych; - terminy składania meldunków o stanie łączności.	<p>pogody i stanu wód; sposób zbierania i przekazywania wojskom informacji hydrologiczno-meteorologicznych, ostrzegania ich o niebezpiecznych stanach pogody i wód.</p> <p>Zarządzenie o zabezpieczeniu hydrologiczno-meteorologicznym podpisuje szef sztabu i szef oddziału operacyjnego.</p> <p>358. W zarządzeniu łączności podaje się^{6/}: rozmieszczenie i terminy gotowości węzłów łączności punktów dowodzenia; <u>organizację łączności radiowej i radiotelefonicznej dowodzenia, współdziałania, ostrzegania /powiadomienia/, tyłów; organizację łączności radioliniowej i przewodowej; organizację łączności specjalnej z zastosowaniem urządzeń kodujących i dokumentów kodowych; organizację łączności utajnionej; działanie wojskowej poczty polowej /rozmieszczenie organów wojskowej poczty polowej, terminy wymiany przesyłek/; materiałowo-techniczne zabezpieczenie /rozmieszczenie składów, warsztatów, sposoby zaopatrzenia i remontów/; wytyczne organizacyjne /poraniczenie lub zakaz pracy środków łączności, zabezpieczenie ochrony tajemnicy, przekazywanie wiadomości, maskowanie, ochrona i obrona, kontrola czasu, gotowość systemu łączności/.</u></p> <p>Do zarządzenia łączności załącza się tabelę danych radiowych i radiotelefonicznych; tabelę przydziału danych radiowych i radioliniowych do organizacji łączności w podległych związkach operacyjnych /związkach taktycznych, oddziałach, pododdziałach/; <u>tabelę danych radioliniowych; kody map; tabele kryptonimów stacji telefoniczno-telegraficznych i adresów radiowych oraz sygnałów rozpoznawczych osób funkcyjnych.</u></p> <p><u>Zarządzenie łączności podpisuje szef sztabu i szef łączności.</u></p>	6/ Dokumenty łączności szczebla taktycznego MON, Szefostwo Wojsk łączności 1975 r.	

1	2	3	4	5
	<p>W razie potrzeby w zarządzeniu łączności mogą być zawarte inne wytyczne.</p> <p>Do zarządzenia łączności załącza się: tabelę danych radiowych i radioliniowych, przydział danych radiowych i radioliniowych do organizacji łączności w podległych związkach operacyjnych /związkach taktycznych, oddziałach/, kryptonimy stacji telefoniczno-telegraficznych, adresy radiowe i sygnały rozpoznawcze osób funkcyjnych.</p> <p>Zarządzenie łączności podpisuje szef sztabu i szef łączności.</p> <p>W oddziałach, a w niektórych wypadkach również w związkach taktycznych, zarządzenie łączności wydaje się ustnie, przy czym dane radiowe i radioliniowe w razie potrzeby mogą być przekazane wojskom na piśmie.</p>			
81.156	<p>W zarządzeniu o zabezpieczeniu inżynieryjnym podaje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadania zabezpieczenia inżynieryjnego i terminy ich wykonania; - sposób użycia przydzielonych oddziałów /pododdziałów/ wojsk inżynieryjnych; - zadania wykonywane siłami i środkami wyższego dowódcy na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; - wyposażenie w środki inżynieryjne; - miejsca i sposób przygotowania materiałów siejcowych.	<p>359. W z a r z ą d z e n i u z a b e z p i e - c z e n i e i n ż y n i e r y j n e g o p o d a j e s i ę: zadania zabezpieczenia inżynieryjnego wykonywane siłami i środkami przełożonego na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ oraz terminy ich wykonania; zadania zabezpieczenia inżynieryjnego do wykonania przez związek operacyjny /związek taktyczny, oddział/ i terminy wykonania; wzmocnienie lub przydział pododdziałów /oddziałów/ wojsk inżynieryjnych i sposób ich użycia; sposób zaopatrzenia w sprzęt i materiały inżynieryjne; sposób remontu sprzętu inżynieryjnego; terminy składania meldunków o przebiegu realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.</p> <p>Zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego podpisuje szef sztabu i szef wojsk inżynieryjnych /saperów/.</p>		

360. W zarządzeniu zabezpieczenia chemicznego podaje się: zagrożenie bronią masowego rażenia przez nieprzyjaciela; zadania zabezpieczenia chemicznego wykonywane siłami i środkami przełożonego na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; zadania w zakresie: organizacji wykrywania wybuchów jądrowych oraz skażeń, rozpoznania skażeń promieniotwórczych i chemicznych, kontroli stopnia skażenia promieniotwórczego i chemicznego oraz zapewnienia kontroli napromienienia wojsk, zabiegów sanitarnych i specjalnych wojsk oraz odkażania terenu, wykorzystania dymów, użycia miotaczy, zabezpieczenia materiałowo-technicznego wojsk w sprzęt i środki chemiczne; terminy przedstawiania meldunków.
Zarządzenie zabezpieczenia chemicznego podpisuje szef sztabu i szef wojsk chemicznych /szef zabezpieczenia chemicznego/.

361 /n/. W zarządzeniu o obronie przeciwlotniczej podaje się: ocenę możliwości oddziaływania lotnictwa nieprzyjaciela na wojska i obiekty związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; działalność środków OPL szczebla harczonego i sąsiadów na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; zadania oddziałów /pododdziałów/ wojsk OPL; wytyczne do organizacji rozpoznania powietrznego; zasady prowadzenia ognia do celów powietrznych; organizację współdziałania z własnym lotnictwem; sposoby zapewnienia bezpieczeństwa własnemu lotnictwu; przydział limitu amunicji i rakiet plot; sygnały; rejon i czas rozwinięcia OK /PK/ OPL oraz terminy i sposób składania meldunków.
Zarządzenie o obronie przeciwlotniczej podpisuje szef sztabu i szef wojsk /szef/ OPL.

1	2	3	4	5
46.79	<p>... Na mapy robocze poszczególnych osób funkcyjnych nanosi się tylko te szczegóły, które są im niezbędne do pełnienia obowiązków. Na mapy robocze dowódcy, szefa sztabu, szefa oddziału operacyjnego i osób stojących na czele wysuniętego lub zapasowego stanowiska dowodzenia nanosi się położenie wojsk własnych o dwa szczeble niżej oraz położenie oddziałów i pododdziałów działających samodzielnie.</p> <p>O nieprzyjacieli nanosi się tylko dane wiarygodne. Przy danych nie potwierdzonych należy obowiązkowo umieszczać uwagę, że wymagają potwierdzenia.</p> <p>Dane o rozmieszczeniu broni masowego rażenia nieprzyjaciela nanosi się z jak największą dokładnością. Sytuację skażeń nanosi się według prognozy i danych z rozpoznania w zakresie niezbędnym do podjęcia decyzji.</p> <p>Na mapę roboczą szefa rozpoznania nanosi się dokładne dane o nieprzyjacieli oraz o własnych siłach i środkach rozpoznania. W razie potrzeby na mapie tej przedstawia się położenie własnych oddziałów i pododdziałów czołowych, nie podając ich numeracji i zadań.</p> <p>Pozostali szefowie oddziałów, dowódcy /szefowie/ rodzajów wojsk, wojsk specjalnych, służb i tyłów i oficerowie sztabu prowadzą mapy robocze tylko w tym zakresie i z taką dokładnością, jakie są im niezbędne do wykonania obowiązków służbowych.</p>	<p>362. Mapy robocze są ważnymi - a na szczeblach taktycznych i w warunkach ograniczonego czasu na przygotowanie działań bojowych na wszystkich szczeblach dowodzenia - podstawowymi, a niekiedy jedynymi dokumentami dowodzenia. Mapę roboczą prowadzi osobiście każdy oficer sztabu, szefostw rodzajów wojsk i służb, rysując na niej wyłącznie te informacje, które są mu niezbędne do realizacji zadań, wynikających z obowiązków służbowych. Rysowanie innych informacji, a szczególnie dotyczących planowanych uderzeń własną bronią jądrową, kierunku głównego uderzenia, zadań wojsk i punktów dowodzenia jest niedozwolone. Na mapach roboczych dowódcy, szefa sztabu, szefa oddziału operacyjnego i osób kierujących pracą na zapasowym stanowisku dowodzenia rysuje się pełną decyzję dowódcy, <u>informacje</u> o położeniu wojsk własnych /o dwa szczeble niżej/ oraz informacje o położeniu oddziałów i pododdziałów działających samodzielnie.</p>		

Pełną decyzję dowódcy nanosi się tylko na mapy dowódcy, szefa sztabu i szefa oddziału operacyjnego.

Sytuację, zwłaszcza nieprzyjaciela powietrznego, można również przedstawiać na specjalnych ekranach i planszetach. . . .

363 /n/. Mapa robocza dowódcy, szefa sztabu i szefa oddziału operacyjnego powinna zawierać informacje dotyczące: aktualnego położenia wojsk nieprzyjaciela i oceny możliwego charakteru jego działania; aktualnego położenia wojsk własnych; decyzji przełożonego i innych informacji wynikających z aktualnej sytuacji na danym szczeblu dowodzenia; ugrupowanie i zadania sąsiadów o jeden szczebel niżej lub równorzędnego szczebla dowodzenia; ugrupowania operacyjnego /bojowego/ podległych wojsk do działań bojowych; zadań pierwszego i drugiego rzutu; planowanych rejonów uderzeń jądrowych i lotnictwa; zadań odwodów ogólnowojskowych i specjalnych oraz rozmieszczenia punktów dowodzenia.

Ponadto na mapie tej przedstawia się w niezbędnym zakresie zagadnienia współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych oraz inne dane.

364 /n/. Mapa robocza szefa wydziału walki radioelektronicznej powinna zawierać informacje dotyczące: aktualnego położenia obiektów radioelektronicznych nieprzyjaciela i ocenę możliwego charakteru działania; aktualnego położenia oddziałów /pododdziałów/ obozowania radioelektronicznego; sektorów i rejonów zakazanych do zakłócania i rozmieszczania środków radioelektronicznych; obiektów osłanianych przed uderzeniami z powietrza.

365/n/. Mapa robocza szefa oddziału rozpoznawczego powinna zawierać informacje dotyczące: aktualnego położenia i charakteru działań nieprzyjaciela, ocen jego ugrupowa-

nia oraz możliwego działania; linii rozgraniczenia, zarysu linii styczności wojsk własnych z nieprzyjacielem bez podawania numeracji i zadań wojsk własnych; pasów rozpoznania, rejonów rozmieszczenia własnych pododdziałów rozpoznawczych; realizowanych i planowanych przedsięwzięć rozpoznania środkami własnymi, przełożonego i sąsiadów w okresie przygotowania i prowadzenia działań bojowych.

366 /n/. Mapa robocza szefa wojsk łączności powinna zawierać informacje dotyczące: ogólnego przebiegu rubieży styczności wojsk; pasa działania, rozmieszczenia własnych punktów dowodzenia, przełożonego, sąsiadów oraz wojsk wspierających i współdziałających, a także rejonów planowanych do rozmieszczenia punktów dowodzenia; organizacji łączności radioliniowej i przewodowej; rozmieszczenia elementów poczty polowej, lotnisk i lądowisk.

367 /n/. Mapa robocza szefa wojsk rakietowych i artylerii powinna zawierać informacje dotyczące: aktualnego położenia nieprzyjaciela i jego obiektów /celi/, które powinny być niszczone /obezwładniane/ uderzeniami jądrowymi i ogniem artylerii; linii rozgraniczenia oraz rubieży zadań związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, rubieży i czasu wprowadzenia do bitwy /walki/ drugiego rzutu /wykonania przeciwuderzenia - kontrataku/ zadań wykonywanych przez wojska rakietowe i artylerię oraz lotnictwo szczebla nadrzędnego na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; zarys pierwszorzutowych związków operacyjnych /związków taktycznych, odwodów/ z uwzględnieniem ugrupowania o jeden szczebel niżej; ugrupowania wojsk rakietowych i artylerii /do dywizjonu, a dyżurne pododdziały do baterii startowej włącznie/; zadań wojsk rakietowych /z podaniem numerów celów, mocy ładunków jądrowych, rodzaju i wysokości wybuchów, liczby rakiet wydzielonych do porażenia obiektu, czasu wykonania uderzeń i wykonawców/; minimalnych i maksymalnych zasięgów oddziałów rakiet; planowanego

przesunięcia wojsk raketowych i artylerii w toku działań bojowych ze wskazaniem dróg marszu, czasów rozpoczęcia przesunięcia i gotowości po przesunięciu; zadań odwodu przeciwpancerneho; rajonów wykonanych uderzeń jądrowych własnych i nieprzyjaciela; rajonu rozmieszczenia polowej technicznej bazy raketowej; stref zniszczeń; skażeń i zakażeń, stanowisk dowodzenia, kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia danego szczebla dowodzenia i stanowiska dowodzenia tych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów, do których są przydzielone lub które wspierają związki taktyczne /oddziały, pododdziały/ wojsk raketowych i artylerii.

368 /n/. Mapa robocza szefa wojsk /szefa/ obrony przeciwlotniczej, powinna zawierać informacje dotyczące: prawdopodobnego charakteru działań środków napadu powietrznego nieprzyjaciela; zarysu aktualnego położenia nieprzyjaciela oraz szczegółowo aktualnego położenia i działania jego sił i środków napadu powietrznego, a także obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela; zarysu aktualnego położenia broniących elementów ugrupowania operacyjnego /bojowego/ związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; linii rozgraniczenia oraz rubieży zadań związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, rubieży i czasu wprowadzenia do bitwy /walki/ drugiego rzutu /wykonania przeciwwuderzenia - kontrataku/ ugrupowania sił i środków obrony przeciwlotniczej szczebla nadrzędnego mających wpływ na obronę przeciwlotniczą aktualnych i planowanych rajonów rozwinięcia organicznych i przydzielonych oddziałów /pododdziałów/ wojsk obrony przeciwlotniczej; systemu ognia, w tym minimalnych i maksymalnych zasięgów ognia środków obrony przeciwlotniczej; systemu rozpoznania, w tym minimalnych i maksymalnych zasięgów środków radiolokacyjnych; systemu dowodzenia, współdziałania i zaopatrzenia oddziałów /pododdziałów/ obrony przeciwlotniczej; rajonów wykonanych uderzeń jądrowych przez nieprzyja-

ciela oraz stref zniszczeń i skażeń; aktualnego stanu gotowości bojowej i stanu zaopatrzenia oddziałów /pododdziałów/ w amunicję i rakiety przeciwlotnicze; oraz rejonu rozmieszczenia polowej technicznej bazy rakiet przeciwlotniczych /tylko na szczeblach operacyjnych/, nie - zbędnych kalkulacji czasowych.

369 /n/. Mapa robocza szefa /saperów/ wojsk inżynierskich powinna zawierać informacje dotyczące: zarysu rubieży styczności wojsk własnych i nieprzyjaciela, a szczególnie rozbudowy inżynierskiej terenu oraz systemu zapór i przeszkód inżynierskich wojsk własnych i nieprzyjaciela; położenia oddziałów i pododdziałów inżynierskich nieprzyjaciela oraz rejonów i treści wykonywanych przez nie zadań inżynierskich; właściwości terenu i jego infrastruktury po stronie własnej i nieprzyjaciela, szczególnie w odniesieniu do: warunków ruchu i manewru, organizacji przepraw przez przeszkody wodne, rozbudowy inżynierskiej terenu, maskowania operacyjnego itp.; aktualnego położenia i stanu ukończenia oddziałów i pododdziałów inżynierskich a także treści wykonywanych przez nich zadań; linii rozgraniczenia związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; dróg manewru, dowozu, ewakuacji i rokadowych; rejonów rozmieszczenia i zadań oddziałów i pododdziałów wojsk inżynierskich oraz planowane rejonu ich przesunięć; niezbędnych kalkulacji operacyjno-taktycznych i czasowych; rozmieszczenia punktów dowodzenia oddziałów i pododdziałów wojsk inżynierskich; położenia polowej składnicy sprzętu inżynierskiego.

370 /n/. Mapa robocza szefa /zabezpieczenia chemicznego/ wojsk chemicznych powinna zawierać informacje dotyczące: siły i środków nieprzyjaciela mających wpływ na jego możliwości w zakresie użycia broni masowego rażenia i organizację zabezpieczenia chemicznego; rejonów/rubieży/ zagrożonych użyciem broni masowego rażenia przez nieprzyjaciela; zadań /przedsięwzięć/

1	2	3	4	5
		<p>zabezpieczenia chemicznego szczebla nadrzędnego realizowane na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; linii rozgraniczenia i zarysu rubieży zadań związku operacyjnego /związku taktycznego oddziału/; rubieży i czasu wejścia do bitwy /walki/ drugiego rzutu /wykonanie przeciwuderzenia - kontrataku/ i zarysu ugrupowania operacyjnego /bojowego/ związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; rozmieszczenia oddziałów /pododdziałów/ i elementów zabezpieczenia chemicznego oraz ich zadań; organizacji zabezpieczenia chemicznego i wykorzystania wojsk chemicznych; rejonów uderzeń bronią masowego rażenia nieprzyjaciela; sytuacji skażeń i pożarów w pasie /rejonie/ działania związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; niezbędnych kalkulacji operacyjno-taktycznych i czasowych.</p> <p>371 /n/. Mapa robocza szefa organu politycznego powinna zawierać informacje dotyczące: położenia i ugrupowania wojsk nieprzyjaciela; ważniejszych danych demograficzno-socjologicznych, politycznych i ekonomicznych na obszarze nieprzyjaciela i własnym; zarysu aktualnego położenia wojsk własnych; rozmieszczenia technicznych środków propagandy /w tym środków propagandy specjalnej/; planowanych i prowadzonych głównych przedsięwzięć działania politycznego wśród wojsk własnych /ludności cywilnej/; rejonów /miejsca, obiektów/ planowanych i wykonywanych akcji propagandy specjalnej /własnych i nadrzędnych organów/ na obszarze nieprzyjaciela; podział sił i środków będących w dyspozycji organu politycznego.</p> <p>372. D e c y z j ę d o w ó d c y przedstawia się graficznie na mapie oraz w pisemnej legendzie.</p> <p>Na mapie rysuje się: ugrupowanie nieprzyjaciela, <u>jego ocenę i prawdopodobny charakter działania</u>; zadania związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ i ugrupowania operacyjne /bojowe/ wojsk; kierunek głównego uderzenia oraz innych <u>uderzeń</u> lub pasy /rejonu/ <u>skupienia</u> głównych wysiłków wojsk; zadania sąsiadów i linie rozgra-</p>		
54.96	Decyzję dowódcy przedstawia się graficznie na mapie z legendą. Mapa decyzji powinna zawierać: - ugrupowanie nieprzyjaciela; - zadanie związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ i ugrupowanie operacyjne /ugrupowanie bojowe/ wojsk;			

- 1
- 2
- kierunki głównego i innych uderzeń lub pasy /rejon/ ześrodkowania głównych wysiłków wojsk;
  - zadania sąsiadów i linie rozgraniczenia z nimi;
  - zadania wykonywane siłami i środkami wyższego dowódcy na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/;
  - główne i zapasowe obiekty /cele/ rażenia bronią jądrową, liczbę, moc i rodzaj wybuchów jądrowych oraz obiekty rażenia bronią chemiczną;
  - zadania podległych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów, pododdziałów/, sposoby i terminy ich wykonania;
  - rozmieszczenie punktów dowodzenia w czasie przygotowania i w toku działań bojowych.

Oprócz tego na mapie przedstawia się główne zagadnienia dowodzenia, współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych.

Decyzja na mapie powinna być przedstawiona prosto, dokładnie, wyraziście bez zbędnych upiększeń.

W legendzie można podawać:

- ocenę i możliwości nieprzyjaciela;
- cel i zamiar operacji /działań bojowych/;
- podział sił i środków;
- stan, przydział i podział amunicji jądrowej i chemicznej według zadań i między związki operacyjne /związki taktyczne/

3

niczenia z nimi; zadania wykonywane siłami i środkami przełożonego na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; główne i zapasowe obiekty /cele/ rażenia bronią jądrową /ilość, moc, rodzaj i termin wybuchów jądrowych/; zadania podległych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów, pododdziałów/ i pozostałych elementów ugrupowania operacyjnego /bojowego/ oraz sposoby i terminy ich wykonania; rozmieszczenie punktów dowodzenia w czasie przygotowania i w toku działań bojowych.

Ponadto na mapie decyzji dowódcy rysuje się zasadnicze zagadnienia współdziałania, zabezpieczenia działań bojowych i inne.

W legendzie opisuje się: ocenę możliwego działania nieprzyjaciela; cel i zamiar operacji /działań bojowych/; skład bojowy oraz podział sił i środków; stosunek sił i środków; stan amunicji jądrowej, jej przydział i podział między związki operacyjne /związki taktyczne/, ze względu na postawione im zadania, oraz terminy dowozu; sposób zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania uderzeń jądrowych; podział przyznanego limitu lotów lotnictwa na zadania i dni; wykorzystanie wojsk obrony przeciwlotniczej, wojsk inżynieryjnych i chemicznych; przedsięwzięcia walki radioelektronicznej; stan i podział środków materiałowych; terminy gotowości; sygnały dowodzenia.

Decyzję dowódcy - podpisuje dowódca i szef sztabu a zatwierdza dowódca szczebla nadrzędnego.

4

5

oraz terminy dowozu;
- podział przyznanego limitu lotów lotnictwa na zadania i dni;
- stosunek sił i środków /możliwości bojowe/ oraz gęstości;
- sposób zapewnienia bezpieczeństwa wojsk własnych podczas wykonywania uderzeń jądrowych i chemicznych /pasy bezpieczeństwa, sygnały, sposób oznaczenia przez wojska swego położenia/;
- stan i podział zapasów materiałowych.

Decyzja może być również wyrażona na piśmie.

61.103

Gdy ma nastąpić przegrupowanie wojsk /przebazowanie lotnictwa/, sztab zgodnie z decyzją dowódcy opracowuje plan przegrupowania /przebazowania/, w którym podaje:
- ugrupowanie nieprzyjaciela i prawdopodobne rubieże spotkania z nim;

- ugrupowanie wojsk w wyjściowych i nowych rejonach, terminy przybycia ich do nowych rejonów i możliwe zadania;

- kolejność i terminy przegrupowania wojsk /przebazowania lotnictwa/;

- pasy marszu lub drogi marszu /główne i zapasowe/, a przy przewozach - stacje /porty, przystanie, lotniska/ załadowania /wyładowania/ i przydzielone środki transportowe;

- rejonny odpoczynku, linie wyj-

373. Plan przegrupowania /marszu u/ przedstawia się graficznie na mapie oraz w pisemnej legendzie.

Na mapie rysuje się: ugrupowanie nieprzyjaciela i prawdopodobne rubieże spotkania z nim; ugrupowanie wojsk w rejonach: aktualnie zajmowanych, nakazanych do zajęcia, długich /tylko na szczeblach taktycznych/ i dobowych odpoczynków oraz czasy wyjścia, zajęcia i przebywania w nich; ugrupowanie marszowe; pasy marszu lub drogi marszu /główne, zapasowe/, a przy przewozach - stacje /porty, przystanie, lotniska/ załadowania /wyładowania/ i przydzielone środki transportowe oraz rejonny oczekiwania i zbiórki /tylko na szczeblach taktycznych/; linie wyjściowe, linie wyrównania i czas ich przejścia; zadania na rubieżach prawdopodobnego spotkania z nieprzyjacielem; system obrony przeciwlotniczej; zasadnicze elementy zabezpieczenia przegrupowania /marszu/ i służby porządkowo-ochronnej.

W legendzie opisuje się: wnioski z oceny nieprzyjaciela; cel i zamiar przegrupowania /marszu/; podział sił i środków; tabelę przegrupowania wojsk; organizację obrony przeciwlotniczej; organizację zabezpieczenia

1	2	3	4	5
	<p>ściowe, linie wyrównania i czas ich przejście;</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizację obrony przeciwlotniczej; - sposoby obrony wojsk przed bronią masowego rażenia i sposoby maskowania; - organizację służby porządkowo-ochronnej, zabezpieczenia działań bojowych i dowodzenia wojskami w czasie przegrupowywania /przebazywania/.	<p><u>przegrupowania, organizację służby porządkowo-ochronnej oraz organizację dowodzenia.</u></p> <p>Plan przegrupowania podpisuje dowódca i szef sztabu, a zatwierdza dowódca szczebla nadrzędnego.</p> <p>374 /n/. Plan użycia wojsk rakietowych i artylerii /plan działań bojowych dywizjonu rakiet taktycznych i artylerii - na szczeblu związku taktycznego, mapa działań bojowych artylerii pułkowej i batalionowej - na szczeblu oddziału/ przedstawia się graficznie na mapie oraz w pisemnej legendzie.</p> <p>Na mapie rysuje się: położenie, ugrupowanie i prawdopodobne sposoby działania nieprzyjaciela oraz obiekty /cele/, które powinny być niszczone /obezwładniane/ uderzeniami jądrowymi i ogniem artylerii; linie rozgraniczenia oraz rubieże zadań związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/, rubieże i czas wprowadzenia do bitwy /walki/ drugiego rzutu /wykonania przeciwuderzenia - kontrataku/; zadania wykonywane przez wojska rakietowe i artylerię oraz lotnictwo szczebla nadrzędnego na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; zarys pierwszorzutowych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ z uwzględnieniem ugrupowania o jedenn szczebel niżej; zadania wojsk rakietowych w pierwszym uderzeniu jądrowym; zadania wojsk rakietowych i artylerii, w tym z podaniem numerów celów, mocy ładunków jądrowych, rodzaju i wysokości wybuchów, liczby rakiet wydzielonych do porażenia obiektu, czasu wykonania uderzeń i wykonawców; położenie związków</p>		

1 2 3 4 5

taktycznych /oddziałów, pododdziału/ wojsk raketowych i artylerii; rejon stanowisk startowych /do dywizjonu - baterii a pododdziałów dyżurnych do baterii startowej włącznie/; minimalne i maksymalne zasięgi oddziałów rakiet; rejon stanowisk ogniowych artylerii do dywizjonu /baterii/; planowane przesunięcie wojsk raketowych i artylerii w toku działań bojowych; rejon ześrodkowania odwodu przeciwpancernego, jego zadania i przesunięcie; położenie, rejon rozwinięcia i przesunięcie technicznej bazy raketowej; stanowiska dowodzenia, kwatermistrzowski stanowisko dowodzenia, danego szczebla dowodzenia i stanowiska dowodzenia tych związków operacyjnych /związków taktycznych oddziałów i pododdziałów/, do których są przydzielone lub które wspierają związki taktyczne /oddziały, pododdziały/ wojsk raketowych i artylerii.

W legendzie opisuje się: treść zadań i skład bojowy wojsk raketowych i artylerii; stan, dowóz i podział ładunków jądrowych i amunicji artyleryjskiej między związki taktyczne i według zadań; podział artylerii i zmianę jej podporządkowania w toku operacji /walki/; stosunek sił w wojskach raketowych i artylerii; obliczenia dotyczące użycia wojsk raketowych i artylerii podczas realizacji planowanych zadań.

Plan użycia wojsk raketowych i artylerii /plan działań bojowych dywizjonu rakiet taktycznych i artylerii, mapę działań bojowych artylerii pułkowej i batalionowej/ podpisuje-szef wojsk raketowych i artylerii /szef artylerii/ a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.

Na mapie powinny być zobrazowane: obiekty /cele/ zasadnicze i zapasowe przewidziane do niszczenia bronią jądrową; zarys rubieży styczności wojsk własnych i nieprzyjaciela; pasy działania i rubieże zadań związków operacyjnych; planowane uderzenia bronią jądrową, w tym środkami strategicznymi, z określeniem liczby, mocy, rodzaju uderzeń oraz numeru.

1	2	3	4	5
86.165	<p>Zasadnicze dane organizacji przeciwdziałania radioelektronicznego przedstawia się w planie operacji oraz w planach użycia bojowego rodzajów wojsk i wojsk specjalnych - w zakresie ich dotyczącym.</p> <p>Oprócz tego sztaby związków operacyjnych opracowują oddzielny plan przeciwdziałania radioelektronicznego, w którym zwykle podają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiekty radioelektroniczne nieprzyjaciela, siły i środki wyznaczone do ich obezwładnienia; - wojska i obiekty objęte maskowaniem przeciwradiolokacyjnym i jego zadania; - zadania oddziałów rozpoznania radiowego i rozpoznania systemów radiolokacyjnych w zakresie wykrycia radioelektronicznych systemów i środków nieprzyjaciela oraz dane jakie należy otrzymać z innych	<p>375 /n/. Plan współdziałania zazwyczaj zawiera dane ustalające: cel jaki zamierza się osiągnąć podczas realizacji poszczególnych zadań, przewidywany sposób działania nieprzyjaciela w poszczególnych etapach realizacji zadań przez wojska własne; sposób działania elementów ugrupowania /rodzajów wojsk i służb/, realizacji zabezpieczenia działań bojowych i dowodzenia oraz innych niezbędnych przedsięwzięć podczas wykonywania poszczególnych zadań; sposób działania sił i środków przełożonego na korzyść związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; sposób działania wojsk współdziałających i sąsiadów; sygnały dowodzenia i współdziałania.</p> <p>Plan współdziałania podpisuje szef sztabu i szef oddziału operacyjnego a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.</p> <p>376. Plan walki radioelektronicznej przedstawia się graficznie na mapie oraz w pisemnej legendzie^{7/}.</p> <p>Na mapie rysuje się: podstawowe obiekty radioelektroniczne nieprzyjaciela i ich przynależność; rubież styczności wojsk oraz linie rozgraniczenia i rubież zadania związku operacyjnego; zadania obezwładnienia i niszczenia obiektów radioelektronicznych przez wojska rakietowe i artylerię oraz lotnictwo; zadania obezwładnienia radioelektronicznego realizowane przez oddziały i pododdziały walki radioelektronicznej i ich skład, strefy dyżerowania oraz trasy lotów samolotów i śmigłowców grup zakłócających, granice stref wykrywania i obezwładnienia radioelektronicznego; obiekty i rejony podlegające osłonie przez oddziały i pododdziały walki radioelektronicznej; zasadnicze i zapasowe rejony rozwinięcia /lotniska bazowania/ oddziałów i pododdziałów walki radioelektronicznej, czasy osiągnięcia przez nie gotowości do działań oraz sposoby ich przegrupowania; odwód sił i środków walki radioelektronicznej; punkty dowodzenia i węzły łączności związków operacyjnych /związków taktycznych/ wojsk podległych i współdziała-</p>	<p>^{7/} Zasady organizacji i prowadzenia walki radioelektronicznej przez Siły Zbrojne PRL. Sztab Gen. WP. 766/76 str. 12, 13, pkt 15.</p>	

1	2	3	4	5
83.159	<p>źródeł i środków rozpoznania;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rejonów głównych i zapasowych stanowisk oddziałów przeciwdziałanie radioelektronicznego i sposób manewru tymi oddziałami w toku operacji /walki/; - odwód sił i środków zakłóceń radioelektronicznych i maskowania przeciwradiolokacyjnego; - organizację współdziałania sił i środków użytych do przeciwdziałania radioelektronicznego między sobą i z wojskami posługującymi się środkami radioelektronicznymi w dowodzeniu wojskami i kierowaniu środkami rażenia; - organizację dowodzenia siłami i środkami wyznaczonymi do przeciwdziałania systemom i środkom radioelektronicznym nieprzyjaciela; - przedsięwzięcia zapobiegające oddziaływaniu stwarzanych zakłóceń radioelektronicznych na własne systemy i środki radioelektroniczne; - organizację kontroli pracy środków zakłóceń radioelektronicznych, sygnały rozpoczęcia, zakończenia i zakazu zakłóceń radioelektronicznych. <p>Plan maskowania operacyjnego jest częścią planu operacji i obejmuje przedsięwzięcia maskowania do szczebla związku taktycznego i samodzielnych oddziałów rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb włącznie. Stanowi on podstawę do opracowania zarządzeń i wytycznych w sprawie maskowania operacyjnego.</p>	<p>jących; strefy, sektory i rejonny zakazane do zakłócania i rozmieszczania środków radioelektronicznych oraz pozorne systemy radioelektroniczne; współdziałające oddziały i pododdziały rozpoznania radioelektronicznego, maskowania przeciwradiolokacyjnego oraz ich zasadnicze zadania w ramach walki radioelektronicznej.</p> <p>W legendzie opisuje się: cel i podstawowe zadania walki radioelektronicznej; skład sił i środków walki radioelektronicznej oraz ich możliwości; zadania wykonywane przez oddziały i pododdziały walki radioelektronicznej oraz sposób ich realizacji; plan graficzny bojowego wykorzystania oddziałów i pododdziałów walki radioelektronicznej; harmonogram obezwładniania radioelektronicznego; podstawowe przedsięwzięcia obrony radioelektronicznej; organizację kierowania walką radioelektroniczną oraz współdziałania.</p> <p>Plan walki radioelektronicznej podpisuje szef sztabu i szef wydziału walki radioelektronicznej a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.</p> <p>377. P l a n m a s k o w a n i a o p e r a c y j - n e g o ^{8/} W części tekstowej /tabelarycznej/ planu maskowania opisuje się: cel, zamiar i zadania maskowania operacyjnego; czas, kolejność i sposób realizacji zadań maskowania operacyjnego; wydzielone siły i środki do realizacji zadań maskowania operacyjnego; rejonny rozmieszczenia pozornych lotnisk; rejonny pozornych punktów dowodzenia i węzłów łączności; rejonny pozornych obiektów tyłowych; rejonny i drogi marszu przewidziane</p>	<p>8/ Instrukcja o maskowaniu wojsk część II Zasady maskowania operacyjnego. Szt. Gen. 785/76 str. 47.</p>	

1	2	3	4	5
	<p>W planie maskowania operacyjnego podaje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cele i zadania maskowania /oddzielnie na okres przygotowania i na czas działań operacyjnych/; - rodzaj i zakres przedsięwzięć maskowniczych, w tym dezinformowania i maskowania pracy systemów radioelektronicznych, terminy i rejon /kierunki/ ich wykonania, wyznaczone siły i środki; - odpowiedzialnych wykonawców. <p>Do planu można załączyć podział sił i środków do wykonania zadań. Szczególnie dokładnie planuje się zadania i sposoby dezinformowania radioelektronicznego i maskowania pracy systemów radioelektronicznych.</p> <p>Plan maskowania operacyjnego opracowuje zarząd /oddział/ operacyjny sztabu frontu /armii/ przy współudziale innych komórek sztabu oraz dowództw rodzajów wojsk, wojsk specjalnych i służb.</p>	<p>do pozorowania ruchu wojsk, przewozu zaopatrzenia i ewakuacji; rejonu zwiększonej intensywności działania organów rozpcznawczych, wykonujących zadania w ramach pozorowania; rejonu, rubieże i zadania dla jednostek wykonujących działania demonstracyjne; drogi marszu jednostek wykonujących zadania na korzyść maskowania operacyjnego w ramach faktycznych ruchów i przegrupowań.</p> <p>W legendzie opisuje się: cel maskowania operacyjnego; zamiar maskowania operacyjnego; sposób i czas realizacji zadań maskowania operacyjnego; odpowiedzialnych za wykonanie zadań maskowania operacyjnego; siły i środki przeznaczone do realizacji zadań maskowania operacyjnego oraz ich działanie; ilość sił i technicznych środków maskowania oraz środków rzeczywistych przewidzianych do poszczególnych obiektów /rejonów/ pozornych.</p> <p>Plan maskowania operacyjnego podpisuje szef sztabu a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.</p>		
71.130	<p>Plan rozpoznania opracowuje sztab związków operacyjnych i związków taktycznych. W planie się podaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najważniejsze dane o nieprzyjacielu; - zadania, pasy, rejonu, kierunki i obiekty rozpoznania; - siły i środki wyznaczone do prowadzenia rozpoznania, ich podział według zadań oraz główne i zapasowe rejonu rozmieszczenia /bazowania/;	<p>378. P l a n r o z p o z n a n i a opracowuje się w formie graficznej lub pisemnej.</p> <p>W planie rozpoznania podaje się: zadania, pasy, rejonu, kierunki i obiekty rozpoznania; siły i środki wyznaczone do prowadzenia rozpoznania, ich podział według zadań, rejonu rozmieszczenia /ześrodkowania, bazowania/, rubieże wejścia do działań i przegrupowania; sposoby prowadzenia rozpoznania i czasu wykonania poszczególnych zadań; rejonu, skalę i sposoby fotografowania lotniczego oraz rejonu lotniczej obserwacji pola walki i rozpoznania powietrznego; sposób meldowania wyników rozpoznania oraz organizację łączności i kierowania rozpoznaniem; sposób zabezpieczenia działań organów</p>		

1	2	3	4	5
33.51	<p>- sposoby prowadzenia rozpoznania; - terminy wykonania zadań rozpoznania; - inne źródła otrzymywania danych rozpoznawczych; - odwód sił i środków rozpoznania; - organizację dowodzenia siłami i środkami rozpoznania i sposób przekazywania wiadomości z rozpoznania.</p> <p>Pododdziałom i grupom działającym na tyłach nieprzyjaciela można wskazywać ponadto sposoby i czas przerzucenia ich na tyły, powrotu lub połączenia się z wojskami własnymi oraz sposób ich działania w rejonach, na które będą wykonywane uderzenia jądrowe.</p> <p>Podczas opracowywania planu rozpoznania główną uwagę należy zwracać na zdobywanie danych o broni jądrowej i środkach jej przenoszenia oraz o siłach, ugrupowaniu i zamiarach nieprzyjaciela.</p> <p>Sztaby lotniczych związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ organizując rozpoznanie powietrzne określają sposoby wykonania zadań i ich wykonawców; obliczają limity lotnictwa na poszczególne zadania; ustalają sposób przekazywania danych z pokładów samolotów rozpoznawczych i przesyłania zdjęć lotniczych zainteresowanym sztabom.</p>	<p><u>rozpoznawczych, terminy i sposoby przerzutu grup specjalnych na tyły nieprzyjaciela oraz terminy i metody ich odzyskania /ewakuacji/; elementy rozpoznawcze wyższego szczebla i sąsiadów; przedni skraj wojsk własnych i stanowisko dowodzenia; kierunek głównego wysiłku rozpoznania i rejony zastrzeżone; granice pasa rozpoznania, odwód sił i środków; wiadomości o nieprzyjacielu, przekazane przez sztab wyższy, sąsiedzi, podwładni; organizację współdziałania.</u></p> <p>W przypadku, gdy plan rozpoznania opracowywany jest w formie graficznej, zagadnienia których nie można narysować na mapie ujmuje się w legendzie stanowiącej załącznik do planu rozpoznania.</p> <p>Plan rozpoznania podpisuje szef sztabu i szef oddziału rozpoznawczego a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.</p>		
	<p>Szef łączności planuje organizację łączności według otrzymanych wytycznych.</p> <p>Plan łączności opracowuje się w postaci schematów łączności, podziału</p>	<p>379 /n/. P l a n ł ą c z n o ś c i zawiera decyzję organizacji łączności oraz możliwości zapewnienia łączności w planowanych działaniach bojowych. Obejmuje on: schemat łączności radiowej, radioliniowej, przewodowej, specjalnej; schemat wojskowej poczty po-</p>		

1	2	3	4	5
39.65	<p>sił i środków łączności i planu wysyłania dokumentów bojowych; zatwierdza go szef sztabu.</p> <p>Organizację służby porządkowo-ochronnej przedstawia się w planie, w którym się zwykle określa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cel i zadania służby porządkowo-ochronnej, wyznaczone siły i środki; - granice rejonów i drogi marszu; - rozmieszczenie i skład posterunków służby porządkowo-ochronnej i posterunków regulacji ruchu, ich wyposażenie w środki transportowe, regulowania ruchu i łączności; - sposób rozwijania i termin gotowości służby porządkowo-ochronnej; - rejon i drogi, na których służbę porządkowo-ochronną organizuje sztab wyższy; - miejsca pobytu komendantów rejonów, dróg /odcinków/ oraz komendantów i pomocników komendantów punktów przepraw; - organizację łączności i dowodzenia służbą porządkowo-ochronną; - skład i rozmieszczenie odwodu sił i środków służby porządkowo-ochronnej; - czas i sposób zwijania i przenoszenia organów służby porządkowo-ochronnej w toku działań bojowych /marszu/. <p>Jeżeli czasu jest mało, planu służby porządkowo-ochronnej można nie opracowywać. Wtedy wszystkie</p>	<p>lowej oraz rozliczenie sił i środków łączności.</p> <p>Plan łączności podpisuje szef sztabu i szef łączności a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.</p> <p>380. P l a n s ł u ż b y p o r z ą d k o - o c h r o n n e j przedstawia się graficznie na mapie oraz w pisemnej legendzie.</p> <p>Na mapie rysuje się: rejonny zajmowane przez wojska oraz planowane do zajęcia; drogi marszu; linie wyjściowe i wyrównania; kolejność i czas przekraczania przez linie wyjściowe i wyrównania związków taktycznych /oddziałów/ oraz ich oznakowanie; rejonny służby porządkowo-ochronnej; miejsca regulujących, posterunków i patroli regulacji ruchu, posterunków kontroli ruchu organicznych oraz działających na korzyść związku taktycznego /oddziału/; miejsca komendantów rejonów /dróg/ służby porządkowo-ochronnej oraz rejonny rozmieszczenia odwodu sił i środków regulacji ruchu; organizację łączności.</p> <p>W legendzie podaje się: cel i zadania służby porządkowo-ochronnej; rozliczenie sił i środków /numer rejonu, odcinka/, komendant, ilość i rodzaj posterunków, stan i wyposażenie posterunków, skąd wydzielono siły i środki, czas działania posterunków i ich zadania; odwód sił i środków; sygnały dowodzenia.</p> <p>Plan służby porządkowo-ochronnej podpisuje szef sztabu i szef oddziału operacyjnego a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.</p>		

1 2 3 4 5
główne dane o służbie porządkowo-
ochronnej nanoszą na swe mapy robo-
cze oficerowie bezpośrednio odpowie-
dzialni za jej organizację.

381 /n/. P l a n z a b e z p i e c z e n i a
i n f o r m a t y c z n e g o zawiera koncepcję
zabezpieczenia informatycznego punktów dowodzenia,
eposób organizacji i działania polowego systemu prze-
tworzenia informacji; przedsięwzięcia w celu zapewnie-
nia ciągłości jego funkcjonowania oraz zestawienie
programów, sił i środków informatyki.

Plan zabezpieczenia informatycznego podpisują szef
sztabu i szef wydziału informatyki a zatwierdza do-
wódca danego szczebla dowodzenia.

382. P l a n o b r o n y p r z e c i w l o t -
n i c z e j przedstawia się graficznie na mapie oraz
w pisemnej legendzie.

Na mapie rysuje się: niezbędne dane o nieprzyjacielu
naziemnym oraz prawdopodobny charakter działania środ-
ków napadu powietrznego nieprzyjaciela i jego system
obrony przeciwlotniczej; zarys położenia bronionych
elementów ugrupowania operacyjnego /bojowego/ związku
operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; linie
rozgraniczenia oraz rubieże zadań związku operacyjne-
go /związku taktycznego, oddziału/, rubieże i czasy
wprowadzenia do bitwy /walki/ drugich rzutów /wykona-
nia przeciwuderzenia - kontrataku/; rejony rozwinięcia
oddziałów obrony przeciwlotniczej szczebla nadrzędnego
i sąsiadów mających wpływ na obronę przeciwlotniczą;
aktualne i planowane rejony rozwinięcia organicznych
oddziałów obrony przeciwlotniczej, ich przegrupowanie
i przewidywany manewr w toku działań bojowych; aktual-
ne i planowane rejony rozwinięcia oddziałów /podod-
działów/ obrony przeciwlotniczej niższego szczebla
wykonujących zadania na korzyść związku operacyjnego
/związku taktycznego, oddziału/ lub spełniających
szczególnie ważną rolę w określonym etapie walki;

1	2	3	4	5
		<p>system ognia /w tym minimalny i maksymalny zasięg ognia środków obrony przeciwlotniczej/ rozpoznania radiolokacyjnego /w tym minimalne i maksymalne zasięgi środków radiolokacyjnych/, dowodzenia i współdziałania oraz zaopatrzenia; rejon rozmieszczenia i przesunięcia polowej technicznej bazy rakiet przeciwlotniczych /tylko na szczeblach operacyjnych/.</p> <p>W legendzie podaje się: ocenę przeciwnika powietrznego; zamiar organizacji obrony przeciwlotniczej; organizację działań bojowych; zaopatrzenie w rakiety i amunicję przeciwlotniczą; terminy gotowości systemów obrony przeciwlotniczej.</p> <p>Plan obrony przeciwlotniczej uzupełniają plany systemu ognia przeciwlotniczego, łączności oraz tabela sygnałów.</p> <p>Plan obrony przeciwlotniczej podpisuje szef sztabu i szef /wojsk/ obrony przeciwlotniczej a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.</p> <p>383. Plan zabezpieczenia inżynieryjnego przedstawia się graficznie na mapie oraz w pisemnej legendzie.</p> <p>Na mapie rysuje się: rubież styczności wojsk własnych i nieprzyjaciela zasadnicze elementy ugrupowania wojsk nieprzyjaciela w tym szczególnie jego oddziałów /pododdziałów/ inżynieryjnych oraz rejony i treść realizowanych przez nie przedsięwzięć inżynieryjnych; rozbudowę inżynieryjną terenu oraz system zapór i przeszkód inżynieryjnych wojsk własnych i nieprzyjaciela; linie rozgraniczenia związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; drogi manewru, dowozu, ewakuacji i rokadowe; ocenę terenu /jego infrastruktury/ po stronie własnej i nieprzyjaciela oraz jego wpływ na prowadzenie działań bojowych; rejony wykonywania zadań /prac/ zabezpieczenia inżynieryjnego, siły i środki wyznaczone do tego celu oraz terminy wykonania zadań; sposoby przekroczenia przez wojska rejonów zniszczeń i skażeń /pożarów/; współdziałanie wojsk inżynieryjnych z innymi rodzajami wojsk w zakresie realizacji postawio-</p>		

nych zadań; udział innych rodzajów wojsk i służb w realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego. W legendzie opisuje się: zadanie zabezpieczenia inżynieryjnego; podział i ugrupowanie wojsk inżynieryjnych w poszczególnych etapach walki; system dowodzenia wojskami inżynieryjnymi; kalkulacje i niezbędne uzasadnienia dotyczące realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego; stan zaopatrzenia wojsk w sprzęt i materiały inżynieryjne; organizację i możliwości remontowe sprzętu inżynieryjnego.

Ponadto do planu zabezpieczenia inżynieryjnego załącza się: tabelę przegrupowania wojsk inżynieryjnych; tabelę zadań i wykorzystania sił i środków rozpoznania inżynieryjnego; plan pokonywania przeszkód wodnych; plan pokonywania zapór inżynieryjnych; plan minowania i niszczeń; plan zaopatrywania wojsk w sprzęt i materiały inżynieryjne i organizacji zabezpieczenia technicznego.

Plan zabezpieczenia inżynieryjnego podpisuje szef sztabu i szef wojsk inżynieryjnych /saperów/, a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.

384. P l a n z a b e z p i e c z e n i a c h e m i c z n e g o przedstawia się graficznie na mapie i pisemnie w legendzie.

Na mapie rysuje się: ogólny przebieg rubieży styczności wojsk własnych i nieprzyjaciela; zasadnicze elementy ugrupowania nieprzyjaciela wpływające na zakres zadań realizowanych przez wojska chemiczne; linie rozgraniczenia oraz ogólny zarys zadań i ugrupowania związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/; rejony szczególnie zagrożone użyciem przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia; planowane wykorzystanie organicznych i przydzielonych oddziałów i pododdziałów wojsk chemicznych; system wykrywania wybuchów jądrowych i skażeń; przedsięwzięcia w zakresie zabiegów specjalnych i odkażania umundurowania; planowane wykorzystanie dymów; system zabezpieczenia w sprzęt i środki chemiczne.

1	2	3	4	5
49.83	<p>Meldunkami bojowymi nazywają się meldunki, w których podaje się wiadomości o wojskach własnych i nieprzyjaciela z określonego czasu, decyzję, najbliższe zamiary dowódcy i jego prośby do dowódcy wyższego.</p> <p>W terminowych meldunkach bojowych podaje się wyniki wykonania zadań bojowych przez wojska, ich położenie, stan i zaopatrzenie, położenie sąsiadów, ocenę zgrupowania i działań nieprzyjaciela, a jeżeli dowódca podjął nową decyzję krótko podaje się jej treść.</p> <p>Meldunki doraźne mogą mieć dowolną formę. Podaje się w nich te wiadomości, które należy meldować natychmiast.</p>	<p>W legendzie opisuje się: zadania zabezpieczenia chemicznego; stan i podział wojsk chemicznych; aktualne możliwości wojsk chemicznych; kalkulacje przegrupowania wojsk chemicznych; stan materiałowo-technicznego zabezpieczenia wojsk w sprzęt i środki chemiczne; organizację łączności; możliwości nieprzyjaciela w zakresie użycia środków trujących oraz czas i zasięg toksycznego ich działania; warunki meteorologiczne.</p> <p>Plan zabezpieczenia chemicznego podpisuje szef sztabu i szef wojsk chemicznych /zabezpieczenia chemicznego/ a zatwierdza dowódca danego szczebla dowodzenia.</p> <p>3.2. DOKUMENTY SPRAWOZDAWCZO-INFORMACYJNE</p> <p>385. Meldunkami bojowymi są dokumenty zawierające wiadomości przekazywane w określonym czasie o wojskach własnych i nieprzyjaciela, o decyzji dowódcy i jego prośbach do <u>przełożonego</u>.</p> <p>W terminowym meldunku bojowym zawarte są wiadomości o wynikach wykonania zadań bojowych przez wojska, ich położeniu, stanie i zaopatrzeniu, o położeniu sąsiadów, ocenach zgrupowania nieprzyjaciela, a jeżeli dowódca podjął nową decyzję, również - o jej treści.</p> <p>Meldunki doraźne mogą mieć dowolną formę. Podaje się w nich te wiadomości, które należy meldować natychmiast.</p> <p>Meldunki opracowuje się pisemnie, graficznie lub zapisuje na taśmie magnetofonowej i przekazuje do sztabu <u>nadrzędnego</u> przez organa poczty polowej, oficerów łącznikowych lub techniczne środki łączności.</p> <p>Meldunki informujące o decyzji dowódcy, podpisuje dowódca i szef sztabu. Inne meldunki podpisuje szef sztabu i szef właściwego oddziału.</p> <p>Dla szybszego opracowania i przekazania meldunków, szczególnie przez techniczne środki łączności, używa się typowych form tych dokumentów /blankietów/.</p>		

1	2	3	4	5
49.84	<p>Meldunki opracowuje się pisemnie, graficznie lub zapisuje na taśmie magnetofonowej i przekazuje do sztabu wyższego przez składnicę meldunkową, oficerów łącznikowych i przez techniczne środki łączności.</p> <p>Meldunki, w których podaje się decyzję dowódcy, podpisuje dowódca i szef sztabu. Sprawozdania i inne meldunki podpisuje szef sztabu i szef właściwego oddziału.</p> <p>Dla szybszego opracowywania i przekazywania meldunków szczególnie przez techniczne środki łączności, używa się typowych form tych dokumentów /blankietów/.</p> <p>Dane o sytuacji zameldowane ustnie należy obowiązkowo zapisać w dzienniku zarządzeń i meldunków.</p> <p>Sztab jest obowiązany wykorzystywać wszystkie możliwości do przekazywania meldunków sztabowi wyższemu. . . . .</p>	<p>386 /n/. M e l d u n e k r o z p o z n a w - c z y^{9/} zawiera wiadomości o ogólnym charakterze dotychczasowych działań nieprzyjaciela w danym czasie o położeniu i ugrupowaniu wojsk nieprzyjaciela do momentu opracowania meldunku oraz o zmianach, jakie zaszły od czasu poprzedniego meldunku; o nowych danych zdobytych przez organa rozpoznawcze i wojska ze wskazaniem gdzie, kiedy, jakimi środkami i jakie zdobyto wiadomości; o zadaniach poszczególnych elementów rozpoznawczych /pasach, kierunkach, rejonach, obiektach/ o posiadanych odwodach rozpoznawczych oraz możliwościach oddziaływania na nie przez nieprzyjaciela.</p> <p>Kopie meldunków rozpoznawczych mogą być w celach informacyjnych również przesyłane sztabom podległym i sąsiadom, pełniąc rolę komunikatów rozpoznawczych.</p> <p>387 /n/. M e l d u n e k ł ą c z n o ś c i z a w i e r a: dane o zaistniałych zmianach w zorganizowanym systemie łączności; o stanie łączności organizowanej różnymi rodzajami środków /radiowej, radiolinijowej, przewodowej i poczty polowej/ oraz przerwach, zakłóceniach, zniszczeniach środków łączności; o organizacji i pracy węzłów łączności/gdzie, kiedy i kto rozwijał węzły łączności oraz dane z eksploatacji/; o stratach w siłach i środkach łączności oraz o zdobytym sprzęcie; o stanie zużycia środków materiałowych i możliwościach remontowych, a także w zakończeniu wnioski, prośby i propozycje.</p>	9/ Organizacja i prowadzenie rozpoznania na szczeblach taktycznych, MON, Sztab Gen. WP, sygn. 582/71.	

1	2	3	4	5
	<p>45.85 W sprawozdaniu operacyjnym podaje się dane o działaniach, położeniu i stanie wojsk własnych w określonym czasie. O nieprzyjacielu podaje się wiadomości ogólne, przedstawiając tylko jego wpływ na działania naszych wojsk.</p> <p>W pierwszym punkcie sprawozdania podaje się położenie, charakter działań i stan związku operacyjnego /związku taktycznego/ jako całości oraz ugrupowanie i ogólny charakter działań nieprzyjaciela; w następnych - charakter i wyniki działań bojowych, położenie, stan napromieniowania ludzi, straty i zdobycze oraz zabezpieczenie materiałowo-zwiazków taktycznych /oddziałów, pododdziałów/ wchodzących w skład danego związku operacyjnego /związku taktycznego/ o dwa szczeble niżej. W razie potrzeby podaje się wiadomości o oddziałach i pododdziałach działających samodzielnie. Następnie podaje się krótkie wiadomości o działaniach i położeniu sąsiadów. W ostatnim punkcie sprawozdania podaje</p>	<p>388 /n/. Meldunek o informatycznym zabezpieczeniu zawiera dane o przebiegu zabezpieczenia informatycznego, zaistniałych zmianach w polowym systemie przetwarzania informacji oraz o przerwach, zakłóceniach w działaniu, o zniszczeniu elementów polowego systemu przetwarzania informacji, stratach w siłach i środkach.</p> <p>Na zakończenie przedstawia się wnioski, prośby i propozycje.</p> <p>Meldunek o informatycznym zabezpieczeniu podpisuje szef sztabu i szef wydziału informatyki.</p> <p>389. W sprawozdaniu operacyjnym podaje się dane o działaniach, położeniu i stanie wojsk własnych w określonym czasie. O nieprzyjacielu podaje się wiadomości ogólne, przedstawiając tylko jego wpływ na działania naszych wojsk.</p> <p>W pierwszym punkcie sprawozdania podaje się dane o położeniu, charakterze działań i stanie związku operacyjnego /związku taktycznego/ jako całości oraz ugrupowaniu i ogólnym charakterze działań nieprzyjaciela, w tym: <u>o rodzaju, kierunku i rezultacie prowadzonych działań bojowych związku operacyjnego /związku taktycznego/; o ilości zużytych ładunków jądrowych na określone obiekty npla i ogólnej ich mocy; o sposobie działania nieprzyjaciela w poszczególnych okresach działań bojowych, liczbie wykonanych przez niego uderzeń jądrowych na nasze obiekty i ogólnej ich mocy.</u></p> <p><u>W kolejnych punktach opisuje się działanie związków operacyjnych /związków taktycznych, oddziałów/ podając: skład i środki wzmocnienia; ogólny charakter ich działań dotychczasowych i działań nieprzyjaciela przed ich frontem; ich aktualne /godzina, data/ położenie /o dwa szczeble niżej/ i rodzaj prowadzonych przez nie działań bojowych; liczbę wykonywanych na nie uderzeń jądrowych przez nieprzyjaciela; położenie związków taktycznych i oddziałów rakiet oraz liczbę posiadanych przez nie ładunków jądrowych; średnie i maksymalne dawki na promieniowanie ludzi /nazwa oddziałów/; straty w ludziach.</u></p>		

1	2	3	4	5
	<p>się dane o terenie, jego skażeniu promieniotwórczym i chemicznym, pogodzie i o innych czynnikach mających wpływ na działania i położenie związku operacyjnego /związku taktycznego/.</p>	<p><u>głównych rodzajach uzbrojenia i sprzęcie technicznym, jak również zdobycze, zabezpieczenie związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ w zasadnicze środki materiałowe i rejon rozmieszczenia stanowiska dowodzenia.</u></p> <p><u>W dalszych informacjach dotyczących rodzajów wojsk i odwołów należy podać: ich skład; wyniki działań bojowych; aktualne ich położenie i charakter wykonywanego zadania; straty w ludziach, uzbrojeniu i sprzęcie technicznym; stopień napromienienia ludzi.</u></p> <p><u>Następnie podaje się krótkie wiadomości o działaniu i położeniu sąsiadów, o stanie środków, jakie związek operacyjny /związek taktyczny/ posiada w tym: rakietach z ładunkiem jądrowym /ilość, typ, moc/, rakietach przeciwlotniczych /ilość, rodzaj/, amunicji artyleryjskiej /ilość w j.o./ według rodzajów sprzętu, z podziałem na to, co jest w składach i oddziałach; amunicji czołgowej /ilość w j.o./ z podziałem na to, co jest w składach i oddziałach, materiałach pędnych i smarach /ilość w j.n./ według rodzajów paliwa z podziałem na to, co jest w składach i oddziałach.</u></p> <p>W ostatnim punkcie sprawozdania podaje się dane o terenie, jego skażeniu promieniotwórczym, pogodzie i o innych czynnikach mających wpływ na działanie związku operacyjnego /związku taktycznego/.</p> <p><u>Sprawozdanie operacyjne podpisuje szef sztabu i szef oddziału operacyjnego.</u></p>		
50.86	<p>Sprawozdanie rozpoznawcze powinno zawierać szczegółowe dane o nieprzyjacielu zdobyte przez rozpoznawanie.</p> <p>W pierwszym punkcie sprawozdania podaje się siły i skład, ogólną charakterystykę ugrupowania i działań nieprzyjaciela oraz zmiany w jego położeniu w okresie sprawozdawczym, w drugim - ostatnie dane o jego broni jądrowej, a w następnych</p>	<p>390. Sprawozdanie rozpoznawcze powinno zawierać: charakterystyki i oceny dotychczasowych działań nieprzyjaciela, jego składu i ugrupowania, sposobu wykorzystania rodzajów wojsk i służb, jak również środków transportu lądowego, powietrznego i wodnego; cechy szczególne wykorzystania broni masowego rażenia /systemów rakietowych, lotnictwa NBJ, artylerii atomowej i min jądrowych/; systemu dowodzenia, systemów radioelektronicznych i zaopatrzenia wojsk; stosowanych przez nieprzyjaciela sposobów maskowania bezpośredniego i operacyjnego; wielkości</p>		

1	2	3	4	5
	<p>dane o innych siłach i środkach nieprzyjaciela z podaniem źródeł tych wiadomości. Dalej podaje się inne wiadomości uzyskane od jeńców, zbiegów i miejscowej ludności, stwierdzone straty nieprzyjaciela, w ostatnim punkcie - wnioski z oceny nieprzyjaciela.</p>	<p>strat poniesionych przez nieprzyjaciela oraz ilości zdobytych przez nas jeńców, sprzętu wojskowego itp.; stosowanych przez nieprzyjaciela nowych sposobów i środków walki i prowadzenia rozpoznania; oceny aktualnych możliwości bojowych nieprzyjaciela i przewidywanego charakteru jego dalszych działań; wnioski z wykorzystania własnych sił i środków rozpoznania, organizacji dowodzenia, zaopatrywania i odzyskiwania elementów rozpoznawczych; oceny aktualnego stanu sił i środków rozpoznania oraz przewidywanych zadań i strefach organów rozpoznania; a także - próby w zakresie uzyskania informacji o nieprzyjacielu i inne.</p> <p>Sprawozdanie rozpoznawcze podpisuje szef sztabu i szef oddziału rozpoznawczego.</p> <p>391 /n/. Sprawozdanie łączności powinno zawierać dane o organizacji łączności różnymi rodzajami środków łączności /łączność radiowa, radioliniowa, przewodowa - utajniona i nieutajniona/ i jej wykorzystaniu w okresie sprawozdawczym; o przerwach w łączności, przyczynach ich powstawania i realizowanych przedsięwzięciach w celu ich usunięcia; o pracy węzłów łączności, w tym o ilości przesunięć, godzinach pracy w miejscach rozmieszczenia oraz - dane liczbowe o obiegu korespondencji przekazywanej przez techniczne środki łączności; o pracy poczty polowej, i o zakresie jej wykorzystania /ilości kursów, przewiezionych pakietów poczty jawnej i niejawnej/; stratach i zdobyczach; stanie zapasów materiałowych, a także odpowiednie wnioski.</p> <p>Sprawozdanie łączności podpisuje szef sztabu i szef łączności.</p> <p>392. Sprawozdanie z zabezpieczenia informatycznego powinno zawierać: charakterystykę zabezpieczenia informatycznego oraz organizacji polowego systemu przetwarzania informacji i możliwości jego wykorzystania w okresie sprawozdawczym, przerw w działaniu polowego systemu przetwarzania informacji, przyczyn ich powstania i</p>		

1	2	3	4	5
50.87	<p>W niektórych wypadkach sztab wyższy może zażądać sprawozdania okresowego za określony czas działań bojowych lub sprawozdania z przeprowadzonej operacji /walki/. W sprawozdaniach tych oprócz zwykłych danych daje się analizę operacji /walki/ i przedstawia sposoby działań wojsk, które zapewniły jej sukces, lub ujawnia się przyczyny niepowodzeń.</p>	<p>realizowanych przedsięwzięć w celu ich usunięcia; stanu sił i środków a także odpowiednie wnioski. Sprawozdanie z informatycznego zabezpieczenia podpisuje szef sztabu i szef wydziału informatyki.</p>		
52.90	<p>... Dla celów studiów sztab prowadzi również dziennik działań bojowych, w którym się podaje: ogólną sytuację przed rozpoczęciem operacji /walki/, zadania wojsk, przebieg działań bojowych i ich wyniki w każdym dniu, ugrupowanie wojsk własnych i nieprzyjaciela, poszczególne najbardziej charakterystyczne epizody i pouczające przykłady. Do dziennika załącza się kopie niezbędnych dokumentów bojowych, mapy sprawozdawcze i szkice przebiegu działań bojowych.</p>	<p>393. W niektórych wypadkach sztab nadrzędny może zażądać sprawozdania okresowego obejmującego określony czas działań bojowych lub sprawozdania z przeprowadzonej operacji /walki/. W sprawozdaniach tych oprócz zwykłych danych daje się analizę operacji /walki/ i informacje o sposobach działań wojsk, które zapewniły jej sukces albo omawia się przyczyny niepowodzeń.</p> <p>394 /n/. Mapa sprawozdawcza stanowi załącznik do dziennika działań bojowych. Na mapie sprawozdawczej przedstawia się: położenie związku operacyjnego /związku taktycznego, oddziału/ oraz nieprzyjaciela przed rozpoczęciem działań bojowych /o dwa szczeble niżej/; położenie sąsiadów; przebieg działań bojowych wojsk własnych, z wykazaniem zasadniczych sytuacji bojowych i decyzji podjętych przez dowódcę, stosownie do zaistniałej sytuacji; zasadnicze elementy współdziałania z sąsiadami.</p>		
		<p>395. W dzienniku działań bojowych opisuje się: ogólną sytuację przed rozpoczęciem operacji /walki/, zadania wojsk, przebieg działań bojowych i ich wyniki w każdym dniu, ugrupowanie wojsk własnych i nieprzyjaciela, najbardziej charakterystyczne epizody i pouczające przykłady. Do dziennika załącza się kopie niezbędnych dokumentów bojowych, mapy sprawozdawcze i szkice przebiegu działań bojowych.</p>		

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WF
Archiwum Biuletynu Zbiórów Specjalnych

Nr ewid.

040740

